

ประกาศสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

เรื่อง ให้ใช้คู่มือการฝึกยุทธวิธีประจำสถานีตำรวจ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยอธิบดีบัญชาการฝึกยุทธวิธีประจำสถานีตำรวจ ซึ่งเป็นหน้าที่หลักของตำรวจทุกคน จึงมีความจำเป็นต้องกำหนดให้ผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีอาวุธยุทธวิธีตำรวจให้เกิดทักษะและความชำนาญอย่างเป็นระบบมาตรฐานสากล โดยเฉพาะผู้ปฏิบัติหน้าที่ประจำสถานีตำรวจทุกระดับ

ดังนั้น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงได้จัดทำ "คู่มือการฝึกยุทธวิธีประจำสถานีตำรวจ ฉบับปี ๒๕๕๓" พร้อมดำเนินการฝึกอบรมครูฝึกให้มีความรู้ความเข้าใจในความพร้อมที่จะออกไปฝึกอบรมข้าราชการตำรวจในสังกัดสถานีตำรวจทุกแห่ง เกี่ยวกับความรู้ความ "เชิงตำรวจมีอาชีพ เพื่อความกล้าหาญของประชาชน"

ฉะนั้น เพื่อให้ทุกหน่วยใช้ "คู่มือการฝึกยุทธวิธีประจำสถานีตำรวจ ฉบับปี ๒๕๕๓" นี้ เป็นคู่มือหลักในการฝึกสอนข้าราชการตำรวจทุกคน ตั้งแต่วันประกาศนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

พลตำรวจเอก

(อุตสยั แสงสิงแก้ว)

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

คำแนะนำ ในการใช้คู่มือการฝึกยุทธวิธีประจำสถานีตำรวจ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้กำหนดนโยบายให้ข้าราชการตำรวจทุกคนได้รับการฝึกยุทธวิธีตำรวจที่เป็นมาตรฐานเพื่อยกระดับสู่ความเป็นตำรวจมืออาชีพ คณะผู้จัดทำซึ่งได้รับการฝึกอบรมและคำแนะนำจากวิทยากรของหน่วยงานฝ่ายยาเสพติด และการบังคับใช้กฎหมายระหว่างประเทศ สถานเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกา ประจำประเทศไทย หรือ Bureau of International Narcotics and Law Enforcement Affairs (INL) จึงได้รวบรวมการฝึกยุทธวิธีตำรวจและความรู้ในหัวข้อที่สำคัญและจำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ จำนวน 6 หัวข้อ ได้แก่

- 1) การอยู่รอดของเจ้าหน้าที่และยุทธวิธี (Officer Survival and Tactics / O.S.T.)
- 2) การเข้าตรวจค้นและปฏิบัติการในอาคาร (Building Entry & Close Quarter Battle / C.Q.B.)
- 3) การหยุดยานพาหนะและการควบคุมผู้ขับขี่/ผู้โดยสาร (Vehicle Stop and Occupants Control / V.S.O.C.)
- 4) การฝึกยิงปืนพกขึ้นพื้นฐาน (Basic Firearms Course / B/F)
- 5) การปฐมพยาบาลทางยุทธวิธี (Tactical Combat & Casualty Care / TCCC)
- 6) บทบาทหน้าที่ของผู้ประสบเหตุคนแรก (First Responder / F/R)

ซึ่งล้วนแต่เป็นพื้นฐานทักษะความรู้ในการปฏิบัติตามมาตรฐานสากล พร้อมภาพถ่ายประกอบ เพื่อใช้เป็นคู่มือในการฝึกอบรม อีกทั้งได้ฝึกอบรม “ครูแม่ไก่” ทางด้านยุทธวิธีตำรวจให้กับหน่วยต่างๆ (รายละเอียดตามรายชื่อ) และจัดทำ CD ประกอบการฝึกอีกส่วนหนึ่ง โดยในแต่ละหัวข้อการฝึกจะมีการจัดทำคำบรรยาย, ภาพเคลื่อนไหว ตลอดจนกรณีศึกษาต่างๆ ไว้อย่างครบถ้วน

คณะผู้จัดทำ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า “คู่มือการฝึกยุทธวิธีประจำสถานีตำรวจ” จะเป็นประโยชน์ต่อข้าราชการตำรวจทุกคน ให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความปลอดภัย และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากมีข้อสงสัยหรือคำแนะนำกรุณาติดต่อ ศูนย์ฝึกยุทธวิธีตำรวจ กองบังคับการฝึกอบรมตำรวจกลาง หรือศูนย์ฝึกยุทธวิธีตำรวจกลาง (หนองสาหร่าย) โทรสาร 0-2431-3205 หรือ E-mail : sornkrit@police.go.th

เอกสารนี้ “เป็นลิขสิทธิ์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ”
ห้ามมิให้ผู้ใดเผยแพร่ คัดลอก ถอดความ หรือแปลส่วนหนึ่งส่วนใด หรือทั้งหมดของเอกสารนี้
โดยไม่ได้รับอนุญาตจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

รายชื่อคณะผู้จัดทำคู่มือการฝึกยุทธวิธีตำรวจประจำสถานีตำรวจ

OFFICER SURVIVAL AND TACTICS (O.S.T.)

1. พล.ต.ต.ศรภุชงค์	แก้วพลึก	2. พ.ต.ท.ณรงค์	ถาววิชา	3. พ.ต.ท.ธีระยุทธ	นันทา
4. ร.ต.อ.สมควร	กริมกราย	5. ร.ต.ท.วุฒิเลิศ	เมืองหนู	6. ร.ต.ท.จตุพร	ห้วนนา
7. ร.ต.ต.ลักษณะ	เกร็ดมาศ	8. ด.ต.สังวรณ์	เขียวสะอาด	9. ด.ต.ประสาธ	ลาภศึก
10. จ.ส.ต.พงษ์พันธ์	บุญหวดใช้	11. จ.ส.ต.ภัทร	รักศิริ	12. ส.ต.ท.วราภรณ์	เถื่อนประทุม
13. ส.ต.ท.หญิง ปิลาวรรณ	นุ่นสงค์				

BUILDING ENTRY & CLOSE QUARTER BATTLE (C.Q.B.)

1. พ.ต.อ.กฤต	โบสุวรรณ	2. พ.ต.ท.ลือชัย	รักเหลือ	3. ร.ต.ต.กฤษดา	ชวนโพธิ์
4. ด.ต.รณชิต	ชัยเขต	5. จ.ส.ต.สุนทร	ภิญโญยาง	6. จ.ส.ต.สิริวิชัย	ตรรก์ชวงค์สุข
7. ส.ต.อ.ปวิวัฒน์	บุตรวงษ์	8. ส.ต.อ.ชัชวาลย์	หน่อคำ	9. ส.ต.อ.นิติพงษ์	ใจยอด
10. ส.ต.ท.อรรณพ	บุตรราช	11. ส.ต.ท.หญิง รักษาณาลี	ปานะวร		

VEHICLE STOP AND OCCUPANTS CONTROL (V.S.O.C.)

1. พ.ต.อ.มนัส	อนันตสิทธิ์	2. พ.ต.ท.ภาณุภณ	ชัยสนิท	3. พ.ต.ท.พิศุทธิ์ศักดิ์	มนต์ลักษณะ
4. ร.ต.ท.ทองย้อย	ตะพัง	5. ร.ต.ต.วิรัตน์	จิตรชอบคำ	6. ร.ต.ต.สุประวิทย์	ศรีอุทิศ
7. ร.ต.ต.ปราสาทชัย	แกหลง	8. ด.ต.ธนารินทร์	แก้วศิริ	9. ด.ต.ตรังกรณ์	จะวงศ์แล
10. ด.ต.พี้ง	ประทีปเกรียงไกร	11. ด.ต.ยุกต์	เทอดไทย	12. ส.ต.ท.หญิง รุ่งรัชนิ	บุตรศรี
13. ส.ต.ท.หญิง ผลณทิพย์	บัวข้า				

BASIC FIREARMS COURSE (B/F)

1. พ.ต.อ.สุเมธ	สัทธธรรมรักษ์	2. พ.ต.อ.สุวิชา	จินดาคำ	3. พ.ต.ท.อมรวิทย์	มันทอง
4. พ.ต.ท.หญิง พรพิมล	คงยา	5. พ.ต.ท.สุริยา	มากแก้ว	6. พ.ต.ท.ธีระวิทย์	ทองเหลือ
7. พ.ต.ท.ปรีชา	จินรัตน์	8. ร.ต.อ.ภารดร	พรศิริกาญจน์	9. ร.ต.ต.จำรูญ	ไชยศรี
10. ด.ต.สุชาติ	จิตอารี	11. ส.ต.ท.หญิง อัมรา	ลิ่วไธสง	12. ส.ต.ต.นเรศ	จำปาจุม

TACTICAL COMBAT AND CASUALTY CARE (TCCC)

1. พ.ต.อ.รุ่งศักดิ์	สิริขจร	2. พ.ต.ท.หญิง ศิริพร	ลบล้ำเลิศ	3. พ.ต.ท.หญิง ภักดิษฐ์	กะรัต
4. พ.ต.ต.หญิง ศศิญา	ธรรมภิกานนท์	5. พ.ต.ต.หญิง อมรรัตน์	จันทร์เขต	6. พ.ต.ต.หญิง กนกวรรณ	สมวงศ์
7. ร.ต.อ.โสภา	วิสัยวัน	8. ร.ต.อ.ฉลอง	ทรงด้วงทุม	9. ร.ต.ท.หญิง ประจักษ์	หาญแรง
10. ร.ต.ท.หญิง ผุสดี	ศรีจันทร์	11. ด.ต.วินัย	ราษฎร์	12. ด.ต.วิโรจน์	สุขวงศ์
13. ด.ต.ปัญญา	เหมือนทัด	14. ส.ต.ท.หญิง อนงค์พร	สุวรรณกิจ		

FIRST RESPONDER (F/R)

1. พล.ต.ต.ศรภุชงค์	แก้วพลึก	2. พ.ต.อ.หญิง วรณัฐ	วรชาติเดช	3. พ.ต.ท.หญิง ศิริพร	ลบล้ำเลิศ
4. พ.ต.ท.หญิง พรพิมล	คงยา	5. พ.ต.ท.วัชรพงษ์	พนิตธาร	6. พ.ต.ต.สิทธิพัฒน์	เฉลิมยศ
7. พ.ต.ต.หญิง ศศิญา	ธรรมภิกานนท์	8. ส.ต.ท.หญิง อนงค์พร	สุวรรณกิจ		

เจ้าหน้าที่

1. ร.ต.อ.หญิง ชัญชิตา	ก้อนทองคำ	2. ร.ต.อ.หญิง อุทัยทิพย์	ชะโนวรรณ	3. ร.ต.ท.หญิง สุนิรักษ์	นันทะวงศ์
4. ด.ต.รณชิต	ชัยเขต	5. ส.ต.ท.คมสันต์	นิลสมบุรณ์	6. ส.ต.ต.หญิง ลลิตา	แสงจันทร์นันท

รายชื่อผู้สำเร็จการฝึกอบรม หลักสูตรการปรับปรุงพื้นฐานยุทธวิธีตำรวจระดับครูฝึก ประจำปี 2556 (ทีมวิทยากรครูแม่ไก่)

สังกัด บช.ศ.

1. ร.ต.ท.ทองย้อย	ตะพัง	ผบ.มว.(สบ 1) ฝ่ายปกครองฯ บก.ฝรก.
2. ร.ต.ท.หญิง ประจักษ์	หาญแรง	ผบ.มว.(สบ 1) ฝ่ายปกครองฯ บก.ฝรก.
3. ร.ต.ท.หญิง สุนัดตา	บุณนาค	ผบ.มว.(สบ 1) ฝ่ายปกครองฯ บก.ฝรก.
4. ร.ต.ต.วันพีดี	หะยีเจาะแว	รอง สว.ศูนย์ฝึกยุทธวิธีฯ บก.ฝรก.
5. ร.ต.ต.สุพจน์	วรสิทธิ์	รอง สว.ศูนย์ฝึกยุทธวิธีฯ บก.ฝรก.
6. ร.ต.ต.อิศเรศ	อินทรลักษณ์	อจ.(สบ 1) (ทนท.ครูฝึกพลศึกษา)ฝ่ายปกครองฯ
7. ด.ต.สมยศ	กำบัง	ผบ.หมู่ ศูนย์ฝึกยุทธวิธีฯ บก.ฝรก.
8. ส.ต.อ.ดำรงชัย	ไชยช่อฟ้า	ผบ.หมู่ ฝ่ายบริการการฝึกอบรมฯ

สังกัด บช.น.

1. ร.ต.ท.จักรวุฒิ	พรมแดง	ผบ.หมวด ร้อย ปพ.ที่ 2
2. ร.ต.ต.รอสลี	นางา	ผบ.หมวด ร้อย ปพ.ที่ 2
3. ส.ต.ท.นิคม	พุทธาทาป	ผบ.หมู่ ร้อย ปพ.ที่ 1
4. ส.ต.ท.ปรีชา	หมอยา	ผบ.หมู่ ร้อย ปพ.ที่ 2
5. ส.ต.ท.กฤษฎา	ยารังษี	ผบ.หมู่ ร้อย ปพ.ที่ 2
6. ส.ต.ท.ณัฐพล	ทาแก่น	ผบ.หมู่ ร้อย ปพ.ที่ 2
7. ส.ต.ท.ยุทธภูมิ	เมฆขลา	ผบ.หมู่ ร้อย ปพ.ที่ 2

สังกัด ภ.1

1. ร.ต.ท.พูน	ทัศน์ะ	ผบ.มว. (สบ 1) ปค.ศฝร.ภ.1
2. ร.ต.ท.นิติวุธ	เลียบมา	รอง สว.กก.ปป.บก.สส.ภ.1
3. ด.ต.วันชัย	สิการ	ผบ.หมู่ กก.ปป.บก.สส.ภ.1
4. จ.ส.ต.กาญจน์วัฒน์	สังขวุฒิ	ผบ.หมู่ กก.ปป.บก.สส.ภ.1
5. จ.ส.ต.ไพโรจน์	แก้วศิริ	ผบ.หมู่ อก.ศฝร.ภ.1
6. จ.ส.ต.ไสว	ด้วงอำไพ	ผบ.หมู่ อก.ศฝร.ภ.1
7. ส.ต.อ.ธนภัทร	พึงพรหม	ผบ.หมู่ กก.ปป.บก.สส.ภ.1

สังกัด ภ.2

1. พ.ต.ท.พิศุทธิ์ศักดิ์	มนต์ลักษณ์	สวป.สภ.บ้านกร่ำ จว.ระยอง
2. ร.ต.อ.โสภา	วิสัยวัน	รอง สวป.สภ.บ้านนา จว.นครนายก
3. ด.ต.พิษณุ	แสงมงคล	ผบ.หมู่ (ป.) สภ.เมืองปราจีนบุรี จว.ปราจีนบุรี
4. ด.ต.พงษ์ภูษิสส์	ศุภรัชตพงษ์	ผบ.หมู่ กก.สส.ภ.จว.ชลบุรี
5. ด.ต.วิโรจน์	สุขวงศ์	ผบ.หมู่ (ป.) สภ.เมืองจันทบุรี จว.จันทบุรี
6. ส.ต.อ.คชา	นรศาสตร์	ผบ.หมู่ กก.สส.ภ.จว.สระแก้ว
7. ส.ต.ท.สนั่น	ชินวงศ์	ผบ.หมู่ (ป.) สภ.หนองบอน จว.ตราด

สังกัด ภ.3

1. พ.ต.ท.ศุภกร	ปะนิทานัง	สว.กก.สส.ภ.จว.อุบลราชธานี
2. ร.ต.ต.เสน่ห์	เทียนงูเหลือม	ผบ.มว.ฝ่ายปกครองและการฝึก ศฝร.ภ.3
3. ด.ต.อนุชิต	เพศสุข	ผบ.หมู่ (ป.) สภ.ลืออำนาจ จว.อำนาจเจริญ
4. ด.ต.อนันต์	บุญรอด	ผบ.หมู่ (ป.) สภ.โพธิ์กลาง จว.นครราชสีมา
5. ด.ต.อดุลย์	เติมพันธ์	ผบ.หมู่ (จร.) สภ.เมืองชัยภูมิ
6. ด.ต.วรารุช	เคนคุณ	ผบ.หมู่ (ป.) สภ.เมืองสุรินทร์
7. ด.ต.สุนทร	วงษาสนธิ์	ผบ.หมู่ (ป.) สภ.สตึก จว.บุรีรัมย์

สังกัด ภ.4

1. ร.ต.ท.อานนท์	คงประเสริฐ	รอง สว.กก.สืบสวน ภ.จว.อุดรธานี
2. ร.ต.ต.บุญส่ง	เปรมสุทธาวรัตน์	รอง สว.(อก.) ฝ่ายปกครองและการฝึก ศฝร.ภ.4
3. ด.ต.รุ่งโรจน์	ก้องแพง	ผบ.หมู่ (ป.) สภ.เมืองสกลนคร
4. ด.ต.ศักดิ์กังวาน	เมาะราณี	ผบ.หมู่ กก.สืบสวน ภ.จว.ร้อยเอ็ด
5. จ.ส.ต.จิรศักดิ์	ทรัพย์พงษ์	ผบ.หมู่ (ป.) สภ.เมืองกาฬสินธุ์
6. ด.ต.พิพัฒน์	ประทะโก	ผบ.หมู่ กก.สืบสวน ภ.จว.ขอนแก่น
7. ด.ต.สวาท	บุรมศรี	ผบ.หมู่ กก.สืบสวน ภ.จว.ขอนแก่น

สังกัด ภ.5

1. ร.ต.ต.จตุพร	ห้วนนา	ผบ.มว.ฝปค.ศฝร.ภ.5
2. ร.ต.ต.สุประวิทย์	ศรีอุทิศ	รอง สว.(ป.) กก.ปป.บก.สส.ภ.5
3. ด.ต.ตรงกรณ์	ยะวงศ์แล	ผบ.หมู่ ฝปค.ศฝร.ภ.5
4. จ.ส.ต.เกียรติศักดิ์	เตชะนา	ผบ.หมู่ ฝปค.ศฝร.ภ.5
5. ด.ต.ปกรณ์	กันใหม่	ผบ.หมู่ กก.ปป.บก.สส.ภ.5
6. ด.ต.ณรงค์ธร	อุดมะ	ผบ.หมู่ กก.ปป.บก.สส.ภ.5
7. ส.ต.ท.ประสิทธิ์	สีมา	ผบ.หมู่ กก.ปป.บก.สส.ภ.5

สังกัด ภ.6

1. ร.ต.ท.ชัยพร	ไชยมา	รอง สว.กก.ปป.บก.สส.ภ.6
2. ร.ต.ท.สมโชค	ภูศรีเทศ	รอง สว.กก.ปป.บก.สส.ภ.6
3. ด.ต.บุญญรัตน์	รุ่งรวัย	ผบ.หมู่ กก.ปป.บก.สส.ภ.6
4. ด.ต.ปรีชา	พิลึก	ผบ.หมู่ กก.ปป.บก.สส.ภ.6
5. จ.ส.ต.วิสูตร	มันคง	ผบ.หมู่ กก.ปป.บก.สส.ภ.6
6. ส.ต.ท.กิตติชัย	บุนเสา	ผบ.หมู่ กก.ปป.บก.สส.ภ.6
7. ส.ต.ท.ณัฐสิทธิ์	ศิริประเสริฐ	ผบ.หมู่ กก.ปป.บก.สส.ภ.6

สังกัด ภ.7

1. ร.ต.อ.พรเทพ	รักขิตเลขา	รอง สว.กก.ปป.บก.สส.ภ.7
2. ร.ต.อ.ฉลอง	ทรงด้วงทุม	รอง สว.กก.ปป.บก.สส.ภ.7
3. ด.ต.ปัญญา	เหมือนหัด	ผบ.หมู่ กก.ปป.บก.สส.ภ.7
4. ด.ต.สมบัติ	มณีรัตน์	ผบ.หมู่ กก.ปป.บก.สส.ภ.7

5. จ.ส.ต.อดุลย์
6. ส.ต.อ.นุกูล
7. ส.ต.อ.ชนินทร์

เกลี้ยงทองคำ
โมกเกษม
สุดยอด

ผบ.หมู่ กก.ปป.บก.สส.ภ.7
ผบ.หมู่ กก.ปป.บก.สส.ภ.7
ผบ.หมู่ กก.ปป.บก.สส.ภ.7

สังกัด ภ.8

1. ร.ต.ท.วุฒิเลิศ
2. ร.ต.ท.เด่นชัย
3. ด.ต.จารึก
4. ด.ต.สมควร
5. ด.ต.ปฏิพัทธ์
6. ด.ต.อิทธิพันธ์
7. จ.ส.ต.เฉลิมเกียรติ

เมืองหนู
แก้วเกิดเถื่อน
พรหมทองรักษ์
จำปาบุญ
สีไหม
เม็ตฝ้าย
ไทร้อย

ผบ.มว.(สบ 1) ฝปค.ศฝร.ภ.8
ผบ.มว.(สบ 1) ฝปค.ศฝร.ภ.8
ผบ.หมู่ (รักษาการณ) ฝอ.ศฝร.ภ.8
ผบ.หมู่ (รักษาการณ) ฝอ.ศฝร.ภ.8
ผบ.หมู่ (รักษาการณ) ฝอ.ศฝร.ภ.8
ผบ.หมู่ (รักษาการณ) ฝอ.ศฝร.ภ.8
ผบ.หมู่ ฝปค.ศฝร.ภ.8

สังกัด ภ.9

1. ร.ต.อ.พนอ
2. ร.ต.ท.ธเนศ
3. ด.ต.อิศรา
4. ด.ต.หู่เส้น
5. ด.ต.วินิจ
6. ด.ต.กิตติพงศ์

กรอบรมย์
คงประดิษฐ์
ธนะรัตน์
นาฮับผล
จิตตะกาล
เกตุมาก

รอง สว.ป.สภ.เมืองพัทลุง จว.พัทลุง
รอง สว.ป.สภ.เมืองสงขลา จว.สงขลา
ผบ.หมู่ (นปพ.) สภ.เทพา จว.สงขลา
ผบ.หมู่ (ป.) สภ.ควนโดน จว.สตูล
ผบ.หมู่ (ป.) สภ.เมืองตรัง จว.ตรัง
ผบ.หมู่ (ป.) สภ.ตะโหมด จว.พัทลุง

สังกัด ศษต.

1. ร.ต.อ.อรรถพล
2. ร.ต.อ.ศุภรี
3. ด.ต.ณรินทร์
4. ส.ต.อ.จักรินทร์
5. ส.ต.อ.พงศกร
6. ส.ต.ท.อลงกต
7. ส.ต.ท.ภูษิต

กุลวงษ์มาณะโส
เลิศวงหัด
นวลปาน
สุวรรณจันทร์
สุวรรณ
ประกิตสันธนะ
อุประ

ผบ.ร้อย (สบ 2) ฝปค.ศฝร.ศษต.
ผบ.ร้อย (สบ 2) ฝปค.ศฝร.ศษต.
ผบ.หมู่ (นปพ.) กก.สส.ภ.จว.นราธิวาส
ผบ.หมู่ (ป.) สภ.โกตาบารู จว.ยะลา
ผบ.หมู่ (นปพ.) ฯ ช่วยราชการฯ
ผบ.หมู่ กก.ซักถาม 1 ฯ ปฏิบัติหน้าที่ฯ
ผบ.หมู่ (นปพ.) สภ.ราตาปันยัง จว.ปัตตานี

สังกัด รร.นรต.

1. พ.ต.อ.สุเมธ
2. ร.ต.ต.ปราสาทชัย
3. ด.ต.ธานินทร์
4. ด.ต.สุพรด

สัทธธรรมรักษ์
แกหลง
แก้วศิริ
จั่วทอง

ผกก.กยศ.ศฝต.รร.นรต.
รอง สว.กยศ.ศฝต.รร.นรต.
ผบ.หมู่ กยศ.ศฝต.รร.นรต.
ผบ.หมู่ กยศ.ศฝต.รร.นรต.

สังกัด บข.ตชต.

1. ร.ต.อ.ณัฐธัญ
2. ร.ต.ต.วสันต์
3. ด.ต.เปรม
4. จ.ส.ต.สุทธิพล
5. ส.ต.อ.ฉลอง
6. ส.ต.อ.อาดัม
7. ส.ต.อ.วันเลิศ

สระทองโถม
เอกอุ้น
พินิจกุล
ศรีแสง
เจิมจันทร์
ชูลรอมัด
โถมยงค์

ผบ.มว.(สบ 1) กก.6 บก.กฝ.บข.ตชต.
ผบ.มว.(สบ 1) กก.7 บก.กฝ.บข.ตชต.
ผบ.หมู่ กก.9 บก.กฝ.บข.ตชต.
ผบ.หมู่ กก.6 บก.กฝ.บข.ตชต.
ผบ.หมู่ กก.7 บก.กฝ.บข.ตชต.
ผบ.หมู่ ร้อย 2 กก.8 บก.กฝ.บข.ตชต.
ผบ.หมู่ ร้อย 4 กก.8 บก.กฝ.บข.ตชต.

สารบัญ

	หน้า
• คู่มือการฝึกหลักสูตรการอยู่รอดของเจ้าหน้าที่และยุทธวิธี (Officer Survival and Tactics / O.S.T.)	1
1. การเตรียมร่างกาย และจิตใจ พร้อมปฏิบัติหน้าที่	2
2. ระดับการใช้กำลัง	7
3. อุปกรณ์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติหน้าที่	10
4. การยื่นเผชิญเหตุ การเผชิญหน้า – คุ่มกัน (Contact - Cover)	12
5. การตรวจค้นบุคคล และการใส่กุญแจมือ	15
6. ยุทธวิธีในการจับกุมคนร้าย	19
7. การป้องกันตัวด้วยอาวุธที่ไม่ถึงตาย	24
8. การป้องกันเมื่อคนร้ายจี้ด้วยอาวุธปืน	27
9. การป้องกันกรณีคนร้ายแย่งอาวุธปืนจากของพกที่เอว	30
10. การป้องกันกรณีคนร้ายใช้อาวุธมีด	32
• คู่มือการฝึกหลักสูตรการเข้าตรวจค้นและปฏิบัติการในอาคาร (Building Entry & Close Quarter Battle / C.Q.B.)	36
1. การใช้อาวุธปืนทางยุทธวิธี	38
2. การเปิดมุมมองโดยการแบ่งพื้นที่เป็นส่วนๆ (slice the pie) การแอบดูเร็ว (quick peak)	41
3. การเข้าตรวจค้นอาคารของเจ้าหน้าที่ 2 นายและมากกว่า 2 นาย	47
4. การตรวจค้น จับกุมตามหมายในเคหสถาน	56
5. เทคนิคการใช้โล่กันกระสุน	62
6. การเข้าเผชิญเหตุเมื่อเกิดภัยคุกคามขั้นสูง	66
• คู่มือการฝึกหลักสูตรการหยุดยานพาหนะและการควบคุมผู้ขับขี่/ผู้โดยสาร (Vehicle Stop and Occupants Control / V.S.O.C)	73
1. หลักการเบื้องต้น	74
2. การหยุดยานพาหนะกรณีทั่วไป	82
3. ยานพาหนะที่มีความเสี่ยง	88
4. ยานพาหนะที่มีความเสี่ยงสูง	92
5. การตั้งจุดตรวจ หรือจุดสกัด	102

	หน้า
• คู่มือการฝึกหลักสูตรการฝึกยิงปืนพกชั้นพื้นฐาน (Basic Firearms Course / B/F)	113
1. กฎการใช้อาวุธปืน 4 ข้อ	115
2. อาวุธศึกษา	116
3. การตรวจอาวุธ	121
4. การบรรจุและการเลิกบรรจุกระสุนปืน	124
5. การลดนกปืน	130
6. การพื้นฐานของการยิงปืน	131
7. ท่าพร้อมใช้อาวุธ	136
8. การตรวจการณ์ (Scanning)	137
9. การชักอาวุธปืนออกจากซองปืน (Drawing Pistol From Holster)	138
10. เทคนิคการใช้อาวุธปืนประจำกาย (Marksmanship Techniques)	139
11. ทักษะการใช้อาวุธปืนทางยุทธวิธี	140
12. การแก้ไขอาวุธปืนพกกึ่งอัตโนมัติ ติดขัด	142
13. ทักษะการใช้อาวุธปืนในสภาวะแสงต่ำหรือกลางคืน (Low Light / Night Marksmanship)	145
• คู่มือการฝึกหลักสูตรการปฐมพยาบาลทางยุทธวิธี (Tactical Combat & Casualty Care / TCCC)	147
1. กายวิภาคศาสตร์พื้นฐาน	150
2. สัญญาณชีพ	151
3. วิธีปฐมพยาบาลเมื่อมีบาดแผลและการห้ามเลือด	154
4. การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ	156
5. ปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพ (Cardio Pulmonary Resuscitation : CPR)	164
• บทบาทหน้าที่ของผู้ประสบเหตุคนแรก (First Responder / F/R)	170
1. ประเภทของวิกฤตการณ์	172
2. ขั้นตอนของวิกฤตการณ์	173
3. ตัวอย่างขั้นตอนของวิกฤตการณ์	174
4. สิ่งที่จะต้องปฏิบัติ	175
5. ข้อมูลที่ต้องบรรยายสรุป	176
6. การปิดกั้นพื้นที่	177
7. การบริหารวิกฤตการณ์	177
8. เทคนิคในการเจรจาต่อรองเบื้องต้น	179
• บรรณานุกรม	185

คู่มือการฝึกหลักสูตรการอยู่รอดของเจ้าหน้าที่และยุทธวิธี Officer Survival and Tactics (O.S.T.)

คู่มือนี้ได้รับการออกแบบเพื่อจูงใจและเสริมสร้างหลักการอยู่รอดพ้นอันตรายของเจ้าหน้าที่

เป้าหมาย

เพื่อให้คำแนะนำพื้นฐานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจด้านความปลอดภัยและมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ เพื่อความปลอดภัยของตำรวจ จะมีการประเมินผลการปฏิบัติของผู้รับการอบรมต่อสถานการณ์จริงที่มีความเสี่ยงสูง การอยู่รอดเป็นปัจจัยสำคัญในสถานการณ์ซึ่งความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่เป็นหลักการใหญ่

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สามารถแสดงหลักเกณฑ์ทางร่างกายและจิตใจตามแนวคิดเรื่องความอยู่รอดของเจ้าหน้าที่
2. เพื่อให้สามารถแสดงการเปลี่ยนแปลงของร่างกายที่เกิดขึ้นจากความเครียดในการอยู่รอด
3. เพื่อให้สามารถแสดงให้เห็นถึงความเป็นผู้นำและพร้อมปฏิบัติงาน
4. เพื่อให้สามารถแสดงคำสั่งด้วยวาจา และการปฏิบัติกับผู้ถูกควบคุมตัว
5. เพื่อให้สามารถแสดงความสามารถในการควบคุมในสถานการณ์ที่มีความเสี่ยงสูง
6. เพื่อให้สามารถแสดงความสามารถในการปฏิบัติตามขั้นตอนทางยุทธวิธี
7. เพื่อให้สามารถแสดงยุทธวิธีโต้ตอบที่เหมาะสมโดยเน้นความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่
8. เพื่อให้สามารถปฏิบัติการได้อย่างปลอดภัยโดยใช้ยุทธวิธีที่มีประสิทธิภาพในเหตุการณ์ที่คนร้ายมีอาวุธปืนต่อสู้และขัดขืน
9. เพื่อให้สามารถใช้ยุทธวิธีการควบคุมที่เหมาะสมตามรูปแบบการใช้กำลัง
10. สามารถรู้ภาพรวมของทักษะการอยู่รอด /ยุทธวิธีการควบคุมตัวและการจับกุม

อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึก

1. Power Point / ไวท์บอร์ด / คลิปวิดีโอ
2. Red Gun / มีดยาง / กระบองยาง
3. เข็มขัด/ ชกปืน/ กระบองยืดขยาย/ ไฟฉาย/ กุญแจมือ/ วิทยุสื่อสาร/ สเปรย์พริกไทย/ แมกกาซีนสำรอง
4. ชุด Red Man

หมายเหตุ

1. อุปกรณ์การฝึก Red Gun เป็นปืนยางสีแดง เหมาะสำหรับการใช้ฝึก เนื่องจากมีน้ำหนักใกล้เคียงกับอาวุธปืนจริง และไม่เสียหายง่ายเมื่อตกกระแทก ถ้าหน่วยฝึกใดไม่มีอุปกรณ์ดังกล่าวอาจใช้ปืนพลาสติกแทนก็ได้
2. อุปกรณ์การฝึก Red Man เป็นอุปกรณ์ป้องกันตัวทำจากยางพาดำด้วยสีแดง มีชุดป้องกันศีรษะ ลำตัว แขนและขา ช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกไม่ได้รับบาดเจ็บในการต่อสู้ ถ้าหน่วยฝึกใดไม่มีอุปกรณ์ดังกล่าว ในการฝึกจะต้องใช้ความระมัดระวังเพื่อมิให้เกิดการบาดเจ็บในระหว่างฝึกปฏิบัติ

หัวข้อการฝึกอบรม

1. การเตรียมร่างกาย และจิตใจ พร้อมปฏิบัติหน้าที่
2. ระดับการใช้กำลัง
3. อุปกรณ์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติหน้าที่
4. การยื่นเผชิญเหตุ และการเผชิญหน้า-คุ้มกัน (Contact - Cover)
5. การตรวจค้นบุคคล และการใส่กุญแจมือ
6. ยุทธวิธีในการจับกุมคนร้าย
7. การป้องกันตัวด้วยอาวุธที่ไม่ถึงตาย
8. การป้องกันเมื่อถูกคนร้ายจี้ด้วยอาวุธปืน
9. การป้องกันกรณีคนร้ายแย่งอาวุธปืนจากของพกที่เอว
10. การป้องกันกรณีคนร้ายใช้อาวุธมีด

หัวข้อที่ 1 การเตรียมร่างกาย และจิตใจ พร้อมปฏิบัติหน้าที่

1. รายละเอียดของการฝึก

องค์ประกอบการรอดพ้นอันตรายของเจ้าหน้าที่

1. **ความสมบูรณ์ของร่างกาย (Physical Fitness)**
 - พละกำลัง และความเข้มแข็ง (ไม่ต้องการออกซิเจน/Anaerobic)
 - ความทนทาน (ต้องการออกซิเจน / Aerobic)
2. **ยุทธวิธี (Tactics)**
 - ต้องฝึกทักษะต่าง ๆ ทางกายภาพ (Skill)
 - การทำงานประสานกัน (Team)
 - ฝึกแก้ไขสถานการณ์ต่าง ๆ (Scenario)
3. **อุปกรณ์ (Equipment)**
 - มีการฝึกการใช้อุปกรณ์ที่นำไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่
 - อุปกรณ์ที่ใช้ต้องพร้อมในการใช้งาน

- มีความคุ้นเคยกับอุปกรณ์นั้น ๆ
 - จะต้องดูแลบำรุงรักษาและใช้งานได้เป็นอย่างดี
4. ทักษะในการใช้อาวุธปืน (Firearm Skills)
- ยึดหลักกฎแห่งความปลอดภัยทุกครั้งเมื่อใช้อาวุธปืน
 - ศึกษาระบบปฏิบัติการ และแก้ไขเหตุขัดข้องของปืนที่ใช้
 - ฝึกฝนให้เกิดความคุ้นเคย และเกิดความแม่นยำในการยิงอยู่เสมอ
 - ฝึกทักษะในการยิงปืนแบบต่าง ๆ
5. การปรับสภาพจิตใจ (Mental Conditioning)
- เตรียมความพร้อม ตระหนักว่าการถูกทำร้ายในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่นั้น สามารถเกิดได้กับเจ้าหน้าที่ทุกคนรวมทั้งตัวเราด้วย ควรตระหนักถึงระดับความรุนแรงไม่ว่าคนร้ายจะเป็นใคร
 - สร้างมโนภาพถึงสถานการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นกับเรา หมายถึง การคิดเหตุการณ์ล่วงหน้าไว้ก่อน และวิธีการแก้ไขเมื่อเกิดเหตุการณ์นั้นขึ้น เช่น ถ้าพบเห็นเหตุการณ์คนทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกัน ตำรวจจะเข้าไประงับเหตุอย่างไร
 - ความเชื่อที่มีผลต่อพฤติกรรมแบบ “ชนะ” และ “อยู่รอด” จะต้องนี้อยู่เสมอว่าในการออกไปปฏิบัติหน้าที่ทุกครั้งจะต้องอยู่รอดและกลับบ้านอย่างปลอดภัย

ความผิดพลาด 10 ประการที่มีผลถึงชีวิตของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

เหตุการณ์ที่เจ้าหน้าที่ตำรวจเสียชีวิตในการปฏิบัติหน้าที่หลายเหตุการณ์เป็นอุทาหรณ์และกระตุ้นให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องหันมาพิจารณาทบทวนถึงการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ จึงขอ นำเอาสาเหตุการเสียชีวิตและบาดเจ็บของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ที่ได้จากการรวบรวมของสำนักงานสอบสวนกลาง ประเทศสหรัฐอเมริกา (เอฟ.บี.ไอ.) มาประยุกต์เพื่อให้อัตราการบาดเจ็บและสูญเสียชีวิตของเจ้าหน้าที่ตำรวจลดน้อยลง

ความผิดพลาด 10 ประการที่เป็นต้นเหตุที่ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องเสียชีวิต ดังนี้

1. จิตใจที่เป็นกังวล

ในการออกปฏิบัติหน้าที่ทุกครั้ง ควรต้องตัดความกังวลออกไปจากจิตใจให้หมดไม่ว่าจะเป็น ปัญหาทางเศรษฐกิจ ปัญหาทางครอบครัว และปัญหาอื่น ๆ ถ้าอยากมีชีวิตอยู่ต้องละทิ้งปัญหาไว้ที่บ้านอย่าพกมันใส่สมองออกไปปฏิบัติหน้าที่ด้วยเด็ดขาด เนื่องจากความวิตกกังวลหรือความหมกมุ่น ครุ่นคิดแต่ปัญหาจะบั่นทอนประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ และสละสมาธิในการระแวดระวังภัยให้ลดลง ไม่มีการตื่นตัว หรือส่งผลให้การเตรียมพร้อมลดลง

2. เกิดความเบื่อหน่ายในการปฏิบัติหน้าที่

จากสถิติพบว่า กว่า 70 เปอร์เซ็นต์ที่เจ้าหน้าที่ออกปฏิบัติหน้าที่ในสภาวะปกติ แล้วพบ เหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดเกิดขึ้น ซึ่งทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องใช้อาวุธปืนในการต่อสู้กับคนร้าย เจ้าหน้าที่ ไม่ได้มีการเตรียมตัวมาก่อน ดังนั้นความกระตือรือร้นในการปฏิบัติหน้าที่จะช่วยให้มีการเตรียมความพร้อม และตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา

นอกจากนี้ผลจากการสำรวจยังพบอีกด้วยว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มาใหม่ ๆ เริ่มทำงานในปีแรก ๆ แม้จะยังไม่มีทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ดีเพียงพอ แต่มักจะได้รับความปลอดภัยมากกว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจที่คร่ำหวอดมานาน โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่มานานกว่า 5 ปีขึ้นไป เป็นช่วงระยะเวลาที่มีโอกาสได้รับอันตราย อันเป็นผลมาจากความเปราะบาง ขาดการฝึกอบรมเทคนิคใหม่ๆ และไม่มีประสบการณ์หรือรันทดในการปฏิบัติหน้าที่นั่นเอง

3. พักผ่อนไม่เพียงพอ

ในการออกปฏิบัติหน้าที่ต้องยึดบัญญัติ 3 ข้อ คือ อยู่ในที่อบอุ่น, ไม่เปียกชื้น และอย่าให้ท้องว่าง (Stay Warm, Stay Dry and Stay Fed) บัญญัติทั้งสามข้อนี้จะช่วยให้ประสาทและร่างกายตื่นตัว อยู่ตลอดเวลา เพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ให้สูงขึ้น

ความอ่อนเพลียจากการทำงานหนักหรือพักผ่อนไม่เพียงพอ มีผลต่อร่างกายและอารมณ์ สร้างความกดดันให้แก่เจ้าหน้าที่จนกระทั่งละเลยต่อกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวกับความปลอดภัย ดังนั้นเมื่อรู้สึกเหนื่อยล้าจึงหยุดพัก จะช่วยให้รู้สึกดีขึ้น เมื่อรู้สึกหิวก็หาอาหารรับประทาน แต่ต้องไม่อิ่มจนเกินไป เพราะนั่นจะทำให้เกิดอาการง่วงนอนติดตามมา หากปฏิบัติได้ดังนี้เมื่อเผชิญกับปัญหาจะสามารถรับมือได้อย่างมีประสิทธิภาพ จงจำไว้ว่า.... การเป็น “มืออาชีพ” ต้องรู้ขีดความสามารถของตัวเองและต้องสามารถปรับตัวเองให้เข้ากับสถานการณ์ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

4. การเลือกใช้ที่กำบัง

จากสถิติพบว่า ในการยิงต่อสู้กับคนร้ายของเจ้าหน้าที่ตำรวจถึง 63 เปอร์เซ็นต์ ไม่นิยมใช้ที่กำบังอาจจะถูกหล่าหาเหตุแต่ถือว่าการปฏิบัติที่ไม่ฉลาดเอาเสียเลย เมื่อมีการยิงกันเกิดขึ้นอย่าอยู่ในที่เปิดโล่งและอย่าอยู่รวมกลุ่มกัน โดยเฉพาะประตูหรือทางเดิน อย่าหันหลังให้ผู้ต้องสงสัย อย่าโผล่ขึ้นดูคนร้ายจากด้านบนของที่กำบัง แต่จงมองดูจากด้านข้างแทน ในการเคลื่อนตัวเข้าหาคนร้ายจะต้องเข้าทางด้านไม่ถนัดของคนร้าย จะช่วยให้เรามีเวลาในการตอบโต้เนื่องจากคนร้ายจะต้องใช้เวลามากขึ้นในการเอี้ยวตัวมายิงในตำแหน่งที่ตนเองไม่ถนัด ในการเข้าจับกุมจะต้องมองดูที่มือและอาวุธของคนร้ายตลอดเวลา ต้องเข้าทางด้านหลัง หากเป็นการดักซุ่มจะต้องปล่อยให้คนร้ายเดินผ่านไปเสียก่อน จึงจู่โจมเข้าทางด้านหลัง

5. ความกล้าแบบโง่ ๆ

ถ้าคุณมีความกระหายอยากที่จะเข้าจู่โจมจับคนร้ายอย่างแรงกล้าเพื่อสร้างวีรกรรมให้เป็นเกียรติแก่วงศ์ตระกูล แต่ยังไม่อยากต้องคลุ้มด้วยธงชาติก็จงระงับความกระหายนั้นเอาไว้ก่อน หยุดดู ฟัง ทบทวน ให้รอบคอบ จะช่วยให้มีลมหายใจต่อไปได้ยืนยาวขึ้น

จริงอยู่การเสียสละและความกล้าหาญถือเป็นคุณสมบัติสำคัญของเจ้าหน้าที่ตำรวจทุกคน แต่ต้องเป็นความกล้าหาญที่สมเหตุสมผลและผ่านการไตร่ตรองอย่างรอบคอบแล้ว

6. ขาดสัญชาตญาณการรับรู้อันตราย

จากสถิติของ เอฟ.บี.ไอ. พบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เสียชีวิตกว่า 60 เปอร์เซ็นต์ถูกคนร้ายยิงโดยที่ไม่มีโอกาสชักปืนออกจากซอง เป็นการถูกยิงโดยไม่รู้ตัวหรือกว่าจะรู้ตัวก็สายเกินไป อันเป็นผลมาจากการขาดสัญชาตญาณการรับรู้อันตราย

ในสถานการณ์ที่ดูเหมือนเรียบง่ายนั้น อาจเป็นอันตรายซ่อนเร้นอยู่ เพื่อความปลอดภัย จำเป็นต้องเรียนรู้ถึงการใช้ประสาทสัมผัสที่หกหรือลางสังหรณ์ตลอดไปจนถึงไหวพริบ การสังเกตสิ่งแวดล้อมรอบตัว พฤติกรรมที่ผิดไปจากปกติก็เป็นสิ่งที่ต้องสังเกต เช่น ชายเสื้อที่ดึงลงมาปิดเอว ข้างใดข้างหนึ่งหรือปล่อยชายลงมาคลุมอย่างมิดชิด การใส่เสื้อคลุมทั้งที่อากาศร้อน การเอามือแตะบริเวณเอว ตลอดจนถึงการจ้องมองอย่างผิดปกติ

7. การละเลยในการสังเกตคู่มือของคนร้าย

หากมองไม่เห็นมือของคนร้ายได้อย่างชัดเจนทั้งสองข้าง ขอให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าคนร้ายมีอาวุธอยู่ในมือ ต้องปฏิบัติเช่นเดียวกับคนร้ายที่มีอาวุธ ด้วยการสั่งให้เอามือออกจากที่ซ่อนซ้ำ ๆ กรณีที่อยู่ในระยะประชิดให้จ้องมองตาของคนร้ายเอาไว้ แวตจะบ่งบอกสิ่งผิดปกติได้เป็นอย่างดี ขณะเดียวกันก็ต้องระวังด้วยว่าคนร้ายอาจจะมีอาวุธที่สามารถจะใช้สังหารคุณได้ทันที

8. ลดความระมัดระวังเร็วเกินไป

อีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเสียชีวิต คือ ความชะล่าใจลดความระมัดระวังเร็วเกินไป เปิดช่องว่างให้คนร้ายจู่โจมได้โดยไม่อาจจะป้องกันตัวเองหรือตอบโต้ได้ทันในการต่อสู้ แม้ว่าจะยิงคนร้ายล้มลงไปแล้วก็จงอย่าประมาท หรือขาดความระมัดระวังในการเคลื่อนที่เข้าหา มีไม่น้อยที่เจ้าหน้าที่ต้องเสียชีวิต เพราะถูกคนร้ายที่ตนยิงจนล้มลงฉวยโอกาสในตอนเจ้าหน้าที่เคลื่อนที่เข้าหา ยิงสวนออกมา

ต้องเตือนสติตัวเองอยู่เสมอว่าคนร้ายที่แม้จะถูกยิงล้มลงไปแล้วอาจจะตอบโต้ได้เสมอ ในขณะเดียวกัน ก็อย่ายอมให้คนร้ายพูดหรือเคลื่อนไหวร่างกายส่วนใดส่วนหนึ่ง จะสั่งคนร้ายให้หันหน้าไปทางอื่นในทิศทางตรงข้ามกับที่เราเคลื่อนที่ จงอย่าเชื่อใจคนร้ายที่ยอมจำนนและวางอาวุธ ปืน เพราะคนร้ายอาจทำให้ตายและฉวยโอกาส ในขณะที่เราลดความระมัดระวังลง ใช้อาวุธสำรองที่ซุกซ่อนไว้มาทำร้าย นอกจากนี้ ยังมีคนร้ายระดับมีสมองเป็นจำนวนไม่น้อยมักมีการวาง “ผู้ช่วย” เอาไว้ หากเจ้าหน้าที่ตำรวจชะล่าใจ ก็จะเป็นเป้าถูกซุ่มยิงเสียชีวิตได้โดยง่าย

9. การตรวจค้นและใช้กุญแจมือไม่ถูกต้อง

ในการจับกุมตรวจค้นผู้ต้องสงสัยของเจ้าหน้าที่ จำเป็นต้องใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษ อย่าชะล่าใจว่าเมื่อเป็นเจ้าหน้าที่แล้วคนร้ายจะยอมจำนนง่าย ๆ อันจะนำไปสู่ความผิดพลาดที่ก่อให้เกิดการสูญเสียขึ้น ซึ่งมีตัวอย่างให้เห็นเป็นอุทาหรณ์เกิดขึ้นอยู่เสมอ

เมื่อทำให้ผู้ต้องสงสัยหรือคนร้ายยอมจำนนแล้ว จงรีบใส่กุญแจมือทันทีแล้วจึงทำการตรวจค้นตัวอย่างละเอียด ซึ่งเป็นกฎเหล็กที่ต้องปฏิบัติตามอย่างเข้มงวดและเคร่งครัด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ตามลำพัง ไม่มีเพื่อนร่วมทีม สิ่งที่ต้องปฏิบัติและจดจำให้ขึ้นใจ คือ ระหว่างเข้าประชิดตัว คนร้ายหรือผู้ต้องสงสัยต้องถือปืนเอาไว้แนบชิดลำตัว เพื่อป้องกันการถูกคนร้ายฮึดสู้เข้าแย่งอาวุธปืนมาทำร้าย ต้องยึดมั่นและดำเนินการตรวจค้นตามระเบียบปฏิบัติอย่างเคร่งครัดทุกขั้นตอนจนเป็นนิสัย เพื่อลดอัตราการเสี่ยงให้น้อยที่สุด

การตรวจค้นอาวุธต้องตรวจทุกจุดที่อาจมีการซ่อนเอาไว้ ไม่ว่าจะเป็นที่เฝ้าทั้งด้านหน้า ด้านหลัง ด้านข้าง โคนขา ข้อเท้า ในรองเท้าบูท ในกระเป๋าเสื้อ ในชุดชั้นในและกระเป๋าก้นสำหรับ คนร้ายหรือผู้ต้องสงสัยที่เป็นสตรี

ข้อพึงระวังอีกประการคือ อย่าตายใจลดความระมัดระวัง กรณีที่คนร้ายหรือผู้ต้องสงสัย แสดงอาการยอมจำนนให้ตรวจค้นแต่โดยดี เพราะคนร้ายบางคนอาจหลอกล่อให้เกิดความตายใจ ลดความระมัดระวังลง เพื่อรอจังหวะและโอกาสที่จะต่อสู้ขัดขืน คนร้ายบางคนจะพยายามหาคำพูด มากกล่าวอ้างเบี่ยงเบนไม่ให้ถูกตรวจค้นในจุดที่ตนเองซ่อนอาวุธเอาไว้ เช่น กล่าวอ้างว่า เจ้าหน้าที่ พยายามล่อวงเกินทางเพศ เพื่อให้เจ้าหน้าที่เกิดความอับอายและละเลยไม่ทำการตรวจค้นจุดที่ เร้นลับ เช่น ที่โคนขา ไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้นจะต้องตรวจค้นอย่างละเอียด อย่าละเลยเด็ดขาด อย่างไรก็ตาม หากตรวจค้นพบอาวุธขึ้นแรกแล้ว อย่าด่วนสรุปว่าคนร้ายมีอาวุธเพียงแค่นั้นจึงตรวจค้นต่อไป ทุกจุดที่คาดว่าจะมีอาวุธ เพราะคนร้ายจำนวนไม่น้อยที่มักจะมีอาวุธซ่อนสำรองเอาไว้อีก

10. ไม่มีการดูแลเอาใจใส่บำรุงรักษาอาวุธปืนประจำกาย

มีเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่น้อยที่ลืมบรรจุกระสุนเตรียมพร้อมเอาไว้ในตัวปืน ใช้กระสุนปืนที่เสื่อม คุณภาพเนื่องจากเก็บรักษาไว้ไม่ถูกต้องและเก่าเก็บ ความผิดพลาดที่เกิดขึ้นในลักษณะเช่นนี้ มีเจ้าหน้าที่ตำรวจต้องเสียชีวิตสูงถึง 15 เปอร์เซนต์ เจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งต้องเสี่ยงชีวิตอยู่ตลอดเวลา ไม่รู้ว่าจะต้องเผชิญหน้ากับเหตุร้ายเมื่อไหร่ เพื่อความปลอดภัยของตนเอง จึงจำเป็นต้องดูแลเอาใจใส่ ในอาวุธประจำกาย เครื่องกระสุนและอุปกรณ์ต่างๆ ให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์พร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา

ความผิดพลาดทั้ง 10 ประการ อันเป็นสาเหตุให้เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องเสียชีวิตนั้นอาจจะไม่ใช่ เรื่องใหม่อะไร แต่บางทีเจ้าหน้าที่หลายนายอาจจะหลงลืมหรือละเลยไม่เคร่งครัด ซึ่งเป็นความเจ็บปวด และเป็นเรื่องเศร้าเสียใจเป็นอย่างยิ่งทุกครั้งที่ได้ยินข่าวที่เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ต้องพลีชีพในการต่อสู้กับ คนร้ายที่เกิดขึ้นครั้งแล้วครั้งเล่า

2. อุปกรณ์ของการฝึก

ใช้ Power point บรรยาย

3. วิธีการนำเสนอการฝึก

- ครูฝึกให้คำแนะนำ ยกตัวอย่างประสบการณ์ หรือกรณีศึกษา เกี่ยวกับการไม่พร้อม ปฏิบัติงานของตำรวจ

- ครูฝึกสร้างกิจกรรมการมีส่วนร่วมในห้องเรียน เช่น เราจะทำอย่างไรให้พร้อมในการ ปฏิบัติงาน หรือผลเสียที่เกิดจากการไม่พร้อมในการปฏิบัติหน้าที่มีอย่างไรบ้าง เป็นต้น

Instructor Note

- ใช้ Power point หมายเลข 1 ในการบรรยาย
- เมื่อครูฝึกบรรยายจบแล้วเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามหรือครูตั้งคำถามให้นักเรียนตอบ

4. ชั่วโมง/การฝึก : จำนวน 2 ชั่วโมง

5. การประเมิน : ตอบคำถามและสังเกตระหว่างการเรียนรู้การสอน

6. ข้อเสนอแนะ :

ควรให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมหมั่นออกกำลังกายเพื่อเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงาน

หัวข้อที่ 2 ระดับการใช้กำลัง

1. รายละเอียดของการฝึก

เจ้าหน้าที่ตำรวจในฐานะผู้บังคับใช้กฎหมาย ซึ่งสามารถใช้กำลังและอาวุธในการเข้าระงับเหตุหรือคลี่คลายสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นให้ยุติลงโดยเร็ว แต่ก็ไม่ใช่ว่าจะใช้ได้ตามอำเภอใจ จะต้องรู้ตัวเองว่าจะใช้ได้เมื่อใด มีความจำเป็น และอยู่ภายใต้กรอบของกฎหมายหรือไม่ ดังนั้น เพื่อให้การใช้กำลังของเจ้าหน้าที่ตำรวจอยู่ภายใต้กรอบของกฎหมายและหลักมนุษยธรรม จึงต้องมีแนวทางเป็นหลักในกระบวนการตัดสินใจ เพื่อเรียงลำดับขั้นตอนความคิดให้ถี่ถ้วนก่อนตัดสินใจใช้กำลัง ก่อนจะพลัดพลั้งถูกดำเนินคดีอาญาหรือสอบสวนทางวินัย ซึ่งแนวทางการใช้กำลังที่ว่านั้นจะต้องง่ายแก่การเข้าใจ เป็นไปตามหลักเหตุผล เมื่อฝึกปฏิบัติจนเคยชินก็จะช่วยให้การปฏิบัติเป็นไปโดยสุจริตตามกฎ เพราะแนวทางการปฏิบัติดังกล่าวได้ถูกเขียนขึ้นจากสามัญสำนึกของมนุษย์เมื่อเผชิญเหตุการณ์คับขัน เพื่อบังคับการตัดสินใจ “คิดก่อนทำ” เนื่องจากเกี่ยวกับความเป็นความตาย และสามารถขยายผลให้เหตุการณ์นั้นรุนแรงขึ้นได้

ความหมาย

ระดับการใช้กำลัง หมายถึง แนวความคิดหรือกรอบปฏิบัติเกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการใช้กำลังและอาวุธของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการริเริ่มใช้กำลังหรืออาวุธให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ กรอบของกฎหมาย และผลสัมฤทธิ์ในการควบคุมเหตุการณ์

ระดับการใช้กำลังมีลักษณะเป็นหลักเกณฑ์การปฏิบัติที่มีความยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์

ความสำคัญ

1. เจ้าหน้าที่ตำรวจมีความจำเป็นในการใช้กำลังหรืออาวุธให้พอสมควรแก่เหตุ ภายใต้กรอบของกฎหมายไม่ให้อำนาจเกินกว่าเหตุ เพราะอาจถูกดำเนินคดีทั้งทางแพ่ง อาญา และวินัย ตลอดจนทำให้เสียภาพพจน์เกิดเป็นเงื่อนไขให้ประชาชนเกลียดชังตำรวจ

2. การใช้กำลังของเจ้าหน้าที่ตำรวจ หากไม่ถูกต้องตามแนวคิดในการแก้ไขปัญหา อาจทำให้เกิดเหตุการณ์รุนแรง ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ เหยื่อหรือประชาชนเสียชีวิต บาดเจ็บโดยไม่จำเป็น

3. การเข้าจัดการกับเหตุการณ์ซับซ้อนต่าง ๆ เช่น คนร้ายจี้ตัวประกันเพื่อหลบหนีนั้น หากเจ้าหน้าที่ตำรวจเริ่มใช้กำลังรุนแรงทันที เช่น ใช้อาวุธปืนยิงทันทีอาจทำให้การแก้ปัญหายากขึ้น

หลักพื้นฐาน

เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องแสดงตนก่อนการใช้อาวุธ และต้องแจ้งเตือนให้ทราบล่วงหน้าว่า จะมีการใช้อาวุธ เว้นแต่ การดำเนินการดังกล่าวอาจทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือบุคคลอื่นเสี่ยงที่จะได้รับอันตรายแก่ชีวิตหรือแก่ร่างกายหรือเป็นที่ชัดเจนว่าไม่มีความเหมาะสมหรือจำเป็นต้องดำเนินการดังกล่าวในสถานการณ์เช่นนั้น

ระดับการใช้กำลังของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

การใช้กำลังหรืออาวุธของเจ้าหน้าที่ตำรวจให้เป็นไปตามสถานการณ์และพฤติการณ์ของคนร้าย และสภาพแวดล้อมจากเขาไปหาหนัก ซึ่งสามารถแบ่งขั้นตอนการตัดสินใจในการใช้กำลังเป็น 6 ระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 การปรากฏตัวของตำรวจ เมื่อตำรวจไปถึงที่เกิดเหตุผู้ที่จะกระทำความผิดบางราย ก็อาจจะล้มเลิกการทำความผิด หรืออาจให้ความร่วมมือด้วยดีโดยไม่ต้องออกคำสั่ง เช่น การจอดรถในที่ห้ามจอด การลักลอบเรียไร การทะเลาะวิวาท ถ้าคนร้ายยังไม่หยุด ให้ตำรวจใช้กำลังระดับต่อไป

ระดับที่ 2 การใช้คำสั่งด้วยวาจา ตำรวจใช้คำพูดสั่งคนร้ายให้ยอมเลิกการกระทำที่เป็นความผิด หรือการทำร้าย หากยอมปฏิบัติตามคำสั่งต้องไม่ใช้กำลัง ถ้าไม่ยอมปฏิบัติตามคำสั่ง ให้ใช้กำลังในระดับเหมาะสม

ระดับที่ 3 การใช้เทคนิคการควบคุมด้วยกายภาพ เมื่อคนร้ายไม่ปฏิบัติตามคำสั่งด้วยวาจาแต่แรก ตำรวจอาจใช้เทคนิคการควบคุมตัวด้วยมือเปล่า หรือการกดจุด ถ้าหากขัดขืนไม่ยินยอม ให้ใช้กำลังในระดับที่เหมาะสมต่อไป

ระดับที่ 4 การใช้เทคนิคตอบโต้อย่างรุนแรง คนร้ายไม่ปฏิบัติตามคำสั่งและเข้าโจมตี ทำร้ายตำรวจแต่ไม่ใช้อาวุธ ให้ป้องกันตนเองได้โดยไม่ใช้อาวุธ เช่นกัน คือ การชก การเตะ การทุ้ม การทำให้หมดสติ หรือการใช้สารทำให้เกิดอาการระคายเคือง

ระดับที่ 5 การใช้อาวุธที่ไม่ถึงตาย คนร้ายใช้อาวุธและอาจทำอันตรายขั้นบาดเจ็บหรือเสียชีวิต และไม่หยุดการกระทำหลังจากถูกแจ้งเตือน ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจพิจารณาตอบโต้ได้ทั้งไม่ใช้อาวุธและใช้อาวุธที่ไม่ถึงตาย ได้แก่ การใช้กระบอง เครื่องช็อตไฟฟ้า กระสุนยาง ปืนยิงตาข่าย หากพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่สามารถหยุดหรือควบคุมคนร้ายได้ให้ใช้กำลังขั้นต่อไป

ระดับที่ 6 การใช้กำลังขั้นเด็ดขาดหรือการใช้อาวุธปืน คนร้ายใช้อาวุธทำอันตราย เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือบุคคลอื่นที่เสี่ยงต่อการได้รับอันตรายแก่ร่างกายหรือเสียชีวิต และไม่หยุด

การกระทำหลังจากถูกแจ้งเตือน เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่สามารถแก้ไขได้ด้วยวิธีอื่นเพื่อหยุดยั้งภัยอันตรายที่กำลังจะเกิดขึ้นภายในเวลาอันจำกัด ให้ใช้อาวุธปืนยิงเพื่อหยุดยั้งการกระทำของคนร้าย

สิ่งจำเป็นที่ควรคำนึงถึงว่า ระดับการใช้กำลังของเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้น ยึดหลักกฎหมาย เรื่องการป้องกัน เป็นเหตุผลในการตัดสินใจ เนื่องจากการป้องกันตัวเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติเอง หรือผู้อื่นให้พ้นจากอันตรายซึ่งเกิดจากการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎหมาย และภัยอันตรายนั้นใกล้จะถึง และได้กระทำไปพอสมควรแก่เหตุ ซึ่งในการตัดสินใจจะต้องพิจารณาถึง ความรุนแรงของอาวุธ, ปฏิกริยา และจำนวนคนร้าย และสิ่งที่สำคัญคำนึงถึงอาวุธของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีใช้อยู่ในขณะนั้นด้วย เป็นเครื่องบ่งชี้ชี้ชัดว่าจะใช้กำลังในระดับใด และต้องไม่เกินกว่าเหตุด้วย โดยมีต้องเริ่มต้นในระดับที่ 1 เสมอไป อาจจะเริ่มที่ระดับใดก็ได้ แล้วแต่ในสถานการณ์ที่กล่าวมาข้างต้น คือ อาวุธ ปฏิกริยา จำนวนคนร้าย และอาวุธของเจ้าหน้าที่ที่มีใช้อยู่ในขณะนั้น และในทางกลับกันระดับการใช้กำลังอาจลดลงตามลักษณะของความรุนแรงของคนร้ายในเรื่องอาวุธ ปฏิกริยา จำนวนคนร้าย และอาวุธของเจ้าหน้าที่

2. อุปกรณ์ของการฝึก

ใช้ Power point บรรยาย

3. วิธีการนำเสนอการฝึก

1. ให้ครูฝึกอธิบายยกตัวอย่างแต่ละหัวข้อให้นักเรียนเข้าใจ
2. ให้ครูฝึกตั้งคำถามเกี่ยวกับสถานการณ์ และให้นักเรียนตอบคำถาม เช่น ถ้าเจ้าหน้าที่พบคนร้ายเมายาบ้า และถืออาวุธมีดจะเข้าทำร้ายผู้อื่น ผู้เข้ารับการฝึกจะแก้ปัญหาอย่างไร และเมื่อเจ้าหน้าที่ออกคำสั่งให้วางมีดแล้ว แต่คนร้ายไม่ยอมวาง และถือมีดจะเข้ามาทางตำรวจ จะทำอย่างไร

Instructor Note

- ใช้ Power point หมายเลข 2 ในการบรรยาย
- เมื่อครูฝึกบรรยายจบแล้วเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามหรือครูตั้งคำถามให้นักเรียนตอบ

4. ชั่วโมง/การฝึก : จำนวน 2 ชั่วโมง

5. การประเมิน : ตอบคำถามและสังเกตระหว่างการเรียนรู้การสอน

6. ข้อเสนอแนะ :

ให้นักเรียนจดจำระดับการใช้กำลังและพึงระลึกเสมอในการปฏิบัติหน้าที่

หัวข้อที่ 3 อุปกรณ์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติหน้าที่

1. รายละเอียดการฝึก

1. เข็มขัดยุทธวิธี ประกอบอุปกรณ์ดังต่อไปนี้

- ทางด้านมือถนัดของเจ้าหน้าที่ ได้แก่ วิทยุ, ซองปืนและอาวุธปืน
- ทางด้านซ้ายมือของเจ้าหน้าที่ ได้แก่ ไฟฉาย, ซองแม่กกาซีน, ซองกระบอกและ

กระบอกยัดขยาย, วิทยู, สเปรย์พริกไทย รายละเอียดตามรูปที่ 3.1 – 3.5

รูป 3.1

รูป 3.2

รูป 3.3

รูป 3.4

รูป 3.5

วิธีการฝึก

- ยืนในท่าเตรียมพร้อม มือทั้งสองข้างอยู่ทางด้านหน้าในลักษณะพร้อมใช้อุปกรณ์ สายตามองตรงไปด้านหน้า หรือมองผู้ต้องสงสัย
- ให้นักเรียนจดจำอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่อยู่บริเวณเอาจอกของนักเรียน
- ให้ครูฝึกออกคำสั่งให้นักเรียนหยิบอุปกรณ์ออกมา เช่น ครูฝึก ออกคำสั่งว่า “ปืน” นักเรียนเมื่อได้ยินคำสั่งแล้ว ให้หยิบปืนออกมาจากซองปืนในท่าเตรียมใช้อาวุธ นักเรียนต้องชักอาวุธปืนออกมาให้รวดเร็ว ต่อมา ครูฝึกออกคำสั่ง “เก็บเข้าที่” ให้นักเรียนเก็บอาวุธปืนเข้าซองปืนให้รวดเร็ว จากนั้นครูฝึก ก็ออกคำสั่งในอุปกรณ์ต่อไป นักเรียนก็ปฏิบัติเช่นเดียวกับการหยิบอาวุธปืน แล้วเก็บอุปกรณ์เข้าที่อย่างรวดเร็วเช่นเดียวกัน **ข้อสำคัญ** สายตาของนักเรียนต้องมองผู้ต้องสงสัยตลอดเวลา ห้ามละสายตามามองที่อุปกรณ์เด็ดขาด

2. อุปกรณ์การฝึก

เพิ่มชุดยุทธวิธี พร้อมอุปกรณ์ตามข้อ 1.

3. วิธีการนำเสนอการฝึก

- ครูฝึกสาธิตให้นักเรียนดูก่อน
- ให้นักเรียนฝึกการปฏิบัติ

Instructor Note

- ใช้ Power point หมายเลข 3 ในการบรรยาย
- ครูฝึกต้องสังเกตนักเรียน ไม่ให้สายตาของนักเรียนจับจ้องที่อุปกรณ์

4. ชั่วโมง/การฝึก : จำนวน 1 ชั่วโมง

5. การประเมิน :

สังเกตนักเรียนระหว่างการฝึกปฏิบัติและตอบคำถาม

6. ข้อเสนอแนะ :

- อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่อยู่บนเข็มขัดยุทธวิธี สามารถเปลี่ยนแปลงตำแหน่งได้ตามความเหมาะสมแล้วแต่ความถนัดของแต่ละบุคคล แต่ให้สามารถรู้ว่าอุปกรณ์อยู่ตรงบริเวณไหน
- ให้สามารถจดจำตำแหน่งอุปกรณ์ต่าง ๆ แล้วสามารถหยิบใช้ได้โดยอัตโนมัติ โดยไม่ต้องละสายตามาดูที่อุปกรณ์
- ข้อควรระวัง ด้านหลังของเข็มขัดยุทธวิธี ไม่ควรใส่อุปกรณ์ใด ๆ ไว้ เนื่องจากบริเวณด้านหลังของคอนเราจะต้องตรงกับกระดูกสันหลัง ถ้าใส่อุปกรณ์ไว้ด้านหลังเมื่อเกิดอุบัติเหตุล้มลงอาจทำให้กระดูกสันหลังได้รับบาดเจ็บได้

หัวข้อที่ 4 การยืนเผชิญเหตุ และการเผชิญหน้า-คุ้มกัน (CONTACT - COVER)

1. รายละเอียดการฝึก

การยืนเผชิญเหตุ (Ready Stance) ต้องยืนในลักษณะท่าเตรียมพร้อม เมื่อตำรวจต้องเผชิญหน้าอยู่กับบุคคลต้องสงสัยในสถานการณ์ต่าง ๆ ในเบื้องต้นเรายังไม่ทราบว่าบุคคลต้องสงสัยดังกล่าว นั้น เป็นคนดีหรือคนร้าย ดังนั้น เพื่อความปลอดภัยตำรวจจะต้องเตรียมพร้อมรับมือกับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น และไม่ประมาทโดยเด็ดขาด เพราะบุคคลต้องสงสัยอาจจะกลายเป็นคนร้ายต่อสู้ขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่หรือวิ่งหลบหนี เราจึงต้องพร้อมที่จะต่อสู้ป้องกันตัวหรือวิ่งไล่ติดตามจับกุมคนร้าย การยืนท่าเตรียมพร้อม จึงเป็นท่าพื้นฐานที่สำคัญของท่าต่าง ๆ ในยุทธวิธีการตรวจค้นจับกุม และในยุทธวิธีการต่อสู้ป้องกันตัวด้วย โดยมีหลักปฏิบัติดังนี้

1. ยืนในลักษณะลำตัวตรง เท้าทั้งสองข้างห่างกันประมาณ 1 ช่วงไหล่ ย่อเข่าทั้งสองข้างเล็กน้อย เพื่อเตรียมพร้อมในการเคลื่อนไหวตัวอย่างคล่องแคล่ว

2. มือทั้งสองข้างอยู่ด้านหน้าวางไว้ที่บริเวณแนวเข็มขัด มือทั้งสองข้างจะประสานกันหรือไม่ก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อสำหรับการใช้มือและแขนได้อย่างรวดเร็ว ในการต่อสู้ป้องกันตัว การจับกุม หรือการใช้อาวุธปืนที่พกอยู่บริเวณเอว หรือการหยิบใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ตามความเหมาะสมและจำเป็น

3. ยืนหันหน้าเข้าหาบุคคลต้องสงสัย ในระยะห่างประมาณสองช่วงแขน เพื่อให้มีระยะห่างเพียงพอที่จะหลบหลีกป้องกันตัวจากการจู่โจมของบุคคลต้องสงสัย หรือเข้าทำการจับกุมเมื่อบุคคลต้องสงสัยพยายามหลบหนี

4. สายตาจับจ้อง อยู่ที่บุคคลต้องสงสัยตลอดเวลาเพื่อสังเกตมือของผู้ต้องสงสัย สีหน้า แววตา อากัปกิริยา ท่าที และการโต้ตอบว่าจะมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อคำสั่ง และการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจอย่างไร ทั้งนี้เพื่อจะได้เตรียมพร้อมรับมือกับสถานการณ์นั้น อย่างเหมาะสม

รายละเอียดการปฏิบัติ ตามรูป 4.1 - 4.6

รูป 4.1

รูป 4.2

รูป 4.3

รูป 4.4

รูป 4.5

รูป 4.6

การเผชิญหน้า - คุ่มกัน (Contact - Cover) หมายถึง หลักการทางยุทธวิธีตำรวจที่กำหนดบทบาท และหน้าที่ของตำรวจ 2 ฝ่ายหรือ 2 คน ที่เป็นส่วนคู่ตรวจ ในการเข้าเผชิญหน้ากับคนร้าย โดยแยกหน้าที่ได้ดังต่อไปนี้

ก. ตำรวจผู้เผชิญหน้า (Contact Officer) คือ ตำรวจผู้ซึ่งรับผิดชอบในการเข้าไปเผชิญหน้ากับคนร้ายเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ เช่น การสอบถาม การตรวจค้นจับกุม และเป็นผู้ออกคำสั่งบังคับหรือสั่งให้คนร้ายทำตาม

ข. ตำรวจผู้คุ้มกัน (Cover Officer) คือ ตำรวจผู้ซึ่งรับผิดชอบในการรักษาความปลอดภัยให้แก่ตำรวจผู้เผชิญหน้า โดยจะคอยเฝ้าดูอาการกิริยาของคนร้ายหรือผู้ต้องสงสัยตลอดเวลา เฝ้าฟังวิทยุ การพูดวิทยุ เฝ้าดูเกี่ยวกับพยานวัตถุต่าง ๆ ในตัวผู้ต้องสงสัย และมีหน้าที่ในการป้องกันยับยั้งการหลบหนีหรือการโจมตีของคนร้าย และการสังเกตพื้นที่โดยรอบตนเองในระยะ 360 องศา

ความสำคัญ

เป็นหลักการปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในขณะที่เข้าเผชิญหน้ากับผู้ต้องสงสัยหรือคนร้ายในรูปแบบต่าง ๆ โดยส่วนมากใช้กับตำรวจที่เป็นคู่ตรวจ จำนวน 2 คน

หลักการพื้นฐาน

1. เมื่อตำรวจจะเข้าเผชิญหน้ากับคนร้ายหรือผู้ต้องสงสัย ให้ตำรวจเริ่มตกลงกันว่าใครจะเป็นผู้เผชิญหน้า และใครจะเป็นผู้คุ้มกัน (รูป 4.7)

2. ในการเข้าเผชิญหน้ากับผู้ต้องสงสัย ให้ตำรวจผู้เผชิญหน้าเป็นผู้ออกคำสั่ง ให้ผู้ต้องสงสัยหยุดและเริ่มปฏิบัติตามภารกิจ เช่น การสอบถาม โดยตำรวจผู้เผชิญเหตุต้องยืนอยู่ห่างจากผู้ต้องสงสัยประมาณ 2 ช่วงแขน โดยยืนเยื้องกับผู้ต้องสงสัยทางด้านซ้ายหรือด้านขวาเล็กน้อย และการยืนต้องยืนแบบเผชิญเหตุ

3. ตำรวจผู้คุ้มกันต้องยืนระยะห่างเพียงพอที่ผู้ต้องสงสัยจะไม่สามารถเข้าแย่งปืนได้ โดยระยะห่างแบบหลักการระยะปลอดภัย และยืนท่ามุมในลักษณะตัววี แต่ไม่เกินตัวแอล (ห้ามยืนในลักษณะตัวโอเค็ดขาด) กับตำรวจผู้เผชิญหน้า หากเป็นคนร้ายสำคัญตำรวจผู้คุ้มกันอาจต้องยกปืนขึ้นเล็งไปทางคนร้าย ส่วนตำรวจผู้เผชิญหน้าไม่ต้องชักอาวุธปืนออกจากซองแต่อย่างใด ส่วนการเข้าหาคนร้ายนั้นให้เดินเยื้องกับคนร้าย โดยอย่าหันด้านที่พกอาวุธปืนเข้าใกล้คนร้าย (รูป 4.8)

4. ในกรณีที่คนร้ายหรือผู้ต้องสงสัยขัดขืนต่อสู้ ตำรวจผู้เผชิญหน้าจะต้องถอยหลังหรือโดดให้ห่างจากตัวผู้ต้องสงสัยหรือคนร้ายทันที โดยถอยหลังมาตามทิศทางที่เข้าไป เพื่อจะได้ไม่ขวางแนววิถีกระสุน หรือขัดขวางการใช้อาวุธปืนของตำรวจผู้คุ้มกัน (รูป 4.9)

รูป 4.7

รูป 4.8

รูป 4.9

หมายเหตุ

- เมื่อตำรวจผู้เผชิญหน้าเข้าไปปฏิบัติหน้าที่และเปลี่ยนมุมไป เช่น เข้าคั่นทางขวาแล้วเปลี่ยนมาคั่นทางซ้ายให้ผู้คุ้มกันยืนหาตำแหน่งใหม่ที่เหมาะสมตามหลักแนวการยิงเพื่อมิให้อยู่ในแนววิถีกระสุน
- สำหรับตำแหน่งตำรวจผู้เผชิญหน้า และผู้คุ้มกัน สามารถสลับเปลี่ยนตำแหน่งระหว่างกันได้ตามความเหมาะสม เช่น ตำรวจผู้ทำหน้าที่ผู้เผชิญหน้า มาทำหน้าที่ผู้คุ้มกัน ส่วนตำรวจที่ทำหน้าที่ผู้คุ้มกัน มาทำหน้าที่ผู้เผชิญหน้าก็ได้ ทั้งนี้ตามความเหมาะสมและสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

2. อุปกรณ์การฝึก

1. กระดานไวท์บอร์ด
2. เข็มขัดยุทธวิธีพร้อมอุปกรณ์

3. วิธีการนำเสนอการฝึก

1. ครูฝึกเขียนบนกระดานไวท์บอร์ด อธิบายเกี่ยวกับการยืนของตำรวจคู่ตรวจ เป็นรูปตัววี ตัวแอล และในลักษณะตัวโอ และอธิบายให้นักเรียนเข้าใจถึงการปฏิบัติ
2. ให้ครูฝึกสาธิตการปฏิบัติให้นักเรียนดู
3. ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติโดยที่ครูฝึกเป็นคนร้ายแล้วเดินเข้ามาหานักเรียนให้เป็นรูปตัวโอ แล้วให้นักเรียนปรับเปลี่ยนทิศทางการยืนเป็นรูปตัววี หรือตัวแอล
4. เมื่อนักเรียนสามารถเข้าใจการปฏิบัติได้แล้ว ให้ครูฝึกเพิ่มสถานการณ์ โดยให้นักเรียนยืนหันหลังเป็นรูปตัวโอ ห่างกันประมาณ 4 เมตร ครูฝึกจะถืออาวุธมีด หรือปืนพก หรืออาจไม่ได้ถืออาวุธ แล้วเดินเข้าหานักเรียน จากนั้นก็บอกให้นักเรียนหันหลังกลับมา ถ้านักเรียนคนใดคนหนึ่งเห็นครูฝึกพกอาวุธ ให้ตะโกนให้คู่ตรวจอีกคนทราบด้วยเสียงดังฟังชัด แล้วปรับเปลี่ยนทิศทางการยืนมาเป็นรูปตัววี หรือตัวแอล

Instructor Note

- ใช้ Power point หมายเลข 4 ในการบรรยาย
- ปลุกจิตสำนึกให้นักเรียนระวังเรื่องการยืนไม่ให้เป็นรูปตัวโอหรืออยู่ในแนวปืนที่จะยิงกันเองโดย

4. ชั่วโมง/การฝึก : จำนวน 2 ชั่วโมง

5. การประเมิน :

ครูฝึกสังเกต การปฏิบัติของนักเรียนว่า นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ถูกต้องหรือไม่

6. ข้อเสนอแนะ

- ระวังอย่าให้คู่ตรวจยืนอยู่ในลักษณะตัวโอ เนื่องจากอยู่ในระยะแนววิถีกระสุนซึ่งกันและกันได้

- เมื่อคู่ตรวจพบเห็นคนร้ายพกอาวุธปืน หรืออาวุธอื่นๆ ให้ตะโกนบอกให้คู่ตรวจทราบด้วยเสียงดังฟังชัด เพื่อให้คู่ตรวจรู้ว่ามีความเสี่ยงอะไรเกิดขึ้น

หัวข้อที่ 5 การตรวจค้นบุคคล และการใส่กุญแจมือ

1. รายละเอียดของการฝึก

การตรวจค้นบุคคล

ท่าที่ 1 การตรวจค้นบุคคลในท่ายืน

ขั้นตอนที่ 1 ให้ตำรวจผู้ทำหน้าที่ผู้เผชิญหน้าเป็นผู้ตรวจค้น ส่วนตำรวจผู้คุ้มกันยืนอยู่เฉียงไปทางด้านหลัง ทำมุมเป็นรูปตัววีแต่ไม่เกินตัวแอล กับตำรวจผู้เผชิญหน้า จากนั้นตำรวจผู้เผชิญหน้าออกคำสั่งให้ผู้ต้องสงสัยหยุดแล้วชูมือทั้งสองข้างไว้เหนือศีรษะ หมุนตัวหันไปด้านหลังอย่างช้า ๆ (รูป 5.1)

ขั้นตอนที่ 2 ให้นำมือประสานกันไว้เหนือศีรษะหันฝ่ามือหงายขึ้นด้านบน แล้วเอาหลังมือวางไว้บนศีรษะ ทางขาออกกว้าง ๆ เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้เผชิญหน้าเดินเข้าหาผู้ต้องสงสัยทางด้านหลัง กรณีตำรวจผู้เผชิญหน้าอยู่เฉียงไปทางด้านขวาของผู้ต้องสงสัย ให้เดินเข้าทางด้านขวาของผู้ต้องสงสัย ใช้เท้าซ้ายเกี่ยวเท้าขวาของผู้ต้องสงสัยไว้ แล้วใช้มือซ้ายจับมือทั้งสองข้างของผู้ต้องสงสัยไว้ แขนเหยียดตรง จากนั้นใช้มือขวาค้นตัวตั้งแต่ระดับเอวถึงศีรษะ เมื่อจะค้นช่วงล่างออกคำสั่งให้ผู้ต้องสงสัยย่อตัวลง แล้วใช้มือขวาค้นตั้งแต่เอวลงไปถึงปลายเท้าของผู้ต้องสงสัย (รูป 5.2)

ขั้นตอนที่ 3 กรณีต้องการค้นอีกด้านของผู้ต้องสงสัย ให้ผู้ตรวจค้นทำสลับข้างมือและเท้ากับอีกด้านหนึ่ง ส่วนตำรวจผู้คุ้มกันก็เปลี่ยนตำแหน่งไปยืนคุ้มกันอีกด้านหนึ่งโดยทำมุมเป็นรูปตัววีแต่ไม่เกินตัวแอล เช่นกัน (รูป 5.3)

รูป 5.1

รูป 5.2

รูป 5.3

หมายเหตุ

ในการตรวจค้นบุคคลในท่ายืนนั้น ไม่ควรให้ผู้ต้องสงสัยยืนหันหน้ายื่นกำแพงในลักษณะที่ไม่เสียการทรงตัว เพราะทำให้ผู้ต้องสงสัยมีหลัก และอาจหันกลับมาใช้ศอกทำร้ายผู้ตรวจค้นได้

ท่าที่ 2 การตรวจค้นบุคคลในท่าคุกเข่ามือประสานที่ศีรษะ

ขั้นตอนที่ 1 ให้ตำรวจผู้ทำหน้าที่ผู้เผชิญหน้าเป็นผู้ตรวจค้น ส่วนตำรวจผู้คุ้มกันยืนอยู่เฉียงไปทางด้านหลัง ทำมุมเป็นรูปตัววีแต่ไม่เกินตัวแอล กับตำรวจผู้เผชิญหน้า ตำรวจผู้เผชิญหน้าออกคำสั่งให้ผู้ต้องสงสัย ชูมือทั้งสองข้างขึ้นเหนือศีรษะ หมุนตัวหันไปด้านหลังช้า ๆ แล้วนั่งคุกเข่าลง นำมือทั้งสองข้างประสานกันไว้ หันฝ่ามือหงายขึ้นด้านบน นำหลังมือมาวางไว้บนศีรษะ จากนั้นสั่งให้นำเท้าไขว้ทับกันไว้ (รูป 5.4)

ขั้นตอนที่ 2 เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้เผชิญหน้า เดินเข้าหาผู้ต้องสงสัยทางด้านหลัง กรณีตำรวจผู้เผชิญหน้าอยู่เฉียงไปทางด้านขวาของผู้ต้องสงสัย ให้เดินเข้าทางด้านขวาของผู้ต้องสงสัย ใช้มือซ้ายจับมือทั้งสองข้างของผู้ต้องสงสัยไว้ แขนเหยียดตรง จากนั้นใช้มือขวาค้นบริเวณลำตัวตั้งแต่ระดับเอวถึงศีรษะ และจากเอวไปถึงปลายเท้า (รูป 5.5)

ขั้นตอนที่ 3 กรณีต้องการค้นอีกด้านของผู้ต้องสงสัย ให้ผู้ตรวจค้นเปลี่ยนมือสลับข้างกัน ส่วนตำรวจผู้คุ้มกันก็เปลี่ยนตำแหน่งไปยืนคุ้มกันอีกด้านหนึ่ง โดยทำมุมเป็นรูปตัววีแต่ไม่เกินตัวแอลเช่นกัน (รูป 5.6)

รูป 5.4

รูป 5.5

รูป 5.6

ท่าที่ 3 การตรวจค้นบุคคลในท่านอนคว่ำหน้า

ขั้นตอนที่ 1 ให้ตำรวจผู้ทำหน้าที่เผชิญหน้าเป็นผู้ตรวจค้น ส่วนตำรวจผู้คุ้มกันยืนอยู่เฉียงไปทางด้านหลัง ทำมุมเป็นรูปตัววีแต่ไม่เกินตัวแอล กับตำรวจผู้เผชิญหน้า จากนั้นตำรวจผู้เผชิญหน้าออกคำสั่งให้ผู้ต้องสงสัยนอนคว่ำหน้าลงกับพื้น กางแขน กางเท้าออกให้กว้าง นำมือทั้งสองข้างเหยียดตรงไปด้านหลังเหนือศีรษะแล้วเอามือประสานกันหันฝ่ามือออกไปด้านหลัง (รูป 5.7)

ขั้นตอนที่ 2 เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้เผชิญหน้า เดินเข้าหาผู้ต้องสงสัยทางด้านหลัง กรณีตำรวจผู้เผชิญหน้า อยู่เฉียงไปทางด้านขวาของผู้ต้องสงสัย ออกคำสั่งให้ผู้ต้องสงสัยพลิกตัวด้านซ้าย เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจค้นย่อตัวลงโดยให้เข่าวางทับที่บริเวณเอวของผู้ต้องสงสัย ใช้มือขวากดบริเวณไหล่ไว้ แล้วใช้มือซ้ายตรวจค้นบริเวณลำตัวครึ่งซีกบนโดยเริ่มตั้งแต่เอวถึงศีรษะ ส่วนการตรวจค้นขาช่วงล่างและรองเท้า สั่งให้ผู้ต้องสงสัยค่อย ๆ งอเข่าพับมาด้านหลังแล้วทำการค้น แทนการก้มลงไปใกล้เท้าของผู้ต้องสงสัยเพื่อความปลอดภัย (รูป 5.8)

เมื่อจะตรวจค้นลำตัวอีกด้านหนึ่งให้ผู้ตรวจค้นเดินอ้อมทางปลายเท้า และปฏิบัติในลักษณะเดียวกันแต่สลับข้างกัน ตำรวจผู้คุ้มกัน ก็เปลี่ยนตำแหน่งไปยืนคุ้มกันอีกด้านหนึ่ง (รูป 5.9)

รูป 5.7

รูป 5.8

รูป 5.9

การใส่กุญแจมือบุคคลต้องสงสัย

การจับกุญแจมือ

- กรณีถือกุญแจมือด้วยมือขวา ให้ไซ้หรือบานพับกุญแจมืออยู่บริเวณฝ่ามือขวาให้หน้าเดียวของกุญแจมือ ทั้งด้านบนและด้านล่างหันออกนอกตัว ส่วนหน้าคู่ของกุญแจมือหันเข้าหาตัว (รูป 5.10)
- กรณีถือกุญแจมือด้วยมือซ้าย ให้ไซ้หรือบานพับกุญแจมืออยู่บริเวณฝ่ามือซ้ายให้หน้าเดียวของกุญแจมือ ทั้งด้านบนและด้านล่างหันออกนอกตัว ส่วนหน้าคู่ของกุญแจมือหันเข้าหาตัว (รูป 5.11)

รูป 5.10

รูป 5.11

แบบที่ 1 หันหลังมือชนกัน

ขั้นตอนที่ 1 ตำรวจผู้ตรวจค้นถือกุญแจมือด้วยมือขวา ออกคำสั่งให้ผู้ต้องสงสัยนำมือทั้งสองข้างมาไว้ด้านหลัง โดยให้หันหลังมือชนกัน นิ้วหัวแม่มือตั้งขึ้นด้านบน (รูป 5.12)

ขั้นตอนที่ 2 ตำรวจผู้ตรวจค้นเคลื่อนที่เข้าไปหา ใช้มือซ้ายกำรวบนิ้วหัวแม่มือทั้งสองข้างของผู้ต้องสงสัย (รูป 5.13)

ขั้นตอนที่ 3 ใช้กุญแจมือที่ถือด้วยมือขวา ใส่เข้าไปบริเวณข้อมือซ้ายและขวาของผู้ต้องสงสัยพร้อมกัน (รูป 5.14)

ขั้นตอนที่ 4 ตรวจสอบการล็อกของกุญแจมือ ว่ากระชับแน่นพอดีกับข้อมือของผู้ต้องสงสัยและอยู่ในสภาพเรียบร้อยปลอดภัยหรือไม่ และกดดับเบิ้ลล็อกที่กุญแจด้วย เพื่อป้องกันไม่ให้กุญแจเลื่อนเข้าออกได้ (รูป 5.15)

รูป 5.12

รูป 5.13

รูป 5.14

รูป 5.15

แบบที่ 2 หันหน้ามือเข้าหากัน

ขั้นตอนที่ 1 ตำรวจผู้ตรวจค้นถือกุญแจมือด้วยมือขวา ออกคำสั่งให้ผู้ต้องสงสัยนำมือทั้งสองข้างมาไว้ด้านหลัง มือเหยียดตรงหันฝ่ามือเข้าหากัน ห่างกันประมาณหนึ่งช่วงไหล่ของผู้ต้องสงสัย ให้นิ้วหัวแม่มือชี้ลงพื้น (รูป 5.16)

ขั้นตอนที่ 2 ตำรวจผู้ตรวจค้นเคลื่อนที่เข้าหา ใช้มือซ้ายจับที่ฝ่ามือขวาของผู้ต้องสงสัย พร้อมกับนำกุญแจมือที่ถือด้วยมือขวา สับใส่ที่ข้อมือขวาของผู้ต้องสงสัยด้วยกุญแจมือที่อยู่ด้านบน โดยใช้นิ้วชี้มือซ้ายช่วยประคองให้หน้าเตี๋ยของกุญแจมือเข้าล็อกให้เรียบร้อย ใช้มือขวาจับกุญแจมือบดงัดขึ้นด้านบน เป็นการล็อกมือของผู้ต้องสงสัยไปในตัวอีกส่วนหนึ่งด้วย (รูป 5.17)

ขั้นตอนที่ 3 ใช้มือซ้ายจับมือซ้ายผู้ต้องสงสัย แล้วสับใส่กุญแจมืออีกข้างหนึ่งบริเวณข้อมือซ้ายของผู้ต้องสงสัย โดยใช้นิ้วชี้มือซ้ายช่วยประคองให้หน้าเตี๋ยของกุญแจมือเข้าล็อกให้เรียบร้อย (รูป 5.18)

กรณีจะเข้าใส่กุญแจมือทางด้านซ้าย ให้ตำรวจผู้ตรวจค้นถือกุญแจมือด้วยมือซ้าย แล้วทำสลับข้างกันเช่นเดียวกับการใส่กุญแจมือด้วยมือขวา

รูป 5.16

รูป 5.17

รูป 5.18

หมายเหตุ

ถ้าตำรวจผู้ตรวจค้นคนร้าย ก็ให้ถือกุญแจมือด้วยมือซ้าย แล้วทำตามขั้นตอนดังกล่าวข้างต้น

Instructor Note

- ใช้ Power point หมายเลข 5 ในการบรรยาย
- เน้นเรื่องการปฏิบัติ ให้นักเรียนสามารถทำได้ถูกต้อง

4. ชั่วโมง/การฝึก : จำนวน 2 ชั่วโมง

5. การประเมิน :

ครูฝึกสังเกต การปฏิบัติของนักเรียนว่า นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ถูกต้องหรือไม่

6. ข้อเสนอแนะ

- อุปกรณ์กุญแจมือจะต้องใส่น้ำมันให้พิด เพื่อสะดวกในการใช้งาน
- เมื่อใส่กุญแจมือผู้ต้องหาหรือผู้ต้องสงสัยแล้ว ในการควบคุมตัวต้องระมัดระวัง อย่าเผลอ

เพราะผู้ที่ถูกควบคุมอาจหาโอกาสหลบหนี โดยอาจทำร้ายเจ้าหน้าที่ หรือวิ่งหนีข้ามถนนซึ่งอาจถูกรถยนต์เฉี่ยวชนได้รับอันตรายหรือเสียชีวิตได้

หัวข้อที่ 6 ยุทธวิธีในการจับกุมคนร้าย

การจับ หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือราษฎรใช้อำนาจตามกฎหมายจับผู้กระทำความผิด หรือสงสัยว่ากระทำความผิดทางอาญา หรือจับตามหมายจับ เพื่อนำตัวผู้ถูกจับไปจัดการตามกฎหมาย

หลักพื้นฐานของการจับ

1. เป็นการป้องกันมิให้ผู้กระทำความผิดหลบหนี หรือต่อสู้ขัดขวางการจับกุมของตำรวจ
2. เป็นมาตรการหนึ่งในการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของประชาชนทั่วไป

3. เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้จับกุมต้องรู้ข้อมูลพื้นฐาน และพฤติกรรมของคนร้ายที่กระทำความผิดให้มากที่สุด

4. ในการดำเนินการจับกุม เจ้าพนักงานตำรวจจะต้องแจ้งแก่ผู้ที่จะถูกจับนั้นให้ทราบว่า เขาจะต้องถูกจับ และสั่งให้ผู้ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ถูกจับพร้อมด้วยผู้จับ เว้นแต่สามารถนำไปที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบได้ในขณะนั้น

1. ยุทธวิธีในการจับกุม

ท่าที่ 1 ท่าหักข้อมือหรือฝ่ามือหงายกลับ

ขั้นตอนที่ 1 เข้าประชิดตัวผู้ถูกจับทางด้านหน้าหรือด้านขวาของผู้ถูกจับ แล้วมือขวาจับมือขวาของผู้ถูกจับ โดยให้นิ้วหัวแม่มือทาบหลังนิ้วชี้ผู้ถูกจับ ให้เท้าขวาอยู่ข้างหน้า (รูป 6.1)

ขั้นตอนที่ 2 ก้าวเท้าซ้ายประชิดตัวผู้ถูกจับ หมุนตัวไปทางขวาพร้อมบิดฝ่ามือของผู้ถูกจับหงายไปทางด้านหลัง ใช้แขนซ้ายหรือฝ่ามือซ้ายกดบริเวณแขนขวาที่นอนบนของผู้ถูกจับ (รูป 6.2)

ขั้นตอนที่ 3 ออกแรงบังคับให้ผู้ถูกจับนอนคว่ำหน้าลงบนพื้น ถ้าไม่สามารถนำผู้ถูกจับลงกับพื้นได้ ให้ใช้วิธีการหมุนตัวมาทางขวาเพื่อให้ผู้ถูกจับเสียหลักแล้วกดลงพื้น ให้แขนของผู้ถูกจับอยู่ระหว่างเข่าทั้งสองข้างของผู้จับ โดยใช้เข่าขวา กดบริเวณไหล่หรือต้นคอของผู้ถูกจับ เข่าซ้ายกดที่หลังของผู้ถูกจับ บังคับแขนของผู้ถูกจับให้ตึงและตั้งฉากขึ้นพร้อมบิดข้อมือของผู้ถูกจับไปทางศีรษะ (รูป 6.3)

รูป 6.1

รูป 6.2

รูป 6.3

หมายเหตุ ในขั้นตอนที่ 3 ถ้ากดผู้ถูกจับลงกับพื้นได้แล้ว ให้แขนของผู้ถูกจับอยู่ระหว่างเข่าทั้งสองข้างของผู้จับ โดยใช้เข่าขวา กดบริเวณไหล่หรือต้นคอของผู้ถูกจับ เข่าซ้ายตั้งฉากกับพื้นชิดกับรักแร้ของผู้ถูกจับ บังคับแขนของผู้ถูกจับให้ตึงและตั้งฉากขึ้น พร้อมบิดข้อมือของผู้ถูกจับไปทางศีรษะ เพื่อบังคับไม่ให้ผู้ถูกจับดิ้นหรือขัดขืน จากนั้นทำการใส่กุญแจมือโดยให้ใส่ที่มือขวาก่อน แล้วจึงใส่มือซ้าย พลิกให้ผู้ถูกจับหงายขึ้นแล้วนั่งและช่วยพยุงให้ลุกขึ้นยืน ควบคุมตัวไปอย่างใกล้ชิดและระมัดระวัง

ท่าที่ 2 ท่าหักข้อมือหงาย

ขั้นตอนที่ 1 ใช้มือซ้ายจับที่มือขวาของผู้ถูกจับ เท้าซ้ายอยู่ข้างหน้า โดยใช้นิ้วหัวแม่มือกระหว่างนิ้วนางกับนิ้วก้อยของผู้ถูกจับ หมุนฝ่ามือผู้ถูกจับไปทางซ้าย (รูป 6.4)

ขั้นตอนที่ 2 ใช้มือขวาช่วยกดที่หลังมือผู้ถูกจับ กดในลักษณะหมุนตัวช่วยไปทางซ้าย ก้าวเท้าซ้ายไปด้านหลัง จากนั้นออกแรงกดที่หลังมือของผู้ถูกจับเพื่อบังคับให้ผู้ถูกจับล้มลงนอนหงายลงพื้น (รูป 6.5)

ขั้นตอนที่ 3 เดินอ้อมไปทางศีรษะผู้ถูกจับเพื่อบังคับให้ผู้ถูกจับคว่ำหน้าลง โดยจับมือขวาของผู้ถูกจับอยู่และดึงแขนของผู้ถูกจับให้ตึง ใช้เข้าทั้งสองข้างกดหลังของผู้ถูกจับไว้ ส่วนแขนขวาของผู้ถูกจับบังคับให้ตึงแล้วตั้งฉากขึ้นพร้อมบิดข้อมือของผู้ถูกจับ (รูป 6.6 และ 6.7)

รูป 6.4

รูป 6.5

รูป 6.6

หมายเหตุ

- การจับในท่าหักข้อมือหงาย ให้พลิกมือในวงแคบ เพื่อให้คนร้ายเจ็บและบังคับลงได้โดยง่าย ซึ่งหากยกขึ้นสูงผู้ถูกจับอาจหมุนตัวลอดได้แขน แล้วใช้มืออีกข้างหนึ่งตอบโต้ ทำให้ไม่สามารถบังคับผู้ถูกจับลงพื้นได้

- ระหว่างการเดินอ้อมศีรษะเพื่อบังคับให้ผู้ถูกจับคว่ำหน้าลงพื้น ผู้ถูกจับกุมอาจขัดขึ้นและพยายามจะลุกขึ้น ให้ผู้จับกุมใช้มือซ้ายกดบังคับที่หลังมือขวา และนำมือขวามาจับที่ศอกของผู้ถูกจับแล้วกดให้แขนเหยียดตรง (รูป 6.6)

รูป 6.7

ท่าที่ 3 ท่าสอดคล้องแขน

ขั้นตอนที่ 1 เจ้าหน้าที่ผู้จับกุม ใช้มือซ้ายจับที่มือขวาของผู้ถูกจับ โดยบิดให้ฝ่ามือหันไปทางด้านหลัง นิ้วหัวแม่มือของผู้จับกุมกดที่โคนนิ้วหัวแม่มือของผู้ถูกจับ เท้าซ้ายอยู่ข้างหน้า (รูป 6.8)

ขั้นตอนที่ 2 ก้าวเท้าขวาไปข้างหน้าพร้อมกับสอดแขนขวาเข้ารักแร้ขวาของผู้ถูกจับ หมุนตัวไปทางขวาพลิกข้อมือขวาล็อกที่หัวไหล่ขวาของผู้ถูกจับ (รูป 6.9)

ขั้นตอนที่ 3 ออกแรงกดบังคับผู้ถูกจับก้มหน้าลงที่พื้น พับแขนไว้บนหลัง (รูป 6.10)

รูป 6.8

รูป 6.9

รูป 6.10

หมายเหตุ

1. ในทำนองนี้สามารถใช้จับล็อกและควบคุมผู้ถูกจับไปยังที่ต่าง ๆ ได้ ถ้าหากผู้ถูกจับขัดขึ้น ผู้จับใช้วิธีหมุนตัวไปทางขวาออกแรงกดผู้ถูกจับลงกับพื้น

2. ในส่วนการฝึกทำนี้ไม่แนะนำให้กดลงบนพื้น เพราะอาจทำให้ได้รับบาดเจ็บได้

ท่าที่ 4 ท่าหักข้อมือคว่ำ

ขั้นตอนที่ 1 เจ้าหน้าที่ผู้จับกุมใช้มือขวาจับที่ข้อมือขวาของผู้ถูกจับจากทางด้านหลัง ดึงมาทางด้านขวา ให้เท้าขวาอยู่ข้างหน้า (รูป 6.11)

ขั้นตอนที่ 2 ก้าวเท้าซ้ายไปอยู่แนวเดียวกับเท้าขวาของผู้ถูกจับ พร้อมกับสอดแขนซ้ายเข้าที่รักแร้ขวาของผู้ถูกจับ กดศอกชิดข้างลำตัว ใช้มือขวากดข้อมือขวาของผู้ถูกจับให้คว่ำลง (รูป 6.12)

ขั้นตอนที่ 3 นำมือซ้ายไปช่วยกดบังคับที่หลังมือขวาของผู้ถูกจับ โดยให้ข้อศอกขวาของผู้ถูกจับแนบชิดติดลำตัวของผู้จับกุม โดยให้ท่อนแขนของผู้ถูกจับตั้งขึ้น ออกแรงกดที่หลังมือแล้วพาผู้ถูกจับเคลื่อนที่ไปตามที่ต้องการ (รูป 6.13)

รูป 6.11

รูป 6.12

รูป 6.13

ข้อแนะนำ

- ถ้ามีเจ้าหน้าที่ตำรวจ 2 นาย อาจเข้าจับกุมผู้ถูกจับทั้งมือซ้ายและขวาก็ได้ เพื่อความสะดวกและความปลอดภัยในการพาเคลื่อนที่ไป
- กรณีที่มีผู้ประท้วงหรือนั่งกีดขวางการจราจร สั่งให้ลุกไม่ยอมลุก เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถใช้การจับทำหักข้อมือคว่ำพาดออกจากพื้นที่ตั้งกล่าวได้

ท่าที่ 5 ท่าล็อกแขนกับลำตัว

ขั้นตอนที่ 1 ผู้จับกุมเดินเข้าทางด้านหลังเฉียงทางขวาของผู้ถูกจับ ให้เท้าขวาอยู่ข้างหน้า แล้วใช้มือขวาจับข้อมือขวาของผู้ถูกจับบิดให้ฝ่ามือหันไปข้างหลัง (รูป 6.14)

ขั้นตอนที่ 2 ก้าวเท้าซ้ายไปอยู่แนวเดียวกับเท้าขวาของผู้ถูกจับ ดึงแขนขวาของผู้ถูกจับให้ตึง และให้ข้อศอกของผู้ถูกจับอยู่บริเวณหน้าอกของผู้จับกุม หักข้อมือของผู้ถูกจับเข้าหาตัวผู้จับกุม พร้อมกับใช้แขนซ้ายสอดเข้าไปใต้รักแร้ของผู้ถูกจับ แล้วล็อกหัวไหล่ให้แน่น บังคับพาผู้ถูกจับให้เดินไปตามที่ต้องการ (รูป 6.15)

รูป 6.14

รูป 6.15

หมายเหตุ

1. ถ้าผู้ถูกจับขัดขืน ให้ผู้จับกุม หมุนตัวไปทางขวาแล้วทิ้งน้ำหนักตัวลงเพื่อบังคับให้ผู้ถูกจับลงบนพื้น
2. ถ้ากรณีมีเจ้าหน้าที่ตำรวจ 2 นาย อาจเข้าจับล็อกแขนอีกข้างหนึ่งของผู้ถูกจับก็ได้ แล้วช่วยกันบังคับพาไป
3. ในการฝึกควรฝึกปฏิบัติเข้าจับกุมทั้งทางด้านขวาและทางด้านซ้าย

2. อุปกรณ์การฝึก -

3. วิธีนำเสนอการฝึก

1. ครูฝึกบรรยาย
2. สาธิตให้นักเรียนดู
3. ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ โดยจับคู่กัน ผลัดกันเป็นผู้จับ และผู้ถูกจับ

Instructor Note

- เน้นให้นักเรียนสามารถทำได้ถูกต้องในการเข้าจับกุมทั้งทางด้านขวาและด้านซ้าย
- แนะนำประโยชน์ในการใช้ท่าจับกุมในลักษณะต่าง ๆ เพื่อให้ผู้รับการฝึกได้นำไปปรับใช้ได้

4. ชั่วโมง/การฝึก : จำนวน 2 ชั่วโมง

5. การประเมิน :

ครูฝึกสังเกต การปฏิบัติของนักเรียนว่า นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ถูกต้องหรือไม่

6. ข้อเสนอแนะ :

หลังจากที่ฝึกในชั่วโมงการฝึกแล้ว ให้นักเรียนกลับไปฝึกหัดปฏิบัติกันเอง เพื่อเกิดความชำนาญ

หัวข้อที่ 7 การป้องกันตัวด้วยอาวุธที่ไม่ถึงตาย

1. รายละเอียดของการฝึก

การใช้กระบอง

1. ประเภทของกระบอง

1.1 กระบองยาว 24 นิ้ว ทำจากไม้เนื้อแข็ง ลักษณะเป็นท่อนกลมตลอดด้ามจรดปลาย

1.2 กระบองยืดขยาย ผลิตจากเหล็กที่มีคุณภาพสูงความยาวระหว่าง 6 – 10 นิ้ว น้ำหนักอยู่ที่ประมาณ 4 – 16 ออนซ์ แต่เมื่อขยายจนสุดแล้วจะวัดได้ 16 – 24 นิ้ว ตามขนาดความยาวของกระบอง

2. การใช้กระบองต่อสู้ป้องกันตัว ควรใช้กระบองในลักษณะการป้องกันมากกว่าการทำร้ายเพื่อภาพพจน์ที่ดีของตำรวจ

3. หากจำเป็นต้องใช้กระบองตีคนร้าย ควรมุ่งจุดตีที่อวัยวะส่วนของร่างกายเฉพาะที่ใช้ในการต่อสู้ขัดขวางการจับกุมเท่านั้น เช่น มือ แขน ขา เป็นต้น โดยหลีกเลี่ยงที่จะตีอวัยวะส่วนของร่างกายที่แตกมีบาดแผลและเลือดออกได้ง่าย เช่น ศีรษะ ใบหน้า ลำคอ กระดูกสันหลัง ซึ่งจะเป็นเหมือนกับการทำร้ายคน

4. หากจำเป็นต้องตีป้องกันตัว ควรตีเพื่อให้หยุดการเคลื่อนไหวที่บริเวณขา ทำให้คนร้ายทรุดตัวลง หรือตีที่ท่อนแขนทำร้ายกล้ามเนื้อที่จะใช้ต่อสู้ หรือบริเวณมือหรือข้อมือ ซึ่งคนร้ายไม่สามารถใช้มือในการต่อสู้ได้

5. วิธีการฝึก

5.1 ท่าเตรียมพร้อม ให้ผู้ปฏิบัติยืนในท่าเผชิญเหตุ (Ready Stance) ใช้มือถนัดจับกระบองนำออกมาถือไว้ในระดับไหล่ ปลายกระบองชี้ไปทางด้านหลัง ส่วนมือข้างที่ไม่ได้ถือกระบองให้ยกขึ้นในลักษณะตั้งการ์ด และให้ตำรวจออกคำสั่งด้วยวาจา “อย่าเข้ามา จะใช้กระบอง” (รูป 7.1 – 7.2)

รูป 7.1

รูป 7.2

5.2 การตีมี 2 ลักษณะ คือ การตีบน และตีล่าง

- การตีบน เป็นการตีในลักษณะเฉียงลงจากบนลงล่าง 45 องศา ทั้งด้านซ้ายและขวา (รูป 7.3 – 7.5)

รูป 7.3

รูป 7.4

รูป 7.5

- การตีล่าง เป็นการตีในลักษณะเช่นเดียวกันกับการตีบน แต่เน้นไปที่ท่อนขาของคนร้าย (รูป 7.6 – 7.7)

รูป 7.6

รูป 7.7

การใช้สเปรย์พริกไทย

1. สถานการณ์หรือขอบเขตการใช้

ระดับการใช้กำลังของตำรวจในการจับกุมคนร้าย หรือควบคุมสถานการณ์นั้น ตำรวจต้องใช้เพื่อการควบคุมเหตุการณ์ หรือเพื่อการจับกุมคนร้ายเท่าที่จำเป็น มิใช่ใช้เพื่อการลงโทษ ทำโทษ แกะแค้น หรือทำร้ายคนหรือประชาชน โดยไม่มีเหตุอันสมควร

2. ขั้นตอนการใช้

ขั้นตอนที่ 1 ตำรวจที่แต่งเครื่องแบบ ให้พกซองพร้อมใส่กระป๋องสเปรย์พริกไทย ไว้ในเข็มขัดข้างเอวด้านมือที่ไม่ถนัด

ขั้นตอนที่ 2 เมื่อพบเหตุจะใช้ ให้ตำรวจตะโกนให้คำสั่งบอกก่อน หรือ บอกว่า ถ้าไม่หยุด จะใช้สเปรย์พริกไทย “หยุด ถ้าไม่หยุดจะใช้สเปรย์พริกไทย” พร้อมกับชูกระป๋องสเปรย์พริกไทยไปที่คนร้าย เพื่อบอกคนร้ายและประชาชนข้างเคียงให้ทราบ

ขั้นตอนที่ 3 ให้ตำรวจผู้ฉีด ใช้มือข้างที่ไม่ถนัดถือสเปรย์พริกไทย ห่างจากคนร้ายประมาณ 3 - 5 ฟุต เหนี่ยวไกกระป๋องสเปรย์พริกไทยให้สุดเพื่อฉีดประมาณครึ่งวินาที หรือจนกว่าคนร้ายจะยอมจำนน (ควรฉีดโดยเหนี่ยวไก แล้วฉีดครั้งที่ 2 หรือ 3 ในทันที ครั้งละครึ่งวินาที) โดยฉีดไปที่ตา ถ้าคนร้ายสวมแว่น ให้ฉีดที่หน้าผาก

ขั้นตอนที่ 4 เมื่อผู้ถูกฉีดยอมแล้ว หรือล้มลง หรือหยุดวิวาททำร้าย ห้ามฉีดใส่ซ้ำ ให้รีบจับกุม และปฐมพยาบาลต่อไป

3. การปฐมพยาบาล หรือการปฏิบัติหลังการใช้

เมื่อคนร้ายยอมให้จับ ให้นำตัวคนร้ายมายังที่โล่ง เพื่อให้อากาศพัดผ่านให้สเปรย์พริกไทยบรรเทาอาการแสบร้อนแก่คนร้าย แล้วให้คนร้ายใช้น้ำเย็นล้างหน้า ตา จมูกทันที และเรียกหน่วยปฐมพยาบาล หรือนำส่งโรงพยาบาล

2. อุปกรณ์การฝึก

- ชุด Red Man
- กระบองยาง
- สเปรย์พริกไทย

3. วิธีนำเสนอการฝึก

1. ในการฝึกท่าตีกระบอง ครูฝึกบรรยาย และสาธิตให้นักเรียนดู และให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ โดยจับคู่กัน ผลัดกันเป็นตำรวจ และคนร้าย

2. ครูฝึกอธิบายการใช้สเปรย์พริกไทยให้นักเรียนเข้าใจ

Instructor Note

เน้นการปฏิบัติให้นักเรียนสามารถทำได้ถูกต้อง

4. ชั่วโมง/การฝึก : จำนวน 2 ชั่วโมง

5. การประเมิน :

1. ในการฝึกทำติ๊กของครูฝึกสังเกตการณ์ปฏิบัติของนักเรียนว่า นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ถูกต้องหรือไม่

2. นักเรียนรู้วิธีการใช้สเปรย์พริกไทย และสามารถนำไปใช้ได้ถูกต้อง

6. ข้อเสนอแนะ :

- ในการใช้กระบอกยัดขยาย นักเรียนต้องตรวจสอบอุปกรณ์ว่ายังอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้หรือไม่

- ในการใช้สเปรย์พริกไทยควรใช้ในที่โล่งแจ้ง ไม่ส่งผลกระทบต่อประชาชนทั่วไป ผู้ฉีดต้องดูทิศทางลมด้วย ควรฉีดอยู่เหนือลม

- ห้ามฉีดสเปรย์พริกไทยใส่ไฟ หลอดไฟฟ้า หรือตะเกียง เพราะบางรุ่นอาจติดไฟได้ถ้าฉีดเข้าไฟโดยตรง

- ให้ถือว่า สเปรย์พริกไทย เสมือนอาวุธปืน ต้องเก็บให้พ้นมือเด็ก ไม่นำออกมาขู่ จี้ หรือฉีดโดยไม่มีเหตุอันสมควร

หัวข้อที่ 8 การป้องกันเมื่อถูกคนร้ายจี้ด้วยอาวุธปืน

1. รายละเอียดของการฝึก

1. ความหมาย

การแก้ปัญหาเมื่อถูกคนร้ายจี้ด้วยอาวุธปืน คือ วิธีการที่เจ้าหน้าที่ตำรวจใช้ในการป้องกันตนเอง เมื่อถูกคนร้ายจี้ หรือจะยิงด้วยอาวุธปืน ทั้งในระยะใกล้และระยะไกล

2. หลักพื้นฐานการแก้ปัญหาเมื่อถูกคนร้ายจี้ด้วยอาวุธปืน

2.1 วิธีการแก้ปัญหาเมื่อถูกคนร้ายจี้ด้วยอาวุธปืนนี้ให้ใช้เฉพาะสถานการณ์ที่จำเป็นเท่านั้น เช่น เมื่อถูกคนร้ายจี้ หรือ จะยิง ทั้งในระยะใกล้และระยะไกลและสถานการณ์ขณะนั้น บ่งชี้ว่าในทันทีทันใดนั้น คนร้ายจะยิงเจ้าหน้าที่ที่ถูกจี้อย่างแน่นอน จึงให้ใช้ยุทธวิธีนี้ แต่ถ้าหากสามารถต่อรอง หรือ ยืดระยะเวลา หรือ มีวิธีการแก้ปัญหาวิธีอื่น ก็ให้ใช้วิธีการเจรจาต่อรองนั้นก่อน

2.2 ก่อนที่ใช้ยุทธวิธีนี้ ควรพูดจาต่อรอง หรือ ถามคำถามเพื่อให้คนร้ายได้ใช้ความคิดและเป็นการทำลายสมาธิของคนร้ายในขณะที่จะลั่นไกปืน ซึ่งจะทำให้การตอบสนองต่อเหตุการณ์ของคนร้ายช้าลง และมีผลให้ตัดสินใจลั่นไกปืนช้าลงตามไปด้วย

2.3 ในการฝึกปฏิบัติ หากมีการใช้อาวุธปืนจริง ก่อนฝึกให้ตรวจอาวุธปืนเช่นเดียวกับการฝึกป้องกันคนร้ายแย่งอาวุธปืน

3. ยุทธวิธีตำรวจในการแก้ปัญหาเมื่อถูกคนร้ายจี้ด้วยอาวุธปืน

ท่าที่ 1 คนร้ายใช้อาวุธปืนจี้ด้านหน้าในระยะประชิดตัวในระดับเอวหรือหน้าอก

ขั้นตอนที่ 1 เมื่อถูกคนร้ายจี้ด้วยอาวุธปืนทางด้านหน้า ไม่ว่าจะอยู่ในระดับเอวหรือหน้าอก โดยใช้มือเดียวหรือสองมือก็ตาม ให้ตำรวจยกมือขึ้นในลักษณะยอมแพ้อยู่ระดับที่ใกล้เคียงกับแนวปืน ยืนแยกเท้าห่างกันในระยะหัวไหล่ ย่อเข้าเล็กน้อย (รูป 8.1)

ขั้นตอนที่ 2 ใช้มือซ้ายตบจับที่โครงปืนด้านบน ดันปากกระบอกปืนเฉียงออกแนวลำตัว พร้อมกับถอยเท้าขวามาด้านหลัง เพื่อให้พ้นวิถีกระสุน แขนเหยียดตึงกดให้แนวลำกล้องปืนลงพื้น (8.2)

ขั้นตอนที่ 3 ใช้มือขวาตบจับใต้ลำกล้องปืน บิดให้ลำกล้องปืนเข้าหาคนร้าย (8.3)

ขั้นตอนที่ 4 บังคับลำกล้องปืนให้ผ่านตัวคนร้ายมาทางด้านซ้ายของตำรวจ ก้าวเท้าซ้ายถอยมาด้านหลัง แล้วปลดปืนจากมือคนร้าย พร้อมกับถอยหลังออกให้ห่างจากคนร้าย ชักอาวุธปืนประจำกายออกมาจากซอง ออกคำสั่งให้คนร้ายนอนคว่ำหน้าลงพื้น (รูป 8.4)

รูป 8.1

รูป 8.2

รูป 8.3

หมายเหตุ

สายตาของตำรวจต้องจับจ้องที่คนร้าย ห้ามจับจ้องที่อาวุธปืน

รูป 8.4

ท่าที่ 2 คนร้ายใช้อาวุธปืนจี้ด้านหน้าในระยะประชิดตัวในระดับศีรษะ

ขั้นตอนที่ 1 เมื่อถูกคนร้ายจี้ด้วยอาวุธปืนทางด้านหน้า ในระดับศีรษะ โดยใช้มือเดียวหรือสองมือก็ตาม ให้ตำรวจยกมือขึ้นในลักษณะยอมแพ้อยู่ในระดับใกล้เคียงกับแนวปืน ยืนแยกเท้าห่างกันในระยะหัวไหล่ ย่อเข้าเล็กน้อย (รูป 8.5)

ขั้นตอนที่ 2 ย่อตัวลง พร้อมกับใช้มือทั้งสองข้างจับที่ตัวปืน โดยให้มือซ้ายจับที่ท้ายปืนเพื่อมิให้คนร้ายดึงปืนถอยกลับไปได้ หายมือขวาจับได้แนวลำกล้องปืน ดันปากกระบอกปืนชี้ไปทางด้านบนแล้วบิดให้ลำกล้องหันไปทางขวา แขนเหยียดตึง (รูป 8.6)

รูป 8.5

รูป 8.6

รูป 8.7

ขั้นตอนที่ 3 ใช้มือซ้ายกดส่วนท้ายของปืนลง มือขวาผลักลำกล้องปืนผ่านหน้าคนร้าย ก้าวเท้าซ้ายถอยมาด้านหลัง แล้วปลดปืนออกจากมือคนร้าย พร้อมกับถอยหลังออกให้ห่างจากคนร้าย ชักอาวุธปืนประจำกายออกมาจากซอง ออกคำสั่งให้คนร้ายนอนคว่ำหน้าลงพื้น (รูป 8.7 – 8.8)

รูป 8.8

ท่าที่ 3 คนร้ายใช้อาวุธปืนจี้ทางด้านหลังในระดับเอว หน้าอก หรือศีรษะ

ขั้นตอนที่ 1 พยายามตรวจสอบว่า คนร้ายใช้ปืนจี้อยู่ในระดับใด อาจจะสังเกตจากกระบอกปืนที่สะท้อนภาพมา(ถ้ามี) หรือพยายามถอยหลังไปให้รู้ว่กระบอกปืนสัมผัสอยู่ที่ใด หรือการชำเลืองดูด้านหลัง เมื่อถูกคนร้ายจี้ด้วยอาวุธปืนทางด้านหลัง ด้วยมือเดียวหรือสองมือ ให้ตำรวจยกมือขึ้นในลักษณะยอมแพ้ และให้อยู่ในระดับใกล้เคียงกับแนวปืน ยืนแยกเท้าห่างกันในระยะหัวไหล่ ย่อเข่าเล็กน้อย (รูป 8.9)

ขั้นตอนที่ 2 ใช้เท้าขวาเป็นหลักและจุดหมุน เบี่ยงตัวหันกลับหลังโดยการสับเท้าซ้ายเข้าหาตัวคนร้ายพร้อมกับใช้ท่อนแขนขวาปิดท่อนแขนของคนร้าย เพื่อให้พ้นจากแนววิถีกระสุน ใช้มือซ้ายจับที่โครงปืนด้านบนให้แน่น แขนเหยียดตึง หายมือขวาจับโครงปืนด้านล่างให้ลำกล้องปืนชี้ลงพื้น (รูป 8.10)

ขั้นตอนที่ 3 ก้าวเท้าซ้ายถอยมาด้านหลัง พร้อมบังคับลำกล้องปืนให้ผ่านตัวคนร้ายมาทางด้านซ้ายของตำรวจ แล้วปลดปืนออกจากมือคนร้าย พร้อมกับถอยหลังออกให้ห่างจากคนร้าย ชักอาวุธปืนประจำกายออกมาจากซอง ออกคำสั่งให้คนร้ายนอนคว่ำหน้าลงพื้น (รูป 8.11)

รูป 8.9

รูป 8.10

รูป 8.11

2. อุปกรณ์การฝึก

1. Red Gun
2. ชองปิ่น

3. วิธีนำเสนอการฝึก

1. ครูฝึกบรรยาย และสาธิตให้นักเรียนดู
2. ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ โดยจับคู่กัน ผลัดกันเป็นตำรวจ และคนร้าย

Instructor Note

เน้นการปฏิบัติให้นักเรียนทำได้ถูกต้อง

4. ชั่วโมง/การฝึก : จำนวน 2 ชั่วโมง

5. การประเมิน :

ครูฝึกสังเกต การปฏิบัติของนักเรียนว่า นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ถูกต้องหรือไม่

6. ข้อเสนอแนะ :

การฝึกหัดนักเรียนเอนินัวเข้าโคงโกปิ่นเป็นอันขาด เพราะอาจได้รับบาดเจ็บนี้วหักได้ในการฝึกปฏิบัติ

หัวข้อที่ 9 การป้องกันกรณีคนร้ายแย่งอาวุธปืนจากซองพกที่เอว

1. รายละเอียดการฝึก

เจ้าหน้าที่ตำรวจจำเป็นต้องพกอาวุธปืนประจำกายอยู่ตลอดเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ โดยตำรวจในเครื่องแบบ จะพกอาวุธปืนไว้ในซองติดไว้กับเข็มขัดที่บริเวณเอวด้านขวา เนื่องจากถนัดขวาเป็นส่วนใหญ่ ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่จำเป็นที่จะต้องตรวจค้นผู้ต้องสงสัย การจู่โจมเข้าจับคนร้าย หรือแม้กระทั่งการเดินตรวจตรา ท่ามกลางประชาชน ในสถานการณ์ต่าง ๆ เหล่านี้เจ้าหน้าที่ตำรวจมีโอกาสที่จะเผลอ หรือไม่ทันระวังตัวและอาจถูกแย่งปืนออกจากซองปืนได้ ซึ่งเป็นอันตรายอย่างยิ่งหากคนร้ายได้นำปืนนั้นกลับมาทำร้าย หรือฆ่าตำรวจ หรือนำปืนไปก่อเหตุร้ายแรงอื่น ๆ คนร้ายสามารถเข้าแย่งปืนจากซองที่พกอยู่ที่เอวของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทั้งจากด้านหน้า ด้านหลัง และด้านข้าง ซึ่งมียุทธวิธีในการป้องกันการแย่งปืนจากด้านต่าง ๆ ดังนี้

ท่าที่ 1 เมื่อคนร้ายแย่งอาวุธปืนจากด้านหน้าหรือด้านข้าง

ขั้นตอนที่ 1 ทันทีที่รู้ตัว ตำรวจต้องรีบใช้มือทั้งสองกดทับลงไปบนมือของคนร้ายอย่างรวดเร็วทันที เพื่อมิให้คนร้าย ดึงด้ามปืนออกไปจากช่องได้ พร้อมกับย่อเข้าทั้งสองลงโดยยืนปักหลักให้เต็มฝ่าเท้าทั้งสองข้าง เพื่อให้ยืนได้มั่นคง และทำให้แขนและศอกของคนร้ายตึง (รูป 9.1)

ขั้นตอนที่ 2 ใช้เท้าซ้ายเป็นหลักให้มั่น พร้อมดึงเท้าขวามาด้านหลัง ให้แขนของคนร้ายตึง ใช้ศอกซ้ายตีเข้าไปที่แขนของคนร้าย แล้วสะบัดสะโพกหมุนไปทางด้านหลังอย่างแรงและเร็ว โดยสะบัดหมุนไปให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ (รูป 9.2)

ขั้นตอนที่ 3 ก้าวเท้าขวาไปข้างหน้า พร้อมสะบัดสะโพกหมุนไปทางซ้ายอย่างแรงและเร็ว เพื่อให้คนร้ายปล่อยอาวุธปืนจากมือ (รูป 9.3)

รูป 9.1

รูป 9.2

รูป 9.3

ท่าที่ 2 เมื่อคนร้ายแย่งอาวุธปืนจากด้านหลัง

ขั้นตอนที่ 1 เมื่อคนร้ายเข้าแย่งปืนจากด้านหลัง ตำรวจใช้มือทั้งสองข้างกดทับลงไปบนมือของคนร้ายอย่างรวดเร็วทันที เพื่อมิให้คนร้ายดึงด้ามปืนออกไปจากช่องได้ พร้อมกับย่อเข้าทั้งสองลงโดยยืนปักหลักให้เต็มฝ่าเท้าทั้งสองข้าง เพื่อให้ยืนได้มั่นคง (รูป 9.4)

ขั้นตอนที่ 2 ก้าวเท้าขวาไปข้างหน้าแล้วสะบัดสะโพกหมุนไปทางด้านหน้าอย่างแรงและเร็ว โดยสะบัดหมุนไปให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อให้คนร้ายเสียหลัก (รูป 9.5)

ขั้นตอนที่ 3 ก้าวเท้าซ้ายไปด้านหน้า สะบัดสะโพกหมุนตัวไปทางขวาอย่างแรงและเร็ว โดยใช้ศอกขวาตีไปที่แขนขวาของคนร้าย เพื่อให้คนร้ายปล่อยมือจากอาวุธปืน (รูป 9.6)

รูป 9.4

รูป 9.5

รูป 9.6

ยุทธวิธีในการป้องกันคนร้ายแย่งอาวุธปืนจากช่อง ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น เป็นการป้องกันตัวของเจ้าหน้าที่ในระยะประชิด เพื่อไม่ให้เกิดเหตุการณ์ร้ายแรงขึ้น เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจป้องกันการถูกแย่งอาวุธปืนจากช่องได้แล้ว อาจจะใช้อาวุธปืนหรืออาวุธอื่นที่เหมาะสมกับสถานการณ์และความรุนแรงที่เกิดขึ้น สั่งบังคับคนร้ายก็ได้

2. อุปกรณ์การฝึก ปืนยาง และซองปืน

3. วิธีนำเสนอการฝึก

1. ครูฝึกบรรยาย และสาธิตให้นักเรียนดู
2. ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ โดยจับคู่กัน ผลัดกันเป็นตำรวจ และคนร้าย

Instructor Note

เน้นการปฏิบัติให้นักเรียนสามารถทำได้ถูกต้องและรวดเร็ว

4. ชั่วโมง/การฝึก : จำนวน 1 ชั่วโมง

5. การประเมิน : ครูฝึกสังเกต การปฏิบัติของนักเรียนว่า นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ถูกต้องหรือไม่

6. ข้อเสนอแนะ : ระมัดระวังในการฝึกซ้อม ถ้าทำรุนแรงอาจได้รับบาดเจ็บได้

หัวข้อที่ 10 การป้องกันกรณีคนร้ายใช้อาวุธมีด

1. รายละเอียดการฝึก

เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจตกอยู่ในสถานการณ์ที่คนร้ายมีอาวุธมีดเป็นอาวุธ มุ่งหวังที่จะทำร้ายตำรวจ หรือเพื่อให้หลุดพ้นจากการจับกุม ในสถานการณ์เช่นนี้มีความเสี่ยงอันตรายและหากพลาดพลั้งถูกอาวุธมีดของคนร้ายในที่สำคัญของร่างกาย ก็อาจมีอันตรายถึงแก่ชีวิตได้ ตำรวจต้องเรียนรู้และใช้ยุทธวิธีในการป้องกันตัวจากคนร้ายใช้อาวุธมีด ดังต่อไปนี้

1. กรณีคนร้ายใช้มือขวาดึงมีดฟันเฉียงจากบนขวาลงมาล่างซ้าย

ขั้นตอนที่ 1 ก้าวเท้าซ้ายประชิดคนร้าย ใช้แขนซ้ายท่อนล่างรับแรงปะทะกับแขนซ้ายท่อนล่างของคนร้าย (รูป 10.1)

ขั้นตอนที่ 2 ใช้แขนขวาท่อนล่างสอดใต้แขนขาท่อนบนของคนร้าย แล้วผลักแขนคนร้ายไปทางด้านขวา (รูป 10.2)

ขั้นตอนที่ 3 ใช้มือซ้ายจับที่หัวไหล่ มือขวาจับที่แขนขาท่อนล่างของคนร้าย ก้าวเท้าขวามาด้านหน้า พร้อมออกแรงผลักคนร้ายอย่างแรง (รูป 10.3)

รูป 10.1

รูป 10.2

รูป 10.3

2. กรณีคนร้ายใช้มือขวาถือมีดฟันเฉียง จากบนซ้ายลงมาล่างขวา

ขั้นตอนที่ 1 ก้าวเท้าขวาประชิดคนร้ายพร้อมกับใช้แขนขวาท่อนล่างยกขึ้นรับแรงปะทะ แขนท่อนล่างขวาของคนร้ายไว้ (รูป 10.4)

ขั้นตอนที่ 2 กดแขนขวาท่อนล่างของคนร้ายให้ต่ำลง พร้อมกับใช้มือซ้ายจับบริเวณ หัวไหล่ขวาของคนร้าย (รูป 10.5)

ขั้นตอนที่ 3 ก้าวเท้าซ้ายไปด้านหน้าออกแรงผลักคนร้ายอย่างแรง (รูป 10.6)

รูป 10.4

รูป 10.5

รูป 10.6

3. กรณีคนร้ายใช้มือขวาถือมีด ฟันระดับเอว จากด้านขวาไปซ้าย

ขั้นตอนที่ 1 ก้าวเท้าซ้ายพร้อมกับใช้แขนซ้ายท่อนล่างรับแรงปะทะที่แขนขวา ท่อนล่างของคนร้าย (รูป 10.7)

ขั้นตอนที่ 2 ใช้สันมือขวากระแทกที่ปลายคางของคนร้าย (รูป 10.8)

ขั้นตอนที่ 3 ก้าวเท้าขวาไปด้านหน้าออกแรงผลักคนร้ายอย่างแรง (รูป 10.9)

รูป 10.7

รูป 10.8

รูป 10.9

4. กรณีคนร้ายใช้มือขวากัดอมิต ฟันระดับเอว จากด้านซ้ายไปขวา

ขั้นตอนที่ 1 ก้าวเท้าขวาประชิดคนร้าย พร้อมกับใช้แขนขวาท่อนล่างรับแรงปะทะที่แขนขาท่อนล่างของคนร้าย (รูป 10.10)

ขั้นตอนที่ 2 ใช้มือซ้าย ผลักดันคนร้ายตรงหัวไหล่ขวา (รูป 10.11)

ขั้นตอนที่ 3 ก้าวเท้าซ้ายไปด้านหน้าพร้อมออกแรงผลักคนร้ายอย่างแรง (รูป 10.12)

รูป 10.10

รูป 10.11

รูป 10.12

5. กรณีคนร้ายใช้มือขวากัดอมิตแทงตรงที่ลำตัวด้านหน้า

ขั้นตอนที่ 1 ชักเท้าขวาวาดมาทางด้านหลังเพื่อเบี่ยงตัวให้พ้น พร้อมกับใช้แขนซ้ายท่อนล่างปิดแขนของคนร้ายออกมาทางด้านขวา (รูป 10.13)

ขั้นตอนที่ 2 ใช้มือทั้งสองข้างผลักที่หัวไหล่ของคนร้าย (รูป 10.14)

ขั้นตอนที่ 3 ก้าวเท้าซ้ายไปข้างหน้าออกแรงผลักคนร้ายอย่างแรง (รูป 10.15)

รูป 10.13

รูป 10.14

รูป 10.15

6. กรณีคนร้ายใช้มือขวากำมีดจ้วงแทงจากบนลงล่าง

ขั้นตอนที่ 1 ก้าวเท้าซ้ายเข้าหาคนร้ายพร้อมกับยกแขนทั้งสองข้างไขว้ขึ้นรับแรงปะทะแขนล่างขวาของคนร้ายไว้ พร้อมกับย่อตัวลง (รูป 10.16)

ขั้นตอนที่ 2 ใช้แขนขวาท่อนล่างปิดแขนของคนร้ายออกมาทางด้านข้างขวาของเจ้าหน้าที่แล้วใช้มือซ้ายจับที่หัวไหล่ของคนร้าย (รูป 10.17)

ขั้นตอนที่ 3 ก้าวเท้าซ้ายมาด้านหน้าพร้อมออกแรงผลักคนร้ายอย่างแรง (รูป 10.18)

รูป 10.16

รูป 10.17

รูป 10.18

ยุทธวิธีการป้องกันตัวกรณีคนร้ายใช้อาวุธมีดดังกล่าวมาแล้วข้างต้น เป็นการป้องกันตัวในระยะประชิด ในลักษณะจวนตัวเท่านั้น ไม่มีวัตถุประสงค์ในการต่อสู้เพื่อแย่งมีดจากคนร้าย เพราะในทางปฏิบัติแล้วเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเข้าไปเสี่ยง หากป้องกันการจู่โจมจากคนร้ายได้แล้ว ตำรวจหลบหนีออกห่าง ก็ปลอดภัยแล้ว หรืออาจจะหาอาวุธอื่น เช่น กระบอง ท่อนไม้ ท่อนเหล็ก หรือสิ่งของอื่นคล้ายกัน ตีป้องกันตัวได้โดยง่าย หรืออาจจะใช้อาวุธปืนขู่บังคับคนร้ายก็ได้ ตามแต่สถานการณ์และความรุนแรงที่เกิดขึ้น

2. อุปกรณ์การฝึก มีดยาง

3. วิธีนำเสนอการฝึก

1. ครูฝึกบรรยาย และสาธิตให้นักเรียนดู
2. ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ โดยจับคู่กัน ผลัดกันเป็นผู้ตรวจค้นและใส่กุญแจมือซึ่งกันและกัน

Instructor Note

เน้นการปฏิบัติให้สามารถทำได้ถูกต้อง และรวดเร็ว

4. ชั่วโมง/การฝึก : จำนวน 2 ชั่วโมง

5. การประเมิน :

ครูฝึกสังเกต การปฏิบัติของนักเรียนว่า นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ถูกต้องหรือไม่

6. ข้อเสนอแนะ :

นักเรียนควรฝึกฝนอยู่เป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดความชำนาญและเกิดสัญชาตญาณในการป้องกันตัว เมื่อถึงสถานการณ์คับขันสามารถนำมาใช้ได้อย่างอัตโนมัติ โดยที่สมองไม่ต้องสั่งให้กระทำ

คู่มือการฝึกหลักสูตรการเข้าตรวจค้นและการปฏิบัติการในอาคาร Building Entry & Close Quarter Battle (C.Q.B.)

คู่มือนี้ได้รับการออกแบบเพื่อจุดมุ่งใจและเสริมสร้างหลักยุทธวิธีของการปฏิบัติการในอาคารที่ปลอดภัยและมีประสิทธิภาพสูง

เป้าหมาย

หลักสูตรนี้ได้รับการออกแบบเพื่อจุดมุ่งใจและเสริมสร้างทักษะ การเข้าตรวจค้นห้อง ทางเดิน (ภายในอาคาร) ได้อย่างปลอดภัย และมีประสิทธิภาพ โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ทางยุทธวิธีเพื่อให้เจ้าหน้าที่ปลอดภัย และภารกิจสำเร็จตามวัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์

1. แสดงให้เห็นถึงความเป็นผู้นำและการยืนหยัดในจุดยืนของตน
2. แสดงความสามารถในการควบคุมสถานการณ์ที่มีความเสี่ยงสูง
3. เข้าใจและสามารถสาธิตการใช้อาวุธปืนในการปฏิบัติการในอาคารได้อย่างถูกต้อง และปลอดภัย
4. อธิบายและสาธิตขั้นตอนการปฏิบัติ ของการแบ่งพื้นที่เป็นส่วน ๆ (slice the pie) และการแอบดูโดยเร็ว (quick peak) และเผยตัวให้ฝ่ายตรงข้ามเห็นได้น้อยที่สุด (limited exposure)
5. อธิบายและสาธิตวิธีการต่าง ๆ ในการเคลื่อนที่ผ่านประตูเพื่อเข้าตรวจการ และควบคุมพื้นที่
6. อธิบายและสาธิตวิธีการต่าง ๆ ในการเข้าตรวจการและควบคุมพื้นที่ในห้อง (room clearing) แบบใช้เจ้าหน้าที่ 2 นาย
7. อธิบายและสาธิตวิธีการต่าง ๆ ในการเข้าตรวจการและควบคุมพื้นที่ในห้อง (room clearing) แบบใช้เจ้าหน้าที่มากกว่า 2 นาย
8. อธิบายและสาธิตวิธีการประกอบกำลังของผู้ปฏิบัติในการเคลื่อนที่เข้าสู่ที่เกิดเหตุ รวมทั้งการเข้าควบคุมพื้นที่และการตรวจค้น ภายในอาคาร
9. อธิบายและสาธิตวิธีการใช้โลกันกระสุนประกอบการปฏิบัติ
10. อธิบายและสาธิตวิธีการเคลื่อนที่ของเจ้าหน้าที่ด้วยรูปแบบ heavy head เข้าสู่พื้นที่ปฏิบัติการทั้ง 2 ลักษณะ ได้แก่ แบบคนร้ายที่มีอาวุธปืนและเจ้าหน้าที่ยังไม่ทราบตำแหน่งที่อยู่ของคนร้ายอย่างชัดเจน (passive shooter) และแบบคนร้ายที่มีอาวุธปืนและเจ้าหน้าที่ทราบตำแหน่งที่อยู่ของคนร้ายอย่างชัดเจน (active shooter)

Instructor Note :

- ให้ครูฝึกสอบถามนักเรียนทุกคนต่อความเข้าใจเป้าหมาย วัตถุประสงค์

อุปกรณ์ที่ใช้ในการสอน

1. Power Point ไวท์บอร์ด คลิปวิดีโอ
2. ปืนสำหรับใช้ฝึก (Red gun, ปืนพลาสติก) มีดยาง กระบองยาง
3. เช็มขัด ซองปืน กระบองยืดขยาย ไฟฉาย กุญแจมือ วิทยุสื่อสาร สเปรย์พริกไทย

แม็กกาซีนสำรอง

4. โล่กันกระสุน อุปกรณ์ทำลายประตู่

หัวข้อการฝึกอบรม

1. การใช้อาวุธปืนทางยุทธวิธี
2. การเปิดมุมมองโดยการแบ่งพื้นที่เป็นส่วน ๆ (slice the pie) การแอบดูเร็ว (quick peak)
3. การเข้าตรวจค้นโดยใช้เจ้าหน้าที่ 2 นาย แบบไขว้ (cross) แบบตะขอ (bottom hook) และแบบผสม (mix) และการเข้าตรวจค้นโดยใช้เจ้าหน้าที่ มากกว่า 2 นาย
 - 3.1 เทคนิคการเคลียร์ห้องโดยใช้เจ้าหน้าที่ 2 นาย
 - 3.2 เทคนิคการเคลียร์ห้องโดยใช้เจ้าหน้าที่ มากกว่า 2 นาย
 - 3.3 เทคนิคการ ขึ้น-ลง บันได ลิฟต์
4. การตรวจค้น จับกุม ตามหมาย ในเคหสถาน
5. เทคนิคการใช้โล่
6. การเคลื่อนที่เข้าตรวจค้นแบบ heavy head

หัวข้อที่ 1

การใช้อาวุธปืนทางยุทธวิธี

เป็นรูปแบบการฝึกเพื่อใช้ในการตรวจค้นภายในอาคารโดยเฉพาะ เพื่อให้เกิดความปลอดภัยกับเจ้าหน้าที่ในชุดปฏิบัติการ เมื่อมีการเคลื่อนที่ในทิศทางต่าง ๆ

1. ท่าเตรียมใช้ปืน เป็นการถือปืนพร้อมใช้โดยถือปืนด้านหน้าสองมือ ระดับเข็มขัด ปากกระบอกเฉียงลงพื้น

ท่าเตรียมใช้ปืน

ท่าเตรียมใช้ปืน

2. ท่าพักปืน เป็นการจับปืนด้วยมือถนัด ดึงปืนไว้ชิดลำตัวที่ระดับหน้าอก ข้อศอกชิดลำตัวทั้งสองข้าง หักข้อมือที่ถือปืนลง โดยแบ่นปืนวางไว้หลังมือที่ไม่ถนัด ปากกระบอกเฉียงลงพื้นด้านข้าง

ท่าพักปืน

ท่าพักปืน

Instructor Note :

- อธิบายว่าทำไมข้อศอกต้องแนบลำตัว และทำไมต้องใช้ท่าพักปืน

3. ท่าใช้ปืน เป็นท่าตรวจการณ์และควบคุมพื้นที่โดย พุ่งปืนไปด้านหน้า ปากกระบอกปืนชี้ไปที่เป้าหมาย ศูนย์ปืนอยู่ระดับคางและมองด้วยตาทั้งสองข้าง

ท่าใช้ปืน

ท่าใช้ปืน

Instructor Note :

- อธิบายหลักการและเหตุผลของการตรวจการณ์และควบคุมพื้นที่

4. การถือปืน จับปืนสองมือ ดึงปืนชิดลำตัวระดับหน้าอก ศอกแนบลำตัวทั้งสองข้าง โดยปืนชี้ไปยังเป้าหมาย

ท่าดึงปืนชิดตัว

ท่าดึงปืนชิดตัว

Instructor Note :

- ให้ครูฝึกตรวจสอบ ไม่ให้มีอาวุธปืนจริง ก่อนเริ่มการฝึกปฏิบัติ
- ให้ครูฝึกอธิบายกับนักเรียนต้องปฏิบัติต่อปืนสำหรับฝึก (Red gun) เสมือนอาวุธปืนจริง

Instructor Note :

- ให้ครูฝึกสอบถามนักเรียนถึงเหตุผลที่ต้องดึงปืนเข้าชิดตัว (พื้นที่แคบ, ป้องกันการโดนแย่ง, เพื่อความคล่องตัว)

รายละเอียดการฝึกปฏิบัติ

1. ให้นักเรียนจัดแถวสำหรับการฝึกระยะห่างประมาณสองช่วงแขน ฝึกท่าเตรียมใช้ปืน พักปืน ใช้ปืน ดึงปืนอยู่กับที่
2. ให้นักเรียนอยู่ในท่าใช้ปืน แล้วให้ครูฝึกเดินผ่าน เพื่อให้นักเรียนฝึกการพักปืนและใช้ปืน โดยอัตโนมัติ
3. ฝึกการใช้ปืนประกอบการเคลื่อนที่เดินหน้า (ใช้การเดินลงด้วยส้นเท้า) ถอยหลัง (ใช้การเดินลงด้วยปลายเท้า) รวมทั้งเปลี่ยนทิศทางการเดิน ทางขวา ทางซ้าย ทั้งไปหน้าและถอยหลัง

Instructor Note :

- ให้ครูฝึกอธิบายและสาธิตการใช้ปืนประกอบการเคลื่อนที่ และให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ
- ถามนักเรียนว่าทำไมต้องเดินลงด้วยส้นเท้าเมื่อเดินหน้า หรือ ลงด้วยปลายเท้าเมื่อถอยหลัง (เพื่อการเคลื่อนที่จะราบรื่น ลดเสียง ลดการสั่นไหวของปืน)

4. ฝึกการพักปืน ใช้ปืน ให้เป็นอัตโนมัติ เช่น ด้วยการเคลื่อนที่ผ่านแบบสลับฟันปลา โดยให้นักเรียนเข้าแถวตอนระยะห่างประมาณหนึ่งช่วงแขน แล้วให้หัวแถวเดินไปทางท้ายแถวเมื่อเดินผ่านเพื่อนให้พักปืน และใช้ปืนเมื่อพ้นเพื่อน หรือใช้รูปแบบการฝึกอื่น ๆ เพิ่มเติม

Instructor Note :

- ให้ครูฝึกประเมินผลการฝึกทุกขั้นตอนโดยเน้นความปลอดภัยของแนวปืนก่อนขึ้นหัวข้อต่อไป

หัวข้อที่ 2

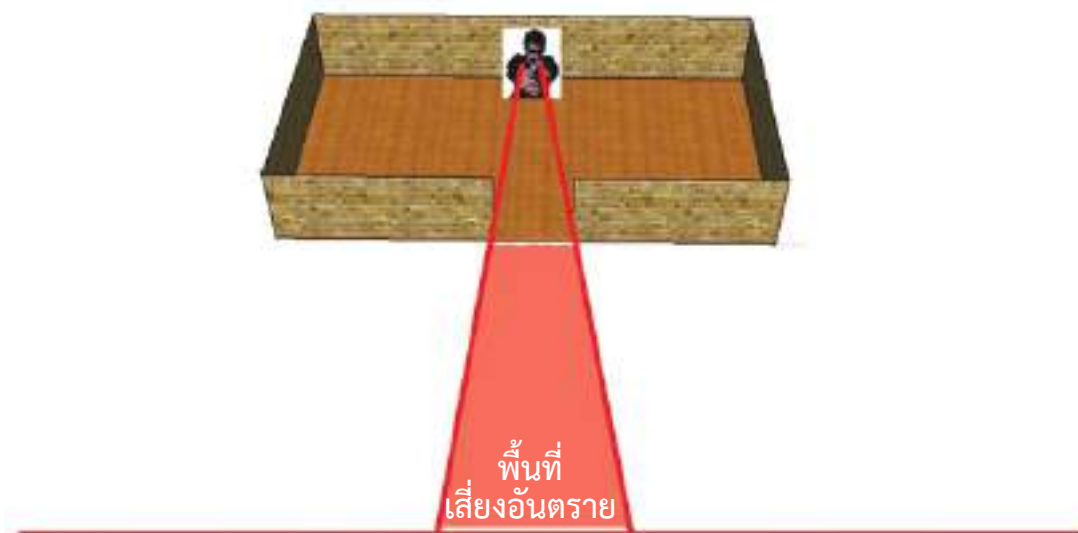
การเปิดมุมมองโดยการแบ่งพื้นที่เป็นส่วน ๆ (slice the pie) การแอบดูเร็ว (quick peak)

พื้นที่เสี่ยงอันตราย

พื้นที่เสี่ยงอันตรายคือ พื้นที่ที่เสี่ยงต่อการถูกยิง เช่น
 ที่เปิดโล่ง
 ประตูทางเข้า
 ทางเดินภายในอาคาร
 หน้าต่าง (ช่องบนกำแพงหรือประตู)
 ปล่องบันได

ข้อควรปฏิบัติ

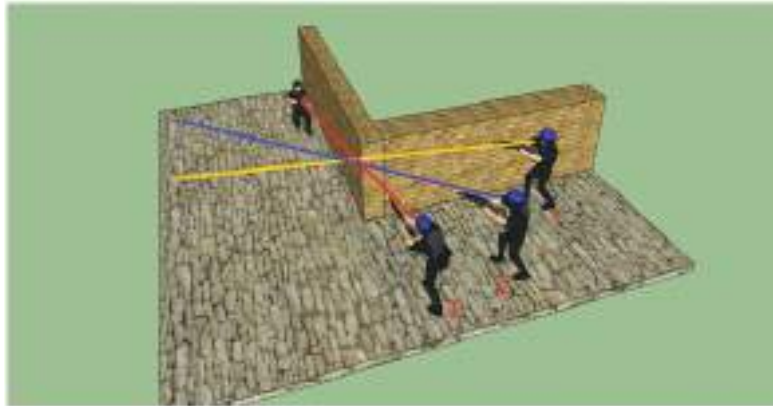
หลีกเลี่ยงการ หยุดชะงัก หรือ รื้ออ ในพื้นที่เสี่ยงอันตราย
 เคลื่อนที่ผ่านพื้นที่เสี่ยงอันตรายอย่างรวดเร็วแต่ราบรื่น

Instructor Note :

- ถ้านักเรียน พื้นที่เสี่ยงอันตรายยาวแค่ไหน ตอบ ไกลเท่าระยะที่กระสุนจะวิ่งไปได้

การแบ่งพื้นที่เป็นส่วน ๆ (Slice the Pie)

ภาพแสดงการทำ Slice the pie

- การตรวจค้นตามมุม
- หากชักอาวุธออกมาแล้ว ให้เล็งไปที่ภัยคุกคาม
- สถานการณ์จะเป็นตัวกำหนดความเร็วในการตรวจค้น
- ขยายระยะห่างจากจุดปลายสุดหรือมุมให้มากที่สุด
- ควรใช้สายตาตรวจดูจากบนลงล่าง จากใกล้ไปหาไกล

Instructor Note :

- ถ้านักเรียน ท่านจะเริ่มใช้เทคนิค slice the pie เมื่อใด (เมื่อจะผ่านมุมอันตรายจะต้องตรวจสอบก่อนเสมอ)

ข้อพิจารณาทางยุทธวิธี

- อย่าใช้ศูนย์เล็งของปืน การหลบตาลงหนึ่งข้างจะลดทัศนวิสัยลง 50%
- เบี่ยงตัวและอาวุธของท่าน เพื่อให้ตัวท่านกลายเป็นเป้าเล็ก ๆ
- แทนที่จะถือปืนไว้ในระดับตา ซึ่งจะทำให้บังพื้นที่ตรวจการณ์ ให้ถือปืนอยู่ในระดับกางเพื่อเปิดทัศนวิสัยการตรวจการให้กว้างไว้
- นำการตรวจค้นด้วยปากกระบอกปืนและสายตา
- สายตา มองไปในทิศทางใด ก็ให้เล็งปากกระบอกปืนไปในทิศทางนั้นเสมอ
- หลีกเลี่ยงการทำตัวเองให้เป็นที่สนใจ ให้ใช้อาวุธนำหน้าเสมอ
- มองหาสิ่งบ่งชี้ถึงเป้าหมาย
- เสียง กลิ่น และเงา
- รองเท้า หรือ อวัยวะใด ๆ

Instructor Note :

- ให้ครูฝึกฉาย Power point วีดีโอ เรื่องการ (slice the pie) ให้นักเรียนดูประกอบ
- สถานที่ฝึก อาจปรับจาก อาคาร หรือพื้นที่ทั่วไป

Instructor Note :

- ให้ครูฝึกถามนักเรียน เมื่อใดที่ท่านจะหยุดการแบ่งพื้นที่เป็นส่วน ๆ (ตอบ ก่อนที่จะเข้าสู่พื้นที่เสียงอันตราย)
- การแบ่งพื้นที่เป็นส่วน ๆ นั้น ใช้สำหรับทำอะไร?—การตรวจค้น
- เรามองหาอะไร?—อะไรก็ได้ที่เราต้องการจะหา
- มีคำถามเกี่ยวกับการแบ่งพื้นที่เป็นส่วน ๆ หรือไม่?
- ที่นี่ควรจะทำอะไรต่อจากการ slice the pie?—การแอบดูโดยเร็ว (Quick Peek)

การแอบดูโดยเร็ว (Quick Peek)

การแอบดูโดยเร็ว (Quick Peek) คือ การตรวจสอบโดยการเข้าตรวจการณ์ด้วยความรวดเร็ว โดยที่คนร้ายไม่รู้ตัว หรือไม่ได้ตั้งตัว เพื่อให้ทราบถึงภัยคุกคามที่อยู่ในมุมที่เป็นปัญหา

- ใช้สำหรับการระบุภัยคุกคามต่าง ๆ และในการเคลียร์มุมที่เป็นปัญหา
- การตรวจดูอย่างรวดเร็วด้วยสายตา (เปรียบเทียบกับภาพถ่ายอย่างรวดเร็ว)

ไม่ใช่การตรวจดูอย่างละเอียด (เปรียบเทียบกับภาพยนตร์)

- จำกัดเวลาที่จะต้องอยู่ในกรวยแห่งความตาย
- ต้องระวัง อย่าเผยตัวมากเกินไป
- ความต่อเนื่อง รวดเร็ว และราบรื่น
- การลงมือก่อน มักมีชัยเหนือการโต้ตอบรับมือเสมอ
- บุคคลที่ไม่ผ่านการฝึกฝน สามารถยกปืนที่อยู่ข้างลำตัวขึ้นยิงได้ภายใน 0.43 วินาที
- เวลาในการตอบโต้ (อย่างน้อยที่สุด)-- 0.5 ถึง 1.5 วินาที

Instructor Note :

- ให้ครูฝึกฉาย Power point วีดีโอ ให้นักเรียนดูประกอบ
- ความเร็วในการปฏิบัติ ควรเร็วกว่า 0.43 วินาที หมายเหตุ อ้างอิงจากสถิติ จากคู่มือ OST& VSOC Thailand February, 2012

Instructor Note :

- ให้ครูฝึกสาธิตการ การแบ่งพื้นที่เป็นส่วน ๆ (Slice the Pie) การแอบดูโดยเร็ว (Quick Peek) ให้นักเรียนดู

Instructor Note :

- ให้ครูฝึกอธิบายข้อดีข้อเสีย

ข้อดี :

ทำให้ท่านสามารถระบุผู้ที่เป็นภัย ซึ่งอาจมีปืนที่มีอำนาจทำลายล้างสูงกว่าของท่านได้
เช่น ปืนไรเฟิล ปืนกลเบา เป็นต้น

ทำให้ท่านสามารถล่าถอยตามยุทธวิธี เพื่อกลับเข้าที่กำบังได้

ข้อเสีย :

หากทำซ้ำเกินไป จะเป็นการยืดเวลาที่จะต้องอยู่ในพื้นที่อันตราย ให้นานขึ้นอีก

หากทำไม่ถูกวิธี ผู้ที่เป็นภัยดังกล่าวอาจมองเห็นท่าน ก่อนที่ท่านจะสามารถมองเห็นผู้ที่เป็นภัยนั้น ๆ

ท่านจะสูญเสียความได้เปรียบในเชิงยุทธวิธีในการซ่อนตัว

Instructor Note :

บททวน การ slice the pie และ quick peek

- เทคนิค slice the pie และ quick peek นั้น ใช้สำหรับทำอะไร?

การตรวจค้นและการระบุภัยคุกคาม

- เมื่อท่านทำการตรวจค้นและระบุภัยแล้วมองเห็นภัยที่คุกคาม ท่านต้องทำอะไร ?

เมื่อทราบตำแหน่งของภัยที่คุกคามได้แล้ว ควบคุมพื้นที่และภัยที่คุกคามนั้น ๆ ไว้

การละทิ้งพื้นที่ จะทำให้ภัยที่คุกคามดังกล่าวสามารถที่จะเปลี่ยนตำแหน่งหรือรุดหน้า

ต่อไปได้

อย่าเผยตัวมากเกินไป หรือถูกดูดเข้าไปในพื้นที่อันตราย

- ควรให้ผู้กระทำความผิดมองเห็นเจ้าหน้าที่ได้มากน้อยเพียงใด?

ปากกระบอกปืนและตาของเจ้าหน้าที่

การเผยตัวอย่างจำกัด (ให้น้อยที่สุด)(Limited Exposure)

- การใช้ที่กำบังอย่างเหมาะสม Proper use of cover
- ยิงจากรอบ ๆ ที่กำบัง ไม่ใช่จากเหนือที่กำบัง
- อยู่นอกที่กำบัง อย่าถูกดูดเข้าไปในที่กำบัง
- อย่าสละที่กำบัง เพื่อให้ยิงได้ถนัด

หลักการว่าด้วยการลดขนาดและการขยายขนาด

การลดขนาด การเผยร่างกายของท่านต่อผู้ที่เป็นภัยคุกคามให้น้อยที่สุด โดยใช้ที่กำบัง หรือ การย่อตัว ลดเป้าหมาย

การขยายขนาด รักษาระยะห่างจากภัยคุกคามให้อยู่ในระยะปลอดภัย

Instructor Note :

- ให้ครูฝึกสาธิตการ การเผยตัวอย่างจำกัด (ให้น้อยที่สุด) ให้นักเรียนดู
- ศึกษาตัวอย่างเพิ่มเติมจาก วิดีโอคลิป

แสดงตัวว่าเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ!

ควบคุมผู้ต้องหา โดยใช้การออกคำสั่งที่ชัดเจนและกระชับ

หลีกเลี่ยงการใช้คำว่า ขวา ซ้าย แรก ๆ หรือ ค่อย ๆ เช่น ค่อย ๆ หมอบลง แต่ให้ระบุให้ชัดเจน เช่น คุณเข่าลง หมอบลง กางแขนออก แยกขาออก หงายฝ่ามือขึ้น ฯลฯ

- ออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่มองเห็นมือทั้งสองข้าง
- ออกคำสั่งให้ “ขยับ/เดินออกมาในพื้นที่ ที่สามารถมองเห็น”

คอยเฝ้าระวัง/ควบคุมมือทั้งสองข้างของผู้ต้องหาไว้เสมอ!

การควบคุมตัวผู้ต้องหา

เคลื่อนย้ายผู้ต้องหาไปในบริเวณที่ท่านสามารถคงการมองเห็นไว้ได้

ยิ่งภัยคุกคามมีสูงเท่าใด ยิ่งต้องให้ผู้ต้องหาอยู่ต่ำลงไปมากเท่านั้น ทำให้ภัยที่คุกคามนั้น ราบลงไปกับพื้น

Instructor Note :

- ให้ครูฝึกแยกนักเรียนเป็นกลุ่ม แล้ว ฝึกการแบ่งพื้นที่เป็นส่วน ๆ การแอบดูโดยเร็วทีละคน

สภาพแวดล้อมจะเป็นตัวกำหนดว่าท่านควรจะเคลื่อนย้ายผู้ต้องหาไปที่ใด

ท่านต้องเคลื่อนย้ายผู้ต้องหา อย่าปล่อยให้ผู้ต้องหาเป็นฝ่ายเคลื่อนย้ายท่าน

Instructor Note :

- ให้ฝึก แบ่งพื้นที่เป็นส่วน ๆ (Slice the Pie) ฝึกการแอบดูโดยเร็ว (Quick Peek) โดยสมมุติ นักเรียนคนหนึ่งเป็นคนร้าย แอบอยู่มุมอับ

Instructor Note :

- ให้ฝึกจำลองสถานการณ์ ไล่ติดตามคนร้ายที่มีมิด แล้ววิ่งหนีเข้ามุมอับ โดยเทคนิค แบ่งพื้นที่เป็นส่วน ๆ (Slice the Pie) การแอบดูโดยเร็ว (Quick Peek)

หัวข้อที่ 3

การเข้าตรวจค้นอาคารของเจ้าหน้าที่ 2 นายและมากกว่า 2 นาย

Instructor Note :

- ให้ครูฝึกถามนักเรียนว่า ทำไมต้องเข้าห้อง 2 นาย (เราจะไม่เข้าประตูคนเดียว ซึ่งมีอันตรายไม่สามารถป้องกันได้ทั้ง 360 องศา)

3.1 หลักการพิจารณาประตูทางเข้า

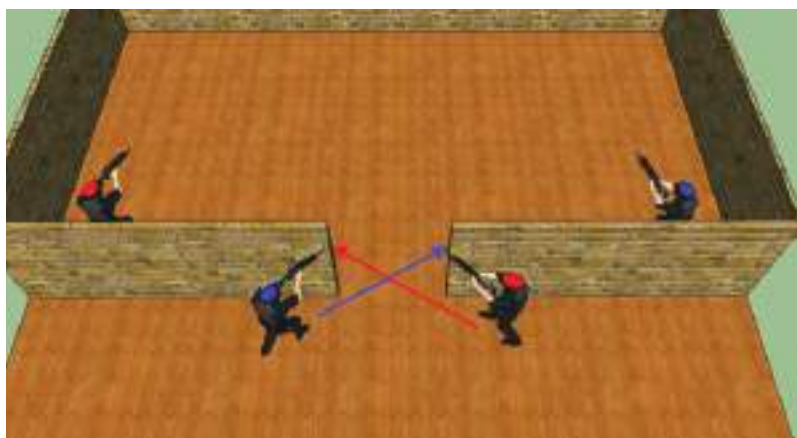
1. ประตูกำลังเปิดอยู่
2. ประตูปิด

ประตูเปิดอยู่	ประตูปิด
อันตรายมากกว่า (หากไม่มองไม่รู้เมื่อมีคนออกมา, จะไม่มีเสียง)	อันตรายน้อยกว่า (รู้เมื่อมีคนออกมา, จะมีเสียงเมื่อเปิดประตู)
เข้าเคลียร์ก่อน	เข้าเคลียร์ทีหลัง
เคลื่อนที่ผ่านต้องมีการตรวจการณ์ (slice the pie)	เคลื่อนที่ผ่านต้องควบคุมไว้ตลอดเวลา (เอาปืนจ่อ), ระวังสิ่งเกิดเรื่องอื่น ๆ ด้วย (เสียง แสง เงา ฯลฯ)

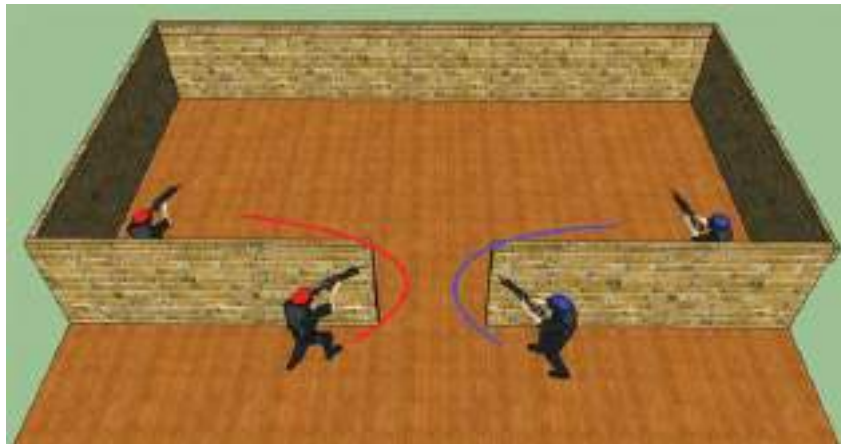
กรณีประตูเปิด

การเข้าประตูมี 3 แบบดังนี้

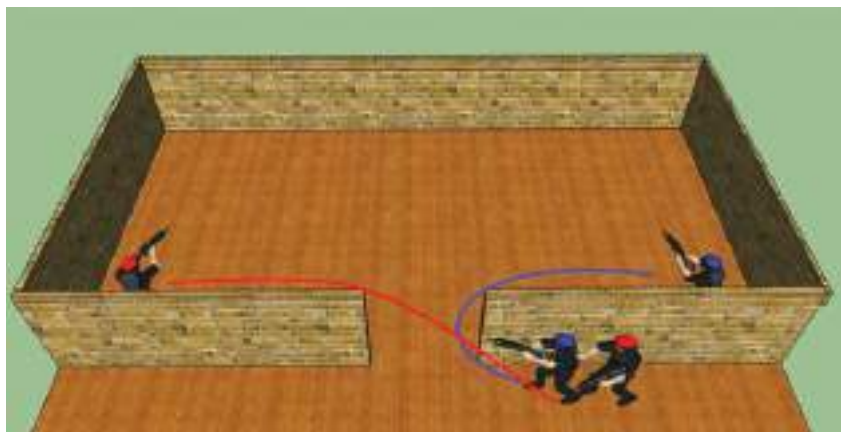
1. แบบไขว้ crisscross

2. แบบตะขอ bottom hook

3. แบบผสม mix

Instructor Note :

- ให้ครูฝึกอธิบายความหมายของวิธีการ crisscross, bottom hook และ mix
- crisscross, bottom hook และ mix เป็นเพียงชื่อรูปแบบของการเข้าห้อง ควรจะคำนึงถึงคนหน้าไปด้านหลังคนต่อไปต้องไปฝั่งตรงข้าม เพื่อระวังป้องกันซึ่งกันและกัน

3.2 หลักการเข้าห้อง

กรณีประตูปิด วิธีเปิดประตู

1. ประตูเปิดเข้า
 - เจ้าหน้าที่ที่อยู่ใกล้ลูกบิดเป็นผู้เปิด
 - Slice the pie เพื่อตรวจสอบ (จะทำหรือไม่ก็ได้ แล้วแต่สถานการณ์ หรือ หัวหน้าชุด)
2. ประตูเปิดออก
 - ประตูเปิดออกด้านไหน ให้เจ้าหน้าที่ด้านนั้นเป็นผู้เปิด
 - Slice the pie เพื่อตรวจสอบ (จะทำหรือไม่ก็ได้ แล้วแต่สถานการณ์ หรือ หัวหน้าชุด)

การเคลื่อนที่แบบสองคน

- การสื่อสารคือหัวใจ
- ด้วยคำพูด หรือด้วยท่าทาง หรือสัญญาณ (ที่ไม่ใช่คำพูด)

Instructor Note :

- ครูฝึกเน้นย้ำนักเรียน ว่าอะไรที่ไม่ควรทำ เช่น ผลัก กระแทก ตี เพราะจะไม่ปลอดภัย **ควรใช้การสื่อสารที่ชัดเจน (ให้ใช้การบีบไหล่แทน)**

Instructor Note :

- ครูฝึกเน้นย้ำและสาธิตให้นักเรียนดู ไม่ควรมองคู่หู เพราะปืนอาจชี้ไปหาคู่หู และ อาจพลาดงานของตัวเองทำให้เป็นอันตรายทั้งสองคน
- ให้ครูฝึกสาธิตการคุยกับคู่หู โดยไม่ละสายตาจากเป้าหมาย

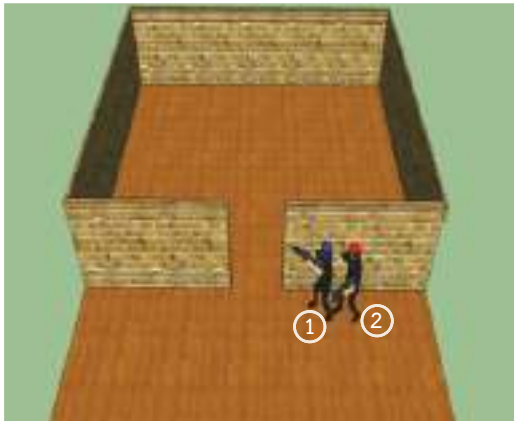
- เน้นการใช้อาวุธปืน โดยแน่วปืนให้ปลอดภัย
 - ระวังในคู่หูของท่าน
 - จำกฎของแสงเลเซอร์ (laser rule) ไว้
- จินตนาการว่า....
- มีลำแสงเลเซอร์ออกจากปากกระบอกปืนของท่านอยู่ตลอดเวลา
 - เลเซอร์จะทำลายทุกสิ่งที่ลำแสงสัมผัส
 - เลเซอร์จากกระบอกปืนของท่านกำลังเล็งไปที่ไหน?
 - ยังสามารถใช้ทั้งสามเทคนิคในการเคลื่อนที่ของทีมได้อยู่
 - การเคลื่อนแบบพลวัติ (ไม่หยุดนิ่ง)

- ใช้เทคนิคการทำ Slice the pie การทำ Quick peak การเผยตัวอย่างจำกัด (Limited Exposure) เป็นอีกทางเลือกที่จะช่วยให้เจ้าหน้าที่ปลอดภัยขึ้น ก่อนเข้าตรวจค้นภายในห้อง

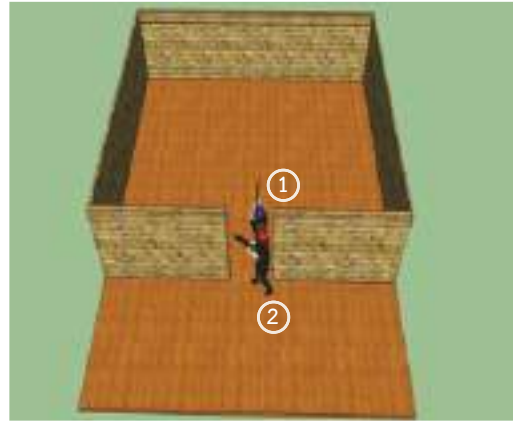
เจ้าหน้าที่หมายเลขหนึ่งนำหน้า

เจ้าหน้าที่หมายเลขสองไปยังทิศทางตรงข้ามโดยต่อเนื่องกัน

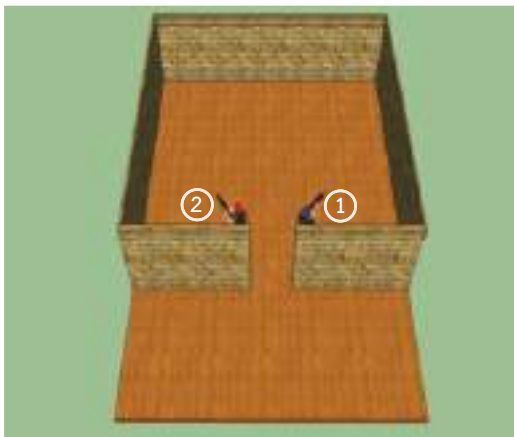
เจ้าหน้าที่แต่ละนายเฝ้าระวังพื้นที่รับผิดชอบของตนเอง

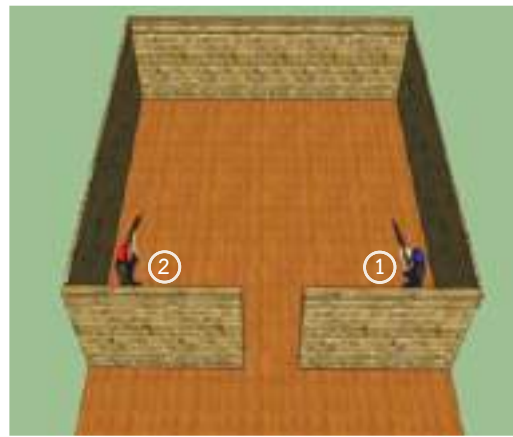
รูปที่ 1

รูปที่ 2

รูปที่ 3

รูปที่ 4

- เคลียร์พื้นที่รับผิดชอบส่วนของท่านแม้ว่าเพื่อนของท่านจะเผชิญกับภัยที่คุกคามก็ตาม
- ต้องทำให้ผู้ต้องหาอยู่ในสถานะที่ “ไม่มีทางชนะ”
- ไม่ปล่อยให้ผู้ต้องหาใช้เวลาได้คิดหรือโต้ตอบ
- ให้ใช้หลักการลงมือกับการโต้ตอบ ให้เป็นประโยชน์กับตัวท่านเอง
- เข้าไปให้ลึกเพียงพอเท่าที่จำเป็นสำหรับการเคลียร์ห้องเท่านั้น
- ที่จำเป็นอย่างที่สุด คือ เจ้าหน้าที่ต้องเข้าสู่ห้องพร้อม ๆ กันจริง ๆ โดยไม่มีช่องว่างระหว่างตัวเจ้าหน้าที่ทั้งสอง หรือมีน้อยที่สุด
- ทำให้เจ้าหน้าที่สามารถคอยคุ้มกัน ส่วนของร่างกายของคู่หูที่หันไปทางพื้นที่อันตรายได้

Instructor Note :

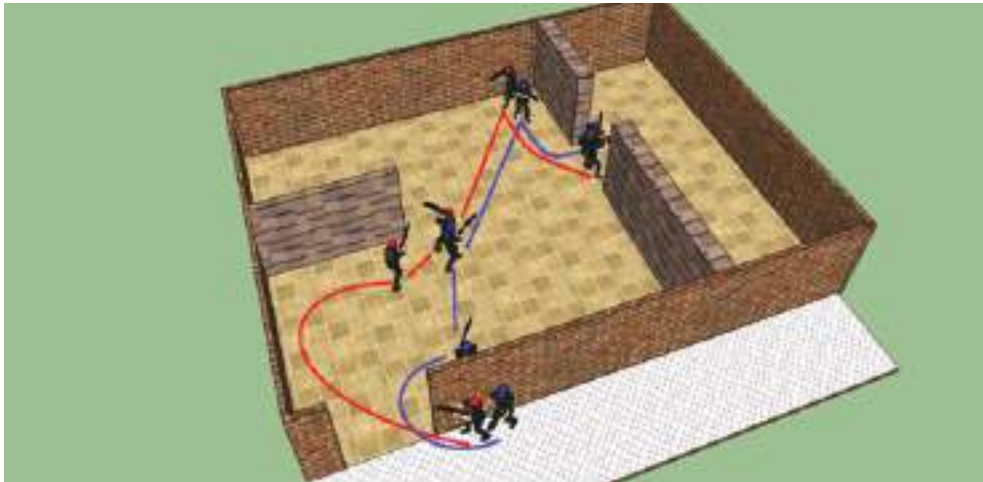
- ให้ครูฝึก 2 คนอธิบายและสาธิตให้นักเรียนดู
- ให้ครูฝึกเน้นย้ำถ้าเข้าไม่ต่อเนื่อง จะมีผลเสียอย่างไร (เจ้าหน้าที่คนแรกจะเป็นอันตราย)

สิ่งสำคัญที่ควรตระหนัก

- การสื่อสารทางวาจาของเจ้าหน้าที่
- เทคนิคการเข้าสู่ห้อง
- ก่อนเข้าประตู คนแรกยืนห่างจากขอบประตูประมาณ 1 ฟุต คนต่อไปเรียงเป็นแถวตอน
- ระวังคู่หูของท่าน
- วินัยในการใช้อาวุธ (นิ้วไม่เข้าโกร่งโกปิ่น, แวนปืนไม่หันหาเพื่อน)
- เจ้าหน้าที่หมายเลขสองจะต้องตามติดคู่หูเข้าไปในห้อง (แทบจะชี้หลังเข้าไป)

ระหว่างที่ตรวจค้นภายในห้อง เจ้าหน้าที่ทั้งสองนายจะคงอยู่ในตำแหน่งที่คู่ขนานกัน โดยตลอด โดยให้ระวังการยิงใส่กันเองไว้เสมอ

มองกวาดสายตาภายในห้องอย่างรวดเร็ว แล้วรีบตรวจค้นมุมห้อง (hard corner) ที่ตัวเองรับผิดชอบ ที่ยังมองไม่เห็นแล้วจึงตรวจค้นภายในห้องไปจนสุดห้อง

รูปแสดงการตรวจค้นห้องแบบเจ้าหน้าที่ 2 นาย

Instructor Note :

- ถ้าไม่เห็นผนังทั้ง 6 ด้าน (ผนังทั้ง สี่ด้าน บนเพดาน พื้นห้อง) แสดงว่ายังไม่เคลียร์
- เรียงลำดับจุดสำคัญ
- จุดอับที่มองไม่เห็น
- ตรวจที่ ๆ คิดว่าคนร้ายจะไปอยู่ได้ที่มองเห็นได้ง่าย เช่น ใต้เตียง, ใต้โต๊ะ, หลังตู้
- ตรวจที่ ๆ คิดว่าคนจะไปอยู่ได้ที่มองเห็นได้ยาก เช่น ในตู้, ในกล่อง

Instructor Note :

- ให้ครูฝึกจับคู่นักเรียน ฝึกปฏิบัติเข้าห้องที่มีสิ่งของ (มีที่กำบัง) และประเมินผล

Instructor Note :

- ให้ครูฝึกจับคู่นักเรียน ฝึกปฏิบัติเข้าห้องโล่ง (ปราศจากที่กำบัง) และประเมินผล

Instructor Note :

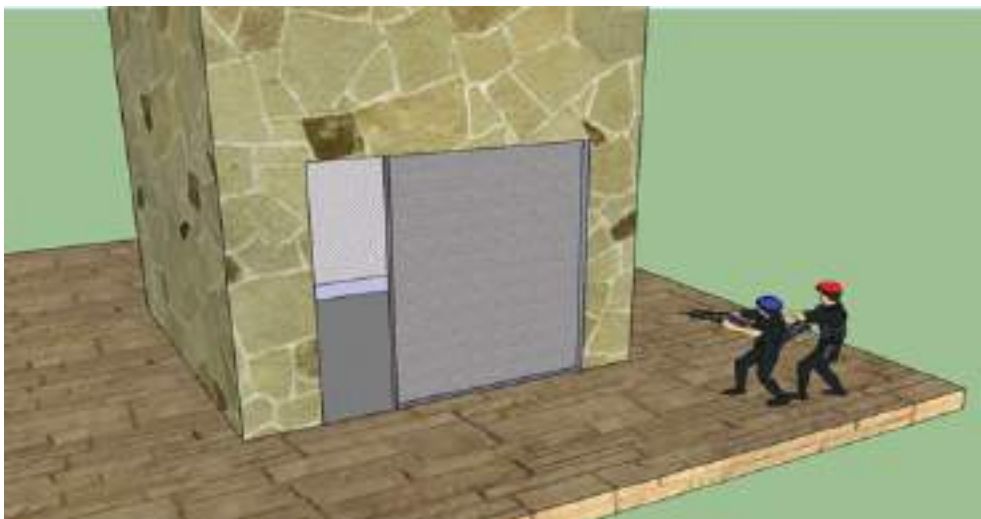
- หลังจากประเมินผลห้องว่าง และห้องมีเฟอร์นิเจอร์แล้ว ให้ครูฝึกจับคู่นักเรียน ฝึกปฏิบัติสถานการณ์จำลอง (Scenario) เข้าห้องที่มีคนร้าย และประเมินผล

ข้อคิดเตือนใจ

การเข้าตรวจค้นอาคารโดยใช้เจ้าหน้าที่ 2 นาย ไม่ได้มีรูปแบบที่ตายตัว ขึ้นอยู่กับสภาพของสิ่งปลูกสร้าง แต่การเข้าตรวจค้นแต่ละครั้งจะต้องมีความระมัดระวังอย่างสูงอยู่ตลอดเวลา ที่สำคัญคือไม่ประมาท คิดในสิ่งที่มันจะเกิดขึ้นจะต้องเลวร้ายที่สุดไว้ก่อน เพื่อจะได้มีการระวังป้องกันที่ดีที่สุดอยู่เสมอ

3.3 เทคนิคการเคลียร์ลิฟต์

- เจ้าหน้าที่ไม่ควรยืนตรงหน้าประตูลิฟต์ ควรยืนด้านข้างใดข้างหนึ่ง
- ถ้าลิฟต์เปิดด้านเดียวจากด้านข้าง ประตูลิฟต์เปิดไปทางด้านไหนให้ไปเตรียมพร้อมทางด้านนั้น
- ถ้าประตูลิฟต์เปิดจากตรงกลาง ให้ไปเตรียมพร้อมทางด้านข้างใดข้างหนึ่ง (ป้องกันการยิงกันเอง cross fire)
- เมื่อลิฟต์เปิดควรมีการ Slice the pie ก่อนเข้าลิฟต์
- เมื่อเข้าลิฟต์แล้วอย่าลืมหามุดด้านบนเพดานของลิฟต์

รูปการตรวจค้นลิฟต์

3.4 เทคนิคการขึ้นลงบันได

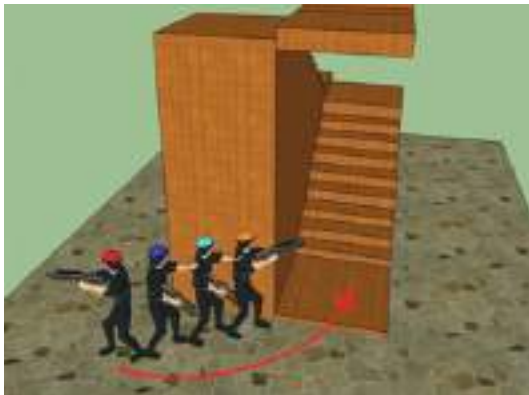
3.4.1 การขึ้นลงบันไดโดยเจ้าหน้าที่ 2 นาย

การปฏิบัติการโดยใช้เจ้าหน้าที่ 2 นาย ให้สลับกันทำ Slice the pie เปิดมุมแล้วหยุดควบคุมพื้นที่เป็นระยะ ขึ้นลง จนกว่าจะถึงพื้นที่เป้าหมาย

3.4.2 การขึ้นลงบันไดโดยเจ้าหน้าที่ มากกว่า 2 นาย

การปฏิบัติการโดยใช้เจ้าหน้าที่มากกว่า 2 นาย ให้ทำ Slice the pie เปิดมุมทีละคน แล้วหยุดควบคุมพื้นที่เป็นระยะ เช่นเดียวกับแบบใช้เจ้าหน้าที่ 2 นาย แต่ลำดับการเปิดมุมเป็นดังนี้

เมื่อคนแรกทำ Slice the pie แล้วหยุดควบคุมพื้นที่ ให้คนที่อยู่ตำแหน่งสุดท้ายของชุดปฏิบัติการ ทำ Slice the pie ต่อเนื่องจากคนแรกแล้ววนไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะถึงพื้นที่เป้าหมาย ดังแผนภาพ

รูปที่ 1

รูปที่ 2

รูปที่ 3

รูปที่ 4

Instructor Note :

- ให้ครูฝึกสาธิต และให้นักเรียนจับคู่ปฏิบัติ และประเมินผลการปฏิบัติ

3.5 การเดินทางทางเดินในอาคาร

ให้เจ้าหน้าที่เคลื่อนที่ไปพร้อมกัน โดยเดินไหล่ชิดกันไปด้านหน้าและเจ้าหน้าที่คนหนึ่งหันหน้ากลับไปตรวจการณ์ด้านหลังเป็นครั้งคราว

หากทางเดินคับแคบ ให้เดินลักษณะซ้อนกัน

กรณีที่ต้องเคลื่อนที่ผ่านพื้นที่อันตรายให้เจ้าหน้าที่ด้านนั้นเป็นผู้ระวังป้องกัน

รูปที่ 1 คู่ตรวจปกติ

รูปที่ 2 คู่ตรวจระวังด้านขวา

รูปที่ 3 กรณีทางเดินคับแคบ

รูปที่ 4 กรณีระวังด้านหลัง

Instructor Note :

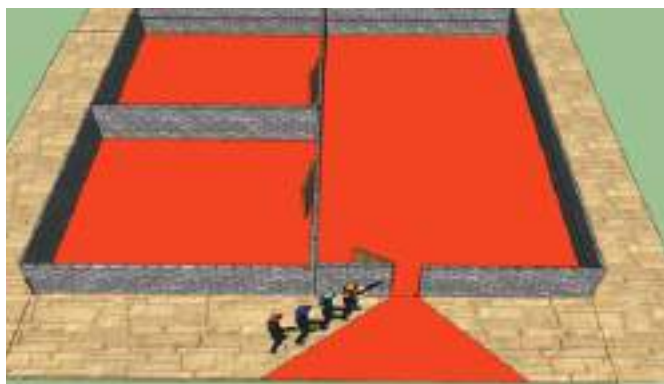
- ให้ครูฝึกบรรยาย สาธิต และให้นักเรียนจับคู่ปฏิบัติ และประเมินผลการปฏิบัติ

หัวข้อที่ 4

การตรวจค้น จับกุมตามหมายในเคหสถาน

นำวิธีการปฏิบัติจากการเข้าอาคารมากกว่าสองนายมาใช้ เป็นลักษณะของการจัดชุดปฏิบัติการเข้าตรวจค้นห้องหรืออาคารที่เป็นเป้าหมายชัดเจน ที่สามารถเข้าตรวจค้นได้ตามกฎหมาย ซึ่งการจัดชุดปฏิบัติการมีจำนวนไม่แน่นอนไม่ตายตัวโดยอาจจะมี ตั้งแต่ 4 นายขึ้นไป จนถึง 8 นาย ถ้าหากมากกว่านี้ควรจัดกำลังเป็น 2 ชุด เพื่อง่ายแก่การสั่งการ และการแบ่งหน้าที่

ตัวอย่างที่ 1 ชุดปฏิบัติการ A มีเจ้าหน้าที่ 4 นาย สามารถแบ่งหน้าที่ตามลำดับ ตามภาพประกอบดังนี้

หมายเหตุ

- แดง หมายถึง พื้นที่อันตราย
- เขียว หมายถึง พื้นที่เคลียร์แล้ว

รูปที่ 1 การเข้าตรวจค้นอาคาร 4 นาย

การระบุลำดับก่อนเข้าอาคาร

ลำดับ 1 มีหน้าที่เช็คประตูว่า ล็อกหรือไม่ เปิดประตูถ้าเปิดได้ ชี้นิรระวังป้องกันตลอดเวลา ห้ามหันหน้าไปทางอื่นเด็ดขาด ระวังปืนลั่นใส่มือตัวเองขณะเปิดประตู ถ้าประตูล็อกให้แจ้งหัวหน้าชุด

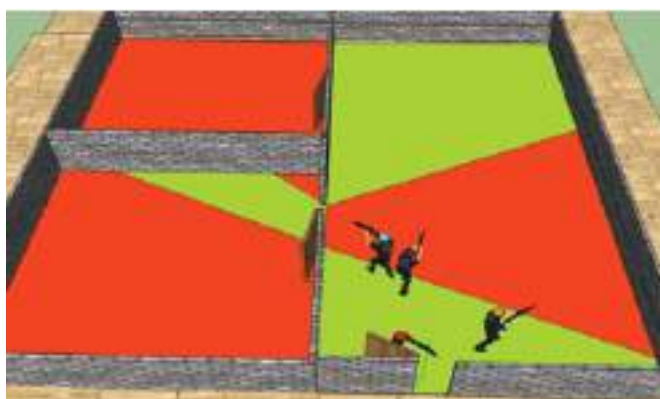
ลำดับ 2 คนสองเคาะประตูแจ้งข้อหา หรือ เรียก

ลำดับ 3 หัวหน้าชุด

ลำดับ 4 เปิดประตู ทำลายประตู

ข้อควรปฏิบัติ

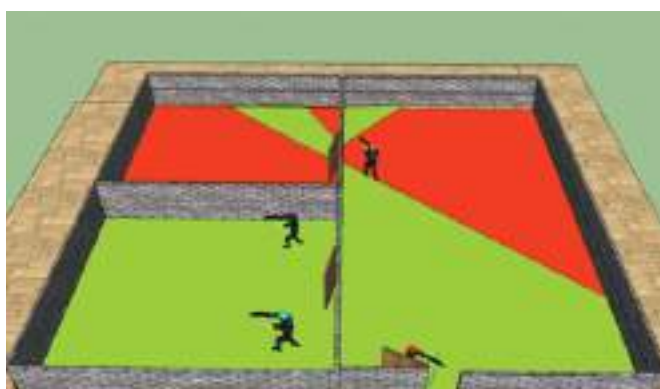
เมื่อเคลื่อนเข้าอาคารเป้าหมายแล้ว จะไม่ยึดติดกับตำแหน่งตนเอง กล่าวคือ ทุกคนมีหน้าที่เหมือนกัน คือ ตรวจค้น จับกุม ช่วยเหลือ ปฏิบัติหน้าที่ทดแทนกันได้ตลอดเวลา โดยคอยรับคำสั่งการจากหัวหน้าชุดปฏิบัติการ

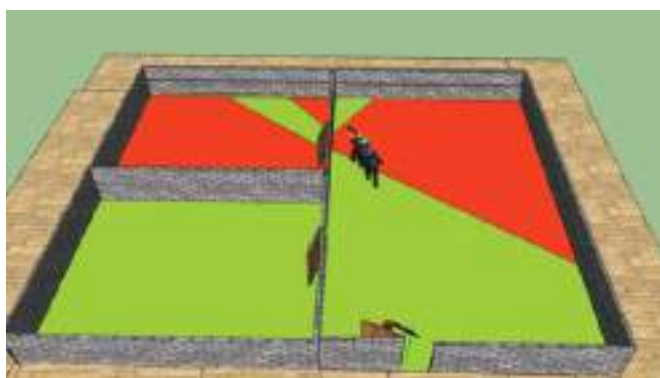
หมายเหตุ

- แดง หมายถึง พื้นที่อันตราย
- เขียว หมายถึง พื้นที่เคลียร์แล้ว

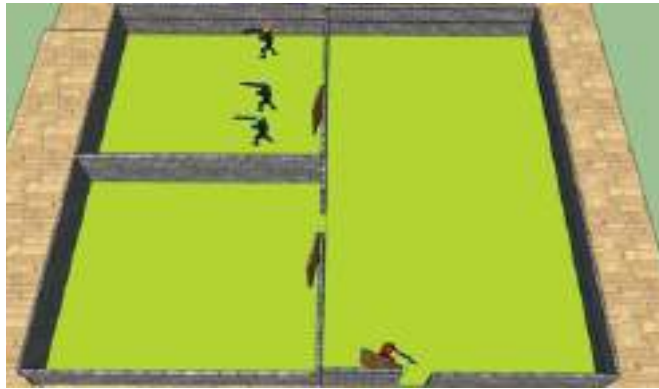
รูปที่ 2 การเข้าตรวจค้นอาคาร 4 นาย

รูปที่ 3 การเข้าตรวจค้นอาคาร 4 นาย

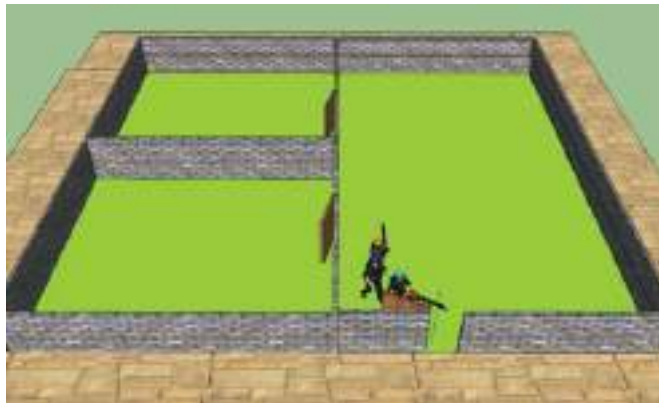
รูปที่ 4 การเข้าตรวจค้นอาคาร 4 นาย

หมายเหตุ

- แดง หมายถึง พื้นที่อันตราย
- เขียว หมายถึง พื้นที่เคลียร์แล้ว

รูปที่ 5 การเข้าตรวจค้นอาคาร 4 นาย

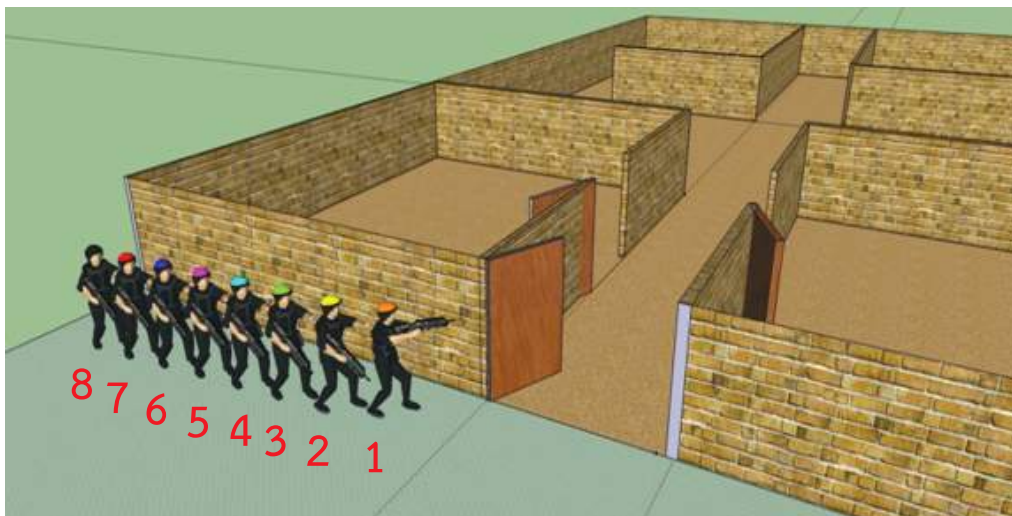

รูปที่ 6 การเข้าตรวจค้นอาคาร 4 นาย

Instructor Note :

- ให้ครูฝึกบรรยาย สาธิต และให้นักเรียนจัดชุดปฏิบัติการ ฝึกเข้าตรวจค้นอาคาร และประเมินผลการปฏิบัติ
- ถ้ามีคลิปวิดีโอ เรื่องการเข้าตรวจค้นอาคาร สามารถเปิดให้ผู้เข้ารับการฝึกดู เพื่อเพิ่มความเข้าใจให้กับผู้ฝึก
- ครูฝึก เน้น ระวังการเคลื่อนที่ผ่านกรวยมรณะ ด้วยความปลอดภัย โดยใช้การมองแบ่งพื้นที่เป็นส่วน ๆ

ตัวอย่างที่ 2 ชุดปฏิบัติการ B มีเจ้าหน้าที่ 8 นาย สามารถแบ่งหน้าที่ตามลำดับ ตามภาพประกอบ ดังนี้

รูปที่ 1 การเข้าตรวจค้นอาคาร 8 นาย

การระบุลำดับก่อนเข้าอาคาร

ลำดับ 1 มีหน้าที่เช็คประตูว่า ล็อกหรือไม่ เปิดประตูถ้าเปิดได้ ชี้นำระวังป้องกันตลอดเวลา ห้ามหันหน้าไปทางอื่นเด็ดขาด ระวังปืนลั่นใส่มือตัวเองขณะเปิดประตู ถ้าประตูล็อก ให้แจ้งหัวหน้าชุด

ลำดับ 2 คนสองเคาะประตูแจ้งข้อหา หรือ เรียก

ลำดับ 3-6 ตรวจค้น ปฐมพยาบาล สื่อสาร ตามคำสั่งหัวหน้าชุด ฯลฯ

ลำดับ 7 หัวหน้าชุด

ลำดับ 8 เปิดประตู ทำลายประตู

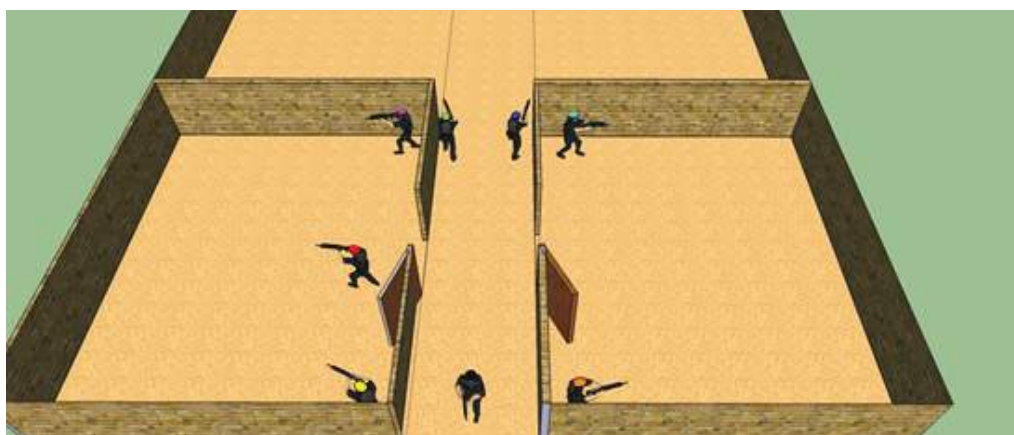
การเข้าตรวจค้น สามารถเข้าตรวจค้นอย่างปลอดภัย ได้หลายรูปแบบ โดยยึดหลักการใช้เจ้าหน้าที่เข้าตรวจค้นมากกว่า 2 นาย มาใช้ ยกตัวอย่างตามภาพ

ข้อควรปฏิบัติ

เมื่อเคลื่อนเข้าอาคารเป้าหมายแล้ว จะไม่ยึดติดกับตำแหน่งตนเอง กล่าวคือ ทุกคนมีหน้าที่เหมือนกัน คือ ตรวจค้น จับกุม ช่วยเหลือ ปฏิบัติหน้าที่ทดแทนกันได้ตลอดเวลา โดยคอยรับคำสั่งการจากหัวหน้าชุดปฏิบัติการ เช่นเดียวกับการเข้าตรวจค้นแบบ 4 นาย

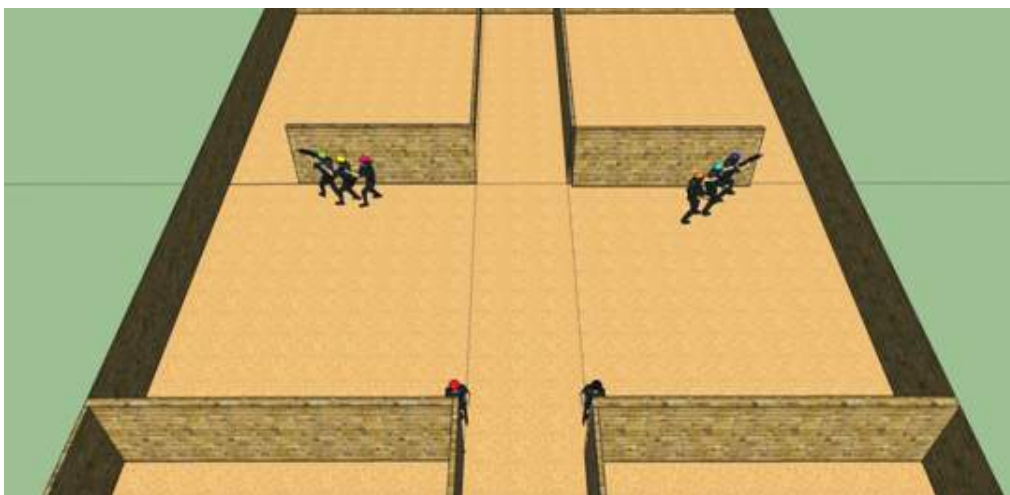
รูปที่ 2 การเข้าตรวจค้นอาคาร 8 นาย

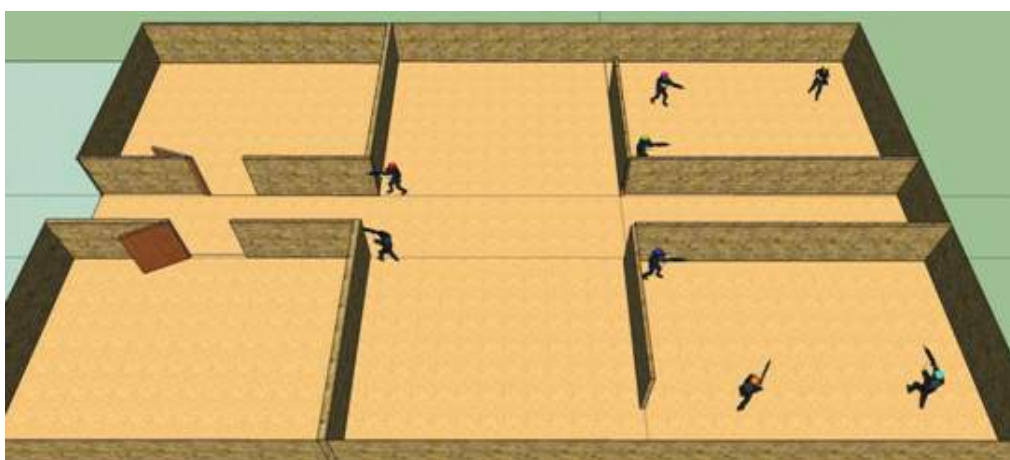
รูปที่ 3 การเข้าตรวจค้นอาคาร 8 นาย

รูปที่ 4 การเข้าตรวจค้นอาคาร 8 นาย

รูปที่ 5 การเข้าตรวจค้นอาคาร 8 นาย

รูปที่ 6 การเข้าตรวจค้นอาคาร 8 นาย

Instructor Note :

- ครูฝึกสาธิต พร้อมจัดนักเรียนเป็นชุดปฏิบัติการฝึกการทำงานเป็นทีมเวิร์ค เพื่อทำการตรวจค้น
- ครูฝึก เน้น ระวังการเคลื่อนที่ผ่านกรวยมรณะ ด้วยความปลอดภัย โดยใช้การมองแบ่งพื้นที่เป็นส่วน ๆ

หัวข้อที่ 5

เทคนิคการใช้โล่กันกระสุน

โล่กันกระสุน

ให้นักเรียนทำความคุ้นเคยกับโล่ฯ

ด้านหน้า ด้านหลัง ช่องมอง มือจับ สวิตช์ปิด-เปิด battery pack

ศักยภาพของโล่

ระดับ IIIA- จะหยุดยั้งกระสุนปืนพกได้ถึงขนาด 44 magnum semi-jacketed hollow point (240 G) ได้

ไม่ สามารถหยุดยั้งกระสุนของ ปืนลูกซองได้

ท่าเตรียมพร้อม

ท่าต่อสู้/ประจัญบาน

ท่าต่อสู้ประชิดตัว

ข้อดีของโล่กันกระสุน

ให้ที่กำบัง

ปกป้องร่างกายส่วนที่สำคัญ ๆ

ปกป้องจากการได้รับบาดเจ็บจากของไม่มีคม ไม่เจาะทะลุ การถูกกระแทกกระทึก/ แผลฟกช้ำ

อาจใช้ในการผลักดันผู้ต้องหาลออกจากทางเข้า

ข้อเสียของโล่กันกระสุน น้ำหนัก (22 ปอนด์)

ลดความสามารถในการมองเห็น

อาจดูไม่คล่องแคล่วเท่าที่ควร เมื่อใช้ร่วมกับปืนพก

การเคลื่อนที่พร้อมโล่กันกระสุน

ย่อเข่าทั้งสองข้างลงเล็กน้อย

ตั้งโล่ขึ้น ถือให้แนบกับศีรษะ

ชักอาวุธออกมา โดยให้อยู่ในระดับเดียวกับสายตา

หลีกเลี่ยงการลากหรือการเลื่อนไหล่ทั้งสองข้าง ให้เดินตามปกติ

Instructor Note :

- ให้ครูฝึกสาธิต การถือโล่ พร้อมอธิบายการปฏิบัติ

การทำ Quick Peek โดยใช้โล่กันกระสุน

เอียงตัวเข้าหาประตู/ทางเข้า

มองผ่านขอบของช่องสำหรับมอง

ให้เท้าและขาทั้งสองข้างอยู่หลังกรอบประตู

ตำแหน่งของโล่กันกระสุน แอบดูโดยเร็ว

Instructor Note :

- ให้ครูฝึกสาธิต พร้อมอธิบายการปฏิบัติ

โล่กันกระสุน กับการแก้ปัญหาป็นขัดล่ากล้อง

- ให้กระแทกแมกกาซีนเบา ๆ กับขอบของโล่
- อัปเดตสไลด์ของปืนเข้าไปกับกรอบของโล่ (โดยใช้ศูนย์หลังหรือช่องคัตปลอกกระสุน)
- บรรจุกระสุนใหม่

Instructor Note :

- ให้ครูฝึกสาธิต การถือโล่ พร้อมอธิบายการปฏิบัติ

การเคลื่อนที่เมื่อถือโล่กันกระสุน เมื่อ ขึ้น และ ลงบันได

- ก้าวทีละขั้น (ให้เท้าทั้งสองข้างเหยียบที่ขั้นบันไดแต่ละขั้น)
- อย่าก้มมองเท้า
- ตั้งโล่ให้สูง เพื่อปกป้องศีรษะ
- รวบรวมสมาธิอยู่ที่ภัยที่คุกคาม/บริเวณที่มีภัย
- ทีมคอยระวังคุ้มกันให้ทั้ง 360 องศา
- วางตำแหน่งเจ้าหน้าที่คุ้มกันไว้หนึ่งนาย

การเคลื่อนที่ของทีม**ทีมตั้งแถวพร้อมโล่กันกระสุน**

- การปกป้องแถวจากกระสุนปืน
- ต้องคงรูปแถวไว้ให้ดี
- ความสามารถในการเคลื่อนที่โดยเร็ว
- ในกรณีมีโล่ ให้คนหน้าสุดเป็นคนถือโล่
- หากมีภัยคุกคามให้คนถือโล่เข้าหาภัยคุกคามเป็นแรกสุด

Instructor Note :

- ให้ครูฝึกจัดทีมสาธิต การถือโล่ประกอบทีม พร้อมอธิบายการปฏิบัติ

หัวข้อที่ 6

การเข้าเผชิญเหตุเมื่อเกิดภัยคุกคามขั้นสูง

ในการเข้าเผชิญเหตุจะใช้การประกอบกำลังเป็นชุด 4 ถึง 6 นาย โดยเรียกการเคลื่อนที่แบบนี้ว่า Heavy Head

Instructor Note :

- ให้ครูฝึกอธิบายถึงความเป็นมาของ Heavy Head

ความเป็นมา

เนื่องจากเหตุการณ์ในช่วงระยะ 20 ปีที่ผ่านมา มีเหตุการณ์เกิดขึ้นในทำนองเดียวกันหลาย เหตุการณ์คือ มีคนร้ายไล่กราดยิงผู้บริสุทธิ์ เสียชีวิตเป็นจำนวนมาก ตัวอย่างเช่น

ร.ร. โคล์มบายน์ มลรัฐโคโลราโด 23 เม.ย. 2542 (1999)

ดีแลน คลีโบลด์ กับ อีริก แฮร์ริส
ตาย 15 คน บาดเจ็บ 23 คน
ยิงกราดในโรงเรียนนาน 55 นาที
ก่อนที่จะยิงตัวเองตาย

แบล็คสเบิร์ก รัฐเวอร์จิเนีย 16 เม.ย. 2550 (2007)

เจิง ฮุย โช
ตาย 33 คน
ระยะเวลารวม 2 ชั่วโมง 30 นาที
นับจากที่เริ่มยิงครั้งแรกจนถึงเวลาที่
คนร้ายยิงตัวเองตาย

พอร์ทสูด รัฐเท็กซัส 5 พ.ย. 2552 (2009)

นิคัล มาร์ค ฮาซาน

ตาย 13 คน บาดเจ็บ 29 คน

กราดยิงนาน 10 นาที

ผู้กระทำความผิดถูกตำรวจท้องถิ่นยิง 4 นัด

โรงเรียนประถม Sandy Hook NEW TOWN 14 ธันวาคม 2555 (2012)

Adam Lanza อายุ 20 ปี

กราดยิงนักเรียนประถมอายุ 6-7 ปี

เสียชีวิต 20 คนและผู้ใหญ่อีก 7 คน

คนร้ายยิงตัวเองตาย

Heavy Head เป็นรูปแบบที่เกิดขึ้นมาเพื่อเข้าระงับเหตุการณ์ดังที่กล่าวตอนต้นหรือในเหตุการณ์ที่คล้ายคลึงกัน โดยในสถานการณ์ที่คนร้ายกำลังก่อเหตุใช้อาวุธปืนยิงประชาชน เจ้าหน้าที่จำเป็นต้องเข้าระงับเหตุให้ทันทั่วทั้งที่ ซึ่งถ้าหากไม่เข้าระงับเหตุ หรือเข้าระงับเหตุช้า จะทำให้เกิดความสูญเสียมากขึ้นเรื่อย ๆ

การจัดกำลังเจ้าหน้าที่แบบ Heavy Head สามารถทำได้อย่างรวดเร็วใช้เจ้าหน้าที่น้อยและจะช่วยให้เจ้าหน้าที่ทำงานได้อย่างปลอดภัยมากยิ่งขึ้นและสามารถเข้าระงับเหตุได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Instructor Note :

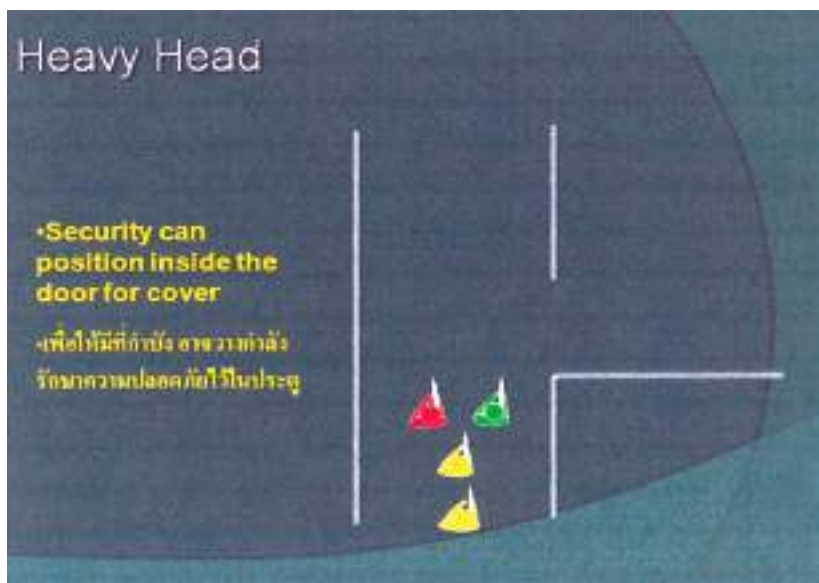
- ให้ครูฝึกอธิบายลักษณะของ Active shooter, Passive shooter

สภาวะของมือปืน (Shooter)

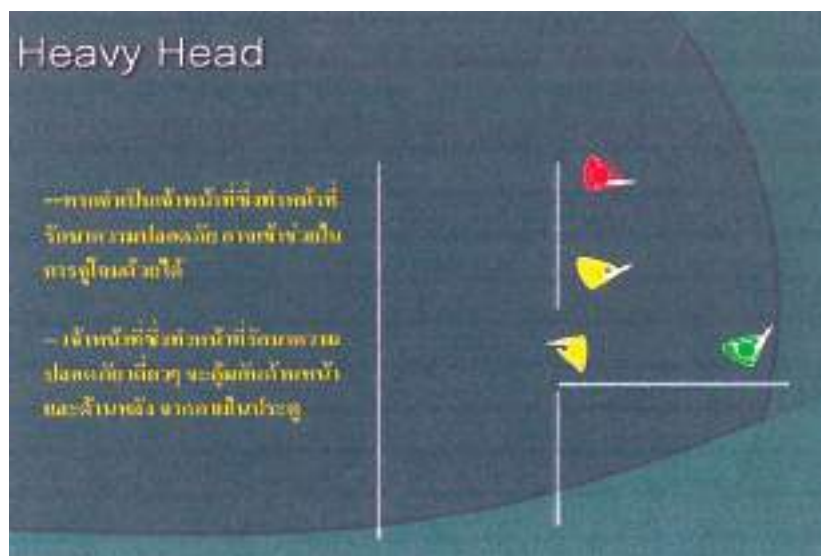
- มือปืนที่กำลังยิงปืนในขณะนั้น Active shooter (ได้ยินเสียงปืน)
รักษารูปแบบของขบวนไว้ แล้วเคลื่อนที่เข้าหาจุดวิกฤติ
การปรับเปลี่ยนเป็นการจัดขบวนแบบคุ้มกันภัย
- มือปืนไม่ได้ยิงในขณะนั้น Passive shooter (ไม่รู้ตำแหน่งมือปืน)
คงรูปขบวนไว้ตลอด ขณะที่เคลื่อนที่
ตรวจค้นห้องต่าง ๆ และพื้นที่อันตราย

HEAVY HEAD ทีมสี่คน

- การวางตำแหน่งเจ้าหน้าที่ในรูปแบบต่าง ๆ
- การคุ้มกันแบบ ครอบคลุม 360 องศา ของทีม
ทำให้สามารถเคลื่อนที่ได้อย่างรวดเร็ว
สามารถปรับเปลี่ยนได้คล่องตัว

รูปการประกอบกำลังในการเคลื่อนที่

รูปการเข้าปะทะกับผู้โจมตี

Instructor Note :

- ให้ครูฝึกถามนักเรียนว่า ทำไมต้องคู่หน้า สองคน (เพิ่มความสามารถในการระวังป้องกันเพิ่มอำนาจการยิง)

Instructor Note :

- ให้ครูฝึกเตือนว่าคนเฝ้าประตู ปืนอย่าไพล่ออกนอกประตู เพราะทีมอื่นอาจเข้าใจผิดว่าเป็นคนร้าย

Instructor Note :

- ครูฝึกอธิบายให้นักเรียนทราบถึงหน้าที่และความสำคัญของเจ้าหน้าที่ในทีมแต่ละตำแหน่ง

หน้าที่ของแต่ละตำแหน่งขณะทีมเคลื่อนที่ตามทางเดินในอาคาร

คู่หน้า ให้ระวังด้านหน้าและด้านข้าง

คนที่สาม ระวังซ้ายและขวา

คนสุดท้ายระวังด้านหลัง

กรณีเคลื่อนผ่านพื้นที่อันตราย (ประตู หน้าต่าง ฯลฯ) ทางด้านซ้าย

ให้ทีมเพิ่มความระมัดระวังทางซ้ายมากขึ้น โดยให้ตำแหน่งหน้าซ้ายกับกลางช่วยคุ้มกันเพิ่มจนกว่าจะเคลื่อนที่ผ่าน (cover)

กรณีเคลื่อนผ่านพื้นที่อันตราย (ประตู หน้าต่าง ฯลฯ) ทางด้านขวา

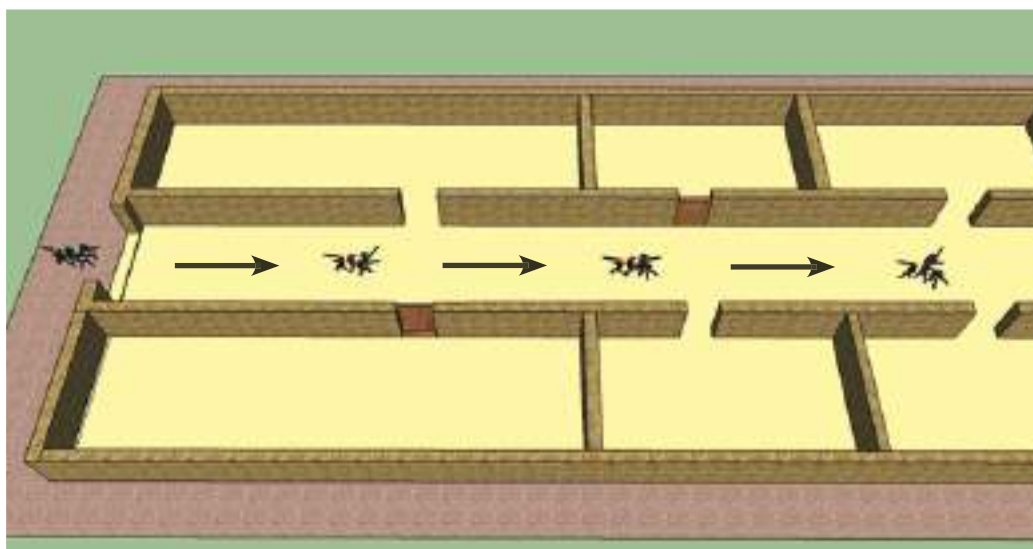
ให้ทีมเพิ่มความระมัดระวังทางขวามากขึ้น โดยให้ตำแหน่งหน้าขวากับกลางช่วยคุ้มกันเพิ่ม จนกว่าจะเคลื่อนที่ผ่าน (cover)

กรณีเคลื่อนผ่านพื้นที่อันตราย (ประตู หน้าต่าง ฯลฯ) ทางซ้ายและขวาพร้อมกัน

ให้ทีมเพิ่มความระมัดระวังทั้งซ้ายและขวามากขึ้น โดยให้ตำแหน่งหน้าขวาช่วยคุ้มกันทางด้านขวาและตำแหน่งหน้าซ้ายคุ้มกันทางด้านซ้ายและให้คนกลางขึ้นมาระวังด้านหน้า จนกว่าจะเคลื่อนที่ผ่าน (cover)

Instructor Note :

- ครูฝึกอธิบายวิธีการระวังป้องกันเมื่อผ่านพื้นที่อันตราย (เท้าเคลื่อนที่ไปด้านหน้าโดยบิดลำตัวเข้าหาพื้นที่อันตราย)

รูปการเคลื่อนที่ผ่านพื้นที่อันตรายภายในอาคาร (Hall way)

กรณีเปลี่ยนทิศทางการเคลื่อนที่ (เสียง เหตุต้องสงสัย เป้าหมายเปลี่ยน หรือมีภัยคุกคาม)

ขณะรูปขบวนเคลื่อนที่ เมื่อมีภัยคุกคามเกิดขึ้นในทิศทางอื่น ให้เจ้าหน้าที่คนที่อยู่ใกล้ภัยคุกคามนั้นมากที่สุดสองนาย หันหน้าเข้าหาภัยคุกคาม แล้วทำหน้าที่คุ้มกันทันที ส่วนคนที่เหลือให้จัดตำแหน่งตัวเองเข้าสู่รูปขบวน Heavy Head โดยเร็วกรณีมีการปะทะ ให้มีการปรับแนวให้อยู่ระนาบเดียวกัน และแบ่งพื้นที่การยิง (ระวังยิงโดนกันเอง)

การช่วยเหลือเจ้าหน้าที่หรือผู้ได้รับบาดเจ็บ (จากพื้นที่อันตราย)

แบบที่ 1 การช่วยเหลือผู้บาดเจ็บกรณีช่วยตัวเองได้บ้าง แบบที่ 2 การช่วยเหลือผู้บาดเจ็บกรณีช่วยตัวเองไม่ได้

ทีมช่วยเหลือประกอบด้วยสมาชิก 4 นาย จัดรูปแบบ heavy head

แบบที่ 1 เจ้าหน้าที่คนที่ 1 คู้มกันระยะไกล

เจ้าหน้าที่คนที่ 2 คู้มกันระยะไกล

เจ้าหน้าที่คนที่ 3 ผู้ให้การช่วยเหลือ

เจ้าหน้าที่คนที่ 4 ผู้ระวังภัยจากข้างหลัง

แบบที่ 2 เจ้าหน้าที่คนที่ 1 คู้มกันระยะไกล

เจ้าหน้าที่คนที่ 2 คอยนำทางและให้การช่วยเหลือ

เจ้าหน้าที่คนที่ 3 ผู้ให้การช่วยเหลือ

เจ้าหน้าที่คนที่ 4 ผู้ให้การช่วยเหลือ

ทีมต้องคอยรักษาความปลอดภัยแบบ 360 องศาไว้โดยตลอด

เคลื่อนที่ ในลักษณะย่อตัวให้อยู่ในระดับต่ำ และเคลื่อนที่แบบเกาะกลุ่มใกล้ชิด

เป้าหมายคือ การช่วยเหลือและเคลื่อนย้าย เจ้าหน้าที่หรือผู้ได้รับบาดเจ็บจากพื้นที่อันตราย

ผู้ได้รับบาดเจ็บอาจได้รับการยกขึ้น และนำตัวออกจากพื้นที่

ผู้ได้รับบาดเจ็บอาจถูกลากตัวออกจากพื้นที่

ผู้ได้รับบาดเจ็บอาจถูกลากตัวเข้าไปในห้อง

หาห้องที่ปลอดภัยให้ได้ก่อนที่จะลากตัวผู้ได้รับบาดเจ็บเข้ามา

ควรทำเครื่องหมายให้ชัดเจน รวมทั้งสื่อสารให้ทีมช่วยเหลือ/กู้ชีพทราบถึง

ตำแหน่งของผู้ได้รับบาดเจ็บด้วย

บทสรุป

เทคนิคต่าง ๆ นั้นควรมีการปรับให้เหมาะสม และนำไปฝึกฝน
 ยุทธวิธีทั้งหลายนั้น เป็นสี่เทา ไม่มีวิธีใดที่เป็นสีขาวหรือสีดำเสียทีเดียว หรือถูกต้องโดย
 ทั้งหมด

จำไว้ว่า ทุก ๆ สถานการณ์นั้น ล้วนแตกต่างกันออกไป
 เทคนิคทั้งหลายนั้น สามารถปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสภาพแวดล้อม จำนวนของผู้ที่เป็นภัย
 คุกคาม หรือกำลังตำรวจในที่เกิดเหตุ ซึ่งล้วนแตกต่างกันออกไปได้
 ยุทธวิธีนั้นไม่ตายตัว และไม่ได้แกะสลักบันทึกไว้บนแท่งศิลา!
 ท่านต่อสู้ให้เหมือนกับเมื่อตอนที่ท่านฝึกฝน!

คู่มือการฝึกหลักสูตรการหยุดยานพาหนะ และการควบคุมผู้ขับขี่ ผู้โดยสาร Vehicle Stop and Occupants Control (V.S.O.C)

เป้าหมาย

เพื่อให้ผู้รับการอบรมเข้าใจในการปฏิบัติเกี่ยวกับการหยุดยานพาหนะ และการควบคุมผู้ขับขี่ ผู้โดยสาร ในรูปแบบต่างๆ เช่น การหยุดยานพาหนะในกรณีทั่วไป การหยุดยานพาหนะที่มีความเสี่ยง การหยุดยานพาหนะที่มีความเสี่ยงสูง หรือเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดอาชญากรรม การนำตัวผู้ขับขี่และผู้โดยสารออกจากยานพาหนะ การจับกุม การค้นตัวผู้ต้องสงสัย และการค้นยานพาหนะ

จุดประสงค์

1. อธิบายและสาธิตขั้นตอนปฏิบัติการหยุดยานพาหนะกรณีทั่วไป หรือกระทำผิดกฎหมายจราจร
2. อธิบายและสาธิตขั้นตอนปฏิบัติการหยุดยานพาหนะที่มีความเสี่ยง
3. อธิบายและสาธิตขั้นตอนปฏิบัติการหยุดยานพาหนะที่มีความเสี่ยงสูง
4. อธิบายและปฏิบัติได้อย่างปลอดภัยโดยใช้ขั้นตอนทางยุทธวิธีที่มีประสิทธิภาพในการนำตัวผู้ขับขี่ และผู้โดยสารออกมาจากยานพาหนะ
5. อธิบายและปฏิบัติขั้นตอนการจับกุมผู้ต้องสงสัยได้อย่างปลอดภัย
6. อธิบายและสาธิตขั้นตอนปฏิบัติการอย่างมีระบบในการตรวจค้นภายในยานพาหนะ
7. อธิบายและปฏิบัติได้อย่างปลอดภัย โดยใช้ขั้นตอนทางยุทธวิธีที่มีประสิทธิภาพในการหยุดยานพาหนะและการควบคุมผู้ขับขี่ ผู้โดยสาร

อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึก

1. รถยนต์สายตรวจ	2. รถยนต์ทั่วไป
3. รถจักรยานยนต์	4. เข็มขัดเส้นที่ 2
5. กรวยยาง	6. แผงกันเหล็กแบบมีล้อ
7. อุปกรณ์การหยุดรถ	8. ป้ายหยุดตรวจพร้อมหลอดไฟ

หัวข้อการฝึก มี 5 หัวข้อ

1. หลักการเบื้องต้น
2. การหยุดยานพาหนะกรณีทั่วไป เช่น รถที่ฝ่าฝืนกฎหมายจราจร
3. ยานพาหนะที่มีความเสี่ยง เช่น รถตู้, รถที่ยกสูง, รถที่ติดฟิล์มทึบ, รถบรรทุก, รถยนต์โดยสาร, รถพ่วง
4. ยานพาหนะที่มีความเสี่ยงสูง
5. การตั้งจุดตรวจ - จุดสกัด

วิธีการนำเสนอการสอน

- บรรยาย Power Point
- ดู VDO
- Demo (การสาธิตอธิบายขั้นตอนการปฏิบัติให้เข้าใจ)
- Dry Run (ผู้รับการอบรมฝึกหัดปฏิบัติ)
- Scenario (การสร้างสถานการณ์จำลอง ให้ผู้รับการอบรมฝึกแก้ปัญหา)
- ประเมินผล/ครูฝึก Check List ขั้นตอนให้ผู้รับการอบรมปฏิบัติว่าถูกต้องหรือไม่ หากมีข้อผิดพลาดให้ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้อง

Instructor note

- ก่อนที่จะเข้าสู่เนื้อหาการสอน ครูฝึกต้องแนะนำให้ผู้รับการอบรม เข้าใจในวัตถุประสงค์ของการฝึกทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยในการทำงาน

หัวข้อที่ 1 หลักการเบื้องต้น

1. รายละเอียดของการฝึก

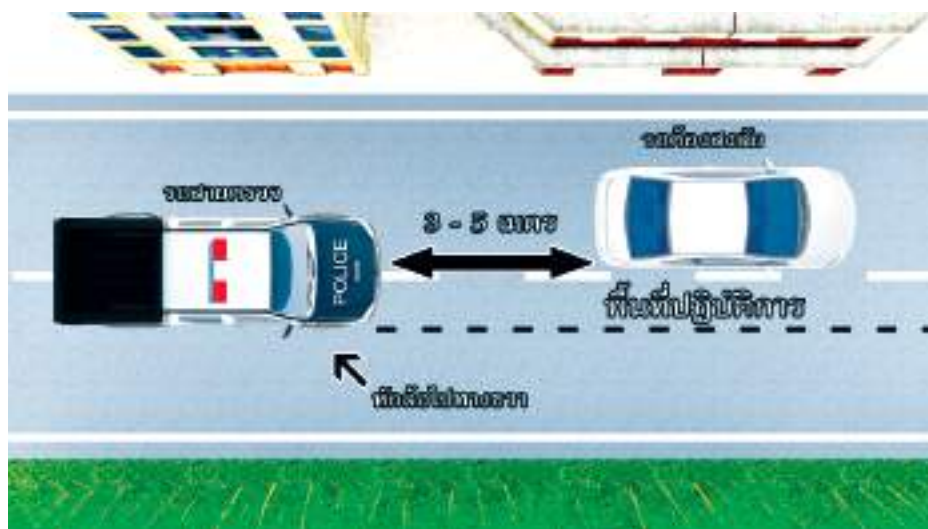
1.1 ผู้รับการอบรมจะต้องมีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการตรวจค้นตัวบุคคล การจับกุม การใส่กุญแจมือ การ폐ชีวน้ำ และคัมกัน หากผู้รับการอบรมยังไม่ได้รับการฝึกมาให้ครูฝึกแนะนำวิธีการปฏิบัติเสียก่อนที่จะเริ่มเรียนหัวข้อการหยุดยานพาหนะและควบคุมผู้ขับขี่ และผู้โดยสาร

Instructor note

- ครูฝึกต้องสอบถามผู้รับการอบรมว่า ได้มีการฝึก O.S.T. มาก่อนหรือไม่ ถ้ายังไม่มี การฝึกให้ครูฝึกสาธิตพร้อมอธิบายให้นักเรียนมีความรู้เบื้องต้นก่อนที่จะฝึกหลักสูตรนี้ต่อไป
- ครูฝึกต้องแนะนำหลักการตรวจสอบรถเบื้องต้น เช่น สังเกตจากป้ายทะเบียนรถ ป้ายแสดงการเสียภาษี

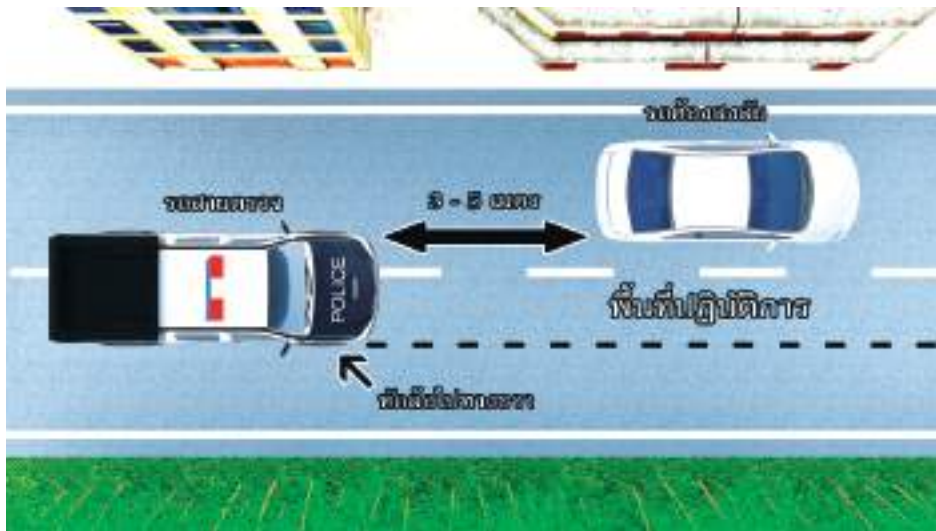
1.2 การจอตรยนต์สายตรวจของเจ้าหน้าที่ตำรวจมี 3 แบบ

1.2.1 การจอตรแบบบังครึ่งคัน

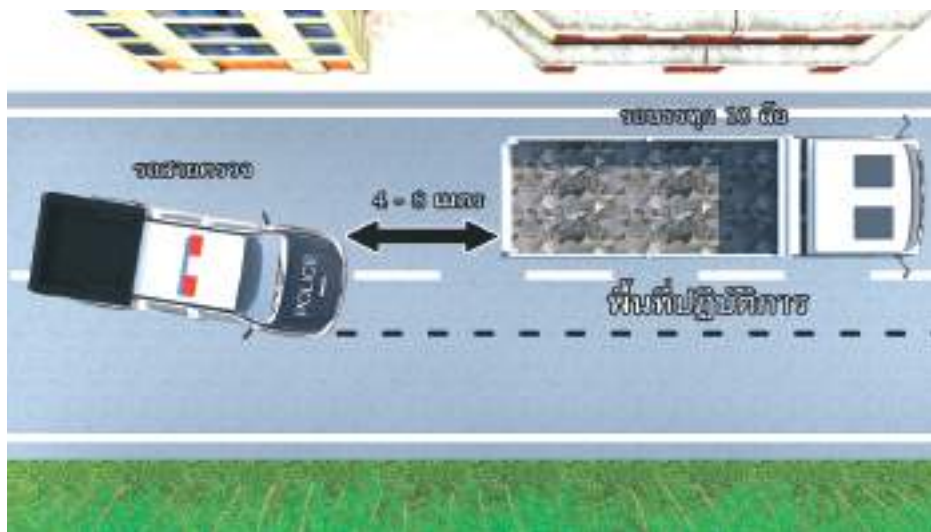
- เป็นการปฏิบัติที่เจ้าหน้าที่ตำรวจนิยมนำมาใช้มากที่สุด
- เมื่อเจ้าหน้าที่จอตรยนต์สายตรวจเรียบร้อยแล้วโดยการให้กึ่งกลางหน้ารถของรถยนต์สายตรวจ อยู่ตรงไฟท้ายขวาของรถผู้ต้องสงสัยและให้หักล้อหน้าไปทางขวามือเพื่อเป็นแนวป้องกันระยะปะทะหรือเมื่อมีอุบัติเหตุกรณีรถยนต์สายตรวจถูกชนท้ายจากกรณีจราจรทั่วไป รถก็จะพุ่งไปทางขวา ไม่เข้าไปในพื้นที่การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และทำให้เกิดความปลอดภัย
- ควรจอตรยนต์สายตรวจให้ห่างจากรยนต์ต้องสงสัยระยะห่างประมาณ 3 – 5 เมตร
- ในเวลากลางคืนให้รถยนต์สายตรวจใช้ไฟส่องสว่างส่องไปที่รถต้องสงสัยเพื่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจมองเห็นผู้ต้องสงสัยตลอดจนความเคลื่อนไหวในรถ
- เหมาะกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจทุกสภาพถนน

1.2.2 การจอดรถแบบบังเต็มคัน

- เมื่อเจ้าหน้าที่จอดรถยนต์สายตรวจเรียบร้อยแล้วให้ไฟหน้าฝั่งซ้ายมือของรถยนต์สายตรวจตรงกับไฟท้ายฝั่งขวามือของรถต้องสงสัย และให้หักล้อหน้าไปทางขวามือเพื่อเป็นแนวป้องกันเวลาปะทะหรือเมื่อมีอุบัติเหตุรถยนต์สายตรวจถูกชนท้าย รถก็จะพุ่งไปทางทางขวา ไม่เข้าไปในพื้นที่การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และทำให้เกิดความปลอดภัย
- ควรจอดรถยนต์สายตรวจให้ห่างจากรยนต์ต้องสงสัยระยะห่างประมาณ 3 – 5 เมตร
- ในเวลากลางคืนให้รถยนต์สายตรวจใช้ไฟส่องสว่างส่องไปที่รถต้องสงสัยเพื่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจมองเห็นผู้ต้องสงสัยตลอดจนความเคลื่อนไหวในรถ
- เหมาะกับถนนมีพื้นที่กว้าง พื้นที่ปฏิบัติงานมาก

1.2.3 การจอดรถแบบเฉียงคัน

- เป็นการปฏิบัติที่นิยมใช้กับรถต้องสงสัยที่มีขนาดใหญ่ เช่นรถบรรทุก,รถพ่วง,รถยกสูง,รถตู้โดยสาร ฯลฯ หรือกรณีที่มีความเสี่ยง
- เวลาจอดเฉียงให้จอดรถเฉียงพอประมาณ เพื่อเพิ่มมุมมองในการมองเห็นรถต้องสงสัยได้มากขึ้น
- ควรจอดรถยนต์สายตรวจให้ห่างจากรยนต์ต้องสงสัยระยะห่างประมาณ 4-8 เมตร
- ในเวลากลางคืนให้รถยนต์สายตรวจใช้ไฟส่องสว่างส่องไปที่รถต้องสงสัยเพื่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจมองเห็นผู้ต้องสงสัยตลอดจนความเคลื่อนไหวในรถ
- เหมาะกับถนนมีพื้นที่กว้าง พื้นที่ปฏิบัติงานมาก
- ข้อเสียในเวลากลางคืนไฟส่องสว่างของรถยนต์สายตรวจ จะไปบกรบกวนรถยนต์คันอื่นที่สวนมาอีกเส้นทางหนึ่ง

Instructor note

- ครูฝึกเขียนรูปแบบของการจอดรถยนต์ประกอบการบรรยายบนคลิปบอร์ดให้ผู้รับการอบรมดูเพื่อความเข้าใจ

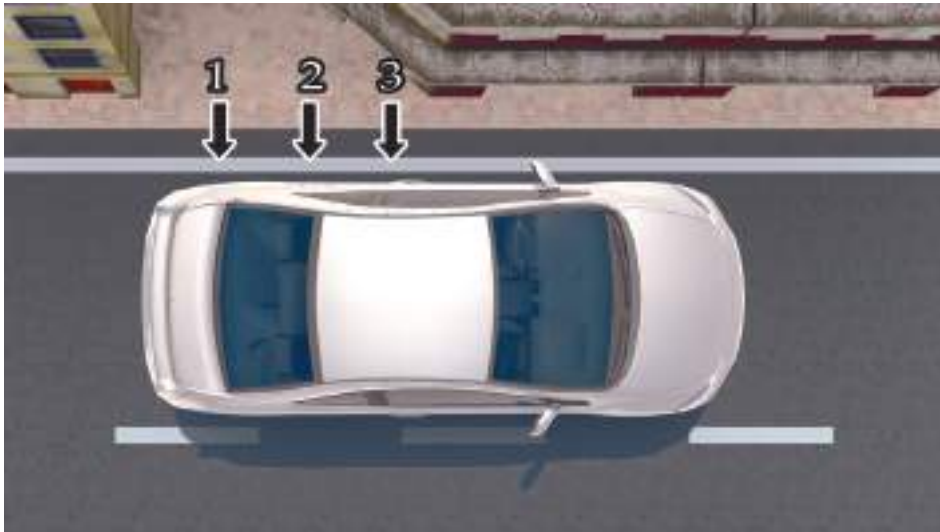
1.3 จุดที่ต้องตรวจสอบของรถยนต์ต้องสงสัยอยู่ 3 จุด

จุดที่ 1 กระโปรงท้ายรถยนต์ หรือกระเบท้ายรถยนต์ว่าบรรทุกอะไร

จุดที่ 2 บริเวณที่นั่งด้านหลังว่ามีบุคคล หรือสิ่งของอยู่หรือไม่

จุดที่ 3 บริเวณหลังประตูคนขับ การดำเนินการกับผู้ขับขี่รถยนต์ สังเกตลักษณะ

ท่าทาง พฤติกรรมมีพิรุณหรือไม่

จุดที่ 1 กระโปรงท้ายรถยนต์

- ฝากระโปรงท้ายปิดไม่สนิท ไม่ตรงเป็นแนวเดียวกัน หรือตัวล็อกชำรุด
- ฝากระโปรงท้ายเปิดแง้มอยู่
- ใช้ประสาทสัมผัส ตรวจสอบสิ่งผิดปกติ
- ลองตบ/แตะฝากระโปรงท้ายดูถึงสิ่งผิดปกติ
- ใช้มือกดที่ฝากระโปรงหรือส่วนท้ายของรถ เพื่อพิมพ์ลายนิ้วมือของเจ้าหน้าที่ติดไปกับรถ

Instructor note

- ครูฝึกต้องอธิบายให้ผู้รับการอบรมว่า เหตุใดต้องพิมพ์ลายนิ้วมือของเจ้าหน้าที่ตำรวจไว้ที่กระโปรงท้ายรถ และมีความสำคัญอย่างไร
- กรณีที่จะต้องพิมพ์ลายนิ้วมือของเจ้าหน้าที่ตำรวจไว้ที่กระโปรงท้ายรถของผู้ต้องสงสัยนั้น เนื่องจาก ในการตรวจสอบยานพาหนะที่ต้องสงสัยทั่วไปนั้น เจ้าหน้าที่ไม่ทราบด้วยว่า เป็นรถของใครหรือไม่ ผู้ขับขี่มีประวัติการกระทำผิดหรือไม่ หากมีกรณีที่คนร้ายหรือผู้ขับขี่ได้ทำร้ายเจ้าหน้าที่ หรือใช้อาวุธปืนยิงเจ้าหน้าที่ และหลบหนีไป ในการติดตามหารถยนต์ต้องสงสัย จะได้มีลายพิมพ์นิ้วมือของเจ้าหน้าที่เป็นร่องรอยหลักฐานติดไปกับตัวรถ

จุดที่ 2 บริเวณที่นั่งด้านหลัง

- คนโดยสาร
- อาวุธ
- ยาเสพติด
- สิ่งผิดกฎหมายอื่นๆ.... ที่มีการซุกซ่อนไว้

จุดที่ 3 การดำเนินการบริเวณด้านหลังของผู้ขับขี่

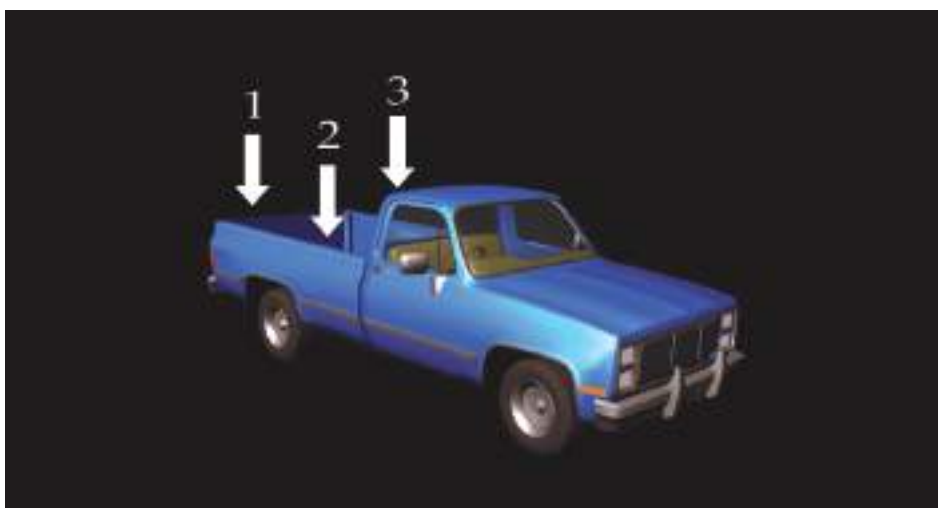
- ระหว่างที่เข้าหาคนขับ ให้คอยสังเกตที่มือทั้งสองข้างของคนขับไว้ตลอดเวลา
- มองเข้าไปภายในรถยนต์ต้องสงสัย ให้สังเกตภายในรถยนต์ เช่น พ้นรถ เบาะนั่ง ตู้ลำโพง คอนโซลหน้ารถ ว่ามีสิ่งผิดกฎหมายหรือสิ่งผิดปกติหรือไม่
- จุดที่ต้องตรวจสอบ ให้พึงระลึกเสมอว่า มีความเสี่ยง หรือมีอันตราย

Instructor note

- ครูฝึกอธิบายและสาธิตการตรวจรถยนต์ จุดที่ 1, 2 และจุดที่ 3 ให้ผู้รับการอบรมได้ดู

หมายเหตุ จุดที่ต้องตรวจสอบของรถต้องสงสัย บางครั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจอาจไม่ได้พบรถยนต์เก่งเสมอไป อาจพบรถยนต์กระบะ หรือรถยนต์ตู้ ก็ได้ ดังนั้นจุดที่ต้องตรวจสอบขอให้แบ่งรถยนต์ออกเป็น 3 ส่วน ทำในลักษณะคล้ายกับการตรวจสอบรถยนต์เก่ง เช่น การตรวจสอบจุดของรถยนต์ลักษณะต่างๆ ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพรถของแต่ละคัน แต่ละประเภทด้วย

ภาพประกอบรถกระบะที่ไม่มี Cab

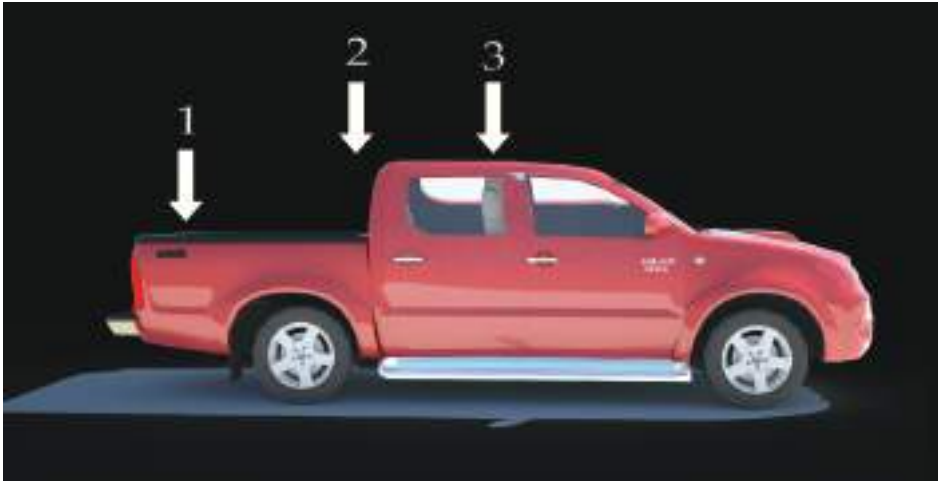

จุดที่ 1 บริเวณกระบะท้ายรถ

จุดที่ 2 บริเวณกระบะตอนหน้าของรถ

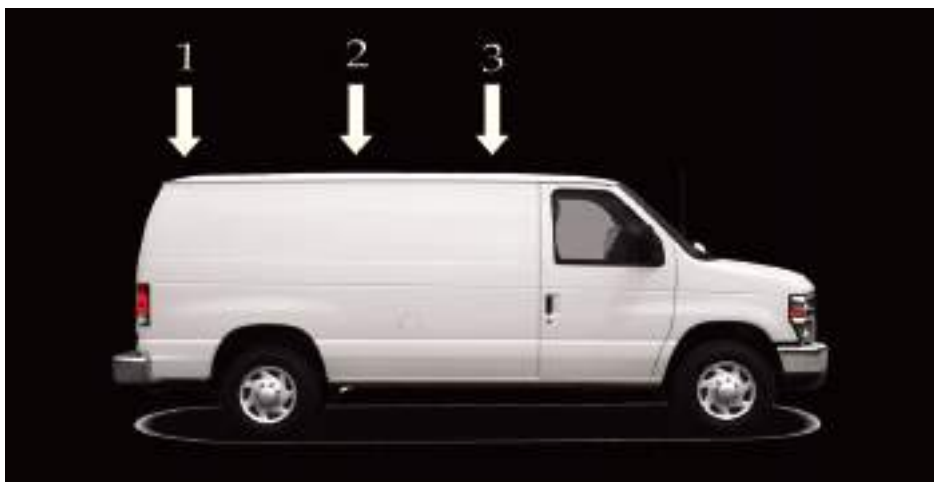
จุดที่ 3 บริเวณหลังประตูคนขับรถ

ภาพประกอบรถกระบะ 2 ตอน

- จุดที่ 1 บริเวณกระบะท้ายรถ
- จุดที่ 2 บริเวณที่นั่งด้านหลัง
- จุดที่ 3 บริเวณหลังประตูคนขับ

ภาพประกอบรถตู้

- จุดที่ 1 บริเวณท้ายรถตู้
- จุดที่ 2 บริเวณที่นั่งผู้โดยสารตอนกลาง
- จุดที่ 3 บริเวณหลังประตูคนขับ

1.4 กรณีการใช้รถยนต์ไล่ติดตามคนร้าย

การไล่ติดตามจะเกิดขึ้นเมื่อเจ้าหน้าที่ประจำรถวิทยุสายตรวจ พบรถที่ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดแล้วหลบหนีมาหรือสงสัยว่าจะมีสิ่งของผิดกฎหมายซุกซ่อนมาในรถหรือเป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ประจำรถวิทยุสายตรวจได้รับแจ้งจากศูนย์วิทยุ หรือหน่วยใกล้เคียงให้ทำการติดตาม หรือสกัดจับผู้ที่กระทำความผิดแล้วหลบหนีมา

เนื่องจากการไล่ติดตามเป็นเรื่องที่ต้องปฏิบัติโดยฉับพลัน ดังนั้นเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติจึงต้องเตรียมความพร้อม อย่างน้อย 3 ประการ คือ

- 1) รถวิทยุสายตรวจ ต้องมีอุปกรณ์ประจำรถครบถ้วนและใช้งานได้ดี
- 2) กำลังเจ้าหน้าที่ที่จะออกปฏิบัติหน้าที่ต้องไม่น้อยกว่า 2 นาย
- 3) ต้องหาข้อมูลของคนร้ายให้ชัดเจน หรือมากที่สุดเท่าที่ทำได้ เช่น ข้อมูลยานพาหนะที่คนร้ายใช้ เป็นต้น

โดยสามารถจัดลำดับขั้นการปฏิบัติได้ ดังนี้

- 1) เมื่อได้รับแจ้งเหตุแล้วเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัตินำรถวิทยุจอดบริเวณที่เหมาะสมหันหน้ารถให้พร้อมที่จะไล่ติดตามได้ทั้งสองเส้นทาง
- 2) สอบถามศูนย์วิทยุกรณีได้รับแจ้งให้สกัดจับเพื่อขอรับการยืนยัน ถึงการกระทำความผิดและความร้ายแรงของการกระทำความผิด เช่น จำนวนคนร้าย อาวุธของคนร้าย และพฤติกรรมในการกระทำความผิด
- 3) เมื่อตรวจสอบพบรถที่ต้องสงสัย หรือรถที่ได้รับแจ้งให้สกัดจับให้นำรถออกติดตามพร้อมแจ้งศูนย์วิทยุให้ทราบถึงลักษณะของรถ สี ยี่ห้อ หมายเลขทะเบียน และลักษณะที่สังเกตได้อย่างชัดเจน จำนวนคนในรถ จำนวนที่นั่ง ตำหนิรูปพรรณ จุดที่ตรวจพบ และเส้นทางที่กำลังมุ่งหน้าหลบหนีไป
- 4) ระหว่างไล่ติดตามต้องรายงานให้ศูนย์วิทยุทราบทุกระยะ เพื่อศูนย์วิทยุจะได้รายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ และประสานกำลังส่วนร่วมในการปฏิบัติ
- 5) กำหนดพื้นที่ที่จะต้องปฏิบัติในขั้นตอนการเรียกหยุดเพื่อตรวจค้น และจับกุม

Instructor note

- ครูฝึกต้องแนะนำข้อสำคัญในการไล่ติดตามคนร้าย ห้ามแซงขึ้นด้านหน้า หรือตีคู่กับรถยนต์ต้องสงสัย เพราะอาจถูกคนร้ายยิง ไม่ควรยิงยางรถยนต์ เพราะกระสุนอาจแล่นไปถูกทรัพย์สินหรือประชาชนที่ไม่เกี่ยวข้องได้
- สอบถามผู้รับการอบรมว่า เหตุใดทำไมเจ้าหน้าที่ตำรวจจึงไม่ยิงยางรถยนต์ ให้ผู้รับการอบรมแสดงความคิดเห็น และครูฝึกอธิบายเหตุผลให้ฟัง

2. อุปกรณ์ในการฝึก
 - 2.1 โปรแกรม Power point
 - 2.2 คลิปบอร์ด
3. วิธีการนำเสนอการฝึก
 - 3.1 ใช้การบรรยาย อานำเสนอในรูปแบบ Power point หรือ เขียนรูปบนคลิปบอร์ด ก็ได้
 - 3.2 ครูฝึกต้องอธิบายและสาธิตการปฏิบัติให้ผู้รับการอบรมได้ดูเป็นตัวอย่าง
4. ชั่วโมง/การฝึก

ใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมง
5. ข้อเสนอแนะ

ครูฝึกอย่าลืมแนะนำข้อความใน Instructor note

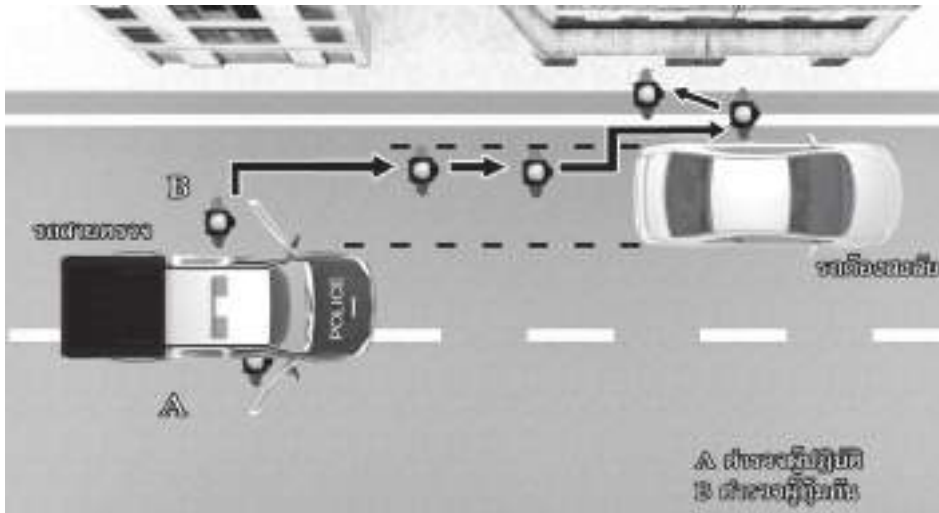
หัวข้อที่ 2 การหยุดยานพาหนะกรณีทั่วไป

1. รายละเอียดของการฝึก
 - 1.1 ความหมายของการหยุดยานพาหนะกรณีทั่วไป

การหยุดยานพาหนะกรณีทั่วไป หมายถึง หยุดยานพาหนะที่ไม่ทราบความเป็นมาของผู้ขับขี่ และผู้โดยสาร – การควบคุมผู้ขับขี่ และผู้โดยสารไว้ชั่วคราว เพื่อการสั่งหยุดรถ เริ่มต้นโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยอาศัยหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้นไม่มีข้อมูล หรือสิ่งบ่งชี้ได้ชัดเจน(จากการกระทำของผู้ขับขี่ และผู้โดยสาร)ว่ากำลังเผชิญหน้ากับสถานการณ์อันตราย เช่น กรณีที่เจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจพบรถยนต์กระทำความผิดกฎจราจร เช่น นำรถที่มีสภาพไม่มั่นคงแข็งแรงมาใช้ในทาง เป็นต้น ซึ่งเราไม่อาจทราบได้ว่าผู้ขับขี่เป็นผู้ใด มีประวัติการกระทำความผิดมาหรือไม่

1.2.5 การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจ 2 นาย เข้าหารถยนต์ต้องสงสัย

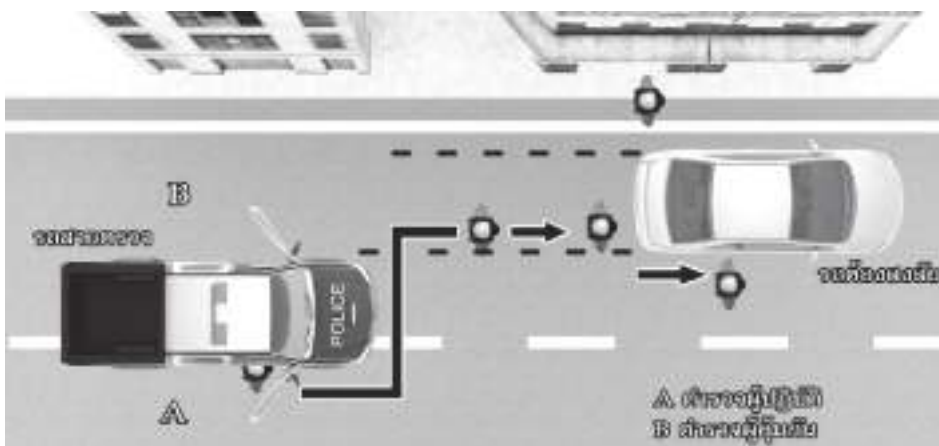
ภาพที่ 2 (แสดงขั้นตอน 1.2.5.1 – 1.2.5.2)

1.2.5.1 ในการลงจากรถยนต์สายตรวจของเจ้าหน้าที่นั้น เจ้าหน้าที่ผู้คุ้มกัน (B) ลงจากรถก่อน แล้วไปอยู่ในตำแหน่งแนวไฟท้ายด้านซ้ายของรถต้องสงสัย แล้วเดินเข้าหารถต้องสงสัย

1.2.5.2 เจ้าหน้าที่ผู้คุ้มกันจะเข้าตรวจสอบทางฝั่งของผู้โดยสาร โดยเริ่มตรวจสอบจุดต่างๆ ของรถ ตั้งแต่จุดที่ 1 - 2 - 3 ตามลำดับ แล้วกลับมายืนในตำแหน่งที่ 1 แล้วแจ้งข้อมูลสิ่งที่พบในรถให้กับตำรวจผู้ปฏิบัติทราบ แล้วทำหน้าที่คุ้มกันให้กับตำรวจผู้ปฏิบัติ หากเห็นว่าปลอดภัยแล้วให้สัญญาณแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติให้ลงมาที่รถต้องสงสัย

ภาพที่ 3 (แสดงขั้นตอน 1.2.5.3 – 1.2.5.4)

1.2.5.3 เมื่อได้รับสัญญาณจากตำรวจผู้คุ้มกันแล้ว ให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติลงจากรถ โดยเดินผ่านไปทางด้านหน้ารถยนต์สายตรวจหรือจะเดินอ้อมไปทางด้านหลังของรถยนต์สายตรวจก็ได้ แล้วเคลื่อนที่เข้าหารถต้องสงสัยให้อยู่ในแนวไฟท้ายด้านขวาของรถต้องสงสัย เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติต้องตรวจสอบรถยนต์ต้องสงสัยทางด้านผู้ขับขี่ โดยเริ่มตรวจสอบตามจุด 1 - 2 - 3 เมื่อไม่พบสิ่งผิดปกติเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติจะยืนอยู่ที่บริเวณ จุดที่ 3 ของรถต้องสงสัยบริเวณหลังคนขับ เพื่อป้องกันมิให้ผู้ขับขี่เปิดประตูมาถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจ

1.2.5.4 เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องใช้กิริยาจากที่สุภาพในการพูดคุยกับผู้ขับขี่ เช่น การขออนุญาตดูใบขับขี่ เป็นต้น

Instructor note

- ครูฝึกต้องเน้นให้ผู้รับการอบรม ในขณะที่ตรวจสอบรถยนต์ต้องสงสัย ให้อยู่ในลักษณะ Contact and Cover

หมายเหตุ

- การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ต้องปฏิบัติตามยุทธวิธีตามขั้นตอนอย่างเคร่งครัด เช่น ยืนหลังประตู ให้ผู้ต้องสงสัยยื่นเอกสารออกนอกตัวรถ ไม่ยื่นมือเข้าไปในตัวรถ และอย่าออกนอกพื้นที่ปลอดภัย สื่อสารกับผู้ต้องสงสัยโดยใช้วาจาที่สุภาพเสมอ ยืนอยู่ในท่าเตรียมพร้อม คอยสังเกตมือของผู้ขับขี่ ผู้โดยสาร และภายในรถอยู่ตลอดเวลา ระวังอาวุธปืนของเจ้าหน้าที่ เมื่อได้รับเอกสารแล้วต้องการตรวจสอบโดยยกขึ้นและมองผ่านทะลุเพื่อให้เห็นการเคลื่อนไหวของผู้ขับขี่และผู้โดยสารได้ตลอดเวลา กรณีมีผู้โดยสารอยู่ด้านหลังด้วยให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติยืนอยู่หลังจุดที่ 2 ส่งให้คนขับส่งเอกสารผ่านมาทางด้านหลังโดยให้ผู้โดยสารเป็นคนหยิบและส่งให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติที่ยืนประจำอยู่ที่จุด 2 หรือยืนอยู่ในจุดที่ปลอดภัย ในกรณีที่หากต้องการออกไปสั่งให้กลับมาดำเนินการที่รถของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

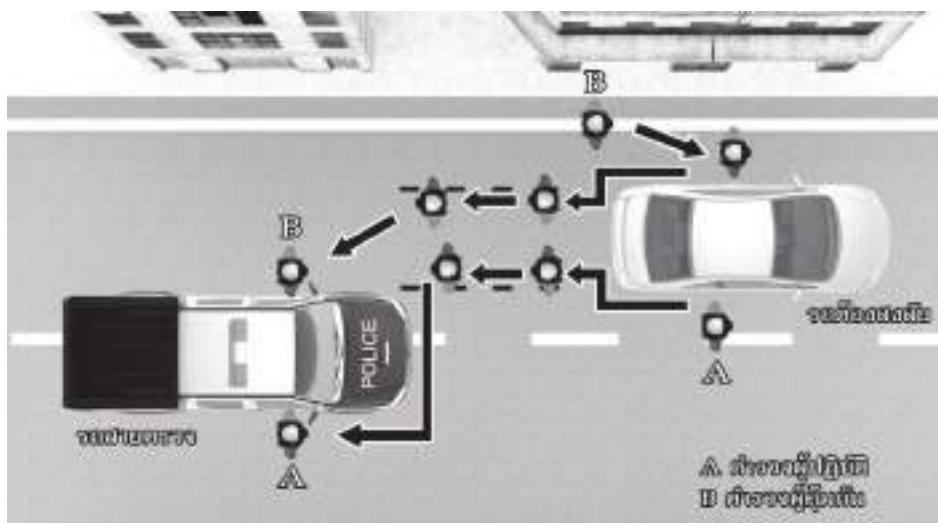
- ในเวลากลางคืน สิ่งที่ไม่ควรทำคือ ในขณะที่เดินเข้าหารถต้องสงสัย เวลาปิดประตูไม่ควรปิดเสียงดัง ไม่ควรเดินตัดแสงไฟหน้ารถของเจ้าหน้าที่ เพื่อมิให้ผู้ต้องสงสัยสังเกตได้ว่าเจ้าหน้าที่กำลังเข้าไป

Instructor note

- ครูฝึกต้องอธิบายให้ผู้รับการอบรมเข้าใจถึงขั้นตอนการเข้าหารถยนต์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และต้องเน้นเสมอว่า ก่อนที่จะเข้าไปที่รถยนต์ต้องสงสัย อย่าลืมตรวจสอบจุด 1, 2 และ 3 และเมื่อจะกลับมาที่รถยนต์สายตรวจ ก็อย่าลืมตรวจสอบจุด 3, 2 และ 1 ในทุกครั้งที่มีการเข้าหา และออกจากรถยนต์ต้องสงสัย

1.2.6 การกลับไปที่ยานต์สายตรวจของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ภาพที่ 4 (แสดงขั้นตอน 1.2.6.1 – 1.2.6.3)

1.2.6.1 หากไม่พบสิ่งผิดปกติใด ให้ตำรวจผู้ปฏิบัติและผู้คุ้มกัน เดินกลับมาที่รถสายตรวจ โดยตรวจสอบ จุด 3 – 2 – 1 แล้วเดินกลับมา โดยให้ตำรวจผู้ปฏิบัติเดินกลับมาก่อน แล้วให้สัญญาณให้ตำรวจผู้คุ้มกันเพื่อกลับมาที่ยานต์สายตรวจด้วย ในระหว่างเดินกลับให้หันกลับไปสังเกตพฤติกรรมที่รถต้องสงสัยเป็นระยะๆ ประมาณทุก 3 ก้าว

1.2.6.2 ให้ระวางยานพาหนะ บุคคลที่ผ่านไป-มา

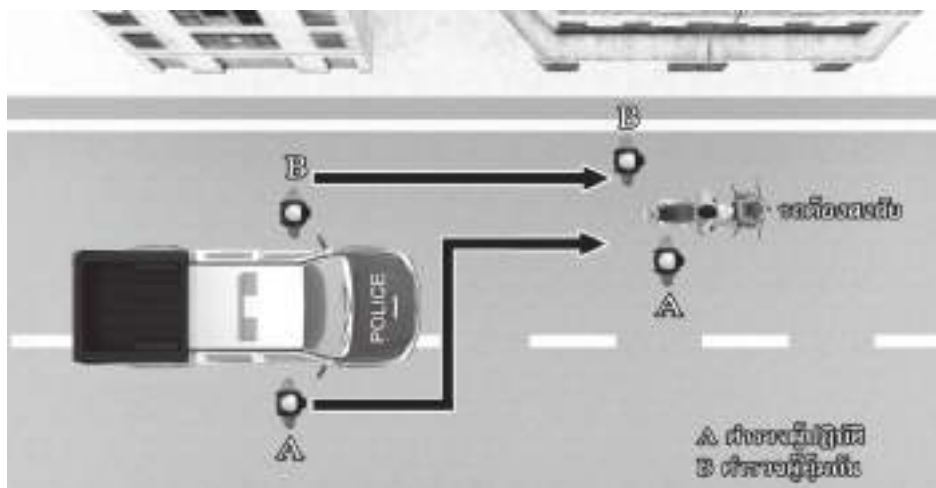
1.2.6.3 การกลับไปหารถยนต์สายตรวจของเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้น ให้พึงระลึกเสมอว่ายังมีอันตรายอยู่ เพื่อที่จะได้เตือนตนเองว่าอย่าประมาท

ถ้าในขณะที่เดินกลับมาที่ตัวรถ และรถต้องสงสัยเป็นรถสูง มองไม่เห็นตำรวจผู้คุ้มกัน ให้ส่งสัญญาณให้ผู้คุ้มกันทราบ เพื่อให้กลับมาที่ยานต์สายตรวจ

หมายเหตุ การถอยกลับและอย่าลืมตรวจสอบจุดที่ 3, 2, 1 และคอยสังเกตคนขับเป็นระยะๆ เจ้าหน้าที่คุ้มกันให้ถอนตัวกลับหลังจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติกลับถึงรถเรียบร้อยแล้ว และอย่าลืมตรวจสอบจุด 3, 2, 1

1.3 วิธีการหยุดยานพาหนะรถจักรยานยนต์

ภาพแสดงการเข้าหารถจักรยานยนต์ของตำรวจ

1. ให้คนขับขี่จ่อรถจักรยานยนต์ชิดขอบทางด้านซ้าย
 2. ดับเครื่องยนต์ ถอดหมวกกันน็อกวางไว้ที่ตะแกรงหน้ารถจักรยานยนต์ มือทั้ง 2 ข้างจับคันบังคับรถจักรยานยนต์ไว้
 3. ห้ามมิให้นำขาตั้งลง ให้ผู้ขับขึ้นนั่งคร่อมอยู่บนรถจักรยานยนต์ไว้ตลอดเวลาที่ตรวจสอบ
 4. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติต้องยืนอยู่เฉียงไปทางด้านหลังของผู้ขับขี่ตลอดเวลาที่ตรวจสอบ ขณะเดียวกันเจ้าหน้าที่ผู้คุมกันต้องยืนห่างออกไปด้านหลังเป็นรูปตัว V หรือ L (Contact and Cover)
 5. การตรวจสอบเอกสารให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ ยกขึ้นและมองผ่านเอกสารเพื่อตรวจสอบพฤติกรรมของผู้ขับขี่ตลอดเวลา โดยใช้มือที่ไม่ถนัดจับถือเอกสาร
 6. หากไม่พบสิ่งผิดกฎหมาย หรือการกระทำผิดของผู้ขับขี่ ให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติกล่าวคำขอบคุณอย่างสุภาพ และกลับไปที่รถยนต์สายตรวจ โดยยังคงคอยสังเกตพฤติกรรมของผู้ขับขี่ทุกระยะ 3 ก้าว ตลอดจนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติถึงรถยนต์แล้ว เจ้าหน้าที่ผู้คุมกันจึงถอนตัวตามมาที่รถยนต์
2. อุปกรณ์ในการฝึก
- 2.1 โปรแกรม Power point
 - 2.2 คลิปบอร์ด
 - 2.3 รถยนต์ จำนวน 1 คัน
 - 2.4 รถยนต์สายตรวจ จำนวน 1 คัน
 - 2.5 รถจักรยานยนต์ จำนวน 1 คัน

3. วิธีนำเสนอการฝึก

3.1 ใช้การบรรยาย อาจนำเสนอในรูปแบบ Power point หรือ เขียนรูปบนคลิปบอร์ด ก็ได้

3.2 ครูฝึกต้องอธิบายยกตัวอย่างและสาธิตการปฏิบัติ

3.3 ให้ผู้รับการอบรม ฝึกปฏิบัติ และครูฝึกต้องคอยแนะนำแก้ไขข้อบกพร่อง อย่าละเลย เนื่องจากผู้รับการอบรมจะจดจำในสิ่งที่ฝึก

4. ชั่วโมง/การฝึก

ใช้เวลาประมาณ 4 ชั่วโมง

5. ข้อเสนอแนะ

ครูฝึกอย่าลืมแนะนำข้อความใน **Instructor note** และเน้นให้ผู้รับการอบรมฝึกปฏิบัติให้มาก เพื่อให้เกิดความชำนาญ

หัวข้อที่ 3 ยานพาหนะที่มีความเสี่ยง

1. รายละเอียดของการฝึก

1.1 ความหมายของการหยุดยานพาหนะที่มีความเสี่ยงจะมีด้วยกัน 2 รูปแบบ

รูปแบบที่ 1 การหยุดยานพาหนะที่มีความเสี่ยง คือ การควบคุมตัวผู้ขับขี่ ผู้โดยสาร วิศวกร อาจเป็นด้วยสาเหตุที่รุนแรงกว่าการฝ่าฝืนกฎจราจรหรืออาจด้วยสิ่งบ่งชี้ที่ชัดเจนอื่นๆ ที่เริ่มขึ้นโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจทราบถึงสิ่งบ่งชี้ที่อาจเป็นการกระทำความผิดทางอาญา หรือรูปแบบ และวิธีการทำงานของยานพาหนะนั้นๆ ทำให้ต้องมีการปฏิบัติทางยุทธวิธีที่เหมาะสม เพื่อที่จะทำให้สามารถดำเนินการหยุดรถยนต์ได้อย่างปลอดภัย และมีประสิทธิภาพ

รูปแบบที่ 2 การหยุดยานพาหนะที่มีความเสี่ยง เนื่องจากสภาพของรถ เช่น รถบรรทุก รถตู้ รถยกสูง เป็นต้น

1.2 วิธีการปฏิบัติในการหยุดรถรูปแบบที่ 1

1. ในกรณีที่รถเคลื่อนที่ให้เกิดสัญญาณไฟวับวาบ และให้ใช้เครื่องขยายเสียงประจำรถยนต์สายตรวจ แจ้งให้รถยนต์ต้องสงสัยจอดตรึงชิดขอบทางด้านซ้าย ด้วยถ้อยคำที่สุภาพ

2. จอดรถยนต์สายตรวจตามรูปแบบการจอดตรึงโดยคำนึงถึงสภาพพื้นที่ เช่น บังครีกัน, บังเต็มคัน หรือบังเฉียงคันตามความเหมาะสม

3. สั่งให้ผู้ขับขี่ลดกระจกทุกบาน และดับเครื่องยนต์ถอดกุญแจรถวางไว้บนแผงหน้าปัดรถให้เจ้าหน้าที่ตำรวจมองเห็นอย่างชัดเจน และเอามือทั้งสองข้างวางไว้ที่พวงมาลัย สำหรับผู้โดยสารให้วางมือทั้งสองข้างวางไว้ในที่ที่เห็นเด่นชัด

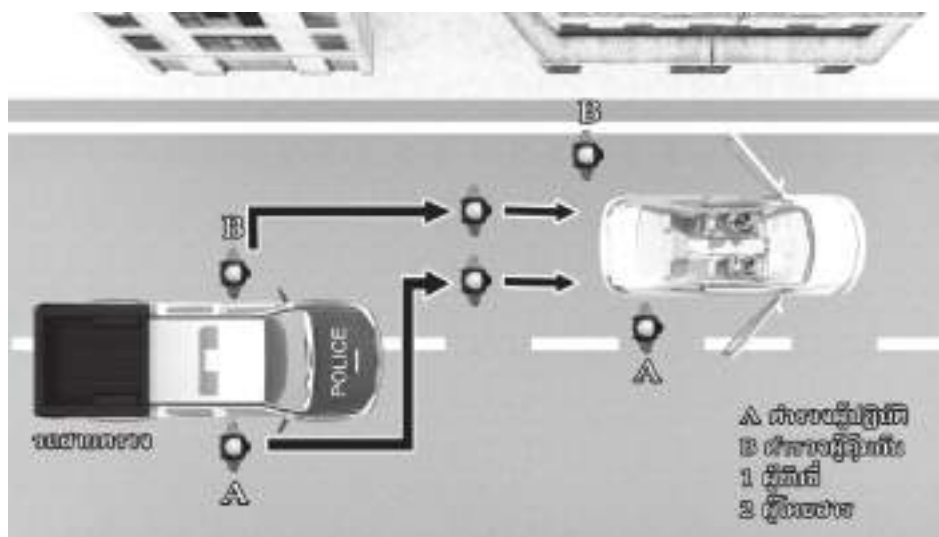
4. ฝ้าสังเกตการกระทำของผู้ขับขี่ และผู้โดยสารในรถ

5. ตรวจสอบสภาพการจราจรของรถที่แล่นตามมา เมื่อเห็นว่าปลอดภัยแล้ว จึงลงจากรถอย่างรวดเร็ว

6. การปฏิบัติกรณีเจ้าหน้าที่ 2 นายเข้าหารถยนต์ต้องสงสัย ให้ปฏิบัติเหมือนขั้นตอนการเข้าหารถต้องสงสัยการหยุดยานพาหนะกรณีทั่วไป ในการเข้าหารถต้องสงสัยนั้นควรใช้ความระมัดระวังให้มากขึ้น

7. ขั้นตอนการปฏิบัติกรณีการหยุดยานพาหนะที่มีความเสี่ยง

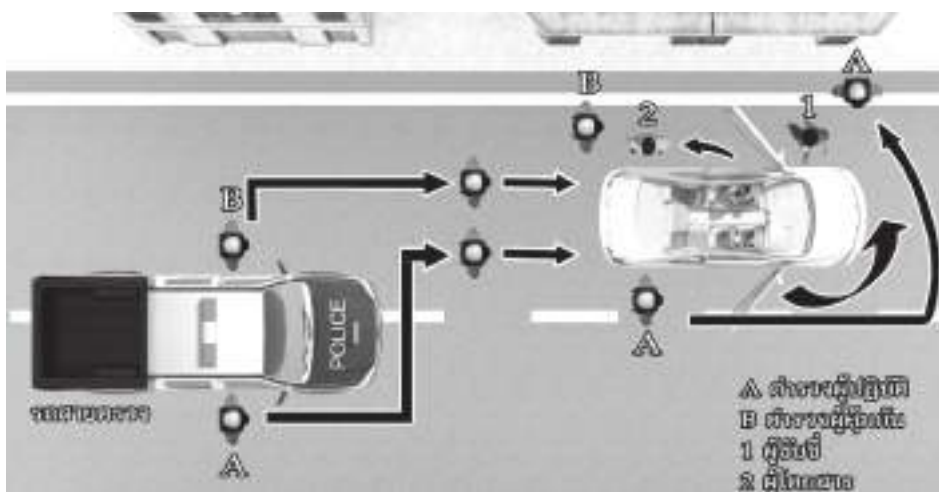
ภาพแสดงขั้นตอนที่ 7.1 - 7.2

7.1 เจ้าหน้าที่ปฏิบัติอยู่ที่จุด 1 ด้านผู้ขับขี่ ส่วนเจ้าหน้าที่ผู้คุ้มกันจะยืนอยู่หลังจุดที่ 1 ของอีกด้านหนึ่งของรถยนต์ต้องสงสัย และออกคำสั่งให้ผู้ขับขี่ยื่นมือออกนอกตัวรถทั้ง 2 ข้างให้เห็นเด่นชัด / ด้านผู้โดยสารให้เจ้าหน้าที่ผู้คุ้มกันเป็นคนสั่ง

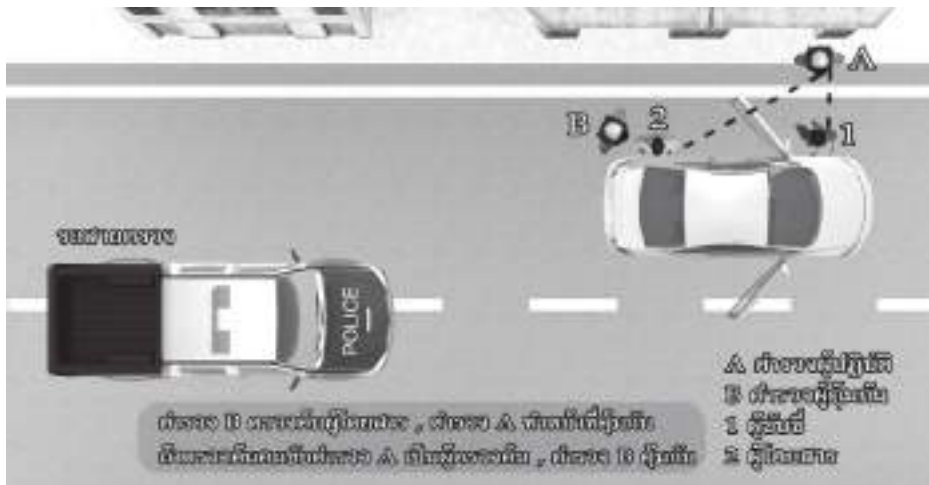
7.2 เจ้าหน้าที่ปฏิบัติสั่งให้คนขับรถต้องสงสัยเอามือขวาเปิดประตูรถจากด้านนอก

ภาพแสดงขั้นตอนที่ 7.3

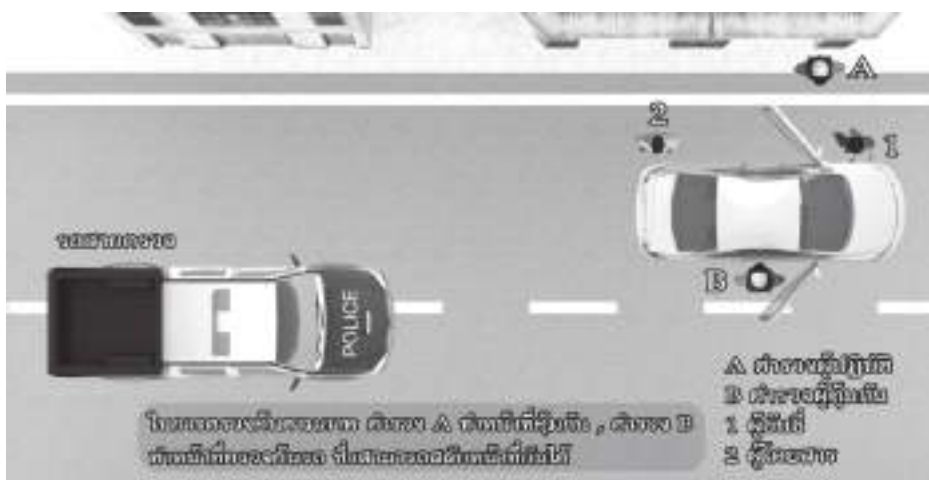
7.3 คนขับรถต้องสงสัยลงก่อน สังเกตด้วยสายตาว่าปลอดภัย เอาไปไว้ในจุดที่ปลอดภัยแล้วควบคุมไว้ ถ้ามีผู้โดยสารอยู่ในรถให้เจ้าหน้าที่ผู้คุ้มกันออกคำสั่งให้ผู้โดยสารลงมาจากรถโดยปฏิบัติเช่นเดียวกับผู้ขับรถต้องสงสัย แล้วนำตัวมาควบคุมไว้ในที่ปลอดภัย อาจเป็นด้านหลัง หรือด้านข้างของรถต้องสงสัยก็ได้ ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมในขณะนั้น

ภาพแสดงขั้นตอนที่ 7.4

7.4 เจ้าหน้าที่ตำรวจควบคุมผู้ต้องสงสัย อยู่ห่างจากกัน (กรณีมีหลายคน) เพื่อไม่ให้ผู้ต้องสงสัยสื่อสารกันได้ และเมื่อต้องการตรวจค้นตัวบุคคลให้ทำแบบ COVER CONTACT เป็นตัว V หรือ L เท่านั้น ห้ามทำเป็นตัว I เพื่อป้องกันแนววิถึกระสุนยิงใส่พวกเดียวกันในการตรวจค้นตัวผู้ต้องสงสัยให้ทำการตรวจค้นทีละ 1 คน ถ้าเจ้าหน้าที่คนหนึ่งทำหน้าที่ตรวจค้นเจ้าหน้าที่คนหนึ่งจะทำหน้าที่คุ้มกัน ซึ่งสามารถสลับหน้าที่กันได้

ภาพแสดงขั้นตอนที่ 7.5 - 7.6

7.5 การตรวจค้นภายในรถยนต์ให้นำตัวผู้ต้องสงสัยไปยืนอยู่ฝั่งตรงข้ามของเจ้าหน้าที่ที่ทำการตรวจค้น โดยให้อยู่ในตำแหน่งที่สามารถมองเห็นการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างชัดเจน โดยให้เจ้าหน้าที่ตำรวจที่เหลือทำหน้าที่ควบคุมและคุ้มกัน

7.6 หากพบสิ่งผิดกฎหมายให้ส่งสัญญาณให้เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ทำหน้าที่ควบคุมใส่เครื่องพันธนาการผู้ต้องหาทันที หากมีผู้ต้องสงสัยจำนวนมาก ให้ขอความช่วยเหลือจากหน่วยข้างเคียง และให้คุมเชิงดูไว้นกว่าผู้ให้การสนับสนุนจะเดินทางมาสมทบเป็นที่เรียบร้อย จึงปฏิบัติการ

หมายเหตุ เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องมองดูกิริยาท่าทางของผู้ขับขี่ และผู้โดยสารอยู่ตลอดเวลา โดยให้สังเกตมือทั้ง 2 ข้างของผู้ขับขี่ และผู้โดยสาร เพราะอาจใช้หยิบอาวุธทำร้ายเจ้าหน้าที่ตำรวจได้

1.3 วิธีการปฏิบัติในการหยุดรถรูปแบบที่ 2

การหยุดยานพาหนะที่มีความเสี่ยง เนื่องจากสภาพของรถ เช่น รถบรรทุก รถตู้ รถยกสูง นั้น วิธีการปฏิบัติจะเหมือนกับการหยุดยานพาหนะกรณีทั่วไป เพียงแต่ในการขอใบอนุญาตขับขี่หรือเอกสารเกี่ยวกับตัวรถ ให้ผู้ขับขี่ลงมาจากรถ แทนการยื่นให้จากในตัวรถ เนื่องจากว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจมองไม่เห็นสภาพภายในรถ

2. อุปกรณ์ในการฝึก

2.1 โปรแกรม Power point

2.2 คลิปบอร์ด

2.3 รถยนต์สายตรวจ จำนวน 1 คัน

2.4 รถยนต์ทั่วไป จำนวน 1 คัน

2.5 กุญแจมือ

2.6 อาวุธปืนสำหรับการฝึก อาจเป็น ปืนยาง(Red Gun) เป็นต้น

3. วิธีนำเสนอการฝึก

3.1 ใช้การบรรยาย อาจนำเสนอในรูปแบบ Power point หรือ เขียนรูปบนคลิปบอร์ดก็ได้

3.2 ครูฝึกต้องอธิบายยกตัวอย่างและสาธิตการปฏิบัติ

3.3 ให้ผู้รับการอบรม ฝึกปฏิบัติ และครูฝึกต้องคอยแนะนำแก้ไขข้อบกพร่อง อย่าละเลย เนื่องจากผู้รับการอบรมจะจดจำในสิ่งที่ผิด

4. ชั่วโมง/การฝึก

ใช้เวลาประมาณ 4 ชั่วโมง

5. ข้อเสนอแนะ

ครูฝึกเน้นให้ผู้รับการอบรมฝึกปฏิบัติให้มาก เพื่อให้เกิดความชำนาญ

หัวข้อที่ 4 ยานพาหนะที่มีความเสี่ยงสูง

1. รายละเอียดของการฝึก

1.1 ความหมายการหยุดยานพาหนะที่มีความเสี่ยงสูง

การหยุดยานพาหนะที่มีความเสี่ยงสูง คือยานพาหนะคนร้ายที่กระทำผิดอุกฉกรรจ์ หรือได้ก่อเหตุ และสถานการณ์ที่ร้ายแรง แล้วหลบหนี โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจรับแจ้งเหตุ หรือประสานขอความช่วยเหลือจากหน่วยตำรวจที่มีเขตติดต่อกัน โดยการกระทำผิดร้ายแรงซึ่งเป็นอันตรายกับตัวเจ้าหน้าที่หรือผู้อื่น

1.2 วิธีการปฏิบัติในการหยุดรถโดยใช้รถยนต์สายตรวจ 2 คัน กรณีที่ 1 คนร้ายไม่ขัดขึ้นคำสั่งเจ้าหน้าที่ตำรวจ

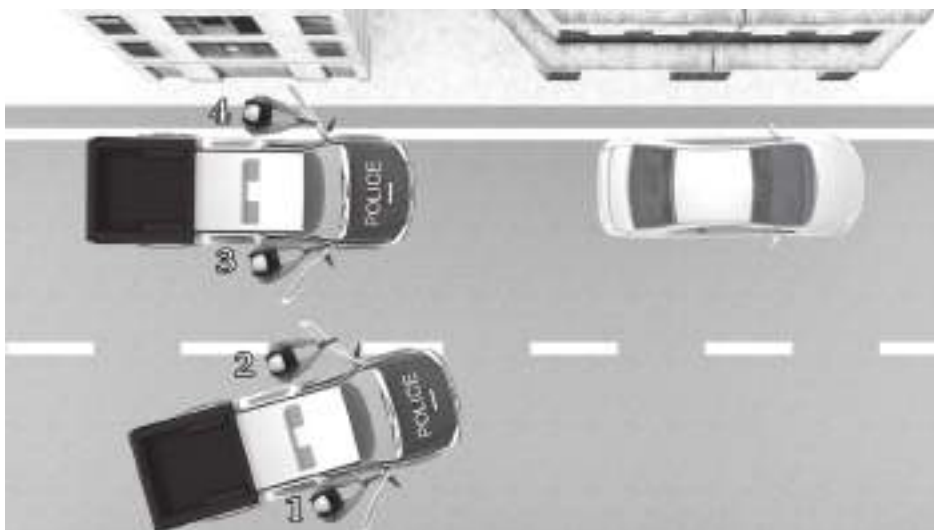
1.2.1 ให้ใช้เครื่องขยายเสียงประจำรถยนต์สายตรวจ แจ้งให้รถยนต์คนร้ายปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

1.2.2 แจ้งผู้ขับขี่จอดรถยนต์ชิดขอบทางด้านซ้ายลดกระจกทุกบาน ดับเครื่องยนต์ นำกุญแจรถยนต์วางบนหลังการยนต์ และสั่งให้ผู้ขับขี่และผู้โดยสาร ยื่นมือทั้ง 2 ข้างให้เห็นเด่นชัด ออกมานอกตัวรถยนต์

1.2.3 ในกรณีการตรวจค้นที่มีความเสี่ยงสูงนี้ ต้องใช้รถยนต์สายตรวจ จำนวน 2 คัน คันแรก จอดด้านหลังตรงกับรถยนต์ของคนร้ายห่างจากรถยนต์ของคนร้ายประมาณ 4 – 8 เมตร ส่วนรถยนต์คันที่ 2 จอดขนานทางด้านขวาของรถยนต์คันที่ 1 โดยให้หน้ารถยนต์เฉียงเข้าหาคนร้ายพอสมควร ตามรูปภาพด้านล่าง และให้รถสายตรวจทั้ง 2 คันหักล้อหน้าไปทางด้านขวา

1.2.4 เจ้าหน้าที่ตำรวจประจำรถยนต์ทั้ง 2 คัน เปิดประตูรถยนต์ 2 ข้าง เพื่อใช้เป็นที่พักบัง โดยที่เจ้าหน้าที่ตำรวจหย่อนขาออกนอกกรด 1 ข้างโดยไม่ต้องลงมาจากกรด และใช้อาวุธปืนเล็งไปยังรถยนต์ต้องสงสัย

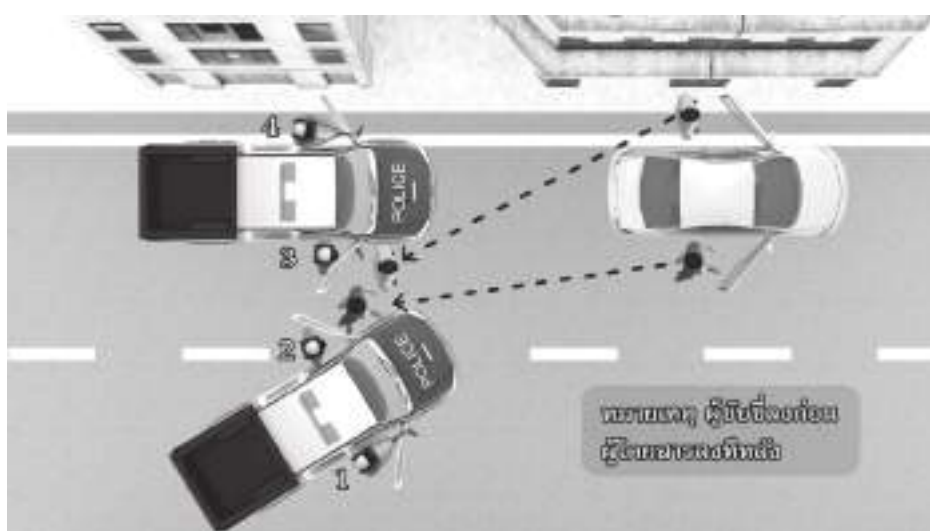
ภาพประกอบขั้นตอน 1.2.1 - 1.2.4

1.2.5 เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องสำรวจดูภายในรถว่ามีคนร้ายอยู่ที่คนแล้วประเมินสถานการณ์ว่ามีความเสี่ยงมากน้อยเพียงใด

1.2.6 สั่งให้ผู้ขับขี่ลงจากรถยนต์ก่อน โดยให้ยกมือประสานไว้บนศีรษะ หมุนตัวแล้วเดินถอยหลังช้าๆ มายังจุดที่เจ้าหน้าที่ตำรวจกำหนดว่าเป็นจุดควบคุมตัว เมื่อมาถึงให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ 2 และ 3 เป็นผู้ใส่เครื่องพันธนาการ และตรวจค้นตัว เมื่อปลอดภัยแล้ว ให้ควบคุมตัวไว้ในรถยนต์สายตรวจ ส่วนผู้โดยสารให้ดำเนินการเช่นเดียวกับผู้ขับขี่

ภาพแสดงขั้นตอนที่ 1.2.5 - 1.2.6

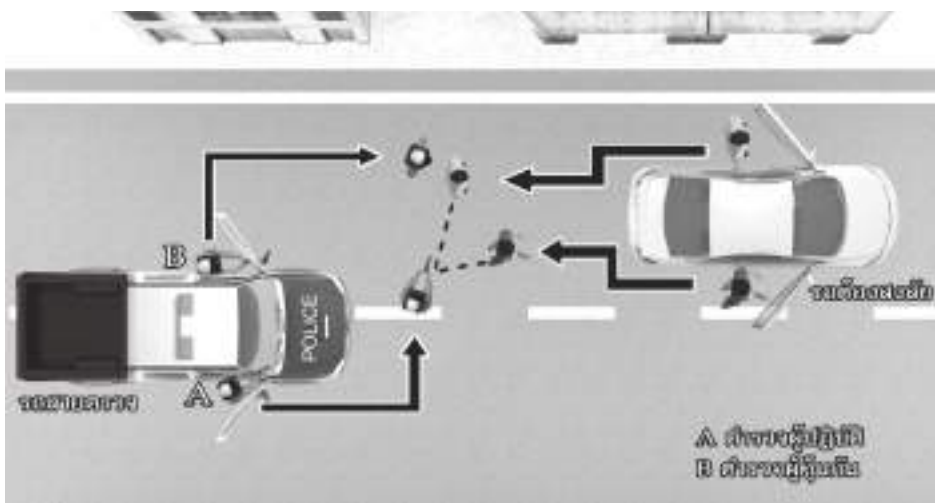
1.2.7 เจ้าหน้าที่ตำรวจ 2 และ 3 ดำเนินการตรวจค้นรถยนต์ของคนร้ายในลำดับต่อไป ในการเข้าหารถให้ใช้วิธีการปฏิบัติเช่นเดียวกับการปฏิบัติในกรณีหยุดรถที่มีความเสี่ยง และควรใช้ความระมัดระวังให้มากขึ้น

Instructor note

- ครูฝึกต้องแนะนำให้ผู้รับการอบรมพึงระลึกเสมอว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ควรปฏิบัติโดยลำพัง ควรมีผู้ร่วมปฏิบัติ และมีกำลังสนับสนุนตลอดระยะเวลาการปฏิบัติการ
- ในการตรวจค้นรถที่มีความเสี่ยงสูงถ้าต้องเปิดฝากระโปรงท้ายรถ ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจนำพาผู้ต้องหาเป็นผู้เปิดฝากระโปรงรถ เพื่อป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นกับเจ้าหน้าที่

1.3 กรณีรถยนต์สายตรวจมี 1 คัน และคนร้ายไม่ขัดขืนคำสั่งเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ภาพแสดงขั้นตอนที่ 1.3.1 – 1.3.4

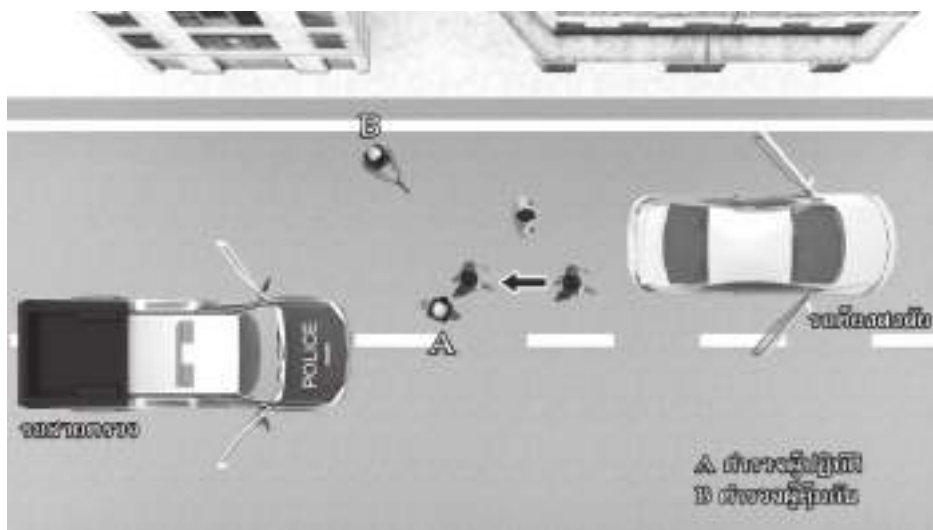
1.3.1 เมื่อรถของคนร้ายหยุดรถตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่ตำรวจแล้ว ให้จอดรถแบบ บังเต็มคัน หรือแบบบังครึ่งคัน ห่างจากรถของคนร้าย ประมาณ 4 – 8 เมตร

1.3.2 เจ้าหน้าที่ตำรวจเปิดประตูรถยนต์ทั้ง 2 ข้าง เพื่อใช้เป็นที่กำบัง โดยที่ไม่ต้องลงจากรถ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติใช้หย่อนขาขวาออกมาจากรถ วางที่พื้นถนนหลังล้อหน้าขวา เท้าซ้ายอยู่ในตัวรถ ส่วนตำรวจผู้คุมกันวางเท้าซ้ายออกมาจากรถ วางที่พื้นถนน เท้าขวายังอยู่ในรถ เล็งปืนไปยังคนร้าย

1.3.3 เจ้าหน้าที่ปฏิบัติสั่งให้คนขับลงจากรถก่อน โดยให้คนขับยื่นมือออกมาจากรถทั้ง 2 ข้าง แล้วเปิดประตูจากที่เปิดด้านนอก คนขับรถลงจากรถช้าๆ ชูมือทั้งสองข้างขึ้นเหนือศีรษะ หมุนตัวไปรอบๆ เพื่อดูว่ามีการพกอาวุธหรือไม่ จากนั้นให้เอามือประสานไว้ที่ท้ายทอย เดินถอยหลังมาทางท้ายรถของคนร้าย มือยังประสานอยู่ที่ท้ายทอย ให้หยุดเฉียงไปทางซ้ายของรถยนต์สายตรวจ แล้วให้นั่งคุกเข่าลงกับพื้น หรือจะให้คนร้ายยืนกางแขน กางขาก็ได้ จากนั้นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติสั่งให้คนร้ายที่เป็นผู้โดยสารลงจากรถ โดยปฏิบัติเหมือนกับคนขับ แล้วเดินถอยหลังมาทางท้ายรถของคนร้าย ให้หยุดอยู่ทางด้านซ้ายของคนขับ โดยยืนเยื้องมาทางด้านหลัง ทิ้งระยะห่างกันพอประมาณ หากยังมีคนร้ายเหลืออยู่ก็ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกันจนลงจากรถหมดทุกคน

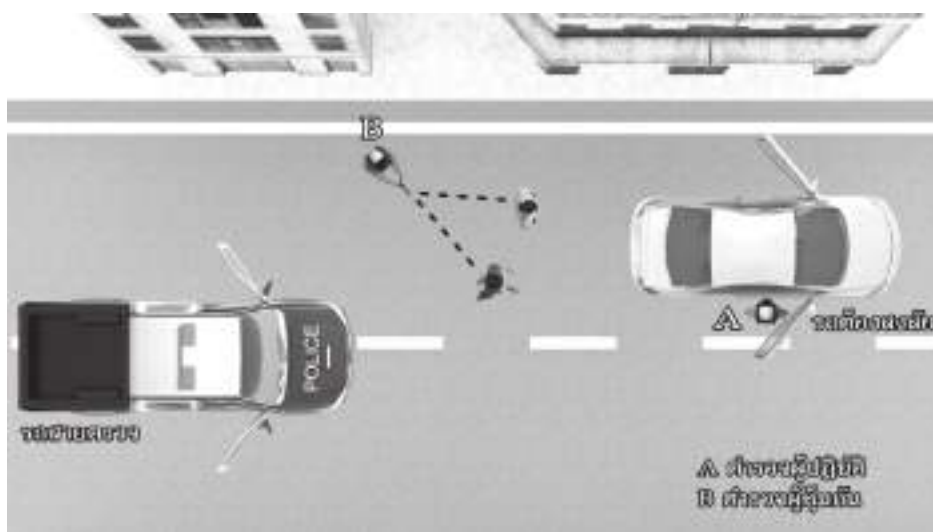
1.3.4 เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติและผู้คุ้มกันลงมาจากรถ โดยที่เจ้าหน้าที่คุ้มกันไปใส่กุญแจมือคนร้ายที่อยู่ด้านซ้ายของตำรวจพร้อมทั้งค้นตัวคนร้าย ส่วนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติจะทำหน้าที่คุ้มกัน

ภาพประกอบขั้นตอน 1.3.5

1.3.5 เมื่อตรวจค้นตัวคนร้ายคนแรกเรียบร้อยแล้ว จะตรวจตัวคนร้ายคนต่อไป สั่งให้คนร้ายทางด้านขวาถอยหลังลงมาอยู่ในตำแหน่งเยื้องมาทางด้านหลังแล้วให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติเป็นผู้ใส่กุญแจมือ แล้วตรวจค้นตัวคนร้าย ส่วนเจ้าหน้าที่ผู้คุ้มกันทำหน้าที่คุ้มกัน

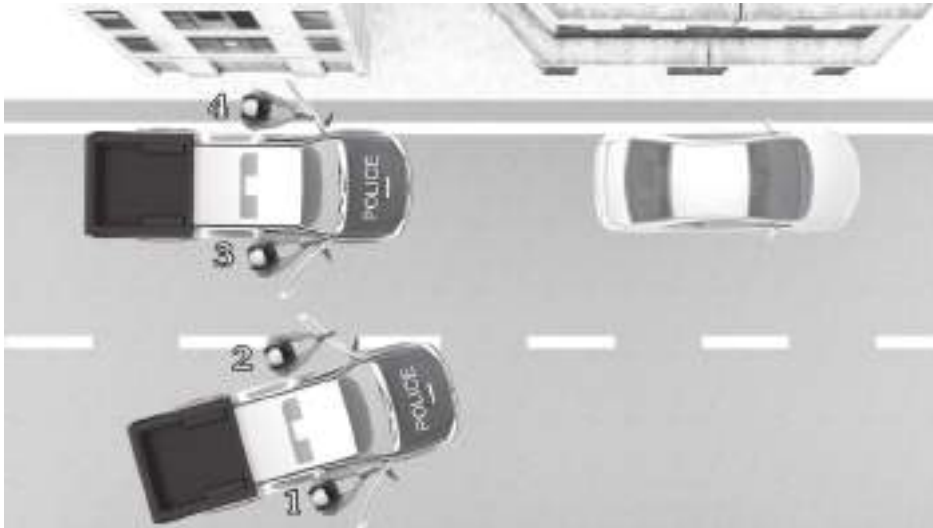
ภาพประกอบขั้นตอน 1.3.6

1.3.6 เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติเป็นผู้ตรวจค้นรถยนต์ ส่วนเจ้าหน้าที่ผู้คุ้มกันทำหน้าที่ควบคุมคนร้ายไว้

1.4 การจัดชุดควบคุมคนร้ายลงจากรถยนต์ กรณีที่คนร้ายไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ภาพแสดงขั้นตอนที่ 1.4.1 - 1.4.3

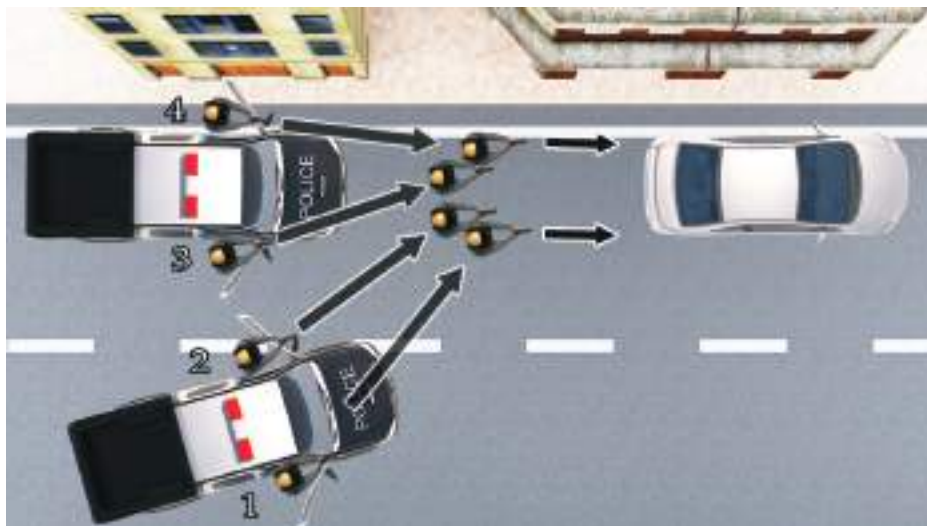

1.4.1 เป็นกรณีที่คนร้ายไม่ยอมปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เช่น ไม่ยอมลงจากรถยนต์ จำเป็นที่เจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องจัดชุดเข้าไปจับกุม

1.4.2 ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจจอดรถยนต์สายตรวจ จำนวน 2 คัน คันแรก จอดด้านหลังตรงกับรถยนต์ของคนร้ายห่างจากรถยนต์ของคนร้ายประมาณ 4-8 เมตร ส่วนรถยนต์คันที่ 2 จอดขนานทางด้านขวาของรถยนต์คันที่ 1 โดยให้น้ำรถยนต์เฉียงเข้าหารถยนต์ของคนร้าย และให้รถสายตรวจทั้ง 2 คันหักล้อหน้าไปทางด้านขวา

1.4.3 เจ้าหน้าที่ตำรวจ 1, 2, 3 และ 4 ลงจากตัวรถยนต์สายตรวจโดยใช้ประตูรถเป็นที่กำบัง

ภาพถ่ายแสดงขั้นตอนที่ 1.4.4 - 1.4.6

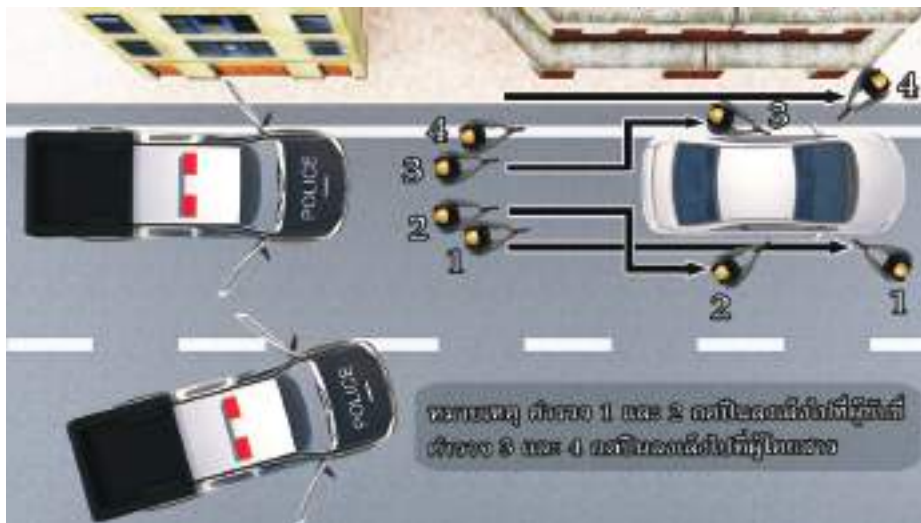

1.4.4 เจ้าหน้าที่ตำรวจ 1 เป็นคู่คุ้มกัน และ 2 เป็นผู้ปฏิบัติ ประกอบกำลังเป็นชุดจับกุม ชุดที่ 1

1.4.5 เจ้าหน้าที่ตำรวจ 3 เป็นผู้ปฏิบัติ และ 4 เป็นคู่คุ้มกันประกอบกำลังเป็นชุดจับกุม ชุดที่ 2

1.4.6 ก่อนเข้าจุดจอดรถยนต์ของคนร้าย ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจจัดทีมประจำในตำแหน่งที่ปลอดภัยหลังรถยนต์ของคนร้าย จากนั้นแยกชุดเข้าเป็น 2 ทิศทาง สร้างเสียงดังครึกโครมเพื่อเป็นการข่มขวัญให้คนร้ายเกิดความตกใจกลัว และเข้าหาคนร้ายอย่างรวดเร็ว

ภาพถ่ายแสดงขั้นตอน 1.4.7 - 1.4.8

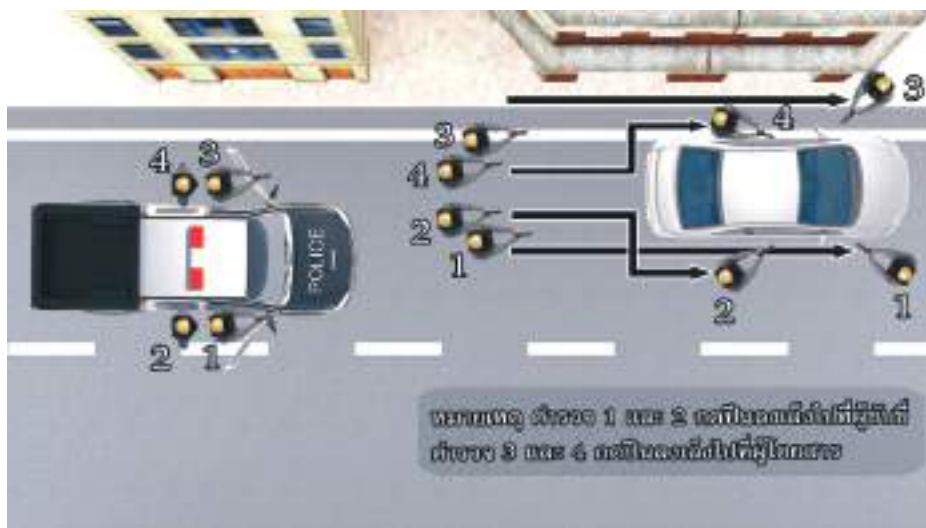

1.4.7 ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ 1 ใช้สายตาตรวจจุด 1 2 3 อย่างรวดเร็ว เข้าประจำบริเวณ ล้อหน้าด้านขวาของรถคนร้าย พร้อมกับเล็งปืนไปยังคนขับ ส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจ 2 เข้าประจำจุด บริเวณหลังประตูรถยนต์ด้านคนขับ เล็งปืนไปยังคนขับ เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ 4 ใช้สายตาตรวจจุด 1 2 3 อย่างรวดเร็ว เข้าประจำจุดบริเวณล้อหน้าด้านซ้ายของรถคนร้าย พร้อมกับเล็งปืนไปยังผู้โดยสาร ตำรวจที่ 3 เข้าประจำจุดบริเวณหลังประตูรถยนต์ด้านผู้โดยสาร เล็งปืนไปยังผู้โดยสาร โดยให้ยืนห่างจากรถคนร้ายพอสมควรในระยะที่ปลอดภัย

1.4.8 ก่อนที่เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ 2 และที่ 3 จะเข้าจับกุมคนร้ายให้เก็บอาวุธปืนไว้ในช่องให้เรียบร้อย เจ้าหน้าที่ตำรวจ 2 และที่ 3 เปิดประตูรถ และบังคับคนร้ายลงจากรถ ใส่เครื่องพันธนาการ โดยมีเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ 1 และที่ 4 ทำหน้าที่คุ้มกัน เมื่อควบคุมคนร้ายเรียบร้อยแล้ว ให้ตรวจค้นรถยนต์พาหนะของคนร้ายในทันทีเพื่อให้หมดภัยคุกคาม และความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

1.5 กรณีที่เจ้าหน้าที่ตำรวจมีรถยนต์สายตรวจ 1 คัน และคนร้ายไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ภาพประกอบ 1.5.1 – 1.5. 3

1.5.1 เจ้าหน้าที่ตำรวจจอดรถแบบบังเต็มคันหรือบังครึ่งคัน ระยะห่างประมาณ 4 – 8 เมตร

1.5.2 เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติการต้องมีอย่างน้อย 4 นาย โดยตำรวจที่ 1 เป็นคนขับ ตำรวจที่ 2 อยู่ที่นั่งด้านหลังคนขับประกอบกำลังเป็นชุดจับกุมที่ 1 ตำรวจที่ 3 นั่งอยู่ด้านข้างคนขับ ตำรวจที่ 4 นั่งอยู่ด้านหลังตำรวจที่ 3 ประกอบกำลังเป็นชุดจับกุมที่ 2

1.5.3 การปฏิบัติในการเข้าจับกุมคนร้ายเหมือนกับขั้นตอนการปฏิบัติตามข้อ 1.4 ทุกประการ

ภาพถ่ายเจ้าหน้าที่ตำรวจประกอบกำลัง 2 ชุดจับกุม

ภาพถ่ายแสดงขณะเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าหารถคนร้าย

ภาพถ่ายแสดงตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ตำรวจก่อนเข้าจับกุมคนร้าย

ในการนำผู้ขับขีลงมาจากรถ เจ้าหน้าที่ตำรวจ 2
เก็บปืนไว้ ในช่องจะใช้มือซ้ายเปิดประตูรถแล้ว
เปิดออกให้กว้าง

ตำรวจใช้มือขวาจับข้อมือขวาของคนขับ มือซ้าย
จับกอดที่ข้อศอกแล้วออกแรงดึงลงบนพื้น

นำคนร้ายลงบนพื้นแล้วหักข้อมือของคนร้าย
คว่ำลง ตำรวจใช้เข้าขวางกอดที่ต้นคอและเข้าซ้าย
กอดที่ลำตัว โดยให้แขนของคนร้ายอยู่ระหว่างเข้า
ของตำรวจ

การนำคนร้ายซึ่งเป็นผู้โดยสารลงจากรถ
เจ้าหน้าที่ตำรวจ 4 เก็บอาวุธปืนเอาไว้ในช่องให้
เรียบร้อย ใช้มือซ้ายเปิดประตูรถออกให้กว้าง
โดยที่มือขวายังจับปืนอยู่พร้อมที่จะเข้าอาวุธได้
ตลอด

ตำรวจใช้มือซ้ายจับข้อมือซ้ายของผู้โดยสาร
มือขวาจับที่ข้อศอกแล้วออกแรงดึงลงมาบนพื้น

นำคนร้ายลงมาบนพื้นโดยที่ตำรวจยังจับแขนของ
คนร้ายอยู่แล้วใช้เข่าขวากดลงบนหลังของคนร้าย
เพื่อป้องกันการต่อสู้ขัดขืน

2. อุปกรณ์ในการฝึก

2.1 โปรแกรม Power point

2.2 คลิปบอร์ด

2.3 รถยนต์สายตรวจ จำนวน 2 คัน

2.4 รถยนต์ทั่วไป จำนวน 1 คัน

2.5 กุญแจมือ

2.6 อาวุธปืนสำหรับการฝึก อาจเป็น ปืนยาง (Red Gun) เป็นต้น

3. วิธีนำเสนอการฝึก

3.1 ใช้การบรรยาย อาจนำเสนอในรูปแบบ Power point หรือ เขียนรูปบนคลิปบอร์ดก็ได้

3.2 ครูฝึกต้องอธิบายยกตัวอย่างและสาธิตการปฏิบัติ

3.3 ให้ผู้รับการอบรมฝึกปฏิบัติ และครูฝึกต้องคอยแนะนำแก้ไขข้อบกพร่อง อย่าละเลย

เนื่องจากผู้รับการอบรมจะจดจำในสิ่งที่ผิด

4. ชั่วโมง/การฝึก

ใช้เวลาประมาณ 4 ชั่วโมง

5. ข้อเสนอแนะ

ครูฝึกอย่าลืมแนะนำข้อความใน Instructor note และเน้นให้ผู้รับการอบรมฝึกปฏิบัติให้มาก เพื่อให้เกิดความชำนาญ

หัวข้อที่ 5 การตั้งจุดตรวจ หรือจุดสกัด

1. รายละเอียดการฝึก

1.1 ความหมายของจุดตรวจ จุดสกัด

- จุดตรวจ หมายถึง สถานที่ที่เจ้าหน้าที่ตำรวจออกปฏิบัติหน้าที่ตรวจค้นเพื่อจับกุมผู้กระทำความผิดในเขตทางเดินรถ หรือทางหลวงในกรณีปกติเป็นการชั่วคราว โดยมีกำหนดระยะเวลาเท่าที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว แต่ต้องไม่เกิน 24 ชั่วโมง และเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจแล้วต้องยุบเลิกจุดตรวจดังกล่าวทันที

- จุดสกัด หมายถึง สถานที่ที่เจ้าหน้าที่ตำรวจออกปฏิบัติหน้าที่ตรวจค้นจับกุมผู้กระทำความผิดในเขตทางเดินรถ หรือทางหลวง ในกรณีที่มีเหตุการณ์ฉุกเฉินหรือจำเป็นเร่งด่วนเกิดขึ้นเป็นการชั่วคราว และจะต้องยุบเลิกเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจดังกล่าว

1.2 ความสำคัญของการตั้งจุดตรวจหรือจุดสกัด

- เพื่อตรวจค้นบุคคลหรือยานพาหนะที่ผ่านเข้าออกพื้นที่
- เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดภัยมีโอกาสนอกพื้นที่ที่ปิดล้อม
- เพื่อตรวจค้นอาวุธ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการกระทำความผิด
- เพื่อค้นหาสิ่งของผิดกฎหมายในยานพาหนะต้องสงสัย
- เพื่อเป็นการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิด และตัดช่องโอกาสในการประกอบอาชญากรรมของคนร้าย

1.3 หลักพื้นฐานในการตั้งจุดตรวจ หรือจุดสกัด

- ใช้เมื่อมีกรณีเหตุจำเป็นหรือเหตุฉุกเฉินเร่งด่วน

- ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง โดยเคร่งครัด

- ได้รับอนุมัติจากผู้บังคับบัญชา

- มีนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรเป็นหัวหน้าควบคุม

- แต่งเครื่องแบบตำรวจในการปฏิบัติหน้าที่

- มีแผนกั้นแสดงเครื่องหมายคำว่า “หยุดตรวจ” และจัดให้มีสิ่งกีดขวางหรือสัญญาณอื่นใดเป็นที่สังเกตได้ง่ายจากระยะไกล เช่น กรวยยางคาดแถบสะท้อนแสง เพื่อช่วยลดอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้น

- ในเวลากลางคืนต้องมีไฟส่องสว่างให้มองเห็นได้ชัดเจนในระยะไม่น้อยกว่า 150 เมตร ก่อนถึงจุดตรวจ

- กำหนด “เขตพื้นที่ปลอดภัย” ไว้สำหรับตรวจค้น เพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่ผู้ปฏิบัติงาน

- ควรวางกำลังส่วนหนึ่งไว้บริเวณทางแยกหรือจุดกลับรถก่อนถึงจุดตรวจ จุดสกัด เพื่อทำหน้าที่สกัดกั้นหรือไล่ติดตามผู้ที่หลบหนีการตรวจค้น

- พึงใช้ความระมัดระวัง ไม่ประมาทในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ตรวจค้น

- พึงเป็นผู้มีมารยาทดีงาม และแสดงกิริยาวาจาที่สุภาพขณะปฏิบัติหน้าที่ประจำจุดตรวจ จุดสกัด
- ใช้ความสังเกต หรือสนใจเป็นพิเศษกับยานพาหนะที่มีลักษณะพิรุณ เช่น รถจักรยานยนต์ไม่ติดแผ่นป้ายทะเบียน หรือปิดบังอำพรางหมายเลขทะเบียน
- ในการปฏิบัติงานให้คำนึงถึงความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และประชาชน และไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชนโดยรวม

1.4 ยุทธวิธีในการตั้งจุดตรวจ

1.4.1 การตั้งจุดตรวจในทางที่มีทิศทางไปทางเดียวกัน (ONE WAY)

- กำหนดเลือกบริเวณพื้นที่ที่จะทำการตั้งจุดตรวจ โดยคำนึงถึงผู้ปฏิบัติงาน และประชาชนผู้ถูกตรวจค้นเป็นสำคัญ เช่น ไม่ตั้งจุดตรวจหรือจุดสกัดในบริเวณทางโค้ง เชิงสะพาน ที่ลาดชัน จุดอับสายตา

- ติดตั้งเครื่องหมายสัญญาณที่แสดงข้อความว่า “หยุดตรวจ” ไว้บนผิวการจราจรในช่องทางด้านซ้ายให้ผู้ขับขี่สามารถมองเห็นได้ในระยะไกล และควรมีกรวยยางคาดแถบสะท้อนแสงวางเป็นแนวเฉียงออกไปทางด้านหน้าแผงสัญญาณเป็นระยะพอสมควรเพื่อเตือนและบังคับรถที่แล่นเข้ามาให้เบี่ยงออกไม่พ่วงชนแผงป้ายสัญญาณ

- หลังแผงป้ายสัญญาณเครื่องหมาย “หยุดตรวจ” ห่างออกไปเล็กน้อยให้นำรถยนต์สายตรวจจอดท่ามุม 45 องศา กับแนวขอบถนน หันหน้าไปตามทิศทางกระแสจราจร เพื่อใช้เป็นที่ยกบังสำหรับบริเวณ “เขตพื้นที่ปลอดภัย” และเปิดสัญญาณไฟวับวาบไว้เพื่อเพิ่มจุดสังเกตตรงส่วนบริเวณ “เขตพื้นที่ปลอดภัย” ด้านนอก ควรวางกรวยยางเป็นแนวเพื่อกำหนดพื้นที่ตรวจค้น เพื่อป้องกันอุบัติเหตุจากรถที่อาจหักเลี้ยวเข้ามาในบริเวณ “เขตพื้นที่ปลอดภัย” อย่างกะทันหัน

- ท้ายจุดตรวจมีรถยนต์สายตรวจ 1 คัน และรถจักรยานยนต์สายตรวจ 1 คัน พร้อมพลขับและคู่ตรวจ จอดอยู่ในลักษณะเตรียมพร้อมในกรณีต้องไล่ติดตามรถที่หลบหนี

- สำหรับรถจักรยานยนต์สายตรวจที่มาร่วมตรวจค้น อาจให้จอดชิดขอบทางด้านซ้ายเพื่อป้องกัน “เขตพื้นที่ปลอดภัย” โดยหันหน้าไปทางทิศทางจราจร และพร้อมในการสนับสนุนการไล่ติดตามรถที่หลบหนี

- การวางกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน
ชั้นประทวน ใช้เป็นกำลังเรียกรถ และทำหน้าที่ตรวจค้นในบริเวณ “เขตพื้นที่ปลอดภัย” การตรวจค้นควรทำเป็นคู่ เข้าคันทีละด้านของยานพาหนะ โดยแบ่งหน้าที่กันให้ชัดเจน ว่า ใครเป็นผู้ตรวจค้น และใครเป็นผู้คุมกัน

นายตำรวจสัญญาบัตร ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าจุดตรวจ ควบคุมดูแลและรับผิดชอบการตรวจค้นของผู้ใต้บังคับบัญชาอยู่ในบริเวณ “เขตพื้นที่ปลอดภัย”

หากมีกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจน้อยให้ลดกำลังผู้ปฏิบัติลงได้ แต่ยังคงให้ถือปฏิบัติตามยุทธวิธีดังกล่าวข้างต้น โดยอนุโลม

ภาพแสดงการตั้งจุดตรวจค้น พื้นที่ถนนที่มี 3 ช่องทางเดินรถ

การแบ่งพื้นที่ของจุดตรวจ แบ่งเป็น 5 ส่วน ดังนี้

พื้นที่ส่วนแรก เป็นพื้นที่เฝ้าสังเกตรถต้องสงสัยและบุคคลที่อยู่ภายในรถที่จะวิ่งผ่านเข้ามาในบริเวณพื้นที่ตั้งจุดตรวจ มีเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายป้องกันชุดนอกเครื่องแบบ (ชุดจู่โจม) อยู่ปฏิบัติ 2 นาย โดยอยู่ก่อนถึงพื้นที่ตั้งจุดตรวจห่างประมาณ 20 เมตร

พื้นที่ส่วนที่สอง เป็นพื้นที่ที่พิจารณาคัดเลือกรถต้องสงสัยเพื่อโบกรถเข้ามาสู่พื้นที่ตรวจค้น มีเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายป้องกัน 1 นาย ฝ่ายจราจร 1 นาย และเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าสายตรวจ 1 นาย รวมเจ้าหน้าที่จำนวน 3 นาย

พื้นที่ส่วนที่สาม เป็นพื้นที่ตรวจค้น มีเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายป้องกันทำหน้าที่ตรวจค้นรถและบุคคลต้องสงสัยที่เข้ามา 3 ชุดปฏิบัติ (1 ชุดปฏิบัติมี 3 - 4 นาย รถที่เข้าทำการตรวจค้นควรมีไม่เกิน 3 คัน ในแต่ละช่วงที่ทำการตรวจค้นและการตรวจค้นใช้เจ้าหน้าที่ตำรวจ 3 - 4 นายต่อรถทำการตรวจค้น 1 คัน โดยคัน 2 นาย คู่กัน 1 - 2 นาย) มีเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายป้องกันอีก 1 นาย ทำหน้าที่บันทึกภาพขณะตรวจค้นไว้เป็นหลักฐาน และมีเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายจราจรอีก 1 นาย ทำหน้าที่ควบคุมการปล่อยรถออกจากพื้นที่ตรวจค้นเพื่อป้องกันอุบัติเหตุ รวมเจ้าหน้าที่ตำรวจที่อยู่ในพื้นที่นี้ 11 - 14 คน

พื้นที่ส่วนที่สี่ เป็นพื้นที่คอยสกัดรถ หากรถต้องสงสัยที่เข้ามาในพื้นที่ตั้งจุดตรวจไม่ยอมหยุดรถให้ทำการตรวจค้น เจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายป้องกันที่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ท้ายพื้นที่จุดตรวจนี้จะทำหน้าที่นำรถตำรวจที่จอดอยู่ท้ายจุดตรวจเข้าสกัดขวางกั้นไม่ให้ผ่านหรือไล่ติดตามหากหลบหนี ในส่วนนี้จะมีเจ้าหน้าที่ตำรวจทำหน้าที่ประจำรถยนต์สายตรวจ 1 คัน 1 นาย และเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำรถยนต์จักรยานยนต์ 1 คัน 2 นาย รวมเจ้าหน้าที่จำนวน 3 นาย

พื้นที่ส่วนที่ห้า เป็นพื้นที่ควบคุมผู้กระทำความผิด มีเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายป้องกันอยู่ปฏิบัติอย่างน้อย 1 คน

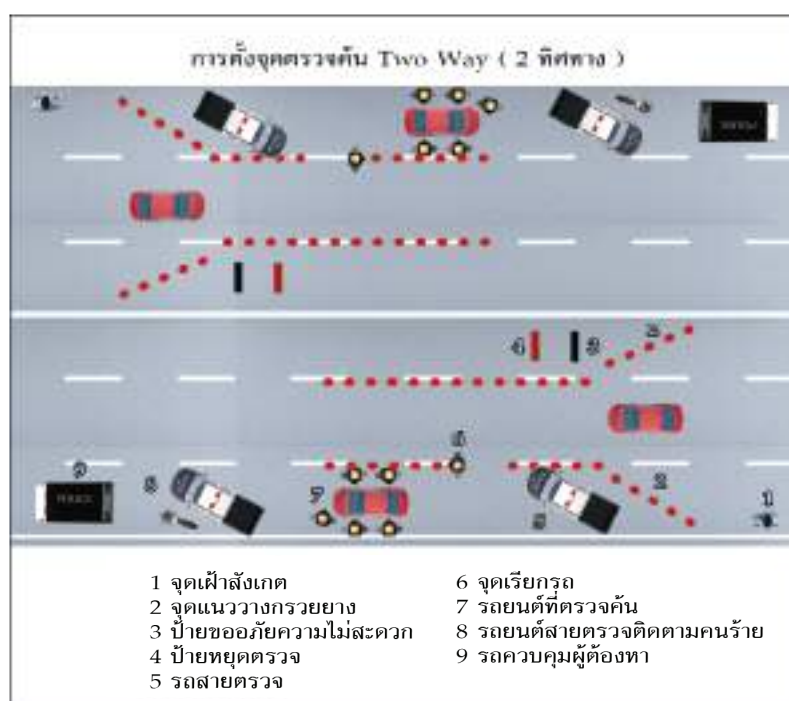
ภาพแสดงการตั้งจุดตรวจค้น พื้นที่ถนนที่มี 2 ช่องทางเดินรถ

1.4.2 การตั้งจุดตรวจบนทางที่มีการจราจรไปในทิศทางสวนกัน (TWO WAYS)

- การวางกำลัง และมาตรการรักษาความปลอดภัยให้ใช้กันเองเดียวกันกับการตั้งจุดตรวจบนทางที่มีการจราจรไปในทิศทางเดียวกัน (ONE WAY) โดยอนุโลม
- การเรียกตรวจค้นยานพาหนะ ควรเลือกตรวจค้นพาหนะที่มาจากทิศทางใดทิศทางหนึ่งเพียงด้านเดียว ไม่ควรเรียกตรวจยานพาหนะพร้อมๆ กันทั้ง 2 ทิศทาง เพราะจะทำให้เกิดจุดอ่อนในการระวังรักษาความปลอดภัยแก่ผู้ต้องสงสัยที่ถูกตรวจค้น และเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เข้าทำการตรวจค้น รวมทั้งยังก่อให้เกิดปัญหาการจราจรอีก

ภาพแสดงการตั้งจุดตรวจแบบ TWO WAY

การตรวจผู้โดยสารบนรถโดยสารประจำทาง (รถบัส) ณ จุดตรวจ

รูปแบบที่ 1 ในกรณีที่เป็น การตรวจในสถานการณ์ปกติทั่วไป

รูปแบบการปฏิบัติเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ จำนวน 2 นาย

1. แจ้งให้คนขับรถเปิดไฟส่องสว่างในรถเพื่อความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ และสามารถสังเกตผู้โดยสารได้ชัดเจน

2. เจ้าหน้าที่คนที่ 1 ขึ้นไปบนรถทางประตูด้านหน้า แล้วยืนอยู่ด้านหน้าสุดของห้องโดยสาร หรือบริเวณที่สามารถมองเห็นผู้โดยสารในรถได้ทั้งหมดจากทางด้านหน้าแล้วแจ้งให้ผู้โดยสารเตรียมพร้อมในการตรวจ เช่น บัตรประจำตัวประชาชนหรือเอกสารอื่นๆ เป็นต้น แจ้งให้เจ้าหน้าที่คนที่ 2 ขึ้นมาทำหน้าที่ตรวจสอบ โดยเจ้าหน้าที่คนที่ 1 ทำหน้าที่คุ้มกัน ในขณะที่ทำการตรวจ ให้ยืนสังเกตผู้โดยสารอยู่กับที่ หากพบเหตุต้องสงสัยให้รีบแจ้งเจ้าหน้าที่คนที่ 2 ทราบแล้วรีบเข้าตรวจสอบ

3. เจ้าหน้าที่คนที่ 2 ทำหน้าที่ตรวจสอบผู้โดยสารโดยเริ่มจากทางด้านหน้าสุดตามลำดับจนถึงคนสุดท้าย เมื่อเสร็จสิ้นการตรวจแล้วให้ลงจากรถเป็นคนแรก ซึ่งหากเป็นรถแบบมีประตูหลังหรือประตูกลางให้ลงจากรถโดยใช้ประตูดังกล่าว แต่หากไม่มีให้ใช้ประตูเดิมโดยให้ เจ้าหน้าที่คนที่ 1 ลงจากรถในลำดับสุดท้าย

รูปแบบที่ 2 ในกรณีที่เป็น การตรวจในสถานการณ์ที่ต้องใช้ความระมัดระวังเพิ่มขึ้น

รูปแบบการปฏิบัติเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ จำนวน 3 นาย

1. แจ้งให้คนขับรถเปิดไฟส่องสว่างในรถเพื่อความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ และสามารถสังเกตผู้โดยสารได้ชัดเจน

2. เจ้าหน้าที่คนที่ 1 ขึ้นไปบนรถทางประตูด้านหน้า แล้วยืนอยู่ด้านหน้าสุดของห้องโดยสารหรือบริเวณที่สามารถมองเห็นผู้โดยสารในรถได้ทั้งหมดจากทางด้านหน้า แล้วแจ้งให้ผู้โดยสารเตรียมพร้อมในการตรวจ เช่น บัตรประจำตัวประชาชนหรือเอกสารอื่นๆ เป็นต้น แจ้งให้เจ้าหน้าที่คนที่ 2 และ 3 ขึ้นมาทำหน้าที่ในการตรวจสอบ โดยเจ้าหน้าที่คนที่ 1 ทำหน้าที่คุ้มกันในขณะที่ทำการตรวจ โดยยืนสังเกตผู้โดยสารอยู่กับที่ หากพบเหตุต้องสงสัยให้รีบแจ้งเจ้าหน้าที่คนที่ 2 และ 3 ทราบแล้วรีบเข้าร่วมในการตรวจสอบ

3. เจ้าหน้าที่คนที่ 2 และ 3 ทำหน้าที่ตรวจผู้โดยสารโดยยืนในลักษณะหันข้างที่มีอาวุธปืนชิดกันหันหน้าเข้าหาผู้โดยสารคนละข้าง แล้วทำการตรวจผู้โดยสารด้านที่ตนหันหน้าเข้าหาเริ่มจากทางด้านหน้าสุดตามลำดับจนถึงคนสุดท้าย เมื่อเสร็จสิ้นการตรวจแล้วให้เจ้าหน้าที่คนที่ 2 และ 3 ลงจากรถก่อน ซึ่งหากเป็นรถแบบมีประตูหลังหรือประตูกลางให้ลงจากรถโดยใช้ประตูดังกล่าว แต่หากไม่มีให้ใช้ประตูเดิมโดยให้ เจ้าหน้าที่คนที่ 1 ลงจากรถในลำดับสุดท้าย

รูปแบบที่ 3 ในกรณีที่มีการแจ้งเตือนว่ามีสิ่งผิดกฎหมายมากับรถโดยสารประจำทาง (รถบัส)

รูปแบบการปฏิบัติเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติจำนวน 4 นาย

1. แจ้งให้คนขับรถเปิดไฟส่องสว่างในรถเพื่อความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ และสามารถสังเกตผู้โดยสารได้ชัดเจน

2. เจ้าหน้าที่คนที่ 1 ขึ้นไปบนรถทางประตูด้านหน้า แล้วยืนอยู่ด้านหน้าสุดของห้องโดยสาร หรือบริเวณที่สามารถมองเห็นผู้โดยสารในรถได้ทั้งหมดจากทางด้านหน้า แล้วแจ้งให้ผู้โดยสารเตรียมพร้อมในการตรวจ เช่น บัตรประจำตัวประชาชนหรือเอกสารอื่น เป็นต้น แจ้งให้เจ้าหน้าที่คนที่ 2, 3 และ 4 ขึ้นมาทำหน้าที่โดยเจ้าหน้าที่คนที่ 1 และ 2 แยกกันทำหน้าที่คุ้มกันอยู่ในแถวเบาะนั่งโดยสารด้านหน้าคนละด้าน โดยให้คำนึงถึงจุดที่สามารถมองเห็นผู้โดยสารและทำหน้าที่คุ้มกันให้กับเจ้าหน้าที่คนที่ 3 และ 4 ในขณะที่ทำการตรวจ หากพบเหตุต้องสงสัยให้รีบแจ้งเจ้าหน้าที่คนที่ 3 และ 4 ทราบ แล้วรีบเข้าตรวจสอบ

3. เจ้าหน้าที่คนที่ 3 และ 4 ทำหน้าที่ตรวจผู้โดยสารโดยยืนในลักษณะหันข้างที่มีอาวุธปืนเข้าหากัน หันหน้าเข้าหาผู้โดยสารคนละด้าน แล้วทำการตรวจผู้โดยสารด้านที่ตนหันหน้าเข้าหาเริ่มจากทางด้านหน้าสุดตามลำดับจนถึงคนสุดท้าย เมื่อเสร็จสิ้นการตรวจแล้วให้เจ้าหน้าที่คนที่ 3 และ 4 ลงจากรถก่อน ซึ่งหากเป็นรถแบบมีประตูหลังหรือประตูกลางให้ลงจากรถโดยใช้ประตูดังกล่าว แต่หากไม่มีให้ใช้ประตูเดิม ส่วนเจ้าหน้าที่คนที่ 2 และ 1 ให้ลงจากรถจากประตูด้านหน้า โดยให้เจ้าหน้าที่คนที่ 1 ลงจากรถในลำดับสุดท้าย

รูปแบบที่ 4 ในกรณีที่เป็รถโดยสารประจำทาง (รถบัส) แบบสองชั้น และมีการแจ้งเตือนว่ามีสิ่งผิดปกติหมายมากับรถ

รูปแบบการปฏิบัติเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ จำนวน 5 นาย

1. แจ้งให้คนขับรถเปิดไฟส่องสว่างในรถเพื่อความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ และสามารถสังเกตผู้โดยสารได้ชัดเจน

2. เจ้าหน้าที่คนที่ 1 ขึ้นไปบนรถทางประตูด้านหน้า แล้วยืนอยู่ด้านหน้าสุดของห้องโดยสาร หรือบริเวณที่สามารถมองเห็นผู้โดยสารในรถได้ทั้งหมดจากทางด้านหน้า แล้วแจ้งให้ผู้โดยสารเตรียมพร้อมในการตรวจ เช่น บัตรประจำตัวประชาชนหรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น แจ้งให้เจ้าหน้าที่คนที่ 2, 3 และ 4 ขึ้นมาโดยเจ้าหน้าที่คนที่ 1 และ 2 แยกกันทำหน้าที่คุ้มกันอยู่ในแถวเบาะนั่งโดยสารด้านหน้าคนละด้าน โดยให้คำนึงถึงจุดที่สามารถมองเห็นผู้โดยสารและทำหน้าที่คุ้มกันให้กับเจ้าหน้าที่คนที่ 3 และ 4 ในขณะที่ทำการตรวจ หากพบเหตุต้องสงสัยให้รีบแจ้งเจ้าหน้าที่คนที่ 3 และ 4 ทราบ แล้วรีบเข้าตรวจสอบ

3. เจ้าหน้าที่คนที่ 5 ยืนสังเกตผู้โดยสารที่นั่งอยู่ในห้องโดยสารชั้นล่างของรถ

4. เจ้าหน้าที่คนที่ 3 และ 4 ทำหน้าที่ตรวจผู้โดยสารโดยยืนในลักษณะหันข้างที่มีอาวุธปืนเข้าหากัน หันหน้าเข้าหาผู้โดยสารคนละด้าน แล้วทำการตรวจผู้โดยสารด้านที่ตนหันหน้าเข้าหาเริ่มจากทางด้านหน้าสุดตามลำดับจนถึงคนสุดท้ายในชั้นบนของรถแล้วจึงลงมาทำการตรวจในชั้นล่าง เมื่อเสร็จสิ้นการตรวจแล้วให้ลงจากรถก่อน ซึ่งหากเป็นรถแบบมีประตูหลังหรือประตูกลางให้ลงจากรถโดยใช้ประตูดังกล่าว ส่วนเจ้าหน้าที่คนที่ 2 และ 5 ลงจากรถในลำดับต่อมา โดยให้คนที่ 1 และ 2 ลงจากรถจากประตูด้านหน้า ซึ่งเจ้าหน้าที่คนที่ 1 จะลงจากรถในลำดับสุดท้าย

ภาพประกอบการตรวจรถบัส

ลักษณะการยืนเตรียมพร้อมของเจ้าหน้าที่ตำรวจก่อนขึ้นตรวจรถบัส

ลักษณะการยืนของเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ทำหน้าที่คุ้มกันจะยืนอยู่บริเวณตอนหน้ารถบัส

ลักษณะการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจที่ทำหน้าที่ตรวจ

ลักษณะการปฏิบัติหน้าที่ กรณีมีเจ้าหน้าที่ตำรวจ 4 นาย ตรวจรถบัสจะใช้เจ้าหน้าที่ตำรวจ 2 นาย ในการตรวจ และเจ้าหน้าที่ตำรวจ 2 นาย ในการคุ้มกัน

Instructor note

- เจ้าหน้าที่คนที่ 1 ควรใช้วาจาสุภาพในการแจ้งผู้โดยสาร และควรยืนอยู่ในท่าพร้อมใช้อาวุธ และเจ้าหน้าที่ผู้ทำหน้าที่ตรวจควรใช้มือที่ไม่ถนัดรับสิ่งของจากผู้โดยสาร ส่วนมือข้างที่ถนัดใช้ลงป้องกันอาวุธปืน และพร้อมใช้อาวุธปืนได้ถ้าพบผู้ต้องสงสัย ควรนำมาตรวจค้นด้านล่างของรถ โดยมีเจ้าหน้าที่ 2 นาย เป็นผู้ควบคุมมา การปฏิบัติหน้าที่ทุกรูปแบบควรใช้หลักเผชิญหน้าคุ้มกัน และก่อนลงจากรถให้เจ้าหน้าที่คนที่ 1 กล่าวขอบคุณผู้โดยสาร

1.4.3 การตั้งจุดตรวจค้นย่อย หรือจุดสกัด

1.4.3.1 การตั้งจุดตรวจค้นย่อย หรือจุดสกัดเป็นการปฏิบัติการในสภาพถนนสายเล็กที่มีการจราจรไม่หนาแน่น คับคั่ง หรือตรอกซอกซอยในเหตุการณ์ฉุกเฉินหรือกรณีเร่งด่วน ซึ่งอาจไม่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจและอุปกรณ์พอที่จะวางกำลังตามยุทธวิธีข้างต้นได้ จึงจำเป็นต้องใช้กำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจและยานพาหนะเท่าที่มีอยู่อย่างจำกัดในขณะนั้น ดำเนินการสกัดจับและปฏิบัติการตรวจค้น

1.4.3.2 การวางกำลัง และมาตรการรักษาความปลอดภัยให้ใช้ยุทธวิธีเดียวกันกับการตั้งจุดตรวจโดยอนุโลม และควรต้องมีรถยนต์เตรียมพร้อมไว้ก่อนถึงจุดสกัด เพื่อไว้ทำหน้าที่สกัดกั้นหรือกีดขวางถนนหรือไล่ติดตามในกรณีที่คนร้ายหรือผู้ต้องสงสัยกลับรถย้อนหลบหนีการตรวจค้น

1.4.3.3 ในการตั้งจุดสกัดนั้น จะต้องแบ่งหน้าที่กันให้ชัดเจนตามสถานการณ์ดังนี้

มีกำลังเพียง 2 นาย ให้แบ่งหน้าที่ ดังนี้

- ตำรวจคนที่ 1 ทำหน้าที่ตรวจค้น
- ตำรวจคนที่ 2 ทำหน้าที่คุ้มกัน

มีกำลัง 3 นาย ให้แบ่งหน้าที่ดังนี้

- ตำรวจคนที่ 1 ทำหน้าที่ตรวจค้น
- ตำรวจคนที่ 2 ทำหน้าที่ช่วยเหลือตำรวจคนที่ 1 ในการตรวจค้นหรือควบคุมคนร้าย
- ตำรวจคนที่ 3 ทำหน้าที่คุ้มกัน

มีกำลัง 4 นาย ให้แบ่งหน้าที่ดังนี้

- ส่วนที่ 1 ทำหน้าที่ตรวจค้น
- ส่วนที่ 2 ทำหน้าที่คุ้มกัน

มีกำลังตั้งแต่ 4 นายขึ้นไป และมีการกิจต่อเนื่องเป็นเวลานาน ให้แบ่งกำลังออกเป็น 3 ส่วน

ดังนี้

- ส่วนที่ 1 ทำหน้าที่ตรวจค้น
- ส่วนที่ 2 ทำหน้าที่คุ้มกัน
- ส่วนที่ 3 ทำหน้าที่สนับสนุนหรือกำลังสำรองพร้อมผลัดเปลี่ยน ส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2

1.4.3.6 ในเขตพื้นที่อันตรายที่อาจมีการก่อการร้ายหรือการใช้ความรุนแรงในการต่อสู้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ อาจใช้รถยนต์สายตรวจ หรือดัดแปลงสิ่งอุปกรณ์ในพื้นที่ใช้เป็นเครื่องกีดขวางในการตั้งจุดสกัดได้ เช่น ใช้ท่อซีเมนต์ ใช้งานแขง หรือวัตถุอย่างอื่นไปวางตั้งบนเส้นทางที่มีการจราจรไม่คับคั่ง ดังรูป

ข้อควรระวัง

1. ไม่ควรตั้งจุดตรวจหรือจุดสกัด ในบริเวณทางโค้ง เียงสะพาน ที่ลาดชัน และบริเวณที่เป็นจุดอับสายตา เพื่อป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นจากการมองไม่เห็นของผู้ขับขี่ หรือการหยุดรถไม่ทันในระยะกระชั้นชิด
2. ในเวลากลางคืน ต้องมีแสงสว่างอย่างพอเพียง ให้ผู้ขับขี่เห็นได้ในระยะไกล อุปกรณ์และหลอดไฟต้องหมั่นตรวจสอบ และต้องปรับปรุงให้ใช้งานได้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ
3. ในการเรียกรถให้หยุด ไม่ว่าจะกรณีใดๆ อย่าเอาตัวหรือส่วนของร่างกาย เช่น แขน ขา เข้าไปขวางหรือสกัดกั้นให้รถหยุด เพราะอาจถูกชนจากรถที่หยุดไม่ทัน ระหว่างการตรวจค้นใน “เขตพื้นที่ปลอดภัย” อย่างยืนขวางหน้ารถที่กำลังตรวจค้นเพราะอาจจะถูกรถชนได้ในกรณีผู้ต้องสงสัยพยายามขับรถหลบหนีการตรวจค้น
4. ในกรณีที่ผู้ขับขี่พยายามขับขึ้นรถฝ่าจุดตรวจเพื่อหลีกเลี่ยงการตรวจค้น เจ้าหน้าที่ตำรวจประจำจุดตรวจไม่ควรสร้างสิ่งกีดขวางขึ้นอย่างกะทันหัน เช่น ขับรถเข้าขวาง หรือเข็นแผงป้ายสัญญาณขวางทางเพื่อพยายามหยุดรถ เพราะอาจจะทำให้ผู้ขับขี่หยุดรถไม่ทันแล้วหักหลบสิ่งกีดขวางจนเกิดอุบัติเหตุเฉี่ยวชนประชาชนหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่บริเวณจุดตรวจได้
5. ในกรณีที่สงสัยว่าคนร้ายอาจมีอาวุธอยู่ในรถ เจ้าหน้าที่ตำรวจทั้งชุดตรวจค้นและชุดคุ้มกันควรหาที่กำบังในขณะที่รถเข้ามาในบริเวณจุดสกัด และอาจใช้เครื่องขยายเสียงจากระยะไกลสายตรวจบังคับให้หยุดรถเพื่อตรวจค้น

2. อุปกรณ์ในการฝึก

- 2.1 โปรแกรม Power point
- 2.2 คลิปบอร์ด
- 2.3 รถยนต์สายตรวจ จำนวน 2 คัน
- 2.4 รถยนต์ทั่วไป จำนวน 1 คัน
- 2.5 รถควบคุมผู้ต้องหา จำนวน 1 คัน
- 2.6 กรวยยาง
- 2.7 ป้ายแจ้งเตือน หยุดตรวจ จำนวน 1 อัน
- 2.8 ป้ายแสดงข้อความ ขอภัยในความไม่สะดวก จำนวน 1 ป้าย
- 2.9 อุปกรณ์ในการหยุดรถ เช่น ชิ่งสังลา เป็นต้น

3. วิธีนำเสนอการฝึก

- 3.1 ใช้การบรรยาย อาจนำเสนอในรูปแบบ Power point หรือ เขียนรูปบนคลิปบอร์ดก็ได้

3.2 ครูฝึกต้องอธิบายยกตัวอย่างและสาธิตรูปแบบการตั้งจุดตรวจ จุดสกัด

3.3 ให้ผู้รับการอบรม ฝึกปฏิบัติการตั้งจุดตรวจสกัดในรูปแบบต่าง ๆ และครูฝึกต้องคอยแนะนำแก้ไขข้อบกพร่อง อย่าละเลย เนื่องจากผู้รับการอบรมจะจดจำในสิ่งที่ผิด

4. ชั่วโมง/การฝึก

ใช้เวลาประมาณ 4 ชั่วโมง

5. ข้อเสนอแนะ

ครูฝึกต้องเน้นย้ำให้ผู้รับการอบรม เข้าใจในรูปแบบของการตั้งจุดตรวจ จุดสกัด และให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสภาพถนนในการปฏิบัติหน้าที่ต่อไป

คู่มือการฝึกหลักสูตรการฝึกยิงปืนพกขั้นพื้นฐาน (Basic Firearms Course)

ในสภาพสังคมปัจจุบันที่ผู้กระทำความผิดมักใช้อาวุธปืนในการกระทำความผิดและต่อสู้อย่างรุนแรง ตำรวจ แม้จะเป็นคดีเล็กน้อยก็ตาม

การใช้อาวุธปืนพกซึ่งเป็นอาวุธประจำกายของเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะเมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่จำเป็นต้องใช้อาวุธปืนพก กล่าวคือเมื่อตัดสินใจในการใช้อาวุธปืนพกแล้ว การยิงปืนพกต้องมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อธิบายให้เข้าใจได้ง่ายๆ ก็คือต้องถูกเป้าหมายที่ต้องการจะยิง(ไม่ว่าจำเป็นต้องถึงแก่ชีวิตหรือต้องการเพียงให้ได้รับบาดเจ็บก็ตาม) กระสุนปืนที่ยิงออกไปจะต้องไม่ไปถูกประชาชนผู้บริสุทธิ์ เจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าพนักงานของรัฐ หรือผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงาน ซึ่งเป็นฝ่ายเดียวกันเอง อันจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างมาก

ดังนั้นจึงจำเป็นที่เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องฝึกปฏิบัติการใช้อาวุธปืน การยิงปืนให้ถูกต้องมีประสิทธิภาพ ตัดสินใจใช้อาวุธปืนภายใต้เงื่อนไขตามกฎหมายได้อย่างมั่นใจ และต้องฝึกทบทวนอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดความชำนาญ อันจะส่งผลให้ปฏิบัติหน้าที่ผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ได้อย่างไม่มีจุดบกพร่อง

เป้าหมาย

เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ มีความรู้ความสามารถในการใช้อาวุธปืนในการปฏิบัติหน้าที่ราชการให้มีประสิทธิภาพ และปลอดภัย

วัตถุประสงค์

เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถใช้อาวุธปืนพกได้ อย่างชำนาญ แม่นยำ และปลอดภัย

อุปกรณ์ที่ใช้ฝึก

1. อาวุธปืนพกลูกโม่ หรืออาวุธปืนพกกึ่งอัตโนมัติ พร้อมซองบรรจุกระสุนปืน จำนวน 2 ซอง
2. ซองปืนพกคาดเข็มขัด
3. เข็มขัดสนาม
4. อุปกรณ์ป้องกันเสียง
5. แว่นกันสะเก็ด
6. กระสุนสำหรับซ้อมบรรจุ (Dummy Ammunition)
7. เสื้อกันกระสุน

หัวข้อการฝึกอบรม

หัวข้อที่ 1	กฎการใช้อาวุธปืน 4 ข้อ
หัวข้อที่ 2	อาวุธศึกษา
หัวข้อที่ 3	การตรวจอาวุธ
หัวข้อที่ 4	การบรรจุและการเลิกบรรจุกระสุนปืน
หัวข้อที่ 5	การลดนกปืน
หัวข้อที่ 6	หลักพื้นฐานของการยิงปืน
หัวข้อที่ 7	ท่าพร้อมใช้อาวุธ
หัวข้อที่ 8	การตรวจการณ์
หัวข้อที่ 9	การชักอาวุธปืนออกจากซองปืน
หัวข้อที่ 10	เทคนิคการใช้อาวุธปืนประจำกาย
หัวข้อที่ 11	ทักษะการใช้อาวุธปืนทางยุทธวิธี
หัวข้อที่ 12	การแก้ไขอาวุธปืนพกกึ่งอัตโนมัติติดขัด
หัวข้อที่ 13	ทักษะการใช้อาวุธปืนในสภาวะแสงต่ำหรือกลางคืน

หัวข้อที่ 1 กฎการใช้อาวุธปืน 4 ข้อ

กฎการใช้อาวุธปืนเป็นกฎที่ผู้ฝึกยิงปืนจะต้องปฏิบัติเพื่อวัตถุประสงค์ให้ผู้ที่มีอาวุธอยู่ในมือหรือในครอบครอง ได้ใช้อาวุธอย่างปลอดภัยแก่ตนเองและผู้อื่น ฉะนั้นก่อนทำการฝึกต้องเรียนรู้กฎการใช้อาวุธ 4 ข้อ เพื่อความปลอดภัยระหว่างการฝึก

กฎการใช้อาวุธปืน 4 ข้อ

1. พึงระลึกว่าอาวุธปืนทุกกระบอกมีกระสุนปืนบรรจุอยู่เสมอและตรวจอาวุธปืนทุกครั้งที่จับเพื่อตรวจสอบว่ามีกระสุนปืนบรรจุอยู่หรือมีวัตถุอื่นใดติดค้างอยู่ในลำกล้องปืนหรือไม่
2. ไม่ควรเล็งอาวุธปืนไปในทิศทางที่ไม่ตั้งใจจะยิงหรือทำลาย
3. นิ้วต้องอยู่นอกไกปืนเสมอจนกว่าจะตัดสินใจ จะยิง
4. ตรวจสอบเบื้องต้น เบื้องหลังเป้าหมายเสมอ และอย่ายิงปืนไปทางวัตถุอื่นใด ที่อาจทำให้หัวกระสุนปืนสะท้อนกลับหรือเด้งไปได้ เช่น วัสดุที่มีผิวแบนแข็ง ผิวน้ำ ฯลฯ

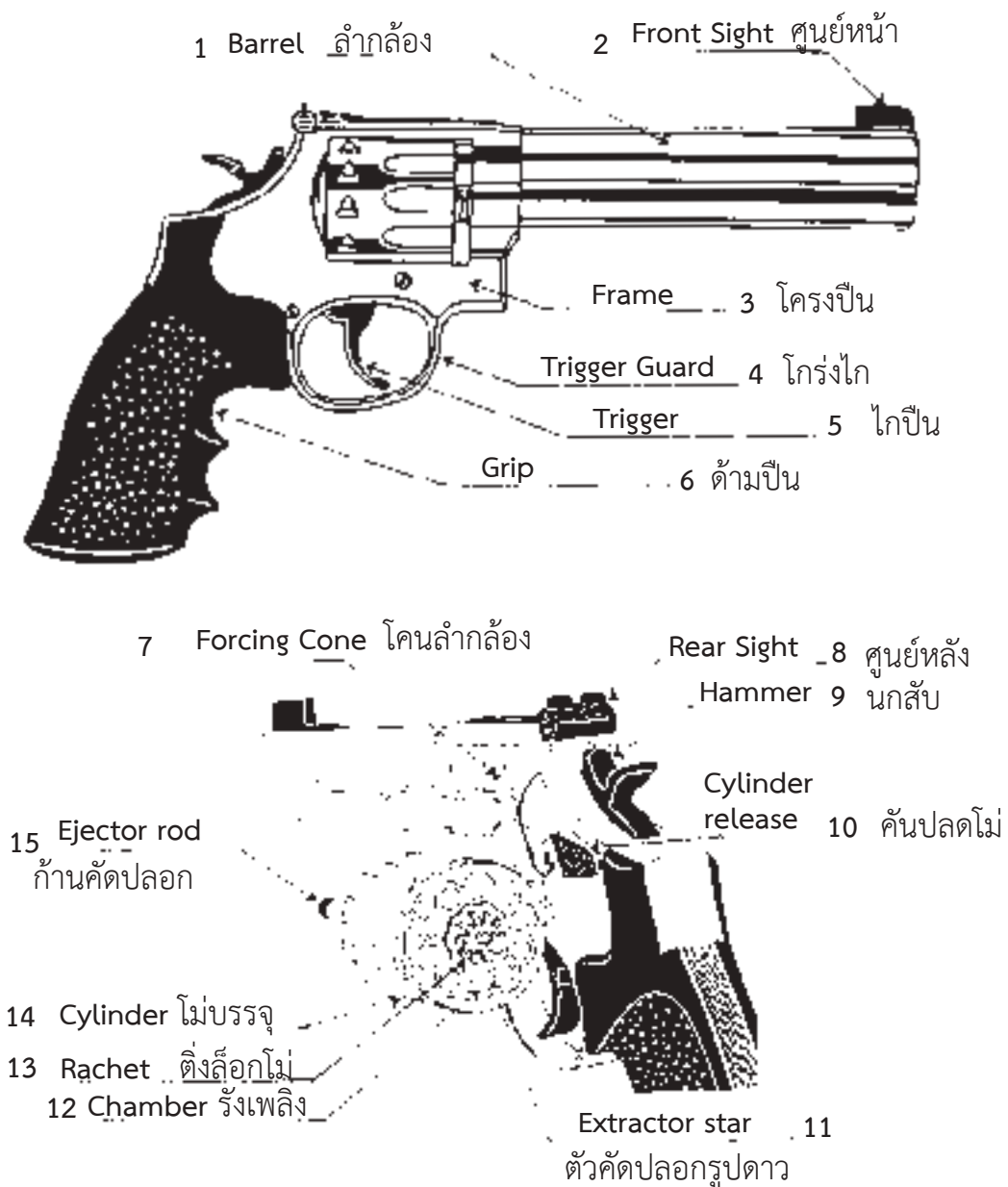
Instructor Note

- ยกตัวอย่างข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นหากไม่ปฏิบัติตามกฎการใช้อาวุธปืน 4 ข้อ

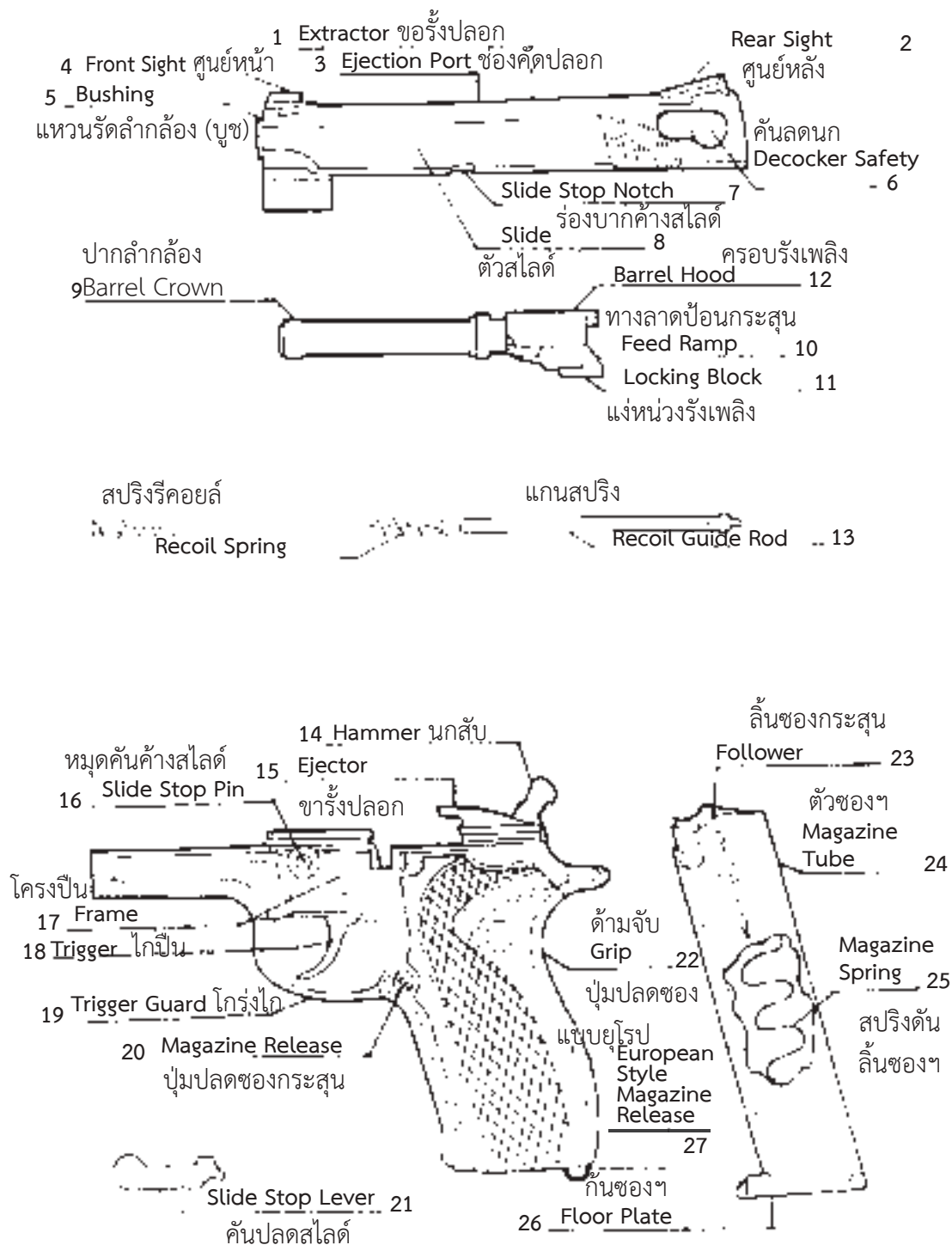
หัวข้อที่ 2 อาวุธศึกษา

การจะใช้อาวุธปืนพกให้มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องเรียนรู้เกี่ยวกับอาวุธปืนพกทั้งส่วนประกอบ การทำงานของอาวุธปืนพกและกระสุนปืน เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักชิ้นส่วนของอาวุธปืนพกสามารถตรวจสอบได้ว่าชิ้นส่วนของอาวุธปืนพกอยู่ในสภาพปกติพร้อมใช้งานหรือไม่ รู้จักกระสุนปืนที่ใช้สำหรับอาวุธปืนพก อันจะทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติงานโดยใช้อาวุธปืนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ชิ้นส่วนหลักของปืนพกลูกโม่ (Nomenclature of Revolver)

ชิ้นส่วนหลักของปืนพกกึ่งอัตโนมัติ (Nomenclature of Semi-Automatic)

ชิ้นส่วนหลักของอาวุธปืนกล้อค

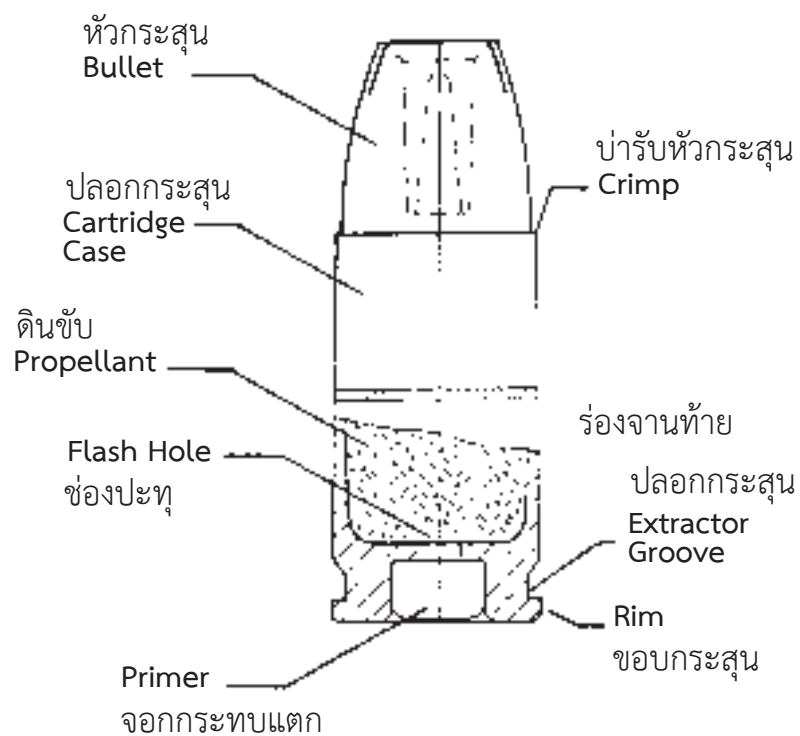
กลไกการปฏิบัติการของปืนพกกึ่งอัตโนมัติ (Mechanical Operation)

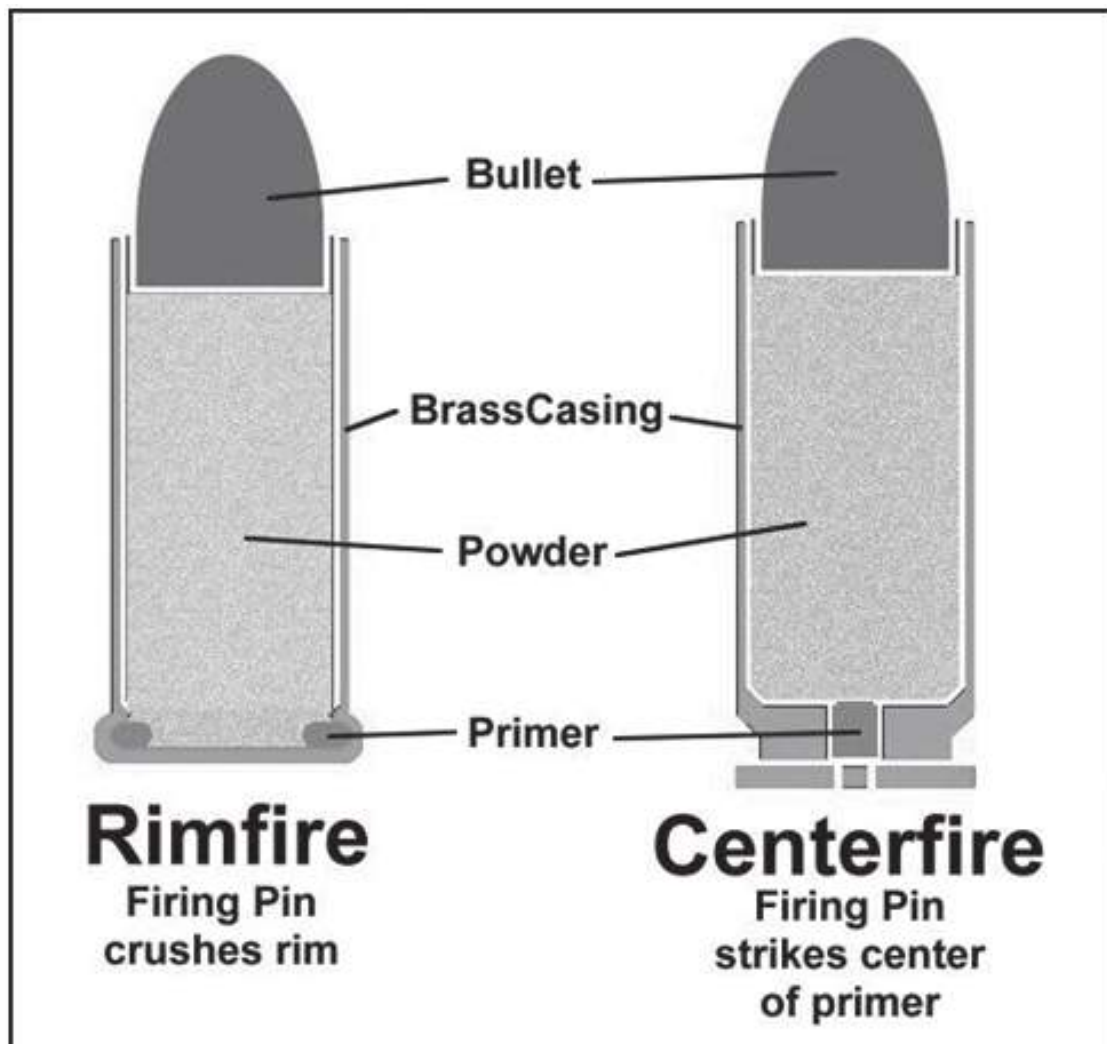
ปืนพกกึ่งอัตโนมัติ เป็นปืนพกที่ใช้แรงผลักของแรงดันระเบิดของกระสุนปืนในรังเพลิง มาขับเคลื่อนกลไกให้มีการเคลื่อนที่เพื่อคัดเอาปลอกกระสุนปืนเก่าในรังเพลิงออกมาและบรรจุกระสุนปืนนัดใหม่เข้าสู่รังเพลิง แต่ต้องพึ่งพาการเหนี่ยวไกปืน ในแต่ละนัดเพื่อให้กลไกครบวงจรในการทำงาน

วงจรการปฏิบัติการของอาวุธปืนพกกึ่งอัตโนมัติ (Cycle of Operation)

1. บรรจุ	Loading
2. กระสุนปืนเข้ารังเพลิง	Chambering
3. ลำเลื่อนปืนเข้าที่	Locking
4. ยิง	Firing
5. ปลดล็อกลำเลื่อนปืนเดินถอยหลัง	Unlocking
6. ดึงปลอกออกจากรังเพลิง	Extracting
7. คัดปลอกออกจากตัวปืน	Ejecting
8. ขึ้นนกใหม่พร้อมยิง	Cocking

กระสุนปืน Ammunition

การเลือกใช้กระสุนปืนจะต้องตรวจสอบดูกระสุนปืนทุกชนิดก่อนใช้งาน เพื่อดูสิ่งต่อไปนี้

1. ขนาดถูกต้อง	Proper caliber
2. แบบถูกต้อง	Proper type
3. จอกระแทกแตก	Primer
4. สภาพกระสุนปืน	Bullet condition
5. ปลอกกระสุนปืน	Casing
6. ขอบจานท้ายกระสุนปืน	Rim of bullet

Instructor Note

- เน้นย้ำให้นักเรียนจดจำชิ้นส่วนหลัก ๆ ของอาวุธปืนพกให้ได้

หัวข้อที่ 3 การตรวจอาวุธ

เป็นการปฏิบัติที่จำเป็นสำหรับผู้ที่ยับอาวุธปืน และจะต้องกระทำในลำดับแรกเมื่อจับอาวุธปืน จะต้องปฏิบัติทั้งก่อนการยิง หลังการยิง หรือขณะทำการยิงเมื่อมีข้อสงสัย ฉะนั้นจึงไม่ควรละเลยเป็นอันขาด

วัตถุประสงค์ของการตรวจอาวุธปืน มีดังนี้

1. เพื่อให้ทราบว่าอาวุธปืนมีกระสุนปืนบรรจุอยู่หรือไม่
2. เพื่อให้ทราบว่าอาวุธปืนมีสภาพพร้อมที่จะใช้ยิง หรือชำรุด หรือไม่
3. เพื่อให้ทราบว่าในลำกล้องปืนมีวัตถุอื่นใดอยู่ในลำกล้องปืนหรือไม่

ขั้นตอนการตรวจอาวุธปืนพกกลุ่ไม่

เมื่อได้รับคำสั่ง “ตรวจอาวุธ” จากผู้ฝึกให้ผู้เข้ารับการฝึกปฏิบัติดังนี้

1. กิ่งขวาหัน ก้าวเท้าขวาไปด้านหลัง ยืนท่ามุม ประมาณ 45 องศา กับแนวเป้า

2. นำอาวุธปืนวางไว้บนมือซ้าย เปิดลูกม่ปืน แนวปืนชี้เข้าหาแนวเป้า

3. ตรวจอาวุธปืนตามวัตถุประสงค์ 3 ประการ
 - 3.1 ตรวจภายในลูกม่ปืนว่ามีกระสุนปืนบรรจุอยู่หรือไม่
 - 3.2 ตรวจดูอุปกรณ์ชิ้นส่วนอื่น ๆ ของอาวุธปืน ว่ามีสภาพพร้อมที่จะใช้ยิง หรือชำรุดหรือไม่ โดยเฉพาะสลักยึดโครงปืนต่าง ๆ
 - 3.3 ตรวจดูภายในลำกล้องปืนว่ามีหัวกระสุนปืนหรือวัตถุอื่นใดติดค้างอยู่ในลำกล้องปืนหรือไม่
4. หลังจากตรวจอาวุธปืนเรียบร้อยแล้วให้รอฟังคำสั่งจากผู้ฝึก

ขั้นตอนการตรวจอาวุธปืนพกกึ่งอัตโนมัติ

เมื่อได้รับคำสั่ง “ตรวจอาวุธ” จากผู้ฝึกให้ผู้เข้ารับการฝึกปฏิบัติดังนี้

1. ถอยเท้าขวาไปด้านหลังพร้อมใช้มือที่ถนัดจับ
ด้ามปืนลดตัวลงในลักษณะท่านั่งคุกเข่าสูง

2. ชักปืนออกจากซองปืน ปากกระบอกปืนชี้ไปทาง
แนวเป้า พลิกให้ฝ่ามือหันเข้าหาตัว

3. ปลดซองกระสุนปืนออกจากตัวปืน เก็บไว้ในซอง
บรรจุซองกระสุนปืน หรือถ้าหากไม่มีซองบรรจุของ
กระสุนปืน ให้เหน็บไว้บริเวณแนวเข็มขัดด้านซ้ายมือ

4. ดึงลำเลื่อนปืนอย่างน้อย 3 – 4 ครั้ง เพื่อตรวจสอบ
ว่ามีกระสุนปืนติดค้างอยู่ในตัวปืนหรือไม่ โดยให้ปาก
กระบอกปืนชี้ไปทางแนวเป้า อาวุธปืนอยู่ระดับ
สายตา แล้วค้างลำเลื่อนปืน

5. ตรวจสอบอาวุธปืน 3 จุด ดังนี้

5.1 ตรวจรังเพลิงปืนจากทางลาดป้อนกระสุนปืนท้ายลำกล้องปืนให้แน่ใจว่าไม่มี
กระสุนปืน ปดล็อกกระสุนปืนหรือวัตถุอื่นใดค้างอยู่

5.2 ตรวจบ่อบรรจุซองกระสุนปืนอีกครั้งว่าซองกระสุนออกจากตัวปืนแล้วหรือไม่

5.3 ตรวจสอบข้อรั้งปลดกระสุนปืน, ก้านเตะปลดกระสุนปืน และเข็มแทงชนวน
ให้แน่ใจว่าไม่มีกระสุนปืน ปดล็อกกระสุนปืนหรือวัตถุอื่นใดค้างอยู่ หรือชำรุดหรือไม่

5.4 ใช้นิ้วก้อยหรือนิ้วชี้ของมือซ้าย สัมผัสเข้าไปในช่องรังเพลิงเพื่อตรวจสอบ 3 จุด
ตามข้อ 5.1 - 5.3 อีกครั้ง

6. พลิกอาวุธปืนให้ปากลำกล้องปืนหันเข้าหาสายตา ใช้สายตาตรวจสอบในลำกล้องปืนให้แน่ใจว่าไม่มีหัวกระสุนปืน หรือวัตถุอื่นใดค้างอยู่

7. ใช้มือขวานำอาวุธปืนในลักษณะค้ำลำเลื่อนปืน ส่วนมือซ้ายนำของบรรจุกระสุนปืนมาอยู่เหนือบริเวณบ่าด้านขวามือ โดยปากลำกล้องปืนชี้เฉียงลงพื้นประมาณ 45 องศา

8. เมื่อผู้ฝึกเห็นว่าการตรวจอาวุธปืนเรียบร้อยแล้ว และมีความปลอดภัย ให้ผู้ฝึกสั่งให้ผู้รับการฝึกเก็บของบรรจุกระสุนปืน

9. ลุกขึ้นยืน พร้อมจับปืนในท่ายิงสองมือ แนวปากลำกล้องปืนชี้ไปทางแนวเป้า ปลดคันค้ำลำเลื่อนทำการเล็งและลั่นไกปืน หลังจากตรวจอาวุธปืนเรียบร้อยแล้วให้รอฟังคำสั่งจากผู้ฝึก

หมายเหตุ - สำหรับการฝึกที่มีผู้เข้ารับการฝึกจำนวนมาก จำเป็นจะต้องฝึกรูปแบบการตรวจอาวุธให้เป็นรูปแบบเดียวกัน เพื่อง่ายสำหรับการตรวจสอบให้เกิดความปลอดภัย

- ผู้เข้ารับการฝึกที่ถนัดมือซ้าย ให้ปฏิบัติตามขั้นตอนการตรวจอาวุธปืนเช่นเดียวกับผู้ที่ถนัดมือขวา

Instructor Note

- ใช้ Power point หมายเลขภาพที่ 16 – 23
- กำชับการปฏิบัติให้ผู้เข้ารับการฝึก ปฏิบัติจนเป็นนิสัยทุกครั้งที่จับปืน
- ยกตัวอย่างการละเลยที่ผู้เข้ารับการฝึก ไม่ปฏิบัติหรือละเลยไม่ตรวจอาวุธ

หัวข้อที่ 4 การบรรจุและการเลิกบรรจุกระสุนปืน

การบรรจุกระสุนปืนพกลูกโม

เมื่อได้รับคำสั่ง “บรรจุ” จากผู้ฝึกให้ผู้เข้ารับการฝึกปฏิบัติดังนี้

1. จากท่าเตรียมพร้อม ก้าวขาหน้า ก้าวเท้าขวาไปด้านหลัง ยืนท่ามุมประมาณ 45 องศากับแนวเป้า

2. นำอาวุธปืนวางไว้บนมือซ้าย เปิดลูกโมปืน แนวปืนชี้เข้าหาแนวเป้า เอียงลงพื้นประมาณ 45 องศา ใช้นิ้วหัวแม่มือข้างขวาดันสลักปลดลูกโมปืนไปด้านหลัง ขณะเดียวกันใช้นิ้วกลางและนิ้วนางมือซ้ายดันลูกโมปืนให้หลุดออกมาทางด้านซ้ายของโครงปืน

3. ใช้มือขวาบรรจุกระสุนปืน ใช้นิ้วหัวแม่มือซ้ายเป็นตัวหมุนลูกโมปืน เพื่อจะได้บรรจุกระสุนปืนได้สะดวก

เหตุที่ต้องใช้มือซ้ายจับปืนในการบรรจุและเลิกบรรจุกระสุนปืน เนื่องจากผู้ผลิตอาวุธปืนส่วนใหญ่ผลิตอาวุธปืนให้ปุ่มปลดสลักลูกโมปืนอยู่ทางด้านซ้ายของโครงปืนและให้ลูกโมปืนเปิดออกทางด้านซ้ายของโครงปืนเท่านั้น แม้ว่าผู้ยิงบางคนจะใช้มือซ้ายยิงก็ต้องจับปืนด้วยมือซ้ายและบรรจุกระสุนปืนด้วยมือขวาทุกครั้ง ยกเว้น มือขวาเกิดการบาดเจ็บก็ให้ใช้มือซ้ายทำการบรรจุกระสุนปืนแทน และควรมีการฝึกหัดเพื่อใช้ในเหตุฉุกเฉิน

การเลิกบรรจุกระสุนปืนพกลูกไม่

เมื่อได้รับคำสั่ง “เลิกบรรจุ” จากผู้ฝึกให้ผู้เข้ารับการฝึกปฏิบัติดังนี้

1. จากท่าเตรียมพร้อม ก้าวขาหน้า ก้าวเท้าขวาไปด้านหลัง ยืนท่ามุมประมาณ 45 องศากับแนวเป้า

2. นำอาวุธปืนวางไว้บนมือซ้าย เปิดลูกไม่ปืน แนวนอนชี้เข้าหาแนวเป้า เหยียงลงพื้นประมาณ 45 องศา ใช้นิ้วหัวแม่มือข้างขวาดันสลักปลดลูกไม่ปืนไปด้านหลัง ขณะเดียวกันใช้นิ้วกลางและนิ้วนางมือซ้ายดันลูกไม่ปืนให้หลุดออกมาทางด้านซ้ายของโครงปืน

3. เมื่อลูกไม่ปืนอยู่ในลักษณะเปิดออกด้านข้าง พลิกอาวุธปืนให้ลำกล้องขึ้นด้านบน ใช้นิ้วหัวแม่มือข้างซ้ายกดปลายสลักแกนลูกไม่ปืน เพื่อดันเอาปลอกกระสุนปืน ออกจากลูกไม่ปืน

ขั้นตอนการบรรจุ และการบรรจุซ้ำของปืนพกกึ่งอัตโนมัติ (loading and reloading procedures)

การบรรจุกระสุนปืนขั้นต้น - การบรรจุกระสุนปืนครั้งแรกเพื่อใช้งานอาวุธปืน

การบรรจุซ้ำ - บรรจุของกระสุนปืนอันใหม่เพื่อทดแทนที่หมดไป หรือเพื่อให้ตัวปืนสามารถใช้งานต่อไปได้

การบรรจุกระสุนปืนพกกึ่งอัตโนมัติขั้นต้น

เมื่อได้รับคำสั่ง “บรรจุ” จากผู้ฝึกให้ผู้เข้ารับการฝึกปฏิบัติดังนี้ (ก่อนการบรรจุกระสุนปืนให้ทำการตรวจอาวุธปืนทุกครั้ง)

1. นำอาวุธปืนอยู่ในระดับสายตา พลิกปืนให้บ่อบรรจุของกระสุนปืนอยู่แนวกลางลำตัว มือไม่ถนัดจับของกระสุนปืนโดยจัดนิ้วชี้ของมือข้างที่ไม่ถนัดให้วางขนานไปกับผิวด้านหน้าของกระสุนปืน โดยปลายนิ้วชี้อยู่ใต้กระสุนปืนนัดแรกที่ปากของบรรจุกระสุนปืน บรรจุของกระสุนปืนใส่ตัวปืน ใช้สันมือหรือฝ่ามือของข้างไม่ถนัดตบกันของกระสุนปืนให้แน่น

2. ดึงลำเลื่อนปืนมาทางด้านหลังให้สุด แล้วปล่อยให้ลำเลื่อนปืนพากระสุนปืนจากปากของกระสุนปืนเข้ารังเพลิงโดยหันปากกระบอกปืนชี้ไปยังแนวเป้าหรือแนวที่ปลอดภัยตรวจสอบอีกครั้งว่าลำเลื่อนดันกลับสนิทแน่นหนาดี

การบรรจุของกระสุนปืนอันใหม่เพื่อทดแทนที่หมดไป หรือเพื่อให้ตัวปืนสามารถใช้งาน ต่อไปได้

1. การบรรจุกระสุนปืนใหม่เมื่อลำเลื่อนไม่ค้าง (Speed Reload)
2. การบรรจุกระสุนปืนใหม่เมื่อลำเลื่อนค้าง (Slide-Lock Reload)
3. การบรรจุกระสุนปืนทางยุทธวิธี (Tactical Reload)

การบรรจุกระสุนปืนใหม่เมื่อลำเลื่อนไม่ค้าง (Speed Reload)

เมื่อกระสุนปืนนัดสุดท้ายป้อนเข้าไปในรังเพลิง ผู้ยิงควรปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. นำอาวุธปืนขึ้นมาในระดับสายตา (สายต่ายังคงมองจับจ้องไปที่เป้าหมาย) หันบ่อบรรจุของกระสุนปืนเข้าหาแนวกลางลำตัวโดยช่วงเวลาเดียวกัน มือข้างที่ไม่ถนัดจับของกระสุนปืนใหม่จากซองบรรจุของกระสุนสำรอง

2. ใช้นิ้วหัวแม่มือของมือข้างที่ถนัด (มือข้างยิง) กดปุ่มปลดของบรรจุกระสุนปืน เพื่อนำของกระสุนปืนเก่าออกจากตัวปืน เมื่อนำของบรรจุกระสุนปืนเปล่าออกจากตัวปืนแล้ว และช่วงเวลาเดียวกัน เมื่อนำซองบรรจุกระสุนปืนชุดใหม่ออกจากซองบรรจุของกระสุนสำรองแล้ว จัดนิ้วชี้ของมือข้างที่ไม่ถนัดให้วางขนานไปกับผิวด้านหน้าของกระสุนปืน โดยปลายนิ้วชี้อยู่ใต้กระสุนปืนนัดแรกที่ปากของบรรจุกระสุนปืน

3. บรรจุซองกระสุนปืนใหม่เข้าสู่ตัวปืน และใช้สันมือหรือฝ่ามือของข้างไม่ถนัดตบกันซองกระสุนปืนให้แน่น

4. หลังจากนั้นจึงปลดคันค้ำลำเลื่อนด้วยนิ้วหัวแม่มือข้างถนัด สายต่ายังคงจับจ้องไปยังที่เป้าหมาย จัดท่าทางการจับปืนของมือทั้งสองข้างในการยิงใหม่เหยียดแขนออกไป จัดศูนย์ให้พอดี เล็งเป้าหมายให้ดี และเตรียมพร้อมเข้าสู่การยิงนัดต่อไป

หมายเหตุ ผู้ที่ถนัดมือซ้ายอาจใช้วิธีการ 1 ใน 2 วิธีนี้ในการปลดซองบรรจุกระสุนปืน

1. ผู้ยิงใช้นิ้วชี้ของมือข้างถนัดเพื่อปลดซองบรรจุกระสุนปืน
2. ผู้ยิงใช้นิ้วชี้ของมือข้างไม่ถนัดเพื่อปลดซองบรรจุกระสุนปืน

การบรรจุกระสุนปืนใหม่เมื่อลำเลื่อนค้ำ (Slide-lock Reload)

เมื่ออาวุธปืนลำเลื่อนค้ำ กระสุนนัดสุดท้ายได้ทำการยิงออกไปแล้ว และลำเลื่อนได้ล็อกตัวกับบ่าคันล็อกลำเลื่อนเพื่อรอบรรจุของกระสุนปืนชุดต่อไป ผู้ยิงควรปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. นำอาวุธปืนขึ้นมาในระดับสายตา (สายต่ายังคงมองจับจ้องไปยังที่เป้าหมาย) หันบ่อบรรจุของกระสุนปืนเข้าหาแนวกลางลำตัวโดยช่วงเวลาเดียวกัน มือข้างที่ไม่ถนัดจับของกระสุนปืนใหม่จากซองบรรจุของกระสุนสำรอง

2. ใช้นิ้วหัวแม่มือของมือข้างที่ถนัด (มือข้างยิง) กดปุ่มปลดซองบรรจุกระสุนปืน เพื่อนำซองกระสุนปืนเก่าออกจากตัวปืน เมื่อนำซองบรรจุกระสุนปืนเปล่าออกจากตัวปืนแล้ว และช่วงเวลาเดียวกัน เมื่อนำซองบรรจุกระสุนปืนชุดใหม่ออกจากซองบรรจุของกระสุนสำรองแล้ว จัดนิ้วชี้ของมือข้างที่ไม่ถนัดให้วางขนานไปกับผิวด้านหน้าของกระสุนปืน โดยปลายนิ้วชี้ยึดได้กระสุนปืนนัดแรกที่ปากของบรรจุกระสุนปืน

3. บรรจุซองกระสุนปืนใหม่เข้าสู่ตัวปืน และใช้สันมือหรือฝ่ามือของข้างไม่ถนัดตบกันของกระสุนปืนให้แน่น

4. หลังจากนั้นจึงปลดคันค้ำลำเลียงด้วยนิ้วหัวแม่มือข้างถนัด สายต่ายังคงจับจ้องไปยังที่เป้าหมายจัดทำ การการจับปืนของมือทั้งสองข้างในการยิงใหม่เหยียดแขนออกไป จัดศูนย์ให้พอดี เล็งเป้าหมายให้ดี และเตรียมพร้อมเข้าสู่การยิงนัดต่อไป

การบรรจุกระสุนปืนทางยุทธวิธี (Tactical Reload)

ในสถานการณ์ทางยุทธวิธี หากจำนวนกระสุนปืนมีการใช้งาน และลดน้อยลงไปจากการยิงเมื่อสถานการณ์เอื้ออำนวย ให้ผู้ยิงทำการบรรจุซองกระสุนปืนชุดใหม่ทันทีเพื่อให้อาวุธปืนนั้นมีความพร้อมใช้งานด้วยกระสุนปืนเต็มอัตรา ตลอดเวลา โดยให้ผู้ยิงปฏิบัติตามดังนี้

1. นำอาวุธปืนขึ้นมาในระดับสายตา (สายต่ายังคงมองจับจ้องไปที่เป้าหมาย) หันบ่อบรรจุซองกระสุนปืนเข้าหาแนวกลางลำตัวโดยช่วงเวลาเดียวกันมือข้างที่ไม่ถนัดจับซองกระสุนปืนใหม่จากซองบรรจุซองกระสุนสำรอง

2. ใช้มือข้างที่ไม่ถนัด จับซองกระสุนปืนใหม่ออกมาจัดให้ซองบรรจุกระสุนใหม่อยู่ระหว่างนิ้วกลางและนิ้วชี้ของมือข้างที่ไม่ถนัด โดยก้นซองของบรรจุกระสุนปืนใหม่วางตัวอยู่ในฝ่ามือ เคลื่อนมือข้างที่ไม่ถนัดพร้อมซองกระสุนปืนใหม่ไปให้ใกล้กับที่บรรจุซองกระสุนปืนของอาวุธปืน

3. ใช้นิ้วหัวแม่มือของมือข้างที่ถนัดกดปุ่มปลดซองกระสุนปืน และใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ข้างที่ไม่ถนัดรับซองบรรจุกระสุนปืนเดิมออกและนำออกจากตัวปืน เมื่อซองกระสุนปืนเดิมออกจากอาวุธปืนแล้วให้พลิกมือข้างไม่ถนัดจนปากของกระสุนปืนใหม่ มารออยู่หน้าปากบ่อบรรจุซองกระสุนปืนและดันซองกระสุนปืนใหม่เข้าไปด้วยสันมือหรือฝ่ามือที่มือข้างไม่ถนัดนั้นประคองอยู่ ดันท้ายให้สุดจนล็อกแน่นสนิทดีแล้ว จึงนำซองบรรจุกระสุนปืน ที่ใช้แล้วไปเก็บ เพื่อสำรองไว้

การเลิกบรรจุกระสุนปืนพกกึ่งอัตโนมัติ

เมื่อได้รับคำสั่ง “เลิกบรรจุ” จากผู้ฝึกให้ผู้เข้ารับการฝึกปฏิบัติดังนี้

1. ปลดซองกระสุนปืนออกจากปืน โดยกดสลักปลดของกระสุนปืน
2. ดึงลำเลื่อนปืนไปทางด้านหลัง แล้วปล่อยให้ลำเลื่อนปืนทำงานอย่างอิสระ โดยทำ 3-4 ครั้ง เพื่อให้ขอร้งปลดกระสุนปืนพากระสุนปืนหรือปลดกระสุนปืนออกจากริงเฟือง แล้วใช้นิ้วหัวแม่มือดันปุ่มค้างลำเลื่อนขึ้นไปด้านบนเพื่อให้ลำเลื่อนปืนค้าง

3. ตรวจจาวุธปืน เพื่อดูว่ามีกระสุนปืนหรือวัตถุอื่นใดติดค้างอยู่ในริงเฟืองหรือลำกล้องปืนหรือไม่
4. จับปืนในท่ายิงสองมือ แแนวปากลำกล้องปืนชี้ไปทางแนวเป้า ปลดคันค้างลำเลื่อนทำการเล็งและลั่นไกปืน เรียบร้อยแล้วให้รอฟังคำสั่งจากผู้ฝึก

Instructor Note

- เป็นเทคนิคของเจ้าหน้าที่ที่จะต้องฝึกฝน จนเกิดความรวดเร็วและชำนาญ เพื่อเอาตัวรอดระหว่างการเผชิญเหตุ

หัวข้อที่ 5 การลดนกปืน

บางครั้งเมื่อได้ปฏิบัติเตรียมตัวในการยิงไปแล้ว ต่อมาหมดความจำเป็นอย่างยิ่ง ก็มีขั้นตอนการปฏิบัติในการลดนกปืนเพื่อเลิกยิง ดังนี้

วิธีการลดนกปืนพกกลุ่ไม่

1. ใช้นิ้วหัวแม่มือข้างที่ไม่ถนัดสอดขวางระหว่างนกปืนที่จางอยู่กับโครงปืน
2. ใช้นิ้วหัวแม่มือข้างที่ถนัดกดพยางนกปืนไว้พร้อมกับเหยี่ยวไกช้า ๆ ให้นกปืนลดลงไปที่นิ้วหัวแม่มือที่ขวางไว้แล้วค่อย ๆ ดึงนิ้วออก

วิธีการลดนกปืนพกกึ่งอัตโนมัติ

1. ใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ของมือที่ไม่ถนัดจับนกปืนให้แน่น
2. ในขณะที่ใช้นิ้วเหยี่ยวไกปืนให้ค่อย ๆ ปล่อนนกปืนไปช้า ๆ ในขณะที่นิ้วทั้งสองจับนกปืน จนนกปืนลดลงสุด

Instructor Note

- ให้ผู้เข้ารับการฝึก ฝึกการปฏิบัติตามขั้นตอน
- แนะนำผู้เข้ารับการฝึก กรณีปืนพกที่มีระบบลดนกแบบนิรภัย ให้ใช้ ระบบนิรภัย

หัวข้อที่ 6 หลักพื้นฐานของการยิงปืน

หลักพื้นฐาน 8 ประการ (8 Fundamentals)

หลักพื้นฐานของการยิงปืนถือเป็นหัวใจของการยิงปืนพก ที่จะต้องเรียนรู้และปฏิบัติให้ครบทุกขั้นตอน หากต้องการให้การยิงปืนได้ผลดีมีความแม่นยำ ถือเป็นคัมภีร์ที่ต้องท่องให้ขึ้นใจ ทั้ง 8 ประการ คือ

1. ท่ายืน	Stance
2. การจับปืน	Grip
3. การจัดศูนย์ปืน	Sight alignment
4. การเล็งเป้าหมาย	Sight picture
5. การควบคุมลมหายใจ	Breath control
6. การลั่นไก	Trigger manipulation
7. การเล็งตาม	Follow-through
8. การคืนรอบ	Recovery

1. ท่ายืน Stance

การจัดท่ายืน คือการจัดท่าให้มีความสัมพันธ์ระหว่างร่างกายท่อนบนและร่างกายท่อนล่าง หรือส่วนเท้า ท่ายืนที่ถูกต้อง ผู้ยิงควรที่จะ

1. วางเท้าให้ขนานกับแนวหัวไหล่
2. ตำแหน่งของเท้าข้างที่ไม่ถนัดควรอยู่เหนือเท้าข้างถนัดพอประมาณ และชี้ไปในทิศทางการยิง
3. วางเท้าข้างถนัด (ข้างเดียวกับมือข้างที่จับปืน) ให้แน่นนอนเพื่อสร้างสมดุล
4. ใช้เท้าข้างถนัดเป็นเท้านำในการเดินหน้า หรือเคลื่อนที่โดยฉับพลันเสมอ
5. งอเข่าเล็กน้อย และโน้มลำตัวท่อนบนไปข้างหน้าเล็กน้อย ทั้งนี้น้ำหนักตัวไปด้านหน้า 60-70% เพื่อช่วยในการขับเคลื่อนของอาวุธปืน

6. ยกมือทั้งสองข้างขึ้นระดับหน้าอก ล็อกข้อศอกเข้าหาลำตัว ยืนให้มั่นคง ไหล่และศีรษะทำมุมขนานกับเป้าหมาย ศีรษะตั้งตรง ไม่ก้มหน้า

หมายเหตุ ท่ายืนต้องสบายไม่ฝืนธรรมชาติ

2. การจับปืน Grip

การจับปืน คือการจัดท่าทางการจับถืออาวุธปืนด้วยมือ ท่าจับปืนที่ถูกต้อง ผู้ยิงควรที่จะปฏิบัติตามหลักการดังนี้

1. ผู้ยิงจับปืนด้วยมือที่ถนัด โดยให้ด้ามปืนอยู่ระหว่างง่ามมือและให้ง่ามมืออัดแน่นอยู่ที่ด้ามปืน จับสูงถึงขอบสันด้านบนของตัวปืน สามนิ้วที่เหลือให้กำด้ามปืนโดยเพิ่มน้ำหนักบีบลงไป ด้านหน้าและด้านหลังของด้าม ใช้แรงบีบประมาณ 6 ส่วน จาก 10 ส่วน มือและแขนที่จับปืนดันปืนไปด้านหน้าให้มีความรู้สึกตึง

2. จัดตำแหน่งของนิ้วหัวแม่มือให้เหมาะสมกับอาวุธปืนแต่ละชนิด

3. จัดวางนิ้วชี้ที่ใช้เหนี่ยวไกให้เหมาะสมเพื่อผลการควบคุมสูงสุด

4. ใช้มือข้างที่ไม่ถนัด ประคองมือข้างที่กำด้ามปืนไว้ให้ดีและให้มั่นคง โดยให้ใช้มือข้างที่ไม่ถนัดบีบมือข้างที่ถนัด โดยออกแรงเต็มที่ ให้ร่องนิ้วของมือทั้งสองวางซ้อนกัน ไม่ให้นิ้วมือแตกออกจากกัน มือที่ใช้จับปืนออกแรงดันไปข้างหน้า ส่วนมือที่ประคองปืนออกแรงดึงมาด้านหลัง

การวางนิ้วหัวแม่มือ สามารถวางได้ 2 แบบ ซึ่งนิยมใช้กันอยู่ในปัจจุบัน คือ

แบบที่ 1 การวางนิ้วหัวแม่มือทาบไปด้านหน้า

นิ้วหัวแม่มือที่จับปืนวางบนนิ้วหัวแม่มือที่ใช้ประคองปืนหรือมือที่ไม่ถนัด โดยให้หัวแม่มือที่ประคองปืนเหยียดขนานกับตัวปืนและให้นิ้วหัวแม่มือที่จับปืนวางลงบนมือที่ประคองปืน

แบบที่ 2 การวางนิ้วหัวแม่มือนอกทับใน หรือในทับนอก

นิ้วหัวแม่มือที่จับปืนวางทับบนนิ้วหัวแม่มือที่ประคองปืนพร้อมกับเพิ่มน้ำหนักในการบีบปืนลงไป

การวางนิ้วหัวแม่มือในลักษณะอิงแบบจ้งนกกิน

การวางนิ้วหัวแม่มือในลักษณะอิงแบบไม่จ้งนกกิน

3. การจัดศูนย์ปืน Sight alignment

การจัดศูนย์ปืน คือ ขั้นตอนการปฏิบัติเพื่อจัดศูนย์ปืนของอาวุธปืนให้ถูกต้อง การจัดศูนย์ปืนที่ถูกต้อง ผู้ยิงต้องปฏิบัติดังนี้

1. จัดใบศูนย์หน้าให้อยู่ตรงกลางร่องบากของศูนย์หลัง
2. ตรวจสอบให้แน่ใจว่ายอดศูนย์หน้านั้นเสมอกันกับแนวศูนย์หลัง และอยู่ในระยะแนวขนานกับสายตา

4. การเล็งเป้าหมาย Sight picture

การเล็งเป้าหมายเป็นขั้นตอนที่สัมพันธ์กันระหว่าง ศูนย์หน้า ศูนย์หลัง และเป้าหมายซึ่งเห็นโดยผู้ยิง เพื่อให้การเล็งเป้าหมายที่ถูกต้อง ผู้ยิงควรที่จะต้องรู้หลักการและปฏิบัติดังนี้

1. ในการมองภาพที่ระยะเวลาเดียวกัน โฟกัสของสายตา ไม่สามารถมองเห็นวัตถุที่ต่างระยะกัน ได้ชัดเจนเท่ากัน สายตาของมนุษย์ก็มีความสามารถจำกัดที่จะมองให้เห็นภาพได้ชัดได้เพียงชั่วระยะหนึ่งเท่านั้น หมายความว่าถ้าเรามองออกไปในระยะไกล เราจะเลือกมองให้ภาพชัดที่ระยะเท่านั้น จะมองให้เห็นชัดทุกระยะไม่ได้ เช่น ถ้าเรามองสองคนที่ยืนอยู่ต่างระยะกันเราจะมองให้เห็นหน้าให้ชัดได้ที่ละคนเท่านั้น ถ้าเรามองคนหนึ่งเห็นหน้าชัดอีกคนหนึ่งก็จะเห็นเบลอๆ ถ้าเปลี่ยนไปมองคนที่เห็นเบลอให้ชัด คนที่เห็นชัดคนแรกก็จะเบลอเหมือนกัน นั่นหมายความว่า เมื่อของสองสิ่งอยู่ต่างระยะกันสายตาจะไม่สามารถมองเห็นได้ชัดได้ทั้งสองภาพ ภาพหนึ่งจะชัด อีกภาพหนึ่งจะเบลอ เมื่อเราเล็งปืน ก็จะต้องใช้สายตามองศูนย์ปืน ซึ่งห่างจากตัวเราไปประมาณ 1 ช่วงแขน หรือประมาณ 2 ฟุต แต่เป้าจะอยู่ห่างออกไป อาจจะเป็น 25 หลา 50 หลา 60 หลา ถ้าเราต้องการที่จะมองให้เห็นศูนย์ปืนชัด เป้าก็จะไม่ชัด ถ้าเรามองเป้าชัดศูนย์ก็จะไม่ชัด ฉะนั้นการเล็งที่ถูกต้อง จะต้องเล็งให้ศูนย์ชัดเสมอ ส่วนเป้าจะเบลอตลอดเวลา จึงจะเป็นการเล็งที่ถูกต้อง

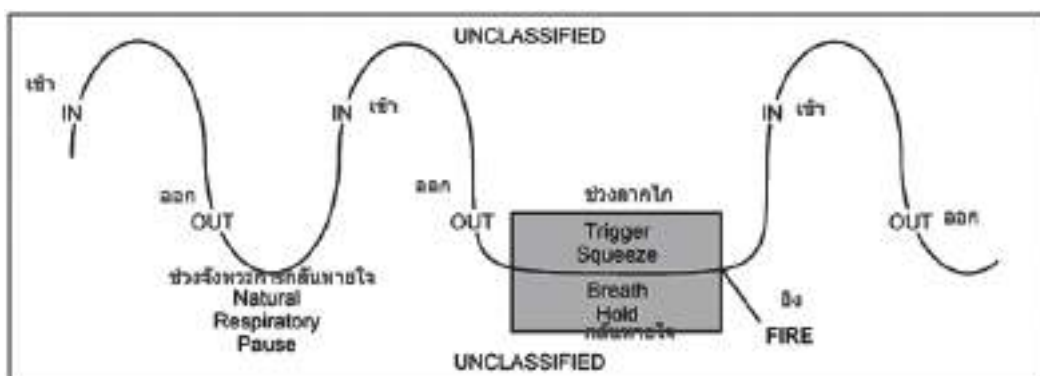
2. ในการเล็ง โฟกัสของสายตาจะต้องจับอยู่ที่ภาพศูนย์ปืนตลอดเวลา

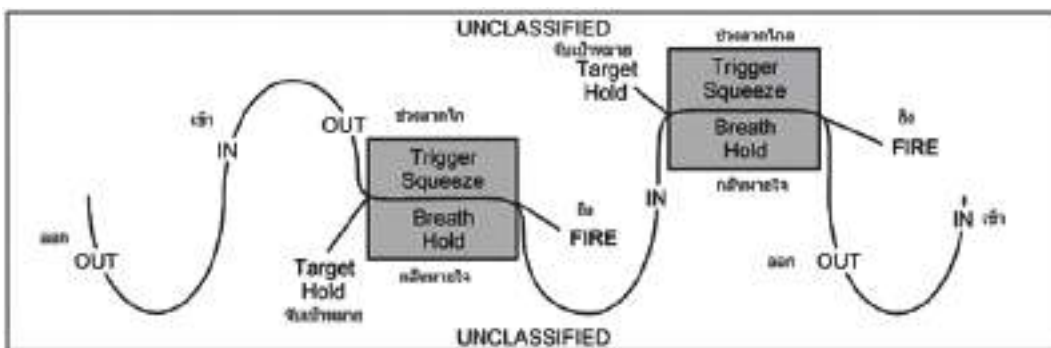
5. การควบคุมลมหายใจ Breath control

การควบคุมลมหายใจ ถือเป็นปัจจัยสำคัญในขั้นตอนการเล็ง หากผู้ยิงหายใจขณะทำการเล็งยิง หน้าอกระบบจะขยายตัวและยุบตัว ทำให้มีการขยับของปืนในแนวตั้ง ผู้ยิงต้องทำการกำหนดจังหวะหายใจระหว่างการเล็ง และกลั่นลมหายใจเล็กน้อย การควบคุมลมหายใจผู้ยิงควรปฏิบัติดังนี้

1. หายใจเข้า หายใจออกปกติ และหยุดอย่างเป็นธรรมชาติ วงจรการหายใจ จะอยู่ที่ 4-5 วินาที การหายใจเข้าและหายใจออกนั้น จะหน่วงเพียง 2 วินาที ฉะนั้นระหว่างวงจรการหายใจแต่ละครั้ง จะมีช่วงอันอยู่ประมาณ 2-3 วินาที ซึ่งสามารถช่วยให้เรากลับหายใจได้อย่างเป็นธรรมชาติโดยไม่ฝืนได้ราว ๆ 12-15 วินาที อย่างไรก็ตาม การกลั่นลมหายใจสูงสุดนั้นไม่ควรเกิน 8 - 10 วินาที
2. ควรทำการลั่นไกขณะกลั่นลมหายใจระหว่างห้วงการหายใจ หรือเมื่อเริ่มต้นกระบวนการใหม่อีกครั้ง

จังหวะการควบคุมลมหายใจ ต่อการยิง 1 เป้าหมาย

จังหวะการควบคุมลมหายใจ ต่อการยิงเป้าหมายมากกว่าหนึ่งเป้าหมาย

6. การลั่นไก Trigger manipulation

การลั่นไก คือการเดินไกโดยใช้ปลายนิ้วลั่นไกและกดลงไปยังไกปืนเพื่อยิง ผู้ยิงจะต้องปฏิบัติ
ดังนี้

1. เพิ่มแรงกดไปยังหน้าไกปืนอย่างราบเรียบโดยไม่กระชาก ขณะชี้ปืนไปยังเป้าหมาย
2. เล็งไปยังเป้าหมาย
3. ดำเนินการไล่ไกปืนอย่างราบเรียบจนกระทั่งกระสุนปืนนั้นลั่นออกไป
4. การควบคุม ความนิ่ง และความลื่นไหลในการบีบหน้าไกปืนจะช่วยยืนยันความถูกต้อง

ของการจัดภาพศูนย์ปืน

7. การเล็งตาม Follow-through

การเล็งตาม คือการคงไว้ซึ่งสติรับรู้และการคงไว้ซึ่งทุกหลักการพื้นฐานก่อนหน้านี้
เพื่อทำการปฏิบัติซ้ำในการยิงนัดต่อ ๆ ไป

ผู้ยิงควรคงไว้ซึ่งหลักการปฏิบัติทุกประการ โดยคงสมาธิไว้ที่การจัดศูนย์แม้หลังการยิงไปแล้ว
คงไว้ซึ่งสติรับรู้ รวมถึงปัจจัยการควบคุมอาวุธปืนทั้งหมด ตลอดจนการยิงนัดถัด ๆ ไปต้อง
มั่นคง และไม่ละสายตาการจัดภาพศูนย์ปืน

8. การคืนรอบ Recovery

การคืนรอบ เป็นขั้นตอนการปฏิบัติในการนำอาวุธเข้าสู่ตำแหน่งเดิมในการเล็งและรักษาไว้
ซึ่งจุดเล็งเดิม

ผู้ยิงควรคืนตำแหน่งอาวุธปืนให้เร็วที่สุดเท่าที่สามารถกระทำได้ โดยสามารถปฏิบัติได้ดังนี้

1. ให้แรงสะท้อนปืนซับมาโดยตรงมายังหัวไหล่
2. กลับเข้าสู่สภาวะพร้อมยิงตามหลักการปฏิบัติทันทีเพื่อเตรียมยิงอาวุธปืนในนัดถัดไป

Instructor Note

- ฟีก ฟีก ฟีก และฟีก เท่านั้น

หัวข้อที่ 7 ท่าพร้อมใช้อาวุธ

การฝึกท่าพร้อมใช้อาวุธ ผู้ยิงจะต้องระลึกถึงหลักการพื้นฐาน 8 ประการ อยู่ตลอดเวลา เพราะการที่ผู้ยิงจะเลือกใช้ท่าพร้อมใช้อาวุธนั้น จะต้องมีความพร้อมสำหรับการใช้อาวุธปืนจริง ๆ

ท่าพร้อมต่ำ (Low Ready)

เป็นท่าพักปืนเตรียมพร้อมต่อสู้ในระยะประชิดซึ่งผ่านขั้นตอนการต่อสู้หรือขั้นตอนการชักปืนออกจากซองปืน (Drawing Pistol From Holster)

ท่าพร้อมสูง (High compressed ready position)

เป็นท่าพักปืนพร้อมต่อสู้ในระยะประชิดซึ่งใช้ในการตรวจค้นอาคาร

ท่า Position Sul

Position Sul เป็นภาษาโปรตุเกสแปลว่า “ทิศใต้” เป็นท่าเตรียมพร้อมในการใช้อาวุธปืนที่นิยมมากท่าหนึ่งในช่วงหลายปีที่ผ่านมาผู้ที่คิดค้นท่านี้คือ นาย Alan Brosnan แห่ง TEES (Tactical energetic entry system, เป็นสถาบันเอกชนแห่งหนึ่งที่สอนให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลสหรัฐ เช่น หน่วย SWAT และ หน่วยปฏิบัติการพิเศษ) และ นาย Max F. Joseph แห่ง TFFT (Tactical firearms training team, เป็นสถาบันเอกชนอีกแห่งหนึ่งที่สอนให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลสหรัฐ เช่น หน่วย SWAT และ หน่วยปฏิบัติการพิเศษ เช่นกัน) เป็นท่าพักปืนที่นิยมใช้ในการประกอบทีมของหน่วยปฏิบัติการพิเศษ

หัวข้อที่ 8 การตรวจการณ์ (Scanning)

เมื่อยิงเสร็จ “อย่าเพิ่งลดปืนลงทันที” ให้ตรวจการณ์ดูเป้าหมายก่อนว่ายังคงเป็นภัยคุกคามอยู่หรือไม่ ในการยิงต่อสู้เราต้องตรวจดูให้แน่ใจว่าสามารถหยุดยั้งภัยคุกคามเบื้องต้นได้แล้วและยังต้องระวังว่าอาจมีภัยคุกคามใหม่ การตรวจการณ์กระทำเพื่อเตรียมความพร้อมจะต่อสู้กับภัยคุกคามอย่างต่อเนื่อง จึงต้องตรวจสอบโดยใช้สายตา 3 ส่วนดังต่อไปนี้

1. ตรวจเป้าหมาย - ละสายตาจากภาพศูนย์ปืน ไปที่เป้าหมาย ตรวจสอบภัยคุกคามเบื้องต้น

2. ตรวจปืน - ใช้สายตาตรวจดูอาวุธปืน ว่าอยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานหรือไม่ เกิดปัญหาติดขัด หรือกระสุนปืนหมดหรือไม่ หากตรวจพบให้ทำการแก้ไข หรือบรรจุกระสุนปืนใหม่โดยทันที

3. ตรวจพื้นที่ - ดูพื้นที่โดยรอบเพื่อความปลอดภัย

Instructor Note

- การตรวจการณ์เป็นการตรวจสอบภัยคุกคาม และความพร้อมของอาวุธของเจ้าหน้าที่ จึงต้องกำชับผู้เข้ารับการฝึกให้ปฏิบัติจนเกิดความเคยชิน

หัวข้อที่ 9 การชักอาวุธปืนออกจากซองปืน (Drawing Pistol From Holster)

การชักอาวุธปืนออกจากซองปืนเป็นเทคนิคที่ต้องอาศัยการฝึกฝนให้เกิดความชำนาญและรวดเร็ว แบ่งกระบวนการปฏิบัติเป็น 4 ขั้นตอน (Four step process) ดังนี้

ตำแหน่งที่ 1 (Position 1) ใช้มือข้างที่ไม่ถนัดเปิดซองพก ปลดล็อกซองปืน พร้อมจับด้ามปืนให้กระชับ ยกอาวุธปืนออกจากซองปืน พร้อมยกมือข้างที่ไม่ถนัดซึ่งใช้สำหรับประคองปืนให้อยู่ระดับหน้าอก

ตำแหน่งที่ 2 (Position 2) ยกอาวุธปืนขึ้นมาแบบตั้งตรงจนพ้นจากซองปืน อย่าสะบัดลำตัวหรือสายหัวไหล่แขนควรเป็นส่วนเดียวที่เคลื่อนไหว

ตำแหน่งที่ 3 (Position 3) เคลื่อนอาวุธปืนมาจนกระทั่งปากกระบอกปืน ชี้ไปยังเป้าหมาย ใช้มือข้างที่ไม่ถนัดประคองมือข้างที่ถือปืนไว้บริเวณกึ่งกลางหน้าอก โดยให้อาวุธปืนอยู่ใกล้กับสายตาให้มากที่สุด จับปืนให้ถูกต้องด้วยมือทั้งสองข้าง

ตำแหน่งที่ 4 (Position 4) เหยียดแขนและดันอาวุธปืนออกไปข้างหน้า สายตาจับไปที่ศูนย์ปืน

Instructor Note

- ในการฝึกชักอาวุธปืนออกจากซอง ให้ผู้รับการฝึกปฏิบัติอย่างช้า ๆ แต่ต่อเนื่อง เพื่อให้กล้ามเนื้อจดจำการปฏิบัติ โดยเน้นในเรื่องของหลักการยิงปืนพื้นฐาน 8 ประการ

หัวข้อที่ 10 เทคนิคการใช้อาวุธปืนประจำกาย (Marksmanship Techniques)

การยิงทีละนัด (Single Shot)

เล็งเป้าหมาย	Sight picture
เหนี่ยวไก	Trigger press
เล็งเป้าหมาย	Sight picture

การเล็งยิงต่อเนื่อง (Controlled Pair)

เล็งเป้าหมาย	Sight picture
เหนี่ยวไก	Trigger press
เล็งเป้าหมาย	Sight picture
เหนี่ยวไก	Trigger press
เล็งเป้าหมาย	Sight picture

การยิงซ้อน (Double Tap)

การยิงซ้อนเป็นการยิงซ้ำสองนัดในห้วงติดต่อกันทันที เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการยับยั้งเป้าหมายคุกคาม

1. ผู้ยิงต้องปฏิบัติตามหลักพื้นฐานทั้ง 8 ประการ แต่การยิงนัดที่สองซ้ำในทันทีที่ต้องใช้เวลาในการจัดศูนย์ยิงในชั่วพริบตาเท่านั้น และคงไว้ซึ่งการคืบค่นตำแหน่งและการตามเป้าหมายเช่นเดิม
2. การเล็งยิงต่อเนื่องสองนัด (Controlled Pair) ของผู้ยิงคนหนึ่ง อาจเป็นการยิงซ้อน (Double Tap) ของผู้ยิงอีกผู้หนึ่งก็ได้

การยิงยับยั้ง (Failure Drill)

การยิงยับยั้งจะกระทำก็ต่อเมื่อภัยคุกคามนั้นสวมเกราะกันกระสุน หรือเป็นการยิงซ้อน 3 นัด เมื่อเป้าหมายถูกยิงด้วยการยิงต่อเนื่อง 2 นัด เข้าที่ลำตัวแล้ว แต่การคุกคามยังไม่หยุดยั้ง จึงทำการยิงนัดที่ 3 เข้าที่ตำแหน่งที่สามารถหยุดยั้งภัยคุกคามได้ เช่น กระดูกเชิงกราน, ศีรษะ

การลำดับเป้าหมาย (Target Indexing)

เมื่อต้องทำการยิงเป้าหมายมากกว่าหนึ่ง ผู้ยิงควรรู้จักการเรียงลำดับเป้าหมาย จากเป้าหมายหนึ่งไปสู่อีกเป้าหมายหนึ่ง

การลำดับ คือ การเคลื่อนอาวุธปืนจากเป้าหมายหนึ่งไปสู่อีกเป้าหมายหนึ่ง

ในการเพิ่มขีดความสามารถในการลำดับเป้าหมาย ผู้ยิงควรใช้แรงสะท้อนในการช่วยเคลื่อนที่จากเป้าหมายหนึ่งสู่อีกเป้าหมายหนึ่ง

หลีกเลี่ยงการยึดติดกับเป้าหมายเดิม (การจ้องเป้าหมายเพื่อดูปฏิกิริยา)

ยิงซ้อนไปที่เป้าหมาย และเคลื่อนไปยังเป้าหมายต่อไปโดยไม่ลังเล

หัวข้อที่ 11 ทักษะการใช้อาวุธปืนทางยุทธวิธี

การหันยิง (Static Turn)

บางสถานการณ์ภัยคุกคามไม่ได้อยู่ตรงหน้า แต่อาจจะอยู่ด้านซ้าย ขวา ด้านหลังทางซ้าย หรือด้านหลังทางขวา การยับยั้งภัยคุกคามก็ต้องกระทำได้อย่างมีประสิทธิภาพเช่นกัน การปฏิบัติในการฝึกต้องปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้

1. หันใบหน้าไปมอง (face)
2. หันร่างกายไปทางภัยคุกคาม (body) ในการหันให้ใช้สันเท้าของเท้าด้านที่จะหันเป็นจุดหมุน
3. ชักปืนยิง (gun)

การยิงระหว่างเคลื่อนที่ (Move)

บางสถานการณ์เจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องต่อสู้และติดตามคนร้ายอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สามารถจับกุมคนร้ายให้ได้ หรือบางครั้งจำเป็นต้องถอนตัวจากสถานการณ์นั้น ๆ การเคลื่อนที่ติดตามหรือถอนตัวจึงจำเป็นต้องปลอดภัยด้วยเช่นกัน ฉะนั้นการฝึกยิงปืนระหว่างการเคลื่อนที่ที่ถูกต้องแม่นยำ จึงมีความจำเป็น เพราะขณะเคลื่อนที่ความสามารถในการยิงจะต่ำกว่าปกติ และตัวผู้ยิงจะเป็นเป้าให้ฝ่ายตรงข้ามเห็นได้ชัด การยิงระหว่างการเคลื่อนที่มีรูปแบบและหลักการ ดังนี้

1. การยิงระหว่างการเคลื่อนที่ไปข้างหน้า-ผู้ยิงปฏิบัติตามหลักการยิงปืนพื้นฐานทั้ง 8 ประการ จัดร่างกายท่อนบนให้ได้สมดุลและนิ่งให้มากที่สุด ร่างกายท่อนล่างให้มีความยืดหยุ่นในระหว่างการเคลื่อนที่ ในการก้าวเดินเพื่อเคลื่อนที่ให้ใช้สันเท้าสัมผัสพื้นก่อน
2. การยิงระหว่างการเคลื่อนที่ถอยกลับข้างหลัง-ปฏิบัติโดยใช้หลักการเดียวกับการเคลื่อนที่ไปข้างหน้า โดยในการก้าวเดินเพื่อเคลื่อนที่ให้ใช้ปลายเท้าสัมผัสพื้นก่อน
3. การยิงด้านข้างระหว่างการเคลื่อนที่ - ให้ผู้ยิงนิภาพของการเคลื่อนไหวของร่างกายโดยแยกร่างกายท่อนบนและท่อนล่าง ร่างกายท่อนบนเปรียบเสมือนบ่อมนปืนสามารถเคลื่อนไหวได้ทุกทิศทาง ร่างกายท่อนล่างเปรียบเสมือนตัวรถถังที่กำลังเคลื่อนที่

การลดเป้าหมาย

การต่อสู้กับคนร้ายบางครั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องมีเทคนิคในการพรางหรือลงให้คนร้ายเข้าใจผิด ซึ่งเป้าหมายของตัวเจ้าหน้าที่ ซึ่งจะทำให้เจ้าหน้าที่รอดพ้นจากภัยคุกคามที่เกิดขึ้นได้ เช่น การหาที่กำบัง การลดเป้าหมาย การย้ายที่อยู่ เป็นต้น ฉะนั้น การฝึกยิงปืนที่ต่อสู้กับคนร้ายแล้วลดเป้าหมาย จึงเป็นเทคนิคอย่างหนึ่งที่จำเป็น

ท่านั่งคุกเข่ายิง (Kneeling Position)

Step back คือการนั่งคุกเข่ายิงด้วยการก้าวเท้าข้างที่ถนัดหรือไม่ถนัด เท้าใดเท้าหนึ่งไปด้านหลัง โดยนั่งคุกเข่าสูง แล้วทำการยิง

Step forward คือการนั่งคุกเข่ายิงด้วยการก้าวเท้าข้างที่ถนัดหรือไม่ถนัด เท้าใดเท้าหนึ่งไปข้างหน้า โดยนั่งคุกเข่าสูง แล้วทำการยิง

การยิงหลังที่กำบัง

ที่กำบังจะต้องเป็นสิ่งที่ป้องกันจากอาวุธปืนของคนร้าย เมื่อทำการยิงจากที่กำบังนั้นตำรวจผู้ยิงจะต้องตัดสินใจก่อนว่าจะใช้ท่าทางยิงใดให้เหมาะสมกับกำบังที่มีอยู่ แล้วจึงจัดทำท่าทางการยิงพยายามให้ส่วนศีรษะหรือร่างกายที่ใช้ในการยิง ให้ออกนอกพื้นที่กำบังเท่าที่จำเป็นเท่านั้น

Instructor Note

- กำชับให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทำซ้ำหลายๆ ครั้งจนเกิดความเคยชิน

หัวข้อที่ 12 การแก้ไขอาวุธปืนพกกึ่งอัตโนมัติ ติดขัด

การแก้ไขอาวุธปืนติดขัด (Weapons Malfunction)

- กระสุนเข้ารังเพลิงไม่เรียบร้อย (Failure to Battery) กระสุนป้อนในรังเพลิงไม่สนิท, สปริงรีคอยล์ล้า, กระสุนป้อนไม่ได้มาตรฐาน
- กระสุนด้าน/ไม่เข้ารังเพลิง (Failure to Fire/Feed) ไม่มีกระสุนป้อนในรังเพลิง, กระสุนเก่า-ด้าน, เข็มแทงชนวนหัก
- ปลอกกระสุนปืนติดคาช่องคัดปลอก (Stove pipe) อาวุธปืนขาดการหล่อลื่น หรือสกปรก หรืออาจเกิดขึ้นจากกระสุนปืนที่ลั่นไปแรงดันในรังเพลิงไม่พอจะผลักลูกเลื่อน-สไลด์ไปได้สุดทาง, จับปืนไม่ดี, ขาจับหรือขาเตะปลอกเสียหาย
- กระสุนป้อนซ้อนกัน (Double Feed) ดึงลำเลื่อนผิดวิธี, รังเพลิงสกปรก, กระสุนป้อนไม่ได้มาตรฐาน, การคัดปลอกเสียหาย หรือช่องกระสุนปืนชำรุด

หลักการแก้ไข

มองที่อาวุธปืนการมองจะทำให้ผู้ยิงรู้ว่าอาวุธปืนเกิดปัญหาติดขัดในลักษณะใด

การตบที่สันของช่องกระสุนปืน (TAP) เพื่อให้ช่องกระสุนปืนเข้าสู่ตำแหน่งที่ถูกต้อง

การดึงลำเลื่อน (RACK) เพื่อให้ลำเลื่อนทำหน้าที่ดึงกระสุนปืนหรือปลอกกระสุนปืนออกจากรังเพลิงหรือดันกระสุนปืนเข้ารังเพลิง

การยิง (BANG)

กระสุนเข้ารังเพลิงไม่เรียบร้อย (Failure to Battery)

ลักษณะ - ลำเลือนปิดไม่สนิท

สาเหตุ - กระสุนป้อนในรังเพลิงไม่สนิท, สปริงรีคอยล์ล้า, กระสุนป้อนไม่ได้มาตรฐาน

การแก้ไข 1. สายตายังคงจับจ้องไปที่ภัยคุกคาม
2. ใช้สันมือตบไปที่ด้านท้ายของลำเลือน เพื่อให้ลำเลือนปิดสนิท หรือ ตบที่สันของกระสุนป้อน (TAP) จากนั้นดึงลำเลือน (RACK) แล้วทำการยิง (BANG)

ไม่สามารถป้อนกระสุนป้อนได้ (Failure to Fire)

ลักษณะ - เข็มแทงชนวนพุ่งกระแทกแต่ปืนไม่ลั่น

สาเหตุ - เพราะว่า ช่องกระสุนป้อนบรรจุไม่ดี ช่องกระสุนป้อนล้น มีเศษหรือวัตถุผิดปกติอยู่ในช่องกระสุนป้อน

อาวุธปืนไม่สามารถยิงได้ (Failure to Fire)

ลักษณะ - เข็มแทงชนวนพุ่งกระแทกแต่ปืนไม่ลั่น

สาเหตุ - ไม่มีกระสุนป้อนในรังเพลิง, กระสุนเก่า-ดำน, เข็มแทงชนวนหัก

การแก้ไข 1. สายตายังคงจับจ้องไปที่ภัยคุกคาม
2. ใช้สันมือตบไปที่ด้านท้ายของลำเลือน เพื่อให้ลำเลือนปิดสนิท หรือตบที่สันของกระสุนป้อน (TAP) จากนั้นดึงลำเลือน (RACK) แล้วทำการยิง (BANG)

ปลอกกระสุนปืนติดคาช่องคัตปลอก (Stove pipe)

ลักษณะ - ปลอกกระสุนปืนเปล่าติดคาบช่องคัตปลอก ทำให้สไลด์ไม่สามารถเดินหน้าเพื่อเข้าสู่วงจรปฏิบัติการของอาวุธปืนต่อไปได้

สาเหตุ - อาวุธปืนขาดการหล่อลื่น หรือสกปรก หรืออาจเกิดขึ้นจากกระสุนปืนที่ลั่นไปมีแรงดันในรังเพลิงไม่พอจะผลักลูกเลื่อน-สไลด์ไปได้สุดทาง, จับปืนไม่ดี, ขาจับหรือขาเตะปลอกเสียหาย

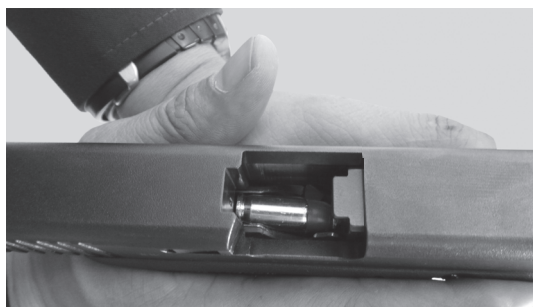
การแก้ไข 1. สายต่ายังคงจับจ้องไปที่ภัยคุกคาม

2. ใช้สันมือตบไปที่ด้านท้ายของลำเลื่อน เพื่อให้ลำเลื่อนปิดสนิท หรือตบที่สันของกระสุนปืน (TAP) จากนั้นดึงลำเลื่อน (RACK) แล้วทำการยิง (BANG)

3. อีกวิธีหนึ่งในการแก้ไขอาการคัดปลอกคาลำเลื่อน คือ กวาดมือดึงปลอกกระสุนปืนที่ติดคาปลอกออกซึ่งเป็นวิธีที่ได้ผลเสมอและง่ายที่จะทำการฝึก อีกทั้งยังเป็นวิธีที่รวดเร็ว ต่อเนื่องและเรียบง่าย

กระสุนป้อนซ้อนกัน (Double Feed)

ลักษณะ - ลำเลื่อนปืนวิ่งกลับไปไม่สุด เมื่อตรวจสอบพบว่าอาวุธปืนป้อนกระสุนปืนซ้อนในขณะที่มีกระสุนปืนอยู่ในรังเพลิงอยู่แล้ว ทำให้หัวกระสุนปืนนัดหนึ่งไปจ่ออยู่ที่จานท้ายกระสุนปืนในรังเพลิง

สาเหตุ - ดึงลำเลื่อนผิดวิธี, รังเพลิงสกปรก, กระสุนปืนไม่ได้มาตรฐาน, การคัดปลอกเสียหาย หรือช่องกระสุนปืนชำรุด

การแก้ไข 1. สายต่ายังคงจับจ้องไปที่ภัยคุกคาม

2. ใช้สันมือตบไปที่ด้านท้ายของลำเลื่อนปืน เพื่อให้ลำเลื่อนปิดสนิท หรือ ตบที่สันของกระสุนปืน (TAP) จากนั้นดึงลำเลื่อน (RACK) แล้วทำการยิง (BANG) ถ้าหากอาวุธปืนยังคงยิงต่อไม่ได้ ให้หาที่กำบัง

3. ค้างลำเลื่อนปืน จากนั้นกดปุ่มปลดของกระสุนปืน ทั้งช่องกระสุนปืนตกลงพื้น

4. ใช้มือทั้งสองข้างดึงลำเลื่อนแรง ๆ เคลียร์รังเพลิง กระทำตามสมควร (อย่าลืมให้แน่ใจว่าปืนตั้งอยู่ในแนวตั้ง)

5. บรรจุช่องกระสุนปืนใหม่เข้าไป

6. ดึงลำเลื่อนปืน (RACK) แล้วทำการยิง (BANG)

หัวข้อที่ 13 ทักษะการใช้อาวุธปืนในสถานะแสงต่ำหรือกลางคืน (Low Light / Night Marksmanship)

คนตาบอดยิงปืน เป็นตัวอย่างซึ่งยกขึ้นบ่อยในโรงเรียนกฎหมาย เกี่ยวกับความสะอาดของผู้ใช้อาวุธปืนหรือความประมาทในการใช้อาวุธปืน ในช่วงมืดมิดยามค่ำคืนถึงแม้บุคคลใดจะมีสายตาปกติทุกอย่าง หากใช้อาวุธปืนในภาวะดังกล่าวมีความเสี่ยงสูงที่จะยิ่งไปถูกผู้บริสุทธิ์ และเป็นคดีขึ้นศาลตัดสินลงโทษมาแล้วจำนวนมากทุกปี นี่จึงเป็นเหตุผลว่าทำไมจึงเริ่มมีการใช้อุปกรณ์ส่องสว่างประกอบการยิงปืนในภาวะแสงต่ำตั้งแต่ช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 19

1. การยิงปืนในภาวะแสงต่ำนั้นที่สำคัญที่สุด คือ การแยกแยะเป้าหมาย ให้ได้ก่อนว่าเป็นภัยคุกคามหรือไม่
2. ไม่ควรเปิดไฟฉายไว้นานโดยไม่จำเป็นซึ่งเป็นการเปิดเผยตัวเราเองเป็นการเสี่ยงอันตรายอย่างมาก การเคลื่อนที่ควรอาศัยความมืดเป็นฉากกำบัง ดังนั้นเมื่อเปิดไฟฉายเพื่อแยกแยะภัยคุกคามเบื้องต้นแล้วควรรีบปิดไฟและเปลี่ยนตำแหน่งตัวเอง ในขณะที่เคลื่อนที่ควรปิดไฟเพื่อไม่ให้ภัยคุกคามมองเห็นตำแหน่งของเราได้
3. แสงสีขาว (White light) = สามารถทำให้แยกแยะเป้าหมายได้ดีกว่าแสงสีอื่น

การใช้ไฟฉายส่องสว่างแสงสีขาว ทำให้มีข้อได้เปรียบหลายประการ

- อุปกรณ์ดังกล่าวมีขายทั่วไป หาได้ไม่ยาก ราคาไม่แพง และดูแลรักษาง่าย
- ช่วยยืนยันผู้ต้องสงสัย หรือภัยคุกคาม
- ช่วยเพิ่มความระมัดระวังในสถานการณ์
- แสงสว่างสีขาวช่วยให้ผู้ต้องสงสัยตาพร่าชั่วขณะได้
- ช่วยให้มองเห็นศูนย์เล็งของอาวุธปืนได้ง่ายขึ้น

ข้อเสียของการใช้ไฟฉายแสงสีขาว

- แสงส่องสว่างอาจเผยตำแหน่งของเรากับฝ่ายตรงข้ามได้ ฝ่ายตรงข้ามอาจใช้แสงเป็นจุดอ้างอิงในการยิงเข้าใส่
- การใช้แสงส่องสว่างผิดที่หรือโดยไม่ตั้งใจ อาจทำให้ถูกตรวจพบได้ทันทีและทำให้ปฏิบัติการทั้งหมดล้มเหลว
- บางครั้งลักษณะของไฟฉายที่ใช้ อาจทำให้การจับปืนนั้นไม่มั่นคงเหมือนการยิงปืนในช่วงเวลากลางวัน ทำให้ส่งผลต่อความแม่นยำ

Harries technique หรือ Crossed wrist technique

เป็นรูปแบบที่นิยมใช้กันมากและมีประสิทธิภาพสูง ทำโดยถือปืนด้วยมือข้างหนึ่ง ส่วนปลายถือด้วยมือข้างไม่ถนัด กำด้ามไฟฉายเอาด้านท้ายกระบอกไฟฉายอยู่ด้านหลังมือ ไขว้มือทั้งสองข้างเอาหลังมือชนกัน ควบคุมเปิด-ปิดไฟฉายด้วยนิ้วหัวแม่มือของมือข้างที่ถือไฟฉาย

F.B.I. modified technique

มือข้างที่ถือไฟฉายกำด้ามไฟฉายควบคุมปุ่มเปิด-ปิดด้วยนิ้วหัวแม่มือ ยื่นมือที่ถือไฟฉายออกห่างตัวออกไปโดยให้ยื่นไปข้างหน้าเล็กน้อย เพื่อแสงไฟจะได้ไม่ฉายถูกตัวผู้ถือไฟฉายเอง ตำแหน่งไฟฉายอาจย้ายที่ไปได้หลายตำแหน่งทั้งบน ล่าง ขวาหรือซ้าย

คู่มือการฝึกหลักสูตรการปฐมพยาบาลทางยุทธวิธี (Tactical Combat & Casualty Care : TCCC)

ในการปฏิบัติงานทางยุทธวิธีนั้น นอกจากจะต้องมีความรู้ความสามารถในการป้องกันตนเอง และทักษะการต่อสู้ป้องกันตัวแล้ว การมีความรู้ในด้านการปฐมพยาบาลก็เป็นอีกทักษะหนึ่งที่มีความสำคัญ และจำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ เพราะเจ้าหน้าที่ไม่อาจรู้ได้ว่าในแต่ละภารกิจจะต้องเผชิญเหตุในลักษณะใดบ้าง ถึงแม้ได้พยายามต่อสู้ป้องกันอย่างเต็มที่แล้ว หากเกิดการบาดเจ็บขึ้นขณะปฏิบัติหน้าที่ การที่เจ้าหน้าที่มีความรู้เกี่ยวกับการปฐมพยาบาลจะสามารถช่วยเหลือตนเองและผู้อื่นได้ อย่างไรก็ตามในสถานการณ์ที่เป็นอันตรายต่อผู้ช่วยเหลือและผู้บาดเจ็บ อัตราการรอดชีวิตของผู้บาดเจ็บขึ้นอยู่กับวิธีการปฐมพยาบาลที่ต้องปฏิบัติอย่างรวดเร็ว ถูกวิธีและปลอดภัย การปฐมพยาบาลอย่างไม่ถูกวิธีจะส่งผลให้เกิดการบาดเจ็บรุนแรงมากขึ้น

ดังนั้น การมีความรู้เกี่ยวกับการปฐมพยาบาลที่ถูกวิธี จะช่วยให้ผู้บาดเจ็บมีโอกาสรอดชีวิตสูงขึ้น ลดโอกาสเกิดความพิการ หรือสูญเสียกำลังพลได้

เป้าหมายการปฐมพยาบาลทางยุทธวิธี

1. เพื่อช่วยเหลือผู้บาดเจ็บได้อย่างรวดเร็ว ถูกวิธี และปลอดภัย
2. เพื่อเป็นการลดความรุนแรงของการบาดเจ็บบรรเทาความเจ็บปวดทรมาน ช่วยต่อชีวิตให้ผู้ที่ได้รับบาดเจ็บระหว่างปฏิบัติหน้าที่
3. เพื่อป้องกันความพิการที่จะเกิดขึ้นตามมาภายหลัง

หลักการปฐมพยาบาลทางยุทธวิธี

1. การดูแลระหว่างรบปะทะ
 - 1.1 พยายามป้องกันไม่ให้เกิดบาดเจ็บเพิ่ม (ยิงโต้ตอบ, หาที่กำบัง, ปฐมพยาบาลตนเอง, เจ้าหน้าที่ผู้ร่วมปฏิบัติการเข้าช่วยเหลือ)
 - 1.2 ปฐมพยาบาลอาการบาดเจ็บ
 - ห้ามเลือด
 - ตรวจสัญญาณชีพ
 - เคลื่อนย้ายออกจากพื้นที่โดยเร็ว
2. การดูแลในพื้นที่การปะทะ (พื้นที่ปลอดภัยในระดับหนึ่ง อาจจะยังมีภัยคุกคามเกิดขึ้นได้)
 - 2.1 ตรวจสอบสายรัดห้ามเลือด
 - 2.2 สัมผัสและประเมินอาการผู้บาดเจ็บ (ใช้เทคนิค MABCs)
 - 2.3 ปฐมพยาบาลอาการบาดเจ็บ
 - จัดท่าเปิดทางเดินหายใจ
 - จัดการบาดแผล
 - ตรวจสอบสัญญาณชีพ
 - เคลื่อนย้ายเพื่อส่งรักษาต่อ

3. การเคลื่อนย้าย

3.1 เคลื่อนย้ายสู่พื้นที่ปลอดภัย

3.2 ตรวจสอบและประเมินผู้ป่วย

- ตรวจสอบสายรัดห้ามเลือด
- ตรวจสอบบาดแผลอื่น และทำแผล
- เข้าเฝือก

3.3 เคลื่อนย้ายเพื่อส่งรักษาต่อ

- ขั้นตอนในการปฐมพยาบาลทางยุทธวิธี

1. จัดการภาวะเลือดออกมากโดยการห้ามเลือดในบาดแผลที่ทำให้ผู้ป่วยเจ็บต้องเสียเลือดมาก

ภาพประกอบที่ 1 แสดงวิธีการห้ามเลือด

(อ้างอิง www.medicalantiques.com)

2. ประเมินระดับความรู้สึกตัวโดยการเรียกชื่อ สอบถามอาการ หรือเขย่าตัวผู้ป่วยเจ็บ

ภาพประกอบที่ 2 แสดงวิธีการประเมินระดับความรู้สึก

3. ตรวจการหายใจ ตรวจชีพจร (ตาดู หูฟัง มือจับ) พร้อมประเมินสัญญาณชีพอื่นๆ (ความดันโลหิต อุณหภูมิร่างกาย)

ภาพประกอบที่ 3 แสดงวิธีการตรวจการหายใจและชีพจร
(หากอยู่ระหว่างปะทะให้เคลื่อนย้ายสู่พื้นที่ปลอดภัยหรือที่กำลังทำซ้ำขั้นตอนที่ 1 – 3)

4. ตรวจหาบาดแผลอื่นตามร่างกาย โดยเริ่มตรวจจากศีรษะ ร่างกายส่วนบนด้านหน้า แขน ขา แล้วพลิกตัวผู้บาดเจ็บเพื่อตรวจหาแผลด้านหลัง (หากผู้บาดเจ็บมีอาการไม่สาหัสมากและอยู่ในพื้นที่ปลอดภัยให้ผู้ช่วยเหลือทำแผลโดยเริ่มทำจากแผลที่ตรวจพบก่อนหรือแผลที่เห็นว่ามีแนวโน้มจะเป็นอันตรายสาหัสของผู้บาดเจ็บ)

ภาพประกอบที่ 4 แสดงวิธีการตรวจหาบาดแผลตามร่างกาย

5. ตรวจสัญญาณชีพพร้อมบันทึก โดยสัญญาณชีพเริ่มตรวจจาก การหายใจ ชีพจร ความดันโลหิต อุณหภูมิร่างกาย ลักษณะสีผิว ระดับความรู้สึกตัว

6. รักษาความอบอุ่นร่างกายโดยการห่มผ้าให้ผู้บาดเจ็บ หรือถ้าเป็นไปได้ให้อยู่ในพื้นที่ที่มีอุณหภูมิเหมาะสม ไม่ร้อนเกินไป ไม่เย็นเกินไป

7. เคลื่อนย้ายเพื่อส่งต่อ โดยจะทำการเคลื่อนย้ายเพื่อนำผู้บาดเจ็บไปอยู่พื้นที่ปลอดภัยหรือเคลื่อนย้ายเพื่อส่งผู้บาดเจ็บให้กับหน่วยงานหรือบุคลากรทางการแพทย์ต่อไป

จากเป้าหมาย หลักการ และขั้นตอนในการปฐมพยาบาลทางยุทธวิธีนั้น จะเห็นได้ว่าหากผู้ช่วยเหลือสามารถปฏิบัติได้จริง จะช่วยให้รักษาชีวิตผู้บาดเจ็บจากการปฏิบัติงานได้อย่างปลอดภัย โดยในแต่ละขั้นตอนนั้นจะมีเทคนิคและรายละเอียดในการปฏิบัติแตกต่าง กันไป ซึ่งจะได้อธิบายในหัวข้อต่อไป

1. กายวิภาคศาสตร์พื้นฐาน

การที่เจ้าหน้าที่จะสามารถทำการปฐมพยาบาลผู้บาดเจ็บเพื่อให้มีความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น และเพื่อรักษาชีวิตของผู้บาดเจ็บนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่เจ้าหน้าที่จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับ อวัยวะส่วนประกอบและภาวะปกติของระบบร่างกาย ซึ่งจะได้อธิบายพอสังเขปดังต่อไปนี้

ภาพประกอบที่ 5 แสดงอวัยวะส่วนประกอบของร่างกายมนุษย์
(อ้างอิง www.e-learning.sisaket.com)

ร่างกายของมนุษย์ประกอบด้วยระบบต่างๆ 10 ระบบ ดังนี้

1. ระบบผิวหนังหรือระบบห่อหุ้มร่างกาย (Integumentary system)
2. ระบบกระดูก (Skeletal system)
3. ระบบกล้ามเนื้อ (Muscular system)
4. ระบบย่อยอาหาร (Digestive system)
5. ระบบขับถ่ายปัสสาวะ (Urinary system)
6. ระบบหายใจ (Respiratory system)
7. ระบบไหลเวียนโลหิต (Vascular system)
8. ระบบประสาท (Nervous system)
9. ระบบสืบพันธุ์ (Reproductive system)
10. ระบบต่อมไร้ท่อ (Endocrine system)

ทุกระบบจะทำงานประสานเชื่อมโยงกันทำให้มนุษย์สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ตามปกติ แต่หากมีระบบใดระบบหนึ่งสูญเสียการทำงาน จะส่งผลให้ร่างกายของมนุษย์ไม่สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ตามปกติ และจะแสดงอาการผิดปกติหรืออาการเจ็บป่วยซึ่งเจ้าหน้าที่จะต้องประเมินอาการของผู้บาดเจ็บก่อนที่จะทำการปฐมพยาบาล

2. สัญญาณชีพ (Vital sign)

สัญญาณชีพ เป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงควมมีชีวิตของบุคคล ซึ่งประกอบด้วยอุณหภูมิ ชีพจร (อัตราการเต้นของหัวใจ) การหายใจและความดันโลหิต ทำให้สามารถประเมินอาการผิดปกติของร่างกาย ความรุนแรงของการบาดเจ็บ และความเร่งด่วนในการรักษา เพื่อวางแผนและตัดสินใจทำการปฐมพยาบาลต่อไป

2.1 อุณหภูมิ (temperature)

อุณหภูมิของร่างกายเป็นความสัมพันธ์ระหว่างความร้อนที่ร่างกายสร้างขึ้นกับความร้อนที่สูญเสียไปจากร่างกาย (การควบคุมอุณหภูมิ - Thermoregulation) อุณหภูมิร่างกายปกติระหว่าง 36.5 - 37.5 องศาเซลเซียส

2.1.1 ภาวะผิดปกติของอุณหภูมิร่างกาย

- อุณหภูมิร่างกายสูงกว่า 37.5 องศาเซลเซียส หรือที่เรียกว่า เป็นไข้โดยแสดงอาการตัวร้อน หน้าแดง ตัวแดง เหงื่อออก ชีพจรเต้นเร็ว กระสับกระส่าย
- อุณหภูมิร่างกายต่ำกว่า 36.5 องศาเซลเซียส หรือที่เรียกว่า ภาวะอุณหภูมิร่างกายต่ำกว่าปกติ (Hypothermia) ผู้บาดเจ็บจะมีการหนาวสั่นผิวหนังซีดและเย็น ความดันโลหิตต่ำ ปัสสาวะออกน้อย สับสนมึนงง ง่วงซึม

2.1.2 วิธีการวัดอุณหภูมิร่างกาย

- ใช้ปรอท ที่เป็นแท่งแก้ว วัดทางปาก รักแร้ ทางทวารหนัก
- สำหรับการปฏิบัติงานทางยุทธวิธี จะวัดอุณหภูมิโดยใช้การสัมผัสตัวผู้บาดเจ็บ เพื่อประเมินอุณหภูมิกายเบื้องต้น ว่ามีความผิดปกติของอุณหภูมิกาย อย่างไร

2.2 ชีพจรหรืออัตราการเต้นของหัวใจ (Pulse)

เป็นการหดและขยายตัวของหลอดเลือดแดงเป็นจังหวะ ในการสูบฉีดเลือดไปหล่อเลี้ยงร่างกายส่งผลให้สามารถจับชีพจรได้ตลอดเวลา

2.2.1 อัตราการเต้นของชีพจรปกติ ดังนี้

- ทารกแรกเกิด ถึง 1 เดือน อัตราการเต้นของชีพจรประมาณ 120 - 160 ครั้ง/นาที
- เด็กอายุ 1 - 12 ปี อัตราการเต้นของชีพจรประมาณ 80 - 120 ครั้ง/นาที
- วัยรุ่น-วัยผู้ใหญ่ อัตราการเต้นของชีพจรประมาณ 60 - 100 ครั้ง/นาที

2.2.2 ตำแหน่งการจับชีพจร

- ด้านข้างของคอ คลำได้ชัดเจนจุดบริเวณมูมขากรรไกรล่าง
- ด้านในของต้นแขน
- ข้อมือด้านในบริเวณกระดูกปลายแขนด้านนอกหรือด้านหัวแม่มือ เป็นตำแหน่งที่นิยมจับชีพจรมากที่สุด เพราะเป็นที่ที่จับได้ง่ายและไม่รบกวนผู้ป่วย
- บริเวณขาหนีบ
- บริเวณหลังปุ่มกระดูกข้อเท้าด้านในและบริเวณหลังเท้าให้ดูตามแนวกลางตั้งแต่หัวเข่าลงไป ชีพจรที่จับได้จะอยู่กลางหลังเท้าระหว่างนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้

2.2.3 วิธีปฏิบัติในการจับชีพจร

วางนิ้วชี้ และนิ้วกลาง วางลงบนตำแหน่งตามข้อ 2.2.2 โดยนับจำนวนครั้งของการเต้นใน 1 นาที เพื่อประเมินอาการของผู้บาดเจ็บ

ตำแหน่งชีพจรที่คอ

ตำแหน่งชีพจรที่ท้องแขนด้านใน

ตำแหน่งชีพจรที่ข้อมือ

ตำแหน่งชีพจรที่ขาหนีบ

ตำแหน่งชีพจรที่หลังเท้า

ตำแหน่งชีพจรที่ข้อเท้าด้านใน

ภาพประกอบที่ 6 แสดงตำแหน่งการจับชีพจร

หมายเหตุ

- ห้ามใช้นิ้วหัวแม่มือในการจับชีพจร เนื่องจากนิ้วหัวแม่มือมีหลอดเลือดฝอย ซึ่งอาจทำให้เจ้าหน้าที่สับสนระหว่างชีพจรของเจ้าหน้าที่กับชีพจรของผู้บาดเจ็บ

2.3 การหายใจ (Respiration)

เป็นการนำเอาออกซิเจนเข้าสู่ร่างกายและนำคาร์บอนไดออกไซด์ออกจากร่างกาย

สิ่งที่ต้องสังเกตในการหายใจ มีดังนี้

- อัตราการหายใจมีหน่วยเป็นครั้ง/นาที โดยการหายใจเข้าและออกนับเป็น 1 ครั้ง อัตราการหายใจปกติ มีดังนี้

- ทารกแรกเกิด	อัตราการหายใจประมาณ	35 - 40	ครั้ง/นาที
- เด็ก	อัตราการหายใจประมาณ	20 - 30	ครั้ง/นาที
- ผู้ใหญ่	อัตราการหายใจประมาณ	16 - 20	ครั้ง/นาที

- ลักษณะของการหายใจ สามารถสังเกตได้จากการเคลื่อนไหวของหน้าอก หน้าท้อง โดยปกติลักษณะการหายใจจะมีจังหวะการหายใจเข้าและหายใจออกสม่ำเสมอไม่ต้องใช้แรง ไม่มีเสียง และไม่เจ็บปวด หากผู้บาดเจ็บมีลักษณะการหายใจที่ต่างไปจากนี้แสดงว่ามีความผิดปกติ

2.4 ความดันโลหิต (Blood pressure/ BP)

เป็นแรงดันเลือดขณะที่หัวใจบีบตัว และคลายตัว ซึ่งมี 2 ค่าคือ

(1) ค่าความดันสูงสุด (Systolic pressure) เป็นแรงดันเลือดขณะที่หัวใจบีบตัว ซึ่งมีค่าปกติประมาณ 90 - 140 มิลลิเมตรปรอท (mm.Hg.)

(2) ค่าความดันต่ำสุด (Diastolic pressure) เป็นแรงดันเลือดขณะที่หัวใจคลายตัว ซึ่งมีค่าปกติประมาณ 60 – 90 มิลลิเมตรปรอท (mm.Hg.)

2.4.1 ภาวะความดันโลหิตผิดปกติ

- ความดันโลหิตสูง (Hypertension) ความดันสูงกว่าปกติวัดได้ 140/90 mm.Hg.

อาการ ปวดศีรษะ บริเวณท้ายทอย ตาพร่า หรือมองไม่เห็น คลื่นไส้ อาเจียน ชักและหมดสติในที่สุด

- ความดันโลหิตต่ำ (Hypotension) ความดันลดต่ำกว่าปกติวัดได้น้อยกว่า 90/60 mm.Hg

อาการ อ่อนเพลีย ไม่มีแรง เหนื่อยง่ายกว่าปกติ หน้าซีด เหงื่อออก ตัวเย็น เป็นลมหมดสติ

ภาพประกอบที่ 7 แสดงการวัดความดันโลหิตโดยใช้อุปกรณ์และการวัดความดันโลหิตโดยไม่มีอุปกรณ์

2.4.2 การวัดความดันโลหิตในสถานการณ์ที่ไม่มีเครื่องวัดความดันโลหิตจะสามารถประเมินความดันโลหิตของผู้บาดเจ็บจากการจับชีพจร โดยมีค่าประมาณ ดังนี้

- หากจับชีพจรพบที่หลังเท้าหรือข้อเท้าด้านใน แสดงว่า ผู้บาดเจ็บมีความดันโลหิตมากกว่า 90 mm.Hg.

- หากจับชีพจรพบที่ข้อมือ แสดงว่า ผู้บาดเจ็บมีความดันโลหิตมากกว่า 80 mm.Hg. แต่น้อยกว่า 90 mm.Hg.

- หากจับชีพจรพบต้นแขนด้านในหรือที่ขาหนีบ แสดงว่า ผู้บาดเจ็บมีความดันโลหิตมากกว่า 70 mm.Hg. แต่น้อยกว่า 80 mm.Hg.

- หากจับชีพจรพบที่ต้นคอ แสดงว่า ผู้บาดเจ็บมีความดันโลหิตมากกว่า 60 mm.Hg. แต่น้อยกว่า 70 mm.Hg.

หมายเหตุ

หากผู้บาดเจ็บมีความดันโลหิตน้อยกว่า 60 mm.Hg. (จับชีพจรพบที่ต้นคอเท่านั้น) แสดงว่าเริ่มเข้าสู่ภาวะช็อกซึ่งจะทำให้มีโอกาเสียชีวิตมากยิ่งขึ้น ผู้ช่วยเหลือต้องให้การปฐมพยาบาลและรีบนำส่งบุคลากรทางการแพทย์โดยเร็วที่สุด ระหว่างนำส่งต้องประเมินสัญญาณชีพทุก 5 นาที รักษาความอบอุ่นร่างกายของผู้บาดเจ็บ และช่วยลดการเสียเลือดออกจากร่างกายของผู้บาดเจ็บให้ได้

3. วิธีปฐมพยาบาลเมื่อมีบาดแผลและการห้ามเลือด

สิ่งสำคัญลำดับแรกที่เราควรคำนึงถึงเมื่อมีการบาดเจ็บเกิดขึ้น คือ บาดแผล และการเสียเลือด ดังนั้น จึงต้องทำการปฐมพยาบาลบาดแผลที่เกิดขึ้นและห้ามเลือดก่อนส่งต่อผู้บาดเจ็บไปยังบุคลากรทางการแพทย์

3.1 ลักษณะของบาดแผลและวิธีการปฐมพยาบาล

1) บาดแผลฟกช้ำห้อเลือด วิธีการปฐมพยาบาลให้ประคบด้วยความเย็นทันทีภายใน 24 ชั่วโมงแรกและให้ประคบด้วยความร้อนภายใน 24 ชั่วโมงหลัง

2) บาดแผลถลอก วิธีการปฐมพยาบาลเมื่อเกิดบาดแผลถลอกสิ่งที่จะตามมาก็คือ มีเลือดออกซิซๆ ดังนั้นให้รีบทำการล้างแผลทันที เพื่อป้องกันการติดเชื้อและอักเสบของแผล

3) บาดแผลฉีกขาด วิธีการปฐมพยาบาลล้างบาดแผลและรอบบาดแผลด้วยน้ำสะอาดและสบู่ ทำความสะอาดสิ่งแปลกปลอมที่อยู่ในบาดแผลออก กดบาดแผล ห้ามเลือดด้วยผ้าสะอาด ประมาณ 3-5 นาที ทำความสะอาดบาดแผลด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อและปิดแผล ด้วยผ้าปิดแผล ส่วนการดูแลบาดแผลฉีกขาดขนาดใหญ่ควรรีบทำการห้ามเลือดและรีบนำส่งโรงพยาบาล

4) บาดแผลถูกแทง วิธีการปฐมพยาบาลให้ทำการห้ามเลือดและรีบนำส่งโรงพยาบาล ถ้ามีวัตถุปักคาอยู่ห้ามดึงออก ให้ใช้ผ้าสะอาดกดรอบแผลและใช้ผ้าพันไว้ก่อน รีบนำตัวส่งโรงพยาบาลทันที

5) บาดแผลอวัยวะถูกตัดขาด วิธีการปฐมพยาบาลให้ทำการห้ามเลือดที่บาดแผล และรีบนำส่งโรงพยาบาล ส่วนอวัยวะที่ถูกตัดขาดให้ใส่ถุงพลาสติกที่สะอาดปิดปากถุงให้แน่นไม่ให้น้ำเข้าแล้วแช่ในถังน้ำแข็งแล้วนำส่งโรงพยาบาลพร้อมผู้ป่วย

6) บาดแผลถูกยิง วิธีการปฐมพยาบาลให้ทำการห้ามเลือดและรีบนำส่งโรงพยาบาล โดยทันที เนื่องจากมีการเสียเลือดค่อนข้างมาก

7) บาดแผลถูกความร้อน วิธีการปฐมพยาบาลให้รีบถอดหรือตัดเสื้อผ้าบริเวณที่ถูกความร้อนออก และรีบถอดเครื่องประดับเปิดน้ำเย็นให้ไหลผ่านบริเวณบาดแผล ให้ทายาสำหรับแผลไฟไหม้แล้วปิดด้วยผ้าปิดแผลสะอาด ถ้าแผลกว้างและลึก หรือถูกอวัยวะสำคัญให้รีบนำส่งโรงพยาบาล

3.2 การห้ามเลือด

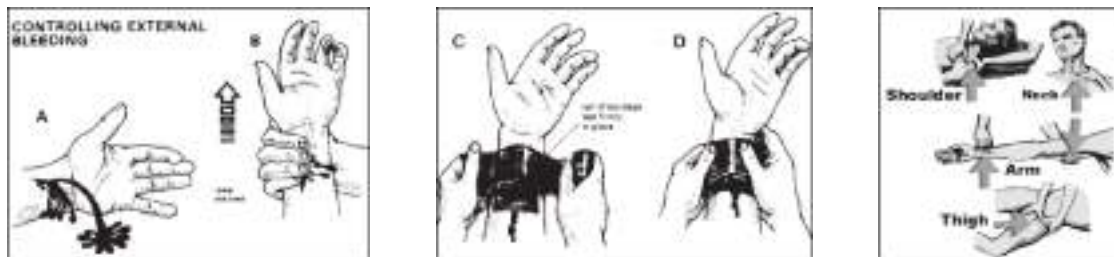
การห้ามเลือดโดยทั่วไปมี 2 วิธี คือ การใช้มือกดหรือการใช้ผ้ากดเพื่อพันแผล และ การใช้สายรัดห้ามเลือด ซึ่งแต่ละวิธีจะมีเทคนิควิธีการที่ค่อนข้างเฉพาะจุด

1) การใช้มือกดหรือการใช้ผ้ากดเพื่อห้ามเลือด

การใช้มือหรือนิ้วกดที่บาดแผลโดยตรงหรือสามารถกดที่เส้นเลือดแดงใหญ่เหนือบาดแผลเพื่อให้หลอดเลือดที่ฉีกขาดถูกบีบให้ตีบแคบ ทำให้เลือดหยุดไหลหรือไหลน้อยลง นอกจากนี้ยังสามารถใช้มือหรือนิ้วบีบปากแผลเข้าหากันเพื่อทำให้เลือดหยุดไหล

หรือยกอวัยวะที่มีเลือดออกให้สูงกว่าระดับหัวใจ และไม่ควรกดหรือพันแน่นจนเกินไป เพราะจะทำให้อวัยวะส่วยปลายขาดเลือดได้ (ยกเว้นกรณีที่ไม่ห้ามเลือดโดยวิธีกดเส้นเลือดแดงใหญ่)

ในกรณีที่เลือดไม่หยุดไหล ห้ามนำผ้าปิดแผลที่พันไว้เดิมออก โดยให้นำผ้าอีกชิ้นมาปิดแล้วพันทับบนผ้าชิ้นแรกจนกว่าเลือดจะหยุดไหล

ภาพประกอบที่ 8 แสดงการใช้มือกดหรือการใช้ผ้ากดเพื่อห้ามเลือดและการกดเส้นเลือดแดง
(อ้างอิง cybersea.pattaya.go.th)

2) การใช้สายรัดห้ามเลือด (Tourniquets : ทูนิเก้)

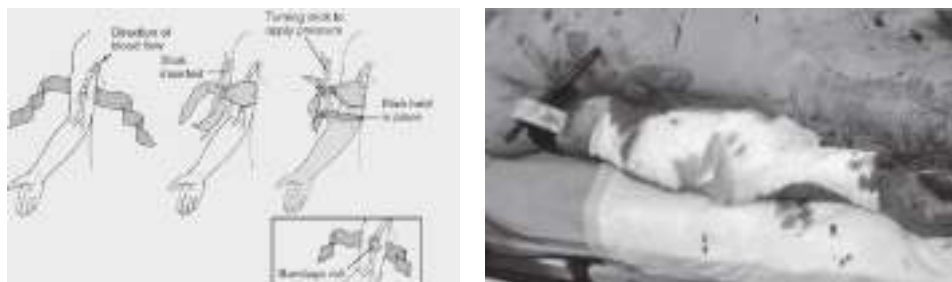
การใช้สายรัดห้ามเลือด (Tourniquet) มักใช้ในบาดแผลขนาดใหญ่ เช่น แขน – ขาขาด เส้นเลือดแดงบริเวณแขน – ขาฉีกขาด เมื่อทำการห้ามเลือดด้วยวิธีใช้มือกดหรือการใช้ผ้ากดไม่ได้ผล

ตำแหน่งที่ควรรัดสายรัดห้ามเลือด มี 2 ตำแหน่งคือ

- รัดไว้เหนือบาดแผลประมาณ 1 ฝ่ามือหรือ 5 ซม. เพราะต้องการให้ส่วนที่ไม่ได้เสียหายนั้น มีเลือดไปเลี้ยงได้ปกติและตำแหน่งของสายรัดห้ามเลือดไม่ควรอยู่ใกล้กับข้อต่อกระดูกเข่า หรือศอกเพราะหากรัดตำแหน่งดังกล่าวจะไม่สามารถสร้างแรงกดเพียงพอที่จะหยุดเลือดได้

- รัดสายรัดห้ามเลือดให้สูงที่สุด เช่น บริเวณต้นแขนแต่ต่ำกว่ารักแร้ บริเวณต้นขาแต่ต่ำกว่าขาหนีบ วิธีนี้ใช้เมื่อไม่สามารถตรวจหาตำแหน่งแผลที่ถูกต้องได้หรือเลือดไหลมากและไม่สามารถเสียเวลาสำรวจหาบาดแผล

เมื่อรัดสายรัดห้ามเลือดแล้ว ต้องลงเวลาที่ใช้สายรัดไว้บนตัวผู้บาดเจ็บด้วยโดยใช้สัญลักษณ์ตัว “T” เป็นอักษรมาตรฐานสากล หมายถึง การห้ามเลือดด้วยสายรัดห้ามเลือด โดยเขียนไว้บนหน้าผากของผู้ป่วยและบันทึกเวลาที่ทำการใช้สายรัดห้ามเลือดด้วย ไม่ควรปิดปกคลุมสายรัดห้ามเลือดด้วยผ้าคลุมหรือผ้าห่มจนมองไม่เห็นเพราะบุคลากรทางการแพทย์จะได้ดูแลผู้ป่วยได้อย่างถูกต้องและห้ามคลายสายรัดห้ามเลือดออกจนกว่าจะได้รับการรักษาจากบุคลากรทางการแพทย์เท่านั้น

ภาพประกอบที่ 9 แสดงการใช้สายรัดห้ามเลือด
(อ้างอิง www.medical-dictionary.thefreedictionary.com)

4. การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ

ในการปฐมพยาบาลต้องมีการประเมินอาการบาดเจ็บและต้องให้การปฐมพยาบาลก่อนทำการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ แต่ในสถานการณ์ที่เสี่ยงอันตรายต่อชีวิตทั้งของเจ้าหน้าที่ผู้ช่วยเหลือและผู้บาดเจ็บต้องทำการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บไปยังพื้นที่ปลอดภัยก่อนทำการปฐมพยาบาล การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บต้องคำนึงถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- (1) ลักษณะการบาดเจ็บที่เกิดขึ้นกับผู้บาดเจ็บ
- (2) ความแข็งแรงและความอดทนของผู้ที่ทำการแบกหรืออุ้ม
- (3) น้ำหนักของผู้บาดเจ็บ
- (4) อุปสรรค หรือ สิ่งกีดขวางระหว่างการลำเลียงผู้บาดเจ็บ
- (5) ลักษณะของภูมิประเทศ

การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บต้องได้รับการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดความชำนาญและมีความคล่องตัวในการเคลื่อนย้ายได้ถูกต้องตามหลักวิธีการจะสามารถช่วยชีวิตและป้องกันความพิการได้

การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บด้วยมือเปล่ามีดังนี้

1. การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บโดยผู้ช่วยเหลือ 1 คนหรือทำอุ้มเดียว (One-man Carries) : เป็นการลำเลียงผู้บาดเจ็บโดยใช้ผู้ช่วยเหลือ 1 คน โดยแบ่งตามลักษณะท่าอุ้มได้ ดังนี้

1.1 ท่าอุ้มแบกหรือท่าอุ้มแบกแบบนักดับเพลิง (Fireman's carry) เป็นท่าอุ้มที่กระทำได้ง่ายในการที่คนๆ หนึ่งจะเข้าไปอุ้มหรือแบกคนอื่นทำนี้เหมาะสำหรับผู้บาดเจ็บที่หมดสติหรือมีสติแต่เดินไม่ได้ แต่ต้องมีน้ำหนักน้อยและไม่มีการบาดเจ็บกระดูกสันหลัง สามารถอุ้มผู้บาดเจ็บไปได้ในระยะไกลๆ

ขั้นตอนการปฏิบัติ

1. สอดแขนเข้าใต้รักแร้ของผู้บาดเจ็บ

2. ดันตัวผู้บาดเจ็บขึ้นนั่ง และพักหลังที่หน้าขาของเจ้าหน้าที่

3. พยุงตัวผู้บาดเจ็บให้อยู่ในท่ายืน

4. เจ้าหน้าที่เคลื่อนตัวมาด้านหน้าผู้บาดเจ็บ

5. พาดตัวผู้บาดเจ็บขึ้นบนไหล่

6. เจ้าหน้าที่ยกตัวผู้บาดเจ็บขึ้น

7. เจ้าหน้าที่สามารถใช้อาวุธขณะเคลื่อนที่

ภาพประกอบที่ 10 แสดงการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บด้วยท่าอุ้มแบก

1.2 ทำอุ้มพุง (Supporting carry) การใช้ทำนี้ผู้บาดเจ็บรู้สึกตัว จะต้องเดินได้ หรืออย่างน้อยต้องสามารถใช้ขาข้างใดข้างหนึ่งได้ โดยผู้ช่วยเปรียบเสมือนไม้ค้ำยันให้ ทำอุ้มพุงนี้สามารถช่วยเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บไปได้ระยะไกล ๆ

ขั้นตอนการปฏิบัติ

ผู้ช่วยเหลือเข้ายืนชิดผู้บาดเจ็บ โดยเข้าทางด้านที่บาดเจ็บเสมอ เช่น ผู้บาดเจ็บได้รับบาดเจ็บที่ขาขวา ให้ผู้ช่วยเหลือเข้าด้านขวา เอามือขวาของผู้ช่วยเหลือจับข้อมือขวาของผู้บาดเจ็บ แล้วดึงแขนมาพาดบ่าของผู้ช่วยเหลือ ส่วนแขนซ้ายของผู้ช่วยเหลือให้โอบรอบเอวผู้บาดเจ็บ แล้วใช้มือดึงขอบกางเกง หรือเข็มขัดของผู้บาดเจ็บ เพื่อพุงเดินหรือ ค่อยๆ กระโดดขาเดียวไปเรื่อยๆ โดยการก้าวเดินต้องก้าวเท้าข้างที่บาดเจ็บก่อน

ภาพประกอบที่ 11 แสดงการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บด้วยท่าอุ้มพุง

1.3 ทำอุ้มกอดหน้า (Arms carry) การใช้ทำนี้ผู้บาดเจ็บรู้สึกตัวหรือไม่รู้สึกตัวก็ได้ แต่ไม่สามารถยืนและ/หรือขาสองข้างไม่สามารถใช้ได้ แต่ห้ามใช้ทำนี้กับผู้บาดเจ็บที่สงสัยว่ามีกระดูกสันหลังหัก กระดูกขาหัก และ/หรือกระดูกเชิงกรานหัก ทำนี้มีประโยชน์มากในการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บในระยะใกล้ๆ (ระยะทางไม่เกิน 50 เมตร)

ขั้นตอนการปฏิบัติ

1) ผู้ช่วยเหลือสอดแขนข้างหนึ่งไว้บริเวณใต้คอของผู้บาดเจ็บ ส่วนแขนอีกข้างหนึ่งโอบแผ่นหลังของผู้บาดเจ็บ

2) ผู้ช่วยเหลือยกผู้บาดเจ็บให้อยู่ในระดับอก และถ่ายน้ำหนักบนท่อนแขนด้านบนของผู้ช่วยเหลือ เพื่อจะทำให้ลดความล้าลงได้

ภาพประกอบที่ 12 แสดงการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บด้วยท่าอุ้มกอดหน้า

1.4 ทำอุ้มกอดหลัง (Saddleback carry) ทำนี้ใช้กับผู้บาดเจ็บที่รู้สึกตัวเท่านั้นเพราะผู้บาดเจ็บต้องสามารถกอดคอของผู้ช่วยเหลือได้

ขั้นตอนการปฏิบัติ

- 1) ผู้ช่วยเหลี่ยยกผู้บาดเจ็บขึ้นมาให้อยู่ในท่ายืน
- 2) ผู้ช่วยเหลือค่อยๆ เคลื่อนตัวมาบริเวณด้านข้างตัวผู้บาดเจ็บ ก้าวเท้าไปข้างหน้า โดยหันหลังให้ผู้บาดเจ็บ ดึงแขนของผู้บาดเจ็บมาพาดบ่าของผู้ช่วยเหลือ แล้วผู้ช่วยเหลือเคลื่อนตัวมาอยู่ด้านหน้าของผู้บาดเจ็บ ผู้ช่วยเหลือก้มตัวไปด้านหลังพร้อมกับยกตัวผู้บาดเจ็บให้ขึ้นมายืนอยู่บนหลัง แขนทั้งสองข้างของผู้ช่วยเหลือสอดใต้เข้าแต่ละข้างของผู้บาดเจ็บ และให้แขนของผู้บาดเจ็บโอบไว้รอบคอของผู้ช่วยเหลือ

ภาพประกอบที่ 13 แสดงการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บด้วยท่าอุ้มกอดหลัง

1.5 อุ้มทาบหลัง (Pack-strap carry) ทำอุ้มทาบหลังนี้ น้ำหนักของผู้บาดเจ็บเกือบทั้งหมดจะมาอยู่ที่บริเวณหลังของผู้ช่วยเหลือ เหมาะสำหรับการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บในระยะทางปานกลาง (50 – 300 เมตร) แต่ก็มีข้อจำกัดในผู้บาดเจ็บที่มีการบาดเจ็บบริเวณแขน เพราะท่านี้ผู้ช่วยเหลือจะต้องจับแขนของผู้บาดเจ็บไว้ตลอด และห้ามใช้ท่านี้กับผู้บาดเจ็บที่สงสัยว่ามีกระดูกแขนขา กระดูกสันหลัง หรือกระดูกเชิงกรานหัก

ขั้นตอนการปฏิบัติ

- 1) ผู้ช่วยเหลี่ยยกผู้บาดเจ็บจากพื้นให้อยู่ในท่ายืน แล้วใช้แขนพุงตัวผู้บาดเจ็บให้อยู่ด้านข้างตัวผู้ช่วยเหลือ จากนั้นยกแขนทั้งสองข้างของผู้บาดเจ็บให้อยู่เหนือศีรษะ และให้แขนพาดลงบนบ่าของผู้ช่วยเหลือ

2) ผู้ช่วยเหลือเลื่อนตัวมาที่ด้านหน้าของผู้บาดเจ็บ ในเวลาเดียวกันพยุงตัวผู้บาดเจ็บไว้ โดยให้น้ำหนักตัวของผู้บาดเจ็บอยู่บริเวณหลังของผู้ช่วยเหลือ จากนั้นผู้ช่วยเหลือจับข้อมือของผู้บาดเจ็บ โดยให้แขนทั้งสองข้างของผู้บาดเจ็บอยู่ในตำแหน่งที่พาดบ่าของผู้ช่วยเหลือ

3) ผู้ช่วยเหลือก้มตัวไปด้านหน้า พร้อมกับยกผู้บาดเจ็บให้สูงขึ้นมา โดยให้น้ำหนักตัวของผู้บาดเจ็บมาพักอยู่ที่บริเวณหลังของผู้ช่วยเหลือ

ภาพประกอบที่ 14 แสดงการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บด้วยท่าอุ้มทาบหลัง

2. ท่าอุ้มคู่ (Two – Man Carries) : จะใช้การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บด้วยวิธีนี้ ต่อเมื่อมีความเป็นไปได้ เพราะจะทำให้ผู้บาดเจ็บรู้สึกสบาย และจะช่วยให้อาการบาดเจ็บไม่รุนแรงเพิ่มขึ้นกว่าเดิม อีกทั้งลดความเหนื่อยล้าของผู้ช่วยเหลือด้วย ท่าอุ้มแบ่งตามลักษณะ ดังนี้

2.1 ท่าอุ้มคู่พุง (Two – Man Supporting Carry) ท่าอุ้มคู่พุงนี้สามารถเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บได้ทั้งผู้ที่รู้สึกตัวดี และผู้บาดเจ็บที่หมดสติ ถ้าผู้บาดเจ็บมีความสูงกว่าผู้ช่วยเหลือผู้ช่วยเหลืออาจจะต้องยกขาทั้งสองข้างของผู้บาดเจ็บ แล้วให้ผู้บาดเจ็บพักอยู่บนแขนของผู้ช่วยเหลือทั้งสอง

ขั้นตอนการปฏิบัติ

1) ผู้ช่วยเหลือทั้งสองช่วยเหลือให้ผู้บาดเจ็บยืนขึ้นโดยเอาแขนผู้บาดเจ็บมาพาดบ่าของผู้ช่วยเหลือคนละข้างและจับให้มั่นคง อีกมือหนึ่งของผู้ช่วยเหลือให้โอบพุงรอบเอวโดยจับที่ขอบกางเกง หรือเข็มขัดของผู้บาดเจ็บ

2) ในการก้าวเดินผู้ช่วยเหลือ 1 คน จะต้องมีการออกคำสั่ง เพื่อให้เกิดความพร้อมเพรียงในการเดิน

ภาพประกอบที่ 15 แสดงการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บด้วยท่าอุ้มคู่พุง

2.2 ท่าอุ้มคู่กอดหน้า (Two – Man Arms Carry) ท่านี้เหมาะสำหรับการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บที่ต้องใช้ระยะทางปานกลาง (50 – 300 เมตร) เพื่อที่จะนำผู้บาดเจ็บเคลื่อนย้ายด้วยเปลต่อไป ท่าอุ้มคู่กอดหน้าเป็นท่าที่ปลอดภัยในการใช้เคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บที่มีอาการบาดเจ็บบริเวณหลังได้ สิ่งที่สามารถทำได้ก็คือ ผู้ช่วยเหลือทั้งสองคนจะต้องระมัดระวังบริเวณศีรษะและขาของผู้บาดเจ็บให้อยู่ในแนวเส้นตรงไว้

ขั้นตอนการปฏิบัติ

- 1) จัดท่าผู้ป่วยให้อยู่ในท่านอนหงาย โดยให้ผู้ช่วยเหลือทั้ง 2 คน มาอยู่ด้านข้างของผู้บาดเจ็บ โดยให้ผู้ช่วยเหลือทั้ง 2 คน นั่งบนส้นเท้าและชันเข้าข้างเดียวกัน
- 2) ผู้ช่วยเหลือคนที่ 1 ให้สอดแขนเข้าไปใต้ตัวผู้บาดเจ็บให้อยู่ในตำแหน่งต้นคอ และหลังของผู้บาดเจ็บ ในส่วนของผู้ช่วยเหลือคนที่ 2 ให้สอดแขนเข้าไปใต้ตัวผู้บาดเจ็บในตำแหน่งสะโพกและใต้เข่า จากนั้นยกตัวผู้บาดเจ็บขึ้นมาวางพักไว้บนเข่าของผู้ช่วยเหลือทั้งสอง โดยให้ผู้ช่วยเหลือ 1 คน เป็นผู้ออกคำสั่งเพื่อความพร้อมเพรียงกัน
- 3) พลิกตัวผู้บาดเจ็บเข้าหาตัวผู้ช่วยเหลือ จากนั้นยกผู้บาดเจ็บขึ้นโดยให้ผู้ช่วยเหลือ 1 คน เป็นผู้ออกคำสั่งเพื่อความพร้อมเพรียงกัน

ภาพประกอบที่ 16 แสดงการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บด้วยท่าอุ้มคู่กอดหน้า

2.3 ทำอุ้มคู่กอดหลัง (Two – Man Fore And Aft Carry) เป็นทำอุ้มคู่ที่เหมาะสมสำหรับการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บไปในระยะทางไกล ๆ (มากกว่า 300 เมตร) ผู้ช่วยเหลือที่มีความสูงมากกว่าให้อยู่ทางด้านศีรษะของผู้บาดเจ็บ

ขั้นตอนการปฏิบัติ

1) จัดผู้บาดเจ็บให้อยู่ในท่านอนหงาย แยกขาของผู้บาดเจ็บออกจากกัน ผู้ช่วยเหลือที่มีความสูงน้อยกว่าให้อยู่ระหว่างขาของผู้บาดเจ็บ โดยหันหน้าไปทางปลายเท้าของผู้บาดเจ็บ ผู้ช่วยเหลือที่มีความสูงมากกว่านั่งลงบนส้นเท้าและชันเข่าอยู่ด้านศีรษะโดยหันหน้าไปทางปลายเท้าของผู้บาดเจ็บเช่นกัน

2) ให้ผู้ช่วยเหลือที่อยู่ระหว่างขาของผู้บาดเจ็บสอดแขนทั้งสองข้างเข้าไปใต้เข่าของผู้บาดเจ็บ ส่วนผู้ช่วยเหลือที่อยู่ทางด้านศีรษะของผู้บาดเจ็บ สอดแขนเข้าไปใต้รักแร้ของผู้บาดเจ็บ แล้วประสานมือทั้งสองข้างให้แน่น โดยแขนจะอยู่ในตำแหน่งหน้าอกของผู้บาดเจ็บ

3) ผู้ช่วยเหลือทั้งสองคนยกผู้บาดเจ็บขึ้นพร้อมๆ กัน แล้วเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บไปข้างหน้า โดยให้ผู้ช่วยเหลือที่อยู่ด้านศีรษะเป็นผู้ออกคำสั่งในการเคลื่อนย้าย

ภาพประกอบที่ 17 แสดงการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บด้วยทำอุ้มคู่กอดหลัง

2.4 ทำอุ้มคู่ประสานแคร่ (Four – Hand – Seat Carry) เป็นทำอุ้มที่ใช้กับผู้ป่วยที่รู้สึกตัว เพราะผู้บาดเจ็บจะต้องช่วยพยุงตัวเอง โดยใช้แขนโอบไว้รอบๆ บ่าของผู้ช่วยเหลือทั้งสองคน การเคลื่อนย้ายด้วยท่านี้เหมาะสำหรับใช้กับผู้บาดเจ็บที่มีการบาดเจ็บที่ศีรษะ หรือที่เท้า เป็นการเคลื่อนย้ายในระยะทางปานกลาง (50 - 300 เมตร)

ขั้นตอนการปฏิบัติ

- 1) ผู้ช่วยเหลือทั้ง 2 คน จับข้อมือประสานกันเป็นแคร่ และนั่งลงบนส้นเท้าและชันเข่า
- 2) ให้ผู้บาดเจ็บนั่งลงมือที่ประสานไว้ โดยผู้บาดเจ็บใช้แขนทั้งสองข้างโอบไหล่ของผู้ช่วยเหลือทั้งสองเพื่อไว้ช่วยพยุง
- 3) ผู้ช่วยเหลือทั้ง 2 คน ยกผู้บาดเจ็บขึ้น แล้วทำการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บต่อไป โดยให้ผู้ช่วยเหลือ 1 คน เป็นผู้ออกคำสั่งในการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย

ภาพประกอบที่ 18 แสดงการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บด้วยท่าอุ้มคู่ประสานแครง

2.5 ท่าอุ้มคู่จับมือ (Two – Hand – Seat carry) ท่านี้เหมาะสำหรับการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บในระยะทางใกล้ ๆ โดยให้ผู้บาดเจ็บอยู่ในท่านอนหงาย

ขั้นตอนการปฏิบัติ

ผู้ช่วยเหลือนั่งลงบนส้นเท้าและชันเข่าอยู่ด้านข้างของผู้บาดเจ็บ โดยให้อยู่ห่างละ 1 คน โดยอยู่ในระดับสะโพกของผู้บาดเจ็บผู้ช่วยเหลือทั้ง 2 คน สอดแขนข้างที่อยู่ด้านปลายเท้าของผู้บาดเจ็บเข้าใต้เท้าของผู้บาดเจ็บ และแขนที่อยู่ด้านศีรษะของผู้บาดเจ็บสอดใต้แผ่นหลังของผู้บาดเจ็บแล้วผู้ช่วยเหลือจับข้อมือของกันและกัน จากนั้นยกผู้บาดเจ็บขึ้นพร้อมกัน แล้วเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บต่อไป

ภาพประกอบที่ 19 แสดงการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บด้วยท่าอุ้มคู่จับมือ

5. ปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพ (Cardio Pulmonary Resuscitation : CPR)

ปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพ (CPR) หมายถึง ปฏิบัติการเพื่อช่วยชีวิตผู้ที่หัวใจหยุดเต้นและหยุดหายใจกะทันหัน โดยไม่ต้องใช้เครื่องมือทางการแพทย์ เพียงแต่ใช้มือกดที่หน้าอกและเป่าลมหายใจเข้าทางปากผู้ที่มีภาวะหัวใจหยุดเต้น

ประโยชน์ของปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพ (CPR) : สามารถช่วยชีวิตผู้ที่มีภาวะหัวใจหยุดเต้น เช่น ผู้ป่วยโรคหัวใจ ผู้ที่จมน้ำ ผู้ถูกไฟฟ้าดูด ผู้ขาดอากาศหายใจ หรือได้รับยาเกินขนาด เป็นต้น ซึ่งเป็นการต่อเวลาของผู้ที่มีภาวะหัวใจหยุดเต้นและหยุดหายใจ เพื่อรอให้ได้รับการช่วยเหลืออย่างเต็มที่ต่อไป

เมื่อพบผู้ที่มีภาวะหยุดหายใจและหัวใจหยุดเต้น ควรรีบปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพ (CPR) ทันที ภายในเวลา 4 นาทีแรกหลังจากหยุดหายใจ แต่ถ้าเสียชีวิตมานานแล้วก็ไม่จำเป็นต้องทำ เพราะสมองขาดออกซิเจนทำให้เซลล์สมองบางส่วนตาย

ขั้นตอนการทำปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพ (CPR)

1. ตรวจสอบว่าผู้ป่วยหมดสติจริงหรือไม่ เมื่อผู้ปฏิบัติการช่วยชีวิตพิจารณาสถานการณ์และพื้นที่โดยรอบปลอดภัยแล้ว ให้เข้าไปตบที่หัวไหล่และเขย่าตัวผู้หมดสติพร้อมกับเรียกให้รู้สึกตัว

2. ขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น ถ้าผู้บาดเจ็บยังไม่รู้สึกตัว ให้ขอความช่วยเหลือจากผู้อื่นที่อยู่ใกล้เคียง

3. จัดทำให้ผู้ป่วยนอนหงาย ถ้าผู้บาดเจ็บนอนคว่ำหน้าอยู่ ให้พลิกตัวขึ้นเป็นนอนหงายราบบนพื้นแข็ง

4. คลำชีพจร โดยคลำชีพจรที่คอ เพื่อตรวจสอบว่าหัวใจยังเต้นอยู่หรือไม่

5. ถ้าไม่มีชีพจร ให้หาตำแหน่งวางมือเพื่อกดหน้าอกโดยใช้มือค้ำขอบกระดูกชายโครงล่างสุด เลื่อนเข้ามาบริเวณกระดูกสันหลังซี่โครงซี่ที่ 10 และนิ้วกลางวางจากปลายกระดูกสันหลังซี่ที่ 10 ขึ้นมา แล้ววางฝ่ามืออีกข้างให้ชิดกับนิ้วและยกนิ้วนั้นออก แล้ววางทับหลังมือพร้อมกับงอนิ้วมือให้สอดคลองประสานง่ามนิ้วมือล่างพอดี (วิธีหาจุดวางมือที่ง่ายที่สุดและรวดเร็วคือ ให้วางสันมือลงกึ่งกลางระหว่างหัวนมทั้งสองข้างของผู้บาดเจ็บ)

6. เริ่มกดหน้าอก ลึกประมาณ 2 นิ้ว หรือประมาณ 5 ซม. จำนวน 30 ครั้ง อย่างต่อเนื่อง (อย่างน้อย 100 ครั้ง/นาที) โดยนับเป็นจังหวะ 1..2..330 ขณะกดแขนทั้งสองข้างของผู้ช่วยเหลือต้องเหยียดให้ตรง โน้มตัวให้ตั้งฉากกับหน้าอกผู้บาดเจ็บ ใช้น้ำหนักลงบนแขนโดยไม่ต้องเคลื่อนไหวมือออกจากตำแหน่งที่กำหนด หากมีการเลื่อนตำแหน่งของมือต้องหาตำแหน่งวางมือใหม่ทุกครั้ง เมื่อกดแล้วให้หน้าอกผู้บาดเจ็บที่ยุบไปกลับที่เดิม เมื่อกดหน้าอกครบ 30 ครั้ง ถือเป็น 1 รอบ ถ้าทำครบ 5 รอบ ให้ผู้ช่วยเหลือคลำชีพจรที่คอพร้อมฟังเสียงลมหายใจอีกครั้ง ไม่เกิน 10 วินาที ถ้ายังไม่มีชีพจรให้ทำการช่วยเหลือต่อไป

7. เปิดทางเดินหายใจ โดยดันหน้าผากและยกคาง (Head Tilt - Chin Lift) ให้ใบหน้าหงายขึ้น ถ้าผู้ช่วยเหลือเห็นว่ามึนงงหรือสับสนทางเดินหายใจ เช่น เศษอาหาร หรือ สิ่งแปลกปลอมอยู่ในปาก ให้ใช้มือล้วงออกเพื่อเปิดทางเดินหายใจให้โล่ง และตรวจสอบว่าผู้ป่วยหายใจหรือไม่ โดยก้มลงเอียงแก้มให้หูอยู่ใกล้ปากและจมูกของผู้บาดเจ็บ ฟังเสียงลมหายใจตามองดูหน้าอกว่าขยับขึ้นลงหรือไม่ และแก้มจะสัมผัสลมหายใจออก

- ถ้าผู้บาดเจ็บหายใจดี และไม่มีการบาดเจ็บของกระดูกคอและกระดูกสันหลัง ให้จัดทำนอนตะแคงกึ่งคว่ำ เพื่อเปิดทางเดินหายใจ

ภาพประกอบที่ 20 แสดงขั้นตอนการจัดท่าพักฟื้นผู้บาดเจ็บ (ท่าตะแคงกึ่งคว่ำ)

- ถ้าผู้บาดเจ็บไม่หายใจ หรือหายใจเฮือกๆ ให้ช่วยหายใจ โดยผู้ช่วยเหลือสูดหายใจเข้าให้เต็มที่ แล้วประกบปากกับผู้ป่วยให้แน่น เป่าลมเข้าปากผู้ป่วยซ้ำๆ สม่่าเสมอ 2 ครั้ง โดยการเป่าแต่ละครั้งให้ห่างกันประมาณ 5 วินาที (นับ 1 - 5) โดยผู้ช่วยเหลือใช้มือหนึ่งบีบจมูกให้แน่น และอีกมือหนึ่งเชยคางของผู้บาดเจ็บขึ้น

หมายเหตุ

ในกรณีปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพ ที่มีผู้ช่วยเหลือ 2 คน ผู้ช่วยเหลือคนที่ 1 เริ่มนวดหัวใจ 30 ครั้ง ต่อด้วยผู้ช่วยเหลือคนที่ 2 เปิดทางเดินหายใจโดยการเป่าปาก 2 ครั้ง ไม่ว่าอย่างไรก็ตาม ผู้ช่วยเหลือ 1 คน หรือมากกว่า 1 คน การเริ่มต้นกู้ชีพควรเริ่มทำการนวดหัวใจกดหน้าอกให้เร็วที่สุด และควรใช้ระยะเวลาช่วยหายใจน้อยที่สุด

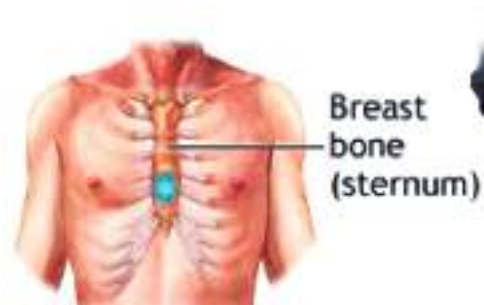
ตรวจสอบระดับความรู้สึกตัวโดยการปลุกเรียก

ตรวจสอบการตอบสนองต่อความเจ็บปวด

จับชีพจร

หาตำแหน่งสำหรับกดหน้าอก

การกดหน้าอก

เปิดทางเดินหายใจ

การเป่าปาก

ภาพประกอบที่ 21 แสดงปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพ

ข้อควรจำ “กดลึก - ปล่องสุด - อย่าหยุด - กดบ่อย”

ภาคผนวก

การเตรียมวัสดุ-อุปกรณ์ สำหรับสอนผู้รับการฝึกอบรม จำนวน 40 คน

อุปกรณ์สำหรับการสอนปฏิบัติหัวข้อการห้ามเลือด

1. ผ้าพันแผล	จำนวน 20 ม้วน
2. ผ้ายืดสำหรับพันแผล	จำนวน 20 ม้วน
3. สายรัดห้ามเลือดแบบมาตรฐาน	จำนวน 10 อัน
4. ผ้าสามเหลี่ยม	จำนวน 20 ผืน
5. แท่งไม้ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางขนาด 1 ซม. ยาว 20 ซม.	จำนวน 20 อัน

อุปกรณ์สำหรับการสอนปฏิบัติหัวข้อปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพ

- หุ่นสำหรับฝึกกดหน้าอก (หากไม่มีให้ใช้คนจริงโดยสมมติการกดหน้าอก)

อุปกรณ์สำหรับการสอนฝึกปฏิบัติในสถานการณ์สมมติ

1. ผ้าพันแผล	จำนวน 20 ม้วน
2. ผ้ายืดสำหรับพันแผล	จำนวน 20 ม้วน
3. สายรัดห้ามเลือดแบบมาตรฐาน	จำนวน 10 อัน
4. ผ้าสามเหลี่ยม	จำนวน 20 ผืน
5. แท่งไม้ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางขนาด 1 ซม. ยาว 20 ซม.	จำนวน 20 อัน
6. สีส้มอาหาร (สีแดง) สำหรับทำเลือดเทียม	
7. แป้งข้าวโพดสำหรับทำเลือดเทียม	
8. พลาสติกเหนียวชนิดผ้า สำหรับตกแต่งบาดแผลปลอม	

บทบาทหน้าที่ของผู้ประสบเหตุคนแรก (FIRST RESPONDER)

นิยาม

วิกฤตการณ์ หมายถึง เหตุการณ์ซึ่งมีความยากลำบาก ที่มีการเสี่ยงภัยและอันตรายเป็นภัยคุกคามอันมีผลกระทบต่องานโดยรวมและมีผลต่อการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐในการให้ความคุ้มครอง ความสงบสุขของประชาชน (สำนักงานช่วยเหลือการต่อต้านการก่อการร้าย กระทรวงการต่างประเทศสหรัฐอเมริกา, 2544 : 28) จากนิยามดังกล่าว จะเห็นได้ว่า วิกฤตการณ์นั้นเป็นภัยคุกคามที่มีแนวโน้มอันจะก่อให้เกิดอันตรายร้ายแรงต่อเนื่องและยากต่อการควบคุม มีความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน เป็นอันตรายที่มีแนวโน้มในอันที่จะล่อลวงละเมิดกฎหมายอย่างร้ายแรง กระทบต่อความมั่นคงและความสงบสุขของประชาชน และยังรวมถึงภัยพิบัติขนาดใหญ่ที่มีความรุนแรงอันทำให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เป็นไปด้วยความยากลำบาก จะต้องมีการประสานงานกับหน่วยงานหลายฝ่าย

นอกจากความหมายที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ในกฎหมายของประเทศไทยยังได้กำหนดนิยามความหมายของคำที่กล่าวถึงภัยต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อสาธารณชนไว้ ดังนี้

- พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.2548

“สถานการณ์ฉุกเฉิน” หมายความว่า สถานการณ์อันกระทบหรืออาจกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชนหรือเป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐหรืออาจทำให้ประเทศหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของประเทศตกอยู่ในภาวะคับขันหรือมีการกระทำความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา การรบหรือการสงคราม ซึ่งจำเป็นต้องมีมาตรการเร่งด่วนเพื่อรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เกราชและบูรณภาพแห่งอาณาเขต ผลประโยชน์ของชาติ การปฏิบัติตามกฎหมาย ความปลอดภัยของประชาชน การดำรงชีวิตโดยปกติสุขของประชาชน การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ความสงบเรียบร้อยหรือประโยชน์ส่วนรวมหรือการป้องกันหรือแก้ไขเยียวยาความเสียหายจากภัยพิบัติสาธารณะอันมีมาอย่างฉุกเฉินและร้ายแรง

- พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.2550

มาตรา 4 ซึ่งนิยามของคำที่เกี่ยวข้องกับภัยต่างๆ ดังนี้

“สาธารณภัย” หมายความว่า อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง โรคระบาดในมนุษย์ โรคระบาดในสัตว์ โรคระบาดสัตว์น้ำ การระบาดของศัตรูพืช ตลอดจนภัยอื่นๆ อันมีผลกระทบต่อสาธารณชน ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติ มีผู้ทำให้เกิดขึ้น อุบัติเหตุ หรือเหตุอื่นใด ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายต่อทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐ และให้หมายความรวมถึงภัยทางอากาศ และการก่อวินาศกรรมด้วย

“ภัยทางอากาศ” หมายความว่า ภัยอันเกิดจากการโจมตีทางอากาศ

“การก่อวินาศกรรม” หมายความว่า การกระทำใดๆ อันเป็นการมุ่งทำลายทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐ หรือสิ่งอันเป็นสาธารณูปโภค หรือการรบกวน ขัดขวางหน่วยงานหรือระบบการปฏิบัติงานใดๆ ตลอดจนการประทุษร้ายต่อบุคคลอันเป็นการก่อให้เกิดความปั่นป่วนทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติโดยมุ่งหมายที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของรัฐ

สรุป

- วิกฤตการณ์ หรือ เหตุการณ์วิกฤต คือ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แล้วมีความรุนแรงหรือมีแนวโน้มที่จะมีความรุนแรง ซึ่งอาจเกิดอันตรายกับประชาชน หรือส่งผลกระทบต่อประชาชน ซึ่งล้วนแต่เป็นบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของตำรวจที่ต้องเข้าไปรับผิดชอบแก้ไข โดยควบคุมเหตุการณ์ให้อยู่ในวงจำกัด และพยายามคลี่คลายสถานการณ์ให้กลับสู่ภาวะปกติโดยเร็ว อย่างมีประสิทธิภาพ ที่มุ่งเน้นไม่ใช่ความรุนแรง พยายามให้เกิดความปลอดภัยกับผู้เกี่ยวข้องทั้งหมด

1. เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติ

2. เกิดจากการกระทำของมนุษย์โดยเจตนา

3. เกิดจากการกระทำของมนุษย์โดยไม่เจตนาหรืออุบัติเหตุ

ประเภทของวิกฤตการณ์

Crisis Typology

แหล่งที่มาของเหตุวิกฤต	ภัยพิบัติที่ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อสังคม
1. เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติ	- แผ่นดินไหวที่มีแรงสั่นสะเทือนสูง ก่อให้เกิดอาคารถล่ม เป็นเหตุให้เกิดความสูญเสียอย่างมาก - พายุหมุนขนาดใหญ่ที่ทำลายอาคารบริเวณกว้าง ก่อให้เกิดความเสียหายต่อที่อยู่อาศัย สาธารณูปโภคโดยรวม - คลื่นยักษ์สึนามิที่ทำลายชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนจำนวนมาก - น้ำท่วมที่มีระยะเวลานานและมีอาณาบริเวณกว้าง ทำให้เกิดความเดือดร้อนต่อที่อยู่อาศัย อาหาร การกิน สาธารณูปโภค และปัญหาโรคระบาดที่มากับน้ำ - ไฟป่าที่มีอาณาบริเวณกว้างและเป็นระยะเวลานาน ก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศและทำลายบ้านเรือนประชาชน
2. เกิดจากการกระทำของมนุษย์โดยเจตนา	- การจับตัวประกัน, การจับยึดสถานที่, การจับยึดยานพาหนะ - การก่อวินาศกรรมด้วยวิธีต่างๆ เช่น ระเบิด, เฆาทำลาย - การใช้อาวุธที่มีการทำลายล้างสูงเข้าโจมตีคู่ต่อสู้ เช่น อาวุธเคมี, อาวุธนิวเคลียร์, อาวุธชีวภาพ - การใส่สารพิษลงในแหล่งน้ำสาธารณะเพื่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตของผู้บริโภค - การจลาจลที่ใช้อาวุธที่มีการทำลายล้างสูง, วางเพลิงเผาทรัพย์สิน ก่อให้เกิดความเสียหายด้านเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก - การก่อการร้ายต่างๆ รวมถึงการก่อการร้ายสากล
3. เกิดจากการกระทำของมนุษย์ โดยไม่เจตนาหรืออุบัติเหตุ	- อุบัติเหตุจากยานพาหนะที่มีความสูญเสียจำนวนมาก เช่น เครื่องบินตก - อุบัติเหตุจากระบบการทำงานของเครื่องจักรกล เป็นเหตุให้โรงงานอุตสาหกรรมระเบิด, ไฟไหม้ - อุบัติเหตุจากรถบรรทุกสารเคมีรั่วแรงพลึกคว่ำ เป็นเหตุให้สารเคมีรั่วไหลออกสู่ภายนอกและลงสู่ลำน้ำสาธารณะ - การรั่วไหลของสารเคมีอันตรายจากโรงงานอุตสาหกรรม - การรั่วไหลของกัมมันตภาพรังสี จากโรงงานนิวเคลียร์

ขั้นตอนของวิกฤตการณ์

ก่อนที่จะเกิดวิกฤตการณ์นั้น โดยปกติจะมีข้อมูลบางประการที่จะบ่งชี้ให้เห็นว่าจะเกิดวิกฤตการณ์ขึ้น ดังนั้น เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องอาจนำประโยชน์จากข้อบ่งชี้ดังกล่าวไปใช้ในการวางแผนป้องกันมิให้เกิดเหตุวิกฤตหรือบรรเทาให้เกิดความรุนแรงได้ ในการที่จะเกิดวิกฤตการณ์นั้น จะมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1) สภาพแวดล้อมก่อนเกิดเหตุ จะเป็นสาเหตุเริ่มต้นที่ก่อให้เกิดปัญหา
- 2) ช่วงเตือนภัยจะเป็นช่วงที่บ่งบอกว่าจะเกิดเหตุการณ์วิกฤต
- 3) ช่วงเกิดเหตุวิกฤตการณ์เป็นช่วงที่วิกฤตเกิดแล้ว และดำเนินอยู่ ซึ่งในระหว่างนั้น อาจจะมีเหตุการณ์ต่อเนื่อง
- 4) ช่วงเชื่อมต่อเป็นช่วงที่วิกฤตการณ์แรกเริ่มผ่อนคลายลง เจ้าหน้าที่เข้าควบคุมสถานการณ์ได้แล้วแต่เกิดมีวิกฤตใหม่ต่อเนื่องเข้ามา
- 5) ช่วงหลังวิกฤตการณ์เป็นช่วงที่เหตุการณ์วิกฤตนั้นผ่านพ้นไปแล้ว (สำนักงานช่วยเหลือการต่อต้านการก่อการร้าย กระทรวงการต่างประเทศสหรัฐอเมริกา, 2544 : 34)

ตัวอย่างขั้นตอนวิกฤตการณ์

ลำดับขั้นตอนของ วิกฤตการณ์	การชุมนุมประท้วง จากสาเหตุเศรษฐกิจ	การชุมนุมประท้วง จากสาเหตุทางการเมือง	การเกิดภัยธรรมชาติ
1. สภาพแวดล้อม ก่อนเกิดเหตุ	เศรษฐกิจตกต่ำ มีแนวโน้มที่ บริษัทจะต้องลดจำนวน พนักงาน สร้างความไม่พอใจ ให้กับพนักงาน	ประชาชนไม่พอใจต่อนโยบาย และการปฏิบัติงานของผู้นำ, สื่อมวลชนออกข่าว โจมตี การปฏิบัติงานของผู้นำ	กรมอุตุนิยมพยากรณ์ว่าจะ มีฝนตกและปริมาณน้ำฝน จะมากกว่าปกติ
2. ช่วงเตือนภัย	ลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้าง จับกลุ่ม แสดงความไม่พอใจ นายจ้างมี ป้ายประกาศและกล่าวโจมตี นายจ้าง พร้อมนัดวันเวลาใน การชุมนุม	ประชาชนเริ่มจับกลุ่ม มีผู้นำ กลุ่มกล่าวหาโจมตีการทำงาน ของผู้นำ ออกประกาศ ใบปลิวโจมตี การบริหารงาน ของผู้นำ ตลอดจนปลุกระดม ให้ประชาชนออกมาชุมนุม ประท้วง	มีฝนหนัก ปริมาณน้ำฝน มาก และฝนตกอย่างต่อเนื่อง ดินอุ้มน้ำมาก ระดับ น้ำในแม่น้ำลำคลองสูงอย่าง ต่อเนื่อง
3. ช่วงเกิดวิกฤต	ลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้าง นัดหยุด งานจำนวนมาก และทำการ ชุมนุมประท้วง ควบคุมตัว นายจ้างไม่ให้ออกจากบริเวณ โรงงาน	มีประชาชนจำนวนมากออก มาชุมนุมประท้วงในที่ สาธารณะ ปิดกั้นการจราจร เข้ายึดสถานที่ราชการและปิด ล้อมไม่ให้บุคคลออกจาก สถานที่นั้น	เกิดน้ำท่วมอย่างรุนแรง ทำลายชีวิตและทรัพย์สิน ของประชาชน เกิดโคลน ถล่มในบริเวณใกล้ภูเขา
4. ช่วงเชื่อมต่อ	เจ้าหน้าที่รัฐได้เข้าเจรจาทั้ง ฝ่ายนายจ้างและลูกจ้างแล้ว ทั้งสองฝ่ายยินยอมตามข้อ ตกลง แต่เกิดกรณีลูกจ้างที่ ชุมนุมถูกยิง จึงทำให้เกิดการ ลุกฮือของลูกจ้างอีกครั้ง	ผู้ชุมนุมประท้วงได้ยื่นข้อเรียก ร้องต่อตัวแทนผู้นำแล้วได้เปิด การเจรจาและถอนตัวออก จากสถานที่นั้น แต่ขณะเดิน ทางกลับได้เกิดเหตุระเบิดขึ้น มีการเสียชีวิตและบาดเจ็บ จึง เกิดเหตุวิกฤตขึ้นมาใหม่	เนื่องจากได้เกิดน้ำท่วมเป็น ระยะเวลานาน ทำให้เกิด โรคระบาดร้ายแรงที่เกิด ตามมาหลังจากน้ำลด
5. ช่วงหลังวิกฤต	เมื่อควบคุมสถานการณ์จนสงบ เรียบร้อยแล้ว จะต้องดำเนิน การตามกฎหมายกับผู้กระทำ ผิด และทำความเข้าใจกับ ลูกจ้างที่เข้าทำงานหาแนวทาง ป้องกันเหตุ	เมื่อควบคุมสถานการณ์เข้าสู่ ความสงบเรียบร้อยแล้ว จะ ต้องดำเนินคดีกับผู้ล่งละเมิด ตามกฎหมาย ทำการ ประชาสัมพันธ์ในเรื่องการ ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ประเมินผลการปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่และวางแผนป้องกัน เหตุซ้ำซ้อน	ประเมินผลการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจัด ทำแผนงานร่วมกับ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และ หาแนวทางการปฏิบัติงาน ร่วมกัน

สิ่งที่ผู้ประสบเหตุคนแรก (FIRST RESPONDER) จะต้องปฏิบัติ

- เมื่อถึงสถานการณ์ที่เกิดเหตุจะต้อง**ตรวจสอบเหตุการณ์**ว่าเกิดขึ้นจริง แล้วแจ้งผู้บังคับบัญชา โดยยืนยันสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และรายงานถึงสภาพแวดล้อมในที่เกิดเหตุโดยทันที

- **จำกัดสถานการณ์**ไม่ให้ขยายออกไป พยายามจำกัดให้เหตุการณ์อยู่ในพื้นที่จุดใดจุดหนึ่งไม่ให้เคลื่อนย้ายไปยังที่อื่น เพราะอาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ประชาชนและยากต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ดังนั้น เจ้าพนักงานตำรวจผู้ประสบเหตุคนแรก จึงควรจัดทำวงล้อมสถานที่เกิดเหตุและกันคนออกจากสถานที่เกิดเหตุ โดยแสดงเขตพื้นที่วงใน (Inner Perimeter) และพื้นที่วงนอก (Outer Perimeter)

- จัดการเคลื่อนย้ายหรืออพยพบุคคลออกจากพื้นที่วงในและพื้นที่วงนอก โดยคำนึงถึง**ความปลอดภัยของประชาชน** พร้อมทั้งแจ้งเตือนประชาชนที่อยู่ใกล้เคียงให้ทราบถึงอันตรายอันอาจจะเกิดขึ้นได้ ทั้งนี้ต้องระมัดระวังมิให้ประชาชนเกิดความตื่นตระหนกต่อเหตุการณ์

- **ปิดกั้นการจราจรบริเวณที่เกิดเหตุ** เพื่อป้องกันมิให้เกิดอันตรายแก่ผู้สัญจรไปมาบริเวณที่เกิดเหตุ และขณะเดียวกันจะต้องประสานกับเจ้าหน้าที่จราจร ให้จัดการจราจร โดยให้ผู้สัญจรเลี้ยวไปใช้เส้นทางอื่นๆ และเปิดเส้นทางสำหรับผู้ปฏิบัติงานเข้าไปแก้ไขเหตุวิกฤต

- **เก็บรวบรวมข้อมูล** จากพยานหลักฐานในสถานที่เกิดเหตุ และชื่อหัวหน้าหน่วยรักษาความปลอดภัย แสวงหาข้อมูลเบื้องต้นจากพยานบุคคลที่อยู่ในสถานที่เกิดเหตุและบริเวณใกล้เคียง เช่น จำนวนคนร้าย อาวุธที่คนร้ายใช้ จำนวนตัวประกัน จำนวนของผู้ชุมนุม กลุ่มของผู้ชุมนุม ชื่อของแกนนำและผู้ชุมนุม เป็นต้น

- แสวงหาพื้นที่ซึ่งจะใช้เป็น**พื้นที่รวมพล (Staging Area)** สำหรับบุคลากรที่จะเข้าปฏิบัติงานในการแก้ไขปัญหาวิกฤตการณ์

- โดยสมมุติฐานของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น มักจะมีแนวโน้มสู่ความรุนแรง (WORSE CASE) จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ประสบเหตุคนแรกต้องทำการประเมินสถานการณ์และเลือกตัดสินใจเข้าดำเนินการในสิ่งที่มี **“ความสำคัญและเร่งด่วนที่สุด”** เป็นประการแรก เช่น การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ, ผู้เสี่ยงภัยออกนอกบริเวณที่เกิดเหตุก่อนที่จะปิดกั้นการจราจร เป็นต้น จึงเป็นการใช้วิจารณ์ญาณที่สำคัญอย่างยิ่งของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่จะต้องได้รับการฝึกฝน จนเกิดเป็นทักษะและสามารถเข้าปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นอัตโนมัติ โดยอาจไม่จำเป็นต้องรอคำสั่งจากผู้บังคับบัญชา ที่ยังเดินทางมาไม่ถึงที่เกิดเหตุ

ข้อมูลสำหรับผู้ประสบเหตุคนแรกจะต้องบรรยายสรุป

1) ข้อมูลเบื้องต้นที่ได้สอบถามจากพยานบุคคลในบริเวณที่เกิดเหตุและบริเวณใกล้เคียง เช่น

- ชื่อคนร้าย, จำนวนคนร้าย, พฤติกรรมของคนร้าย, ตำหนิรูปพรรณคนร้าย, อาวุธของคนร้าย, ชื่อเรียกของของคนร้าย, สาเหตุการกระทำความผิด
- เส้นทางและยานพาหนะที่คนร้ายใช้กระทำความผิดหรือหลบหนี
- ชื่อผู้เสียหาย ความเสียหายที่เกิดขึ้น ข้อมูลเบื้องต้น และสาเหตุที่จะฆ่าตัวตาย
- ตัวประกันเป็นใคร เกี่ยวข้องกับคนร้ายหรือไม่, จำนวนเท่าใด, สภาพของตัวประกันเป็นอย่างไร, สภาพของสถานที่, เส้นทางเข้าออกของอาคารที่ตัวประกันถูกควบคุม
- กลุ่มของผู้ชุมนุมเป็นกลุ่มใด, จำนวนผู้ชุมนุม, ชื่อเรียกและแกนนำกลุ่ม
- สภาพของภัยพิบัติที่เกิดขึ้น, ความเสียหายที่ประชาชนได้รับ, จำนวนผู้บาดเจ็บ, ผู้สูญหาย, ศพ

2) กิจกรรมที่ได้ดำเนินการแล้ว เช่น

- การปิดกั้นสถานที่เกิดเหตุ การจัดทำพื้นที่วงใน พื้นที่วงนอก
- การปิดกั้นการจราจร มิให้มีผู้สัญจรเข้า – ออก บริเวณที่เกิดเหตุ
- การประสานงานเบื้องต้นกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ดับเพลิง สถานพยาบาล
- การอพยพผู้บาดเจ็บและประชาชนไปยังที่ปลอดภัย (ที่ใด และใครเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการนำไป)

3) เสนอแนะสถานที่ที่เห็นว่าจะมีความเหมาะสมที่จะเป็นพื้นที่ปฏิบัติการหรือจุดรวมพล

4) ส่งมอบรายชื่อของบุคคลที่ได้เข้าไปสอบถามรายละเอียดของเหตุการณ์ เพื่อฝ่ายสืบสวนหรือพนักงานสอบสวนจะได้นำไปดำเนินการต่อ ในกรณีที่มิมีวัตถุพยาน หรือภาพถ่ายเกี่ยวกับเหตุที่เกิด สภาพผู้บาดเจ็บหรือยานพาหนะ ภาพถ่ายกลุ่มชุมนุม ให้ส่งมอบแก่ผู้บัญชาการเหตุการณ์

การปิดกั้นพื้นที่

พื้นที่วงใน (Inner Perimeter)

พื้นที่วงใน เป็นพื้นที่ล้อมรอบสถานที่เกิดเหตุ เป็นบริเวณที่มีอันตรายสูงสุด จำเป็นจะต้องอพยพบุคคล ประชาชน หรือเจ้าหน้าที่ที่มีได้เกี่ยวข้องกับเหตุวิกฤตโดยตรง ออกจากบริเวณดังกล่าว บุคคลที่จะอยู่ในพื้นที่วงในได้นั้น จะต้องเป็นเจ้าหน้าที่ที่อยู่ภายใต้การควบคุมของผู้บังคับบัญชาทางยุทธวิธีเท่านั้น พื้นที่วงในจะมีอาณาเขตมาน้อยเพียงใดให้พิจารณาจากรัศมีเขตอันตรายของเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้

การควบคุมพื้นที่วงในอาจใช้กำลังเจ้าหน้าที่ปิดล้อมเป็นวงทั่วบริเวณสถานที่เกิดเหตุมีจุดสกัดที่ขอบพื้นที่ ต้องมีการตรวจเฝ้าเพื่อป้องกันไม่ไห้บุคคลเข้าและออกจากพื้นที่นั้น กำหนดจุดที่เป็นทางเข้าออกให้น้อยที่สุด เพื่อประหยัดกำลังคน และหากมีกำลังคนน้อยไม่อาจปิดล้อมพื้นที่ได้ อาจใช้การปิดล้อมด้วยเส้นกันแบ่งที่เกิดเหตุ (Police Line) หรือแผงกั้น แล้วให้เจ้าหน้าที่เดินตรวจหรือขับรถตรวจตระเวนรอบพื้นที่ การกำหนดจุดสกัดควมามีจำนวนมาน้อยเพียงใด ควรทำหลังจากได้ตรวจดูรอบบริเวณสถานที่ว่ามีขนาดพื้นที่เท่าใดและสภาพภูมิประเทศอย่างไร

เจ้าหน้าที่ที่ปิดล้อมพื้นที่วงใน ควรแต่งเครื่องแบบหรือแต่งกายที่สัญญาณบอกฝ่ายที่ชัดเจน เช่น ผ้าผูกคอ, แแถบิบบิ้น ที่ทำให้รู้ได้ทันทีว่าเป็นเจ้าหน้าที่รับผิดชอบพื้นที่นั้น

พื้นที่วงนอก (Outer Perimeter)

พื้นที่วงนอก เป็นพื้นที่ที่อยู่ต่อเนื่องจากพื้นที่วงใน เป็นพื้นที่ซึ่งกันไว้ไม่ให้บุคคลหรือประชาชนเข้ามา เพราะพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่สำหรับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ พื้นที่วงนอกมีอาณาเขตมาน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับระดับภัยคุกคามที่จะเกิดขึ้น และสภาพภูมิประเทศ

การควบคุมและความรับผิดชอบพื้นที่วงนอก โดยจะอยู่ในความรับผิดชอบของตำรวจท้องที่ ซึ่งส่วนใหญ่มักเป็นเจ้าหน้าที่สายตรวจ หรือเจ้าหน้าที่จราจร ในบริเวณพื้นที่วงนอกก็จะต้องกำหนดจุดสกัดไว้เช่นเดียวกับพื้นที่วงใน เพื่อกำหนดให้เฉพาะผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาวิกฤตการณ์เท่านั้น เข้าออกได้ ดังนั้น บริเวณจุดสกัดจึงต้องจัดเจ้าหน้าที่ทำการตรวจสอบการเข้าออกของบุคคลด้วยและเพื่อป้องกันความปลอดภัยแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่อยู่ในกองบัญชาการเหตุการณ์ ควรมีระบบติดต่อสื่อสารระหว่างศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ และเจ้าหน้าที่จุดสกัดในบริเวณพื้นที่ที่อยู่ใกล้เคียงที่เกิดเหตุ

การบริหารเหตุการณ์วิกฤต (Crisis Management)

ในกระบวนการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์วิกฤต ควรจะต้องเตรียมความพร้อมให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องด้วยเพื่อว่า หากเหตุวิกฤตแล้ว เจ้าหน้าที่เหล่านั้นสามารถดำเนินการได้ทันที ดังนั้น จึงกล่าวถึงการดำเนินการในแต่ละช่วง ซึ่งเป็นการดำเนินการหลังจากผู้ประสบเหตุเข้าตอบรับเหตุการณ์เบื้องต้น ต่อจากช่วงที่ 2 – 3 ดังนี้

ช่วงก่อนเกิดเหตุการณ์ ช่วงที่ 1

ช่วงนี้จะเน้นเรื่องของการเตรียมความพร้อม ก่อนที่จะเกิดวิกฤต จึงเน้นเรื่องของการให้ความรู้ และจัดทำแผนล่วงหน้าเพื่อเตรียมความพร้อมและซักซ้อมตามแผน เช่น

- ให้ความรู้ และทำการฝึกการทำงานของแต่ละทีม
- ทำการฝึกทั้งที่เป็นสถานการณ์สมมุติ และการฝึกซ้อมตามแผนบนโต๊ะ และภาคสนาม
- จัดทำแผนล่วงหน้า โดยการสำรวจข้อมูล งานข่าวกรอง แล้วนำมาประเมินระดับความพร้อม
- ประสานล่วงหน้ากับหน่วยงานภายนอกที่จะต้องปฏิบัติงานร่วมกันเมื่อเกิดภัยเพื่อมาจัดทำแผนและซักซ้อมร่วมกัน
- จัดทำระเบียบปฏิบัติประจำ (SOP) สำหรับการปฏิบัติงานในแต่ละสถานการณ์ตามแต่ละหน้าที่แล้วแจกจ่ายให้ผู้ร่วมงานได้เข้าใจในหน้าที่ของแต่ละฝ่าย เพื่อจะได้ไม่ทำงานซ้ำซ้อนกัน

ช่วงขณะเกิดเหตุ ช่วงที่ 2 – 3

ช่วงขณะเกิดเหตุจะแยกเป็น 3 ระยะ กล่าวคือ

- 1) ช่วงระยะเริ่มต้นเหตุการณ์ ซึ่งเป็นช่วงที่จะต้องเข้าคอยรับเหตุการณ์อย่างระมัดระวัง จะต้องตรวจสอบและวิเคราะห์ประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ได้รับ ขณะเดียวกันจะต้องป้องกันมิให้เหตุการณ์ลุกลามจนไม่อาจควบคุมได้
- 2) การวางแผนงาน ซึ่งเป็นช่วงที่เหตุการณ์วิกฤตได้ดำเนินการไปแล้ว และได้จัดฝ่ายบริหารวิกฤตการณ์ขึ้นแล้ว มีผู้บัญชาการเหตุการณ์และฝ่ายบริหารวิกฤตการณ์ต่างๆ มาร่วมกันวางแผนคลี่คลายเหตุวิกฤต ซึ่งในการวางแผนนั้นจะต้องคำนึงถึง
 - การวิเคราะห์ข่าวกรอง และประเมินความเสี่ยง
 - ประเมินทางเลือก เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาเหตุการณ์ได้ตัดสินใจที่จะใช้ยุทธศาสตร์ใดในการเข้าตอบรับเหตุวิกฤต
- 3) ช่วงลงมือปฏิบัติการหรือตอบโต้ ตามยุทธวิธีที่เหมาะสม ผู้ปฏิบัติงานที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง เลือกใช้โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของบุคคลที่เกี่ยวข้องและบุคลากรผู้ปฏิบัติงานเป็นสำคัญ

ช่วงยุติเหตุการณ์ ช่วงที่ 4

เป็นช่วงที่เหตุวิกฤตได้ผ่านพ้นไปแล้ว แต่เนื่องจากจะต้องมีการจัดการพื้นที่ที่เกิดเหตุให้เรียบร้อยหรือจะต้องทำการตรวจสอบหลักฐาน เพื่อใช้ดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดในวิกฤตการณ์ที่มีตัวประกัน เมื่อเหตุการณ์ยุติลง จะต้องทำการอพยพคนที่อยู่ในที่เกิดเหตุออกมายังพื้นที่ที่กำหนด เพื่อแยกแยะผู้บริสุทธิ์กับผู้ต้องสงสัย จากนั้นผู้บัญชาการเหตุการณ์จะรับฟังรายงานการปฏิบัติงานของแต่ละฝ่าย ตรวจสอบพื้นที่เกิดเหตุ จัดทำรายงานหลังการปฏิบัติ และสรุปผลการปฏิบัติงานชี้ข้อดีข้อเสีย เพื่อนำไปปรับปรุงแผนปฏิบัติการ

เทคนิคในการเจรจาต่อรองบุคคลในภาวะวิกฤตเบื้องต้น

ในการเจรจาต่อรองในภาวะวิกฤตนั้น ผู้เจรจาต่อรองจะต้องคำนึงถึงเทคนิคในการต่อรองดังต่อไปนี้

- เมื่อผู้เจรจาเข้าเผชิญเหตุ ผู้เจรจาต้องสามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ดี ไม่ตื่นตกใจ มีสติ ไม่หวั่นไหว ควบคุมลักษณะท่าทาง ตลอดจนการแสดงออก ทั้งทางอากัปกิริยา และวาจา สิ่งสำคัญคือ ผู้เจรจาต้องพยายามควบคุมอารมณ์และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
- ผู้เจรจาต้องทำให้สถานการณ์ผ่อนคลาย ลดความตึงเครียด รวมทั้งเจรจาให้คนร้ายรู้สึกผ่อนคลาย ระดับความเครียดลดลง
- เน้นที่กระบวนการเจรจา กล่าวคือ **ต้องรับฟัง**สิ่งที่คนร้ายพูด รับทราบในสิ่งที่เขาพูด แต่ไม่ได้หมายความว่าต้องเห็นด้วย อาจมีความเห็นพ้องได้ในสิ่งที่เป็นไปได้ แต่มีไต่ถามตามคนร้ายพยายามสร้างบรรยากาศของความเป็นมิตร อย่าโต้เถียงหรือตอบโต้ ผลสุดท้ายของการเจรจาจะต้องเกิดความพอใจทั้งสองฝ่าย ไม่ได้เน้นผลของการแพ้ชนะ
- ในการเจรจาต่อรอง จะต้องพูดให้คนร้ายตระหนักถึงเรื่องความมั่นคงทางร่างกาย อารมณ์ ให้เขาเกิดความรู้สึกว่าเขามีสิทธิ์ มีศักดิ์ศรี ยอมรับว่าความเห็นของเขามีคนเข้าใจ เรามาให้ความช่วยเหลือ และอาจยอมตามข้อเรียกร้องบ้างบางประการ

ข้อพึงระวังต่อข้อเรียกร้องของคนร้าย

- ผู้เจรจาจะต้องเปิดใจกว้างและมีความยืดหยุ่นในการจัดการกับข้อเรียกร้องของคนร้าย ปล่อยให้คนร้ายเป็นผู้ตั้งข้อเสนอก่อน และพยายามต่อรองให้ได้สิ่งที่ตอบแทนกลับมา หากจำเป็นจะต้องให้อะไรเขาต้องพิจารณาความเหมาะสม อย่าให้มากเกินไปหรือเร็วเกินไป
- ในกรณีที่จัดหาในข้อเรียกร้องที่คนร้ายขอไม่ได้ ก็หลีกเลี่ยงคำพูดว่า “ไม่ได้” ออกมาตรงๆ แต่อาจใช้คำว่า “กำลังนำเสนออยู่” แต่หากคนร้ายไม่เสนอข้อเรียกร้อง ผู้เจรจาอย่าถามหาข้อเรียกร้อง หรือถามหาข้อเรียกร้องอื่นๆ ที่คนร้ายไม่ได้เสนอมา
- ผู้เจรจาต้องเตรียมตัวให้พร้อมที่จะเสนอทางเลือกอื่นๆ อย่าปฏิเสธข้อเรียกร้องโดยเห็นว่าข้อเรียกร้องข้อใดข้อหนึ่งยังไม่มีมีความสำคัญ
- ในการเจรจาต่อรอง ผู้เจรจาต้องพยายามชักชวน โน้มน้าว คนร้ายไม่ให้กำหนดเส้นตาย ขณะเดียวกันผู้เจรจายำกหนดเส้นตายให้ตนเอง เช่น “ผมจะนำอาหารมาให้คุณภายใน 5 นาที” แต่ถ้าคนร้ายกำหนดเส้นตายแล้ว ให้ผู้เจรจาพูดเรื่องเล็กๆ น้อยๆ ในขณะที่ถึงเส้นตายกับคนร้าย จนกระทั่งเส้นตายผ่านไป
- ข้อตกลงดำเนินการทั้งหมด ต้องได้รับการตัดสินใจจากผู้บัญชาการเหตุการณ์ก่อนนำไปปฏิบัติ ผู้เจรจาต่อรองมีหน้าที่สื่อสารทำความเข้าใจผลการตัดสินใจของผู้บัญชาการเหตุการณ์ไปยังคนร้ายที่เราเจรจาด้วย

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับข้อเรียกร้องของคนร้าย

- 1) สิ่งที่คุณเจรจาขอให้ได้ หากคนร้ายร้องขอ
 - อาหาร/น้ำ, ของใช้ส่วนตัว, สิ่งอำนวยความสะดวก
 - การทำให้สาธารณูปโภคใช้การได้อีก
 - การเปลี่ยนแปลงวิธีการติดต่อสื่อสาร
 - การเคลื่อนย้ายเจ้าพนักงานตำรวจออกจากพื้นที่ที่คนร้ายมองเห็น
 - ความช่วยเหลือทางการแพทย์ สามารถยอมได้แต่ต้องมีข้อแลกเปลี่ยน
 - เงิน สามารถยอมได้ แต่จะต้องพูดถ่วงเวลา และไม่นำออกไปนอกสถานที่เกิดเหตุ
- 2) สิ่งที่ไม่สามารถยอมให้ได้ในการเจรจาต่อรอง
 - อาวุธ, ยาเสพติด, เครื่องดื่มแอลกอฮอล์
 - โทรศัพท์เคลื่อนที่
 - การปล่อยตัวนักโทษ, การแลกเปลี่ยนตัวประกัน, การหลบหนี, การส่งตัวประกัน

กลับไปยังที่เกิดเหตุ

- รถยนต์หรือยานพาหนะ เพราะจะทำให้ยากต่อการควบคุม เว้นแต่ ผู้บัญชาการเหตุการณ์จะอนุญาต เพราะได้เตรียมแผนยุทธวิธีแล้ว นอกจากนี้ ห้ามนำยานพาหนะมาให้คนร้ายเห็น เพราะอาจจะเป็นเหตุให้คนร้ายเพิ่มข้อเรียกร้อง

ตัวอย่างคำพูดในการเจรจาต่อรอง

คำพูด/ความต้องการของ คนร้าย	คำตอบของผู้เจรจาที่ “เหมาะสม”	คำตอบของผู้เจรจาที่ “ไม่เหมาะสม”
1. ให้พวกตำรวจที่มีอาวุธ ที่ล้อมอยู่ออกไป	- คุณต้องเข้าใจว่าที่คุณเห็นคนเหล่านี้ก็เพราะคำพูดของคุณ รวมทั้งอาวุธที่คุณมี ผมรักษาคำพูดว่า พวกเราจะไม่ใช้กำลัง นอกจากเราจะต้องป้องกันตัวเองและคนที่อยู่กับคุณ	- ใครล่ะที่คุณเห็น - คุณจะให้พวกเราไปไหน - เราจะไม่ยินยอมตามข้อเรียกร้อง
2. ต้องการพูดกับคนอื่น พูดกับคุณเปล่าประโยชน์	- เราอาจมีความสับสนอยู่บ้าง แต่จะเป็นการเสียเวลา ถ้าเปลี่ยนคนเจรจา เพราะเขาจะต้องพยายามทำความเข้าใจกับคุณใหม่	- บางทีคนอื่น ๆ สามารถทำสิ่งที่คุณต้องการได้
3. ขอร้องกับนายคุณ	- เรื่องนี้สำคัญมาก ท่านจึงมอบหมายให้ผมมาเจรจากับคุณเพื่อร่วมกันแก้ไขเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น - บอกผมมาเถอะ ว่าคุณอยากบอกหรือพูดถึงอะไรบ้าง ผมจะรายงานต่อไปให้ทันที	- ผมได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่เจรจากับคุณ - นายไม่ต้องการพูดกับคุณ
4. อาหารอยู่ไหน	- ผมกำลังดำเนินการเรื่องการจัดส่งถ้าคุณประกันความปลอดภัย ผมถึงจะเสนอว่าเราจะจัดส่งให้โดยวิธีใด ดีที่สุด	- ผมคิดว่าคุณได้อาหารแล้ว - ผมบอกนายแล้ว ยังคงอยู่ระหว่างการจัดส่ง
5. ต้องการโทรศัพท์	- เป็นความคิดที่ดี เราสามารถพูดคุยกันส่วนตัว ผมจะจัดการให้แล้ว จะแจ้งถึงวิธีการจัดส่งอีกครั้ง - ผมขอให้เข้าใจว่าเป็นเรื่องที่ต้องใช้การตัดสินใจ ขอให้รอสักหน่อย	- คุณจะให้อะไรผมตอบแทน ถ้าผมให้โทรศัพท์คุณ

คำพูด/ความต้องการของ คนร้าย	คำตอบของผู้เจรจาที่ “เหมาะสม”	คำตอบของผู้เจรจาที่ “ไม่เหมาะสม”
6. ช่วยส่งหมอเข้ามาที่นี่	- วิธีที่ดีที่สุด สำหรับการรักษาคือ ปล่อยให้คนเจ็บออกมารักษาดู ข้างนอก - ตอนนี้เรายังไม่มีหมอเลย เรามี แต่ชุดปฐมพยาบาล	- เราจะส่งหมอไปให้ทันที - ผมคิดว่าหมอกำลังเดินทางมา คงจะถึงที่นี่เร็วๆ นี้
7. ต้องการเหล้า	- ผมไม่แน่ใจ ผมจะลองดูว่าจะทำ อย่างไรได้บ้าง คุณต้องเข้าใจว่าไม่ใช่ เรื่องง่ายๆ	- เหล้าอะไร แม่โขง หรือ แสงโสมเดี๋ยวผมจะไปหามาให้
8. ต้องการเครื่องบิน/ยานพาหนะ	- มันจะยุ่งยากมาก ลองคิดดูเกี่ยว กับปัญหาต่างๆ เช่น เจ้าหน้าที่ ประจำเครื่อง, น้ำมันเชื้อเพลิง, แผนการบิน, ข้อมูลเส้นทาง เป้าหมาย, การอนุญาตให้เครื่อง ขึ้น – ลง - ต้องใช้เวลาในการจัดหายาน พาหนะ ขอให้เห็นใจด้วย	- เครื่องบิน/ยานพาหนะ ชนิด ใดที่คุณต้องการ - ผมจะผ่านเรื่องต่อไปให้นาย ทราบ - ผมจะรีบจัดหามาให้ทันที
9. จะใช้ความรุนแรงถ้าไม่มี อะไรคืบหน้า	- คุณต้องเข้าใจว่าการพูดคุย ของเราเป็นไปด้วยดีแล้ว ถ้าคุณใช้ ความรุนแรงตอนนี้อาจมีผลต่อความ ต้องการของคุณต่อไป - ถ้าคุณใช้กำลังคุณจะสูญเสียสิ่งที่ คุณได้กระทำไว้ - คิดให้ถึงสิ่งที่คุณได้รับจากเรา ก่อนหน้านี้ - เราต้องการให้ทุกอย่างจบลง อย่างสันติ คุณก็เช่นกัน ดังนั้น คุณต้องแสดงออกอย่างสันติวิธี	- ตกลงผมจะบอกนายว่าคุณจะ ฆ่าตัวประกันใน 10 นาที ถ้าคุณ ไม่ได้ในสิ่งที่คุณขอ - ผมไม่คิดว่าคุณจะทำอย่างนั้น จริงๆ

คำพูด/ความต้องการของ คนร้าย	คำตอบของผู้เจรจาที่ “เหมาะสม”	คำตอบของผู้เจรจาที่ “ไม่เหมาะสม”
10. อีก 10 นาที ถึงกำหนด เส้นตาย	- เราพยายามทำดีที่สุดแล้ว ผมขอบอกว่า มันเป็นไปได้ยากกับเวลาที่กำหนดมา - ผมเข้าใจในความจำเป็นที่คุณพูดถึง แต่เราก็พยายามอยู่แล้วในตอนนี้อย่างที่ผมจะคุยด้วย	- คุณว่าคุณจะทำอะไร ถ้าเราไม่สามารถดำเนินการให้ได้ - มันเป็นการกำหนดเส้นตายของคุณ นายผมยังไม่ตัดสินใจ คุณจะได้รับสิ่งที่ต้องการ เมื่อนายผมสั่ง
11. จะฆ่าตัวประกันคนหนึ่ง แล้วจะฆ่าต่อไปทุก 10 นาที	- ผมได้พูดกับคุณแล้วว่า การฆ่าผู้บริสุทธิ์จะไม่เกิดประโยชน์กับคุณ จนถึงบัดนี้ผมขออย่า คุณต้องไม่ใช้วิธีการรุนแรงอีก เพราะผมจะไม่สามารถเสนอข้อเรียกร้องของคุณ ถ้าคุณไม่รับประกันว่าจะไม่ทำร้ายใครอีก ยังคงมีเวลาสำหรับเราที่จะร่วมกันแก้ปัญหา	- ผมจะบอกนายผม - ผมไม่คิดว่าคุณจะทำเรื่องนั้นจริง
12. ได้ฆ่าตัวประกันไปแล้ว 1 คน และจะฆ่าต่อไปอีก	- ถ้าคนที่คุณทำร้ายยังไม่ตาย ขอให้ส่งออกมา เราจะได้นำส่งโรงพยาบาลได้ทัน - คุณช่วยบอกได้ไหมว่าคนที่คุณฆ่าเป็นใคร	- ผมจะบอกนายผม
13. จะปล่อยผู้หญิงและเด็ก ถ้าคุณส่งหัวหน้าคุณมาแทน	- ทำไมไม่ส่งผู้หญิงและเด็กมาให้เลยล่ะ คุณคงไม่ต้องการพวกเขาหรอก พวกเขาล้วนแต่เป็นภาระของคุณ และเป็นการแสดงออกที่ดีถึงความจริงใจของคุณ - หัวหน้าผมเป็นผู้ที่กำลังช่วยแก้ไขปัญหาอยู่ เขาไม่สามารถทำอะไรได้เลยถ้าไปอยู่ที่นั่น	- ผมขอรับตัวประกันทั้งหมดแลกกับเจ้าพนักงานตำรวจ - หัวหน้าผมกำลังเดินมารอสักครู่นี้แล้วกัน

คำพูด/ความต้องการของ คนร้าย	คำตอบของผู้เจรจาที่ “เหมาะสม”	คำตอบของผู้เจรจาที่ “ไม่เหมาะสม”
14. ผมคือตัวประกัน พวกเขา ให้ผมพูดกับคุณ	- คุณชื่ออะไร ตอนนี้เป็นอย่าง ไร แล้วคนอื่นๆ เป็นอย่างไร บ้าง - เรากำลังพยายามช่วยเหลือ พวกคุณเพื่อความปลอดภัยของ ทุกคน	- คุณกำลังเป็นตัวแทนให้เขา หรือ - พวกเขาได้ยินคุณหรือเปล่า เขามีอาวุธปืนกี่กระบอก
15. ช่วยส่องไฟให้ด้วย	- เราคิดว่า คุณจะรำคาญ ถ้า ส่องไฟไปที่คุณ	- คุณจะให้ส่องไฟไปที่ไหน
16. เอาไฟพวกนี้ออกไป	- ไฟเหล่านี้ทำให้คุณรู้ได้ว่ามี อะไรเกิดขึ้น	- ไฟอะไรหรือ - ผมไม่รู้ว่ามีไฟไปอยู่ที่นั่นได้ อย่างไร

บรรณานุกรม

- คู่มือการฝึกหลักสูตรการอยู่รอดของเจ้าหน้าที่และยุทธวิธี (Officer Survival and Tactics / O.S.T.) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. คู่มือการฝึกหลักสูตรยุทธวิธีตำรวจขั้นพื้นฐาน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. สำนักพิมพ์ สุทรไพศาล. กรุงเทพฯ, 2554.
ฝ่ายกิจการอาชญากรรมข้ามชาติ สถานเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย. เอกสารประกอบการฝึกอบรมหลักสูตรการอยู่รอดของเจ้าหน้าที่และยุทธวิธี. กรุงเทพฯ ประเทศไทย, 2555.
- คู่มือการฝึกหลักสูตรการเข้าตรวจค้นและปฏิบัติการในอาคาร (Building Entry & Close Quarter Battle / C.Q.B.) กองบัญชาการตำรวจสันติบาล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. คู่มือตำรวจหลักสูตรนักเรียนนายสิบตำรวจ เล่ม 8. โรงพิมพ์ตำรวจ. กรุงเทพฯ, 2555.
ฝ่ายกิจการอาชญากรรมข้ามชาติ สถานเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย. เอกสารประกอบการฝึกอบรมหลักสูตรการอยู่รอดของเจ้าหน้าที่และยุทธวิธี การหยุดยานพาหนะและการควบคุมผู้ครอบครอง. กรุงเทพฯ ประเทศไทย, 2555.
- คู่มือการฝึกหลักสูตรการหยุดยานพาหนะและการควบคุมผู้ขับขี่/ผู้โดยสาร (Vehicle Stop and Occupants Control / V.S.O.C.) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. คู่มือการฝึกหลักสูตรยุทธวิธีตำรวจขั้นพื้นฐาน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. สำนักพิมพ์ สุทรไพศาล. กรุงเทพฯ, 2554.
ฝ่ายกิจการอาชญากรรมข้ามชาติ สถานเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย. เอกสารประกอบการฝึกอบรมหลักสูตรการอยู่รอดของเจ้าหน้าที่และยุทธวิธี การหยุดยานพาหนะและการควบคุมผู้ครอบครอง. กรุงเทพฯ ประเทศไทย, 2555.
- คู่มือการฝึกหลักสูตรการฝึกยิงปืนพกขั้นพื้นฐาน (Basic Firearms Course / B/F) หน่วยเฉพาะกิจด้านทิศตะวันตก. คู่มือหลักสูตรการยิงปืนพกขั้นพื้นฐาน (การฝึกเบเกอร์ทอร์ช 13-4). กรุงเทพฯ ประเทศไทย, 2556.
กรมตำรวจ. คู่มือการฝึกยิงปืนพกสำหรับตำรวจ. โรงพิมพ์ตำรวจ. กรุงเทพฯ, 2539.
พล.ต.ท.จารักษ์ แสงทวีป. วิธีการยิงปืนพกแบบตำรวจด้วยตนเอง. เนติกุลการพิมพ์. กรุงเทพฯ, 2533.
- คู่มือการฝึกหลักสูตรการปฐมพยาบาลทางยุทธวิธี (Tactical Combat & Casualty Care / TCCC) คณะกรรมการมาตรฐานการช่วยชีวิต. หนังสือคู่มือการช่วยชีวิตขั้นพื้นฐาน. บริษัทพิมพ์สวย จำกัด. กรุงเทพฯ, 2554.
นนุช ดันติธรรม (บรรณาธิการ). คู่มือการปฐมพยาบาล. กรุงเทพฯ : สถาบันการแพทย์ด้านอุบัติเหตุและสาธารณสุข กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข, 2542.
นายแพทย์วิเชียร ดิลกสัมพันธ์ และนายแพทย์ชูศักดิ์ เวชแพศย์. สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ เล่มที่ 8. กรุงเทพฯ, 2526.

แพทย์หญิง รพีพร โรจน์แสงเรือง และ นายแพทย์พงศ์ศิษฐ์ สิงห์ทัศน์. เวชศาสตร์ฉุกเฉิน คณะแพทยศาสตร์
โรงพยาบาลรามาริบัติ. มหาวิทยาลัยมหิดล.กรุงเทพฯ, 2554.

สถาบันการแพทย์ด้านอุบัติเหตุและสาธารณภัย กรมการแพทย์. ปฏิบัติการช่วยชีวิตขั้นพื้นฐาน และการปฐม
พยาบาล. โรงพิมพ์กระทรวงสาธารณสุข.นนทบุรี, 2545.

หน่วยเฉพาะกิจด้านทิศตะวันตก.คู่มือหลักสูตรการปฐมพยาบาลขั้นสูง (การฝึกเบเกอร์ทอร์ช 13-4).กรุงเทพฯ
ประเทศไทย, 2556.

www.safehouse.co.th/blog/2010/10/13/tourniquets-and-their-use/. Tourniquets (ทูนิเก้)
กับการห้ามเลือดอย่างถูกวิธี.

- บทบาทหน้าที่ของผู้ประสบเหตุคนแรก (First Responder / F/R)

พล.ต.ท.ประยูร อัมฤต. บทบาทตำรวจในการบริหารวิกฤตการณ์ เอกสารประกอบการบรรยายหลักสูตรของ
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. กรุงเทพฯ, 2556.

พ.ต.อ.หญิง วรณัฐ วรชาติเดชา. การบริหารวิกฤตการณ์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เอกสารประกอบ
การฝึกอบรมการบริหารวิกฤตการณ์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ. กรุงเทพฯ, 2555.

โรงเรียนนายร้อยตำรวจ. คู่มือจราจรตำรวจ แก๊วเหตุวิกฤต. โรงพิมพ์ตำรวจ. กรุงเทพฯ, 2545.